

საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტი

საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტი კარი I. საქართველოს პარლამენტი

თავი I. ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. საქართველოს პარლამენტის საქმიანობის პრინციპები და საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტი

1. საქართველოს პარლამენტი (შემდგომ – პარლამენტი) არის ქვეყნის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო, რომელიც ახორციელებს საკანონმდებლო ხელისუფლებას, განსაზღვრავს ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს, საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილ ფარგლებში კონტროლს უწევს საქართველოს მთავრობის საქმიანობას და ახორციელებს სხვა უფლებამოსილებებს.

2. პარლამენტის საქმიანობის ძირითადი პრინციპებია:

ა) ხალხის ინტერესების უზენაესობა;

ბ) მრავალპარტიულობა;

გ) წარმომადგენლობითი პროპორციულობის დაცვა;

დ) საკითხების თავისუფალი და კოლეგიური განხილვა და გადაწყვეტა;

ე) საქართველოს კანონმდებლობის განუხრელი დაცვა;

ვ) საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და ნორმების დაცვა და პატივისცემა;

ზ) საჯაროობა;

თ) გამჭვირვალობა და ხელმისაწვდომობა.

3. პარლამენტის სამუშაო ენა არის ქართული.

4. პარლამენტის რეგლამენტი (შემდგომ – რეგლამენტი) არის კანონის ძალის მქონე საკანონმდებლო აქტი, რომელიც განსაზღვრავს პარლამენტის უფლებამოსილებებს, სტრუქტურასა და მუშაობის წესს.

მუხლი 2. პარლამენტის სასახლე

1. პარლამენტის ადგილსამყოფელია საქართველოს დედაქალაქი – თბილისი. პარლამენტის ადგილსამყოფლის დროებით შეცვლა სხდომის ან სესიის გამართვის მიზნით დასაშვებია მხოლოდ საგანგებო და საომარი მდგომარეობების დროს. პარლამენტის ადგილსამყოფლის დროებით შეცვლის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

2. პარლამენტის იურიდიული მისამართია: პარლამენტის სასახლე, რუსთაველის გამზირი, 8.

პარლამენტის იურიდიული მისამართის დროებით შეცვლა სხდომის ან სესიის გამართვის მიზნით, პარლამენტის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით, დასაშვებია ობიექტური გარემოებების არსებობისას, თუ პარლამენტის სასახლის გამართული ფუნქციონირება შეუძლებელია.

3. პარლამენტის წევრებისა და თანამდებობის პირების კაბინეტებში მოთავსებულია საქართველოს სახელმწიფო დროშა და საქართველოს სახელმწიფო გერბი.

მუხლი 3. საპარლამენტო ჯილდოები

1. პარლამენტში დაწესებულია თავისუფლების საპარლამენტო ორდენი, პარლამენტის საპატიო მედალი და პარლამენტის სამკერდე ნიშანი.

2. თავისუფლების საპარლამენტო ორდენით ჯილდოვდება საქართველოს ან სხვა სახელმწიფოს მოქალაქე პარლამენტარიზმის განვითარებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის.

3. პარლამენტის საპატიო მედლით ჯილდოვდება საქართველოს ან სხვა სახელმწიფოს მოქალაქე საპარლამენტაშორისო ურთიერთობების განვითარებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის.

4. პარლამენტის სამკერდე ნიშნით ჯილდოვდება პარლამენტის აპარატის თანამშრომელი პარლამენტის საქმიანობაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის.

5. პირის თავისუფლების საპარლამენტო ორდენით, პარლამენტის საპატიო მედლით ან პარლამენტის სამკერდე ნიშნით დაჯილდოების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

6. თავისუფლების საპარლამენტო ორდენით, პარლამენტის საპატიო მედლითა და პარლამენტის სამკერდე ნიშნით დაჯილდოებისა და ფულადი ჯილდოს გადაცემის წესს, აგრეთვე თავისუფლების საპარლამენტო ორდენის, პარლამენტის საპატიო მედლისა და პარლამენტის სამკერდე ნიშნის აღწერილობებს ბრძანებით ადგენს პარლამენტის თავმჯდომარე.

მუხლი 4. ვადების ათვლის წესი

1. ვადები, რომლებიც საქართველოს კონსტიტუციით დღეებით არის განსაზღვრული, გულისხმობს კალენდარულ დღეებს.

2. ვადები, რომლებიც ამ რეგლამენტით დღეებით არის განსაზღვრული, გულისხმობს სამუშაო დღეებს, გარდა საქართველოს კონსტიტუციით განსაზღვრული ვადებისა და კანონითა და ამ რეგლამენტით პირდაპირ გათვალისწინებული კალენდარული დღეებისა.

3. ამ რეგლამენტით დღეებით განსაზღვრული ვადების ათვლისას არ იანგარიშება შესაბამისი ვადის ათვლის პირობის წარმოშობის დღე, გარდა ამავე რეგლამენტით გათვალისწინებული გამონაკლისებისა.

4. პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდში ამ რეგლამენტით განსაზღვრული ვადის დინება ჩერდება, გარდა საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებული შემთხვევისა. პარლამენტის ბიურო უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდში ვადის დინების გაგრძელებისა და საკითხის განხილვის თაობაზე.

თავი II. ახალარჩეული პარლამენტი

მუხლი 5. ახალარჩეული პარლამენტის პირველი შეკრება

1. ახალარჩეული პარლამენტის პირველი სხდომა იმართება პარლამენტის არჩევნების შედეგების ოფიციალურად გამოცხადებიდან არაუგვიანეს მე-10 დღისა. პირველ სხდომას ნიშნავს საქართველოს პრეზიდენტი. თუ საქართველოს პრეზიდენტმა არ განსაზღვრა პირველი სხდომის თარიღი, ახალარჩეული პარლამენტი პირველი სხდომის ჩასატარებლად იკრიბება პარლამენტის არჩევნების შედეგების ოფიციალურად გამოცხადებიდან მე-10 დღეს, როგორც წესი, 12 საათზე.

2. ახალარჩეული პარლამენტი პირველ სხდომაზე უფლებამოსილია შეუდგეს მუშაობას, თუ სხდომას ესწრება (რეგისტრაცია გაიარა) ახალარჩეული პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა. პარლამენტის წევრთა რეგისტრაციას საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის (შემდგომ – ცესკო) მიერ გაცემული დროებითი მოწმობების საფუძველზე ახორციელებს პარლამენტის აპარატი. სხდომაზე დასწრებას პარლამენტის წევრები სარეგისტრაციო ფურცელზე ხელის მოწერით ადასტურებენ.

3. ახალარჩეული პარლამენტის პირველ სხდომას ხსნის და პარლამენტის თავმჯდომარის არჩევამდე უძღვება სხდომაზე დამსწრე უზუცესი არჩეული პარლამენტის წევრი. მის მიერ სხდომის გაძღოლაზე უარის განცხადების შემთხვევაში სხდომას გახსნის და პარლამენტის თავმჯდომარის არჩევამდე გაუძღვება სხდომაზე დამსწრე მისი შემდგომი უზუცესი არჩეული პარლამენტის წევრი.

მუხლი 6. პარლამენტის დროებითი ხმის დამთვლელი კომისია და დროებითი სამანდატო კომისია. პარლამენტის წევრის ფიცი

1. ახალარჩეული პარლამენტის პირველ სხდომაზე, პარლამენტში არჩეულ პოლიტიკურ ძალებთან წინასწარი კონსულტაციების შედეგად, სხდომის თავმჯდომარის წარდგინებით, პროპორციულობის პრინციპის დაცვით, პარლამენტის წევრთაგან, დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მეხუთედისა, აირჩევა:

ა) პარლამენტის დროებითი ხმის დამთვლელი კომისია 11 წევრის შემადგენლობით, რომელიც თავის წევრთაგან, ხმათა უმრავლესობით ირჩევს თავმჯდომარესა და მდივანს. დროებითი ხმის დამთვლელი კომისია ხელმძღვანელობს ბიულეტენების მომზადებას, დარიგებასა და კენჭისყრის პროცესს, თვალყურს ადევნებს კენჭისყრას და ითვლის ხმებს ღია ან ფარული კენჭისყრის დროს. დროებითი ხმის დამთვლელი კომისია საქმიანობას წყვეტს ახალარჩეული პარლამენტის პირველ სხდომაზე დამტკიცებული დღის წესრიგის ამოწურვისთანავე;

ბ) პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისია 17 წევრის შემადგენლობით, რომელიც თავის წევრთაგან, ხმათა უმრავლესობით ირჩევს თავმჯდომარესა და მდივანს.

2. პარლამენტის დროებით სამანდატო კომისიას უფლებამოსილება უწყდება პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის დაკომპლექტებისთანავე.

3. ახალარჩეული პარლამენტის პირველ სხდომაზე ცესკოს თავმჯდომარე პარლამენტს აცნობებს არჩევნების შედეგებს და პარლამენტის დროებით სამანდატო კომისიას გადასცემს პარლამენტის წევრთა უფლებამოსილების ცნობისთვის საჭირო დოკუმენტაციას (საარჩევნო ოქმებს, მასალებს არჩევნების შედეგების, მათი ჩატარების სისწორისა და შემოსული საჩივრების თაობაზე, განცხადებებს საქართველოს საარჩევნო კანონმდებლობის დარღვევის გამოვლენილი ფაქტებისა და პარლამენტის წევრის სტატუსთან შეუთავსებელი საქმიანობის შესახებ).

4. პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისია შეისწავლის ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ დოკუმენტაციას და შედეგებს მოახსენებს პარლამენტს, რომელიც დადგენილებით ცნობს პარლამენტის წევრთა უფლებამოსილებას პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისიის მიერ წარმოდგენილი ერთიანი სიით.

5. პარლამენტის წევრთა უფლებამოსილების ცნობის თაობაზე პარლამენტის დადგენილებაში არ

შეიტანება იმ პირის გვარი, რომლის უფლებამოსილების ცნობის საკითხი საექვოდ მიიჩნია პარლამენტის დროებითმა სამანდატო კომისიამ. ამ შემთხვევაში პარლამენტის წევრად არჩეული პირის უფლებამოსილების ცნობის საკითხს შეისწავლის პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისია ან საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი, რომელიც ამზადებს შესაბამის დასკვნას. პარლამენტი აღნიშნულ დასკვნას განიხილავს უახლოეს პლენარულ სხდომაზე და იღებს სათანადო გადაწყვეტილებას.

6. პარლამენტი სრულ უფლებამოსილებას იძენს პარლამენტის წევრთა სრული შემადგენლობის ორი მესამედის უფლებამოსილების ცნობის მომენტიდან. ამ მომენტიდან უფლებამოსილება უწყდება წინა მოწვევის პარლამენტს.

7. თუ იმ პარლამენტის წევრთა რაოდენობა, რომელთა უფლებამოსილებაც ცნო პარლამენტმა, პარლამენტის სრული შემადგენლობის ორ მესამედზე ნაკლებია, ახალარჩეული პარლამენტის პლენარული სხდომა წყდება. ახალარჩეული პარლამენტის მომდევნო პლენარულ სხდომას იწვევს ცესკოს თავმჯდომარე იმ დღიდან 10 დღის განმავლობაში, როდესაც შესაძლებელი გახდება პარლამენტის წინაშე პარლამენტის წევრად არჩეული იმდენი პირის უფლებამოსილების ცნობის საკითხის დასმა, რამდენიც საკმარისია პარლამენტის სრული შემადგენლობის ორ მესამედამდე შესავსებად. ამ პირთა უფლებამოსილების ცნობის საკითხი წესრიგდება ამ მუხლით დადგენილი წესით.

8. პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ორი მესამედის უფლებამოსილების ცნობის შემდეგ პარლამენტის წევრები ქვეყნისადმი ერთგულების ფიცს დებენ. ფიცის ტექსტს კითხულობს ცესკოს თავმჯდომარე: „მე, სრულიად საქართველოს წარმომადგენელი და მისდამი ანგარიშვალდებული, ღვთისა და ერის წინაშე ვაცხადებ, რომ კეთილსინდისიერად აღვასრულებ პარლამენტის წევრის უფლება-მოვალეობებს, ვიქნები კონსტიტუციური წყობილების, ქვეყნის დამოუკიდებლობის, ერთიანობისა და მთლიანობის, ხალხის ინტერესების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების, საქართველოს ძლევადასილების დაცვის სამსახურში“. ფიცის ტექსტის წაკითხვის შემდეგ პარლამენტის წევრები წარმოთქვამენ „ვფიცავ“ და ხელს აწერენ ამ ტექსტს, რის შემდეგაც სრულდება საქართველოს სახელმწიფო ჰიმნი.

9. პარლამენტის წევრი, რომლის უფლებამოსილების ცნობაც გადაიდო ან რომელიც პარლამენტის წევრად არჩეულ იქნა გამოკლებული პარლამენტის წევრის ნაცვლად, ფიცის ტექსტს ხელმოწერით ადასტურებს მისი უფლებამოსილების ცნობისთანავე.

10. ახალარჩეული პარლამენტის პირველი შეკრებისთანავე პარლამენტის წევრები პარლამენტის დროებით სამანდატო კომისიას წარუდგენენ სათანადო განცხადებასა და დოკუმენტაციას ფრაქციების შექმნისა და საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა სიის შედგენის თაობაზე.

11. პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისია ახალარჩეული პარლამენტის პლენარულ სხდომას აწვდის ინფორმაციას ფრაქციების შექმნის, აგრეთვე საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა სიისა და საპარლამენტო ოპოზიციის წევრთა სიის რეგისტრაციის შესახებ, თუ დროებითმა სამანდატო კომისიამ სხვა გადაწყვეტილება არ მიიღო.

12. ფრაქციების შექმნისთანავე პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისია შეიმუშავებს კომიტეტებში ფრაქციათა, საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა და საპარლამენტო ოპოზიციის შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტებს და მათ ფრაქციებსა და უფრაქციო პარლამენტის წევრებს გადასცემს. საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქციებისა და უფრაქციო პარლამენტის წევრების მოთხოვნის შემთხვევაში შესაძლებელია საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქციებისა და უფრაქციო პარლამენტის წევრებისთვის განისაზღვროს პროპორციული წარმომადგენლობის საერთო კვოტები. პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისია პარლამენტს უახლოეს პლენარულ სხდომაზე დასამტკიცებლად წარუდგენს კომიტეტებში პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტებს. ამ კვოტების შესახებ გადაწყვეტილებას პარლამენტი იღებს დადგენილებით.

მუხლი 7. ახალარჩეული პარლამენტის პირველ სხდომაზე საკითხების განხილვის თანამიმდევრობა

1. ახალარჩეული პარლამენტი პირველ სხდომაზე საკითხებს განიხილავს შემდეგი თანამიმდევრობით:
 - ა) ირჩევს პარლამენტის თავმჯდომარეს, მის პირველ მოადგილესა და მოადგილეებს;
 - ბ) ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით ირჩევს პარლამენტის კომიტეტების თავმჯდომარეებს.
2. ახალარჩეული პარლამენტის პირველ სხდომაზე კენჭისყრა იმართება ელექტრონული სისტემით. საჭიროების შემთხვევაში კენჭისყრა შეიძლება გაიმართოს ბიულეტენებით.
3. ახალარჩეული პარლამენტის პირველი სხდომა პარლამენტის გადაწყვეტილებით, ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით გრძელდება ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული საკითხების ამოწურვამდე.

კარი II. საპარლამენტო სუბიექტები

თავი III. პარლამენტის წევრი

მუხლი 8. პარლამენტის წევრის მანდატი

1. პარლამენტის წევრი არის საპარლამენტო საქმიანობის ძირითადი სუბიექტი. პარლამენტის წევრი არის სრულიად საქართველოს წარმომადგენელი, სარგებლობს თავისუფალი მანდატით და მისი გაწვევა დაუშვებელია. თავისი მოვალეობის შესრულებისას იგი შეზღუდული არ არის ამომრჩეველთა და მისი წარმდგენი პოლიტიკური პარტიის განაწესებითა და დავალებებით.
2. პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების სხვა პირისთვის გადაცემა დაუშვებელია.
3. თავისუფალი მანდატი პარლამენტის წევრს არ ათავისუფლებს ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით ამომრჩეველებთან მუშაობისა და საქართველოს კონსტიტუციითა და ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული სხვა პასუხისმგებლობისგან.
4. პარლამენტის წევრს აქვს პარლამენტის წევრის მოწმობა და სამკერდე ნიშანი. მათ ნიშნებს ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

მუხლი 9. პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობა ან ვადამდე შეწყვეტა

1. პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან ვადამდე შეწყვეტის საკითხს დადგენილებით წყვეტს პარლამენტი. პარლამენტის ეს გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოში.
2. პარლამენტის წევრს უფლებამოსილება ვადამდე შეუწყდება, თუ იგი:
 - ა) პარლამენტს მიმართავს პირადი განცხადებით უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ;
 - ბ) იკავებს სტატუსთან შეუთავსებელ თანამდებობას ან ეწევა შეუთავსებელ საქმიანობას;
 - გ) მორიგი სესიის განმავლობაში არასაპატიო მიზეზით არ დაესწრო მორიგი სხდომების ნახევარზე მეტს;
 - დ) კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს განაჩენით ცნობილია დამნაშავედ;

ე) სასამართლოს გადაწყვეტილებით ცნობილია მხარდაჭერის მიმღებად და მოთავსებულია შესაბამის სტაციონარულ სამედიცინო დაწესებულებაში, სასამართლომ აღიარა უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ან გამოაცხადა გარდაცვლილად;

ვ) გარდაიცვალა;

ზ) დაკარგავს საქართველოს მოქალაქეობას;

თ) ექვემდებარება უფლებამოსილების შეწყვეტას საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით.

3. პარლამენტის წევრის მიერ უფლებამოსილების მოხსნის შესახებ წერილობითი განცხადება წარედგინება პარლამენტის თავმჯდომარეს, რომელიც მას დაუყოვნებლივ გადასცემს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს. ეს კომიტეტი ადგენს განცხადების ნამდვილობას, გარემოებას, რომელიც საფუძვლად დაედო განცხადებას, და არაუადრეს 8 და არაუგვიანეს 15 დღისა ამზადებს შესაბამის დასკვნას. პარლამენტის წევრს უფლება აქვს, უფლებამოსილების მოხსნის შესახებ განცხადება გამოითხოვოს პარლამენტის თავმჯდომარისთვის წარდგენიდან 7 დღის ვადაში და გააგრძელოს თავისი უფლებამოსილების განხორციელება.

4. ახლარჩეული პარლამენტის წევრი ვალდებულია მისი უფლებამოსილების ცნობის მომენტიდან შეწყვიტოს პარლამენტის წევრის სტატუსთან შეუთავსებელი სამსახური/საქმიანობა და უფლებამოსილების ცნობის დღიდან 7 დღის ვადაში პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს წარუდგინოს შეუთავსებელი სამსახურის/საქმიანობის შეწყვეტის დამადასტურებელი საბუთი. ამ მოთხოვნის დარღვევის შემთხვევაში პარლამენტის წევრს ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით ვადამდე უწყდება უფლებამოსილება.

5. თუ პარლამენტის წევრი სამეწარმეო საქმიანობას ეწევა, პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ამ ფაქტის გამოვლენიდან 10 დღის ვადაში გამოითხოვს სათანადო წერილობით მასალას, იღებს მისგან ახსნა-განმარტებას და ამზადებს შესაბამის დასკვნას. თუ დადასტურდა პარლამენტის წევრის მიერ სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელება, დასკვნა გადაეცემა პარლამენტის ბიუროს, რომელსაც პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის საკითხი შეაქვს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში.

6. პარლამენტის მიერ პარლამენტის წევრის პარლამენტის წევრის სტატუსთან შეუთავსებელ თანამდებობაზე არჩევის შემთხვევაში მას პარლამენტის იმავე დადგენილებით ვადამდე შეუწყდება უფლებამოსილება.

7. პარლამენტის მიერ პარლამენტის წევრის პარლამენტის წევრის სტატუსთან შეუთავსებელ თანამდებობაზე დანიშვნაზე თანხმობის მიცემისას, საქართველოს მთავრობისთვის ნდობის გამოცხადების შემთხვევაში (თუ საქართველოს მთავრობის წევრად წარდგენილია პარლამენტის წევრი), პარლამენტის წევრის პარლამენტის წევრის სტატუსთან შეუთავსებელ თანამდებობაზე არჩევისას, დანიშვნისას ან დამტკიცებისას (გარდა ამ მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა) პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი დაუყოვნებლივ შეისწავლის შეუთავსებლობის საკითხს და ამზადებს შესაბამის დასკვნას.

8. თუ პარლამენტის წევრი პარლამენტის მორიგი სესიის განმავლობაში არ დაესწრო მორიგი სხდომების ნახევარზე მეტს, პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი მორიგი სესიის დასრულებიდან 10 დღის ვადაში გამოარკვევს გაცდენის მიზეზს და, თუ დადასტურდა, რომ მიზეზი არასაპატიოა, ამზადებს შესაბამის დასკვნას.

9. თუ პარლამენტის წევრის მიმართ კანონიერ ძალაში შევიდა სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი, პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი კანონიერ ძალაში შესვლიდან 15 დღის ვადაში გამოითხოვს განაჩენს და დაუყოვნებლივ ამზადებს შესაბამის დასკვნას.

10. პარლამენტის წევრის გარდაცვალებისას მას უფლებამოსილება ვადამდე შეუწყდება

გარდაცვალების მომდევნო დღიდან. პარლამენტის წევრის გარდაცვალების შემთხვევაში პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი გამოითხოვს პარლამენტის წევრის გარდაცვალების შესახებ ცნობას და ამზადებს შესაბამის დასკვნას.

11. თუ პარლამენტის წევრმა დაკარგა საქართველოს მოქალაქეობა, ან თუ იგი სასამართლომ უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარა ან გარდაცვლილად გამოაცხადა, ან თუ იგი სასამართლოს გადაწყვეტილებით ცნობილ იქნა მხარდაჭერის მიმღებად და მოთავსდა შესაბამის სტაციონარულ სამედიცინო დაწესებულებაში, პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ამ ფაქტის გამოვლენიდან 10 დღის ვადაში გამოითხოვს მის დამადასტურებელ საბუთებს, ამოწმებს მათ ნამდვილობას და ამზადებს შესაბამის დასკვნას.

12. პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან ვადამდე შეწყვეტის საკითხს, გარდა ამ რეგლამენტის მე-6 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა, ამავე რეგლამენტით დადგენილი წესით შეისწავლის და განიხილავს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი, რომელიც ამზადებს შესაბამის დასკვნას და მას პარლამენტის ბიუროს წარუდგენს. პარლამენტის ბიუროს პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან ვადამდე შეწყვეტის საკითხი განსახილველად შეაქვს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. პარლამენტი ვალდებულია დაუყოვნებლივ განიხილოს პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან ვადამდე შეწყვეტის საკითხი. პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან ვადამდე შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებამდე პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგით გათვალისწინებულ სხვა საკითხებზე კენჭისყრა დაუშვებელია.

მუხლი 10. პარლამენტის წევრის სტატუსის სხვა საქმიანობასთან შეთავსება

1. პარლამენტის წევრს უფლება არა აქვს, ეკავოს რაიმე თანამდებობა საჯარო სამსახურში ან ეწეოდეს სამეწარმეო საქმიანობას.

2. პარლამენტის წევრის სტატუსის სამეწარმეო საქმიანობასთან შეუთავსებლობის მოთხოვნები არ ხელყოფს საქართველოს კონსტიტუციით აღიარებულ საკუთრების უფლებას. პარლამენტის წევრი შეიძლება ფლობდეს აქციებს, წილსა და სხვა ქონებას.

3. პარლამენტის წევრს უფლება არა აქვს:

ა) უშუალოდ განახორციელოს არაერთჯერადი საქმიანობა მოგების მიზნით მატერიალური ფასეულობებისა და ფინანსური საშუალებების სამართავად;

ბ) უშუალოდ განახორციელოს სამეწარმეო საქმიანობის სუბიექტის მუდმივმოქმედი ხელმძღვანელი, სამეთვალყურეო, საკონტროლო, სარევიზიო ან/და საკონსულტაციო ორგანოს წევრის უფლებამოსილებები.

4. პარლამენტის წევრი შეიძლება ეწეოდეს საზოგადოებრივ საქმიანობას. პარლამენტის წევრი შეიძლება ეწეოდეს სამეცნიერო, პედაგოგიურ და სახელოვნებო საქმიანობას, თუ ეს საქმიანობა არ ითვალისწინებს ადმინისტრაციული ფუნქციების შესრულებას. ადმინისტრაციული ფუნქციების შესრულება გულისხმობს სამეცნიერო, სასწავლო, სახელოვნებო დაწესებულებაში თანამდებობის პირის მიერ საკადრო, დისციპლინურ და სხვა საკითხებზე ადმინისტრაციული გადაწყვეტილებების ერთპიროვნულად მიღების უფლებამოსილებას.

5. პარლამენტის წევრი იმავდროულად შეიძლება ეწეოდეს პარტიულ საქმიანობას, ეკავოს ნებისმიერი თანამდებობა პოლიტიკურ პარტიაში.

6. უფლებამოსილების განხორციელების პერიოდში პარლამენტის წევრზე არ ვრცელდება წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურსა და სამობილიზაციო სარეზერვო სამხედრო სამსახურში გაწვევის მოთხოვნა.

7. საომარი მდგომარეობის პერიოდში პარლამენტის წევრს უფლება არა აქვს, თავი აარიდოს

მუხლი 11. პარლამენტის წევრის ზოგადი უფლებები და მოვალეობები

1. პარლამენტის წევრს უფლება აქვს:

ა) ისარგებლოს ყველა ინფორმაციით, რომლებიც აუცილებელია მისი უფლებამოსილების განსახორციელებლად, თუ კანონით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული;

ბ) საპარლამენტო კონტროლის განხორციელებისას:

ბ.ა) შეუფერხებლად შევიდეს ყველა სახელმწიფო დაწესებულებაში, გარდა კანონით დადგენილი გამონაკლისი შემთხვევებისა;

ბ.ბ) უშუალოდ მიიღოს მონაწილეობა მის მიერ დასმული საკითხების განხილვაში;

გ) განახორციელოს საქართველოს კონსტიტუციით, ამ რეგლამენტითა და სხვა ნორმატიული აქტებით მისთვის მინიჭებული სხვა უფლებამოსილებები.

2. პარლამენტის წევრი ვალდებულია:

ა) დაესწროს პარლამენტის პლენარულ, ბიუროს, კომიტეტის, ფრაქციის, დროებითი საგამოძიებო ან სხვა დროებითი კომისიის სხდომებს და მონაწილეობა მიიღოს მათ მუშაობაში;

ბ) დაიცვას საქართველოს კონსტიტუცია, კანონები და ეს რეგლამენტი;

გ) პირადი ინტერესებისთვის არ გამოიყენოს თავისი უფლებამოსილება ან/და მასთან დაკავშირებული შესაძლებლობა;

დ) პირადი ინტერესებისთვის არ გამოიყენოს და არ გაამჟღავნოს სამსახურებრივი საქმიანობის ფარგლებში მიღებული ან შექმნილი ინფორმაცია;

ე) დაიცვას სახელმწიფო-პოლიტიკური თანამდებობის პირთათვის საქართველოს კანონმდებლობითა და პარლამენტის წევრის ეთიკის კოდექსით დადგენილი ქცევის სტანდარტები.

3. პარლამენტის წევრი ვალდებულია „კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით შეავსოს და საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს – ანტიკორუფციულ ბიუროს (შემდგომ – ანტიკორუფციული ბიურო) წარუდგინოს ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაცია. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი პერიოდულად და საჭიროების შემთხვევაში აანალიზებს სათანადო ორგანოების მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას პარლამენტის წევრის ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციის შესახებ, ხოლო აუცილებლობის შემთხვევაში საკითხს განსახილველად სვამს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე.

4. პარლამენტის წევრი, რომელიც არ არის გაერთიანებული ფრაქციაში, იწოდება უფრაქციო პარლამენტის წევრად.

მუხლი 12. პენიტენციურ დაწესებულებაში სპეციალური ნებართვის გარეშე შესვლის უფლება

1. პარლამენტის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ პენიტენციურ დაწესებულებაში შევიდეს სპეციალური ნებართვის გარეშე.

2. პარლამენტის თავმჯდომარე უფლებამოსილია პარლამენტის წევრს ბრძანებით მიანიჭოს საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ პენიტენციურ დაწესებულებაში სპეციალური ნებართვის გარეშე

მუხლი 13. პარლამენტის წევრის მიმართ სისხლის სამართლის საქმის წარმოების პრინციპები

1. პარლამენტის წევრის დაკავება ან დაპატიმრება, მისი საცხოვრებელი ან სამუშაო ადგილის, მანქანის ან პირადი გაჩხრეკა შეიძლება მხოლოდ პარლამენტის წინასწარი თანხმობით. გამონაკლისია დანაშაულზე წასწრების შემთხვევა, რაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს პარლამენტს. თუ პარლამენტი 48 საათის განმავლობაში არ მისცემს თანხმობას, პარლამენტის დაკავებული ან დაპატიმრებული წევრი დაუყოვნებლივ უნდა გათავისუფლდეს. საგამოძიებო მოქმედებათა ჩატარების შესახებ წინადადება პარლამენტში შეაქვს საქართველოს გენერალურ პროკურორს. ამ წინადადების საფუძვლიანობას 5 დღის ვადაში შეისწავლის და წინადადებას განიხილავს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი, რომელიც წერილობით დასკვნას წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის ბიურო საკითხს განსახილველად სვამს პარლამენტის უახლოეს პლენარულ სხდომაზე. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საკითხის განხილვის შემდეგ გადაწყვეტილება მიიღება დადგენილებით.
2. პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდში პარლამენტის წევრის დანაშაულზე წასწრების შემთხვევაში საკითხი განიხილება საქართველოს კონსტიტუციის 44-ე მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი წესით.
3. პარლამენტის წევრის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემა შეუძლია მხოლოდ საქართველოს გენერალურ პროკურორს, რაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს პარლამენტს.
4. პარლამენტის წევრის დაკავებაზე ან დაპატიმრებაზე პარლამენტის მიერ თანხმობის მიცემის შემთხვევაში დაკავებულ ან დაპატიმრებულ პარლამენტის წევრს დაკავების ან დაპატიმრების პერიოდით შეუჩერდება უფლებამოსილება დადგენილებით. სისხლის სამართლის საქმის შეწყვეტის ან სასამართლოს მიერ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანის შემთხვევაში პარლამენტის წევრს დაკავების ან დაპატიმრების ვადა პარლამენტის დადგენილებით ჩაეთვლება პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების საერთო ვადაში და მიეცემა დაკავების ან დაპატიმრების დროის შესაბამისი თანამდებობრივი სარგოს ოდენობის კომპენსაცია.
5. თუ პარლამენტის წევრს უფლებამოსილება შეუწყდა კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენის საფუძველზე, რომელიც შემდგომ გამამართლებელი განაჩენით იქნა შეცვლილი, პარლამენტის წევრს პარლამენტის დადგენილებით დაკავების, დაპატიმრების ან/და კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენის საფუძველზე პარლამენტის წევრის შეწყვეტილი უფლებამოსილების ვადა ჩაეთვლება პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების საერთო ვადაში და მიეცემა დაკავების, დაპატიმრების ან/და პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების აღდგენამდე/სასამართლოს გამამართლებელი განაჩენის გამოტანამდე დროის შესაბამისი თანამდებობრივი სარგოს ოდენობის კომპენსაცია.
6. ამ მუხლის მე-4 და მე-5 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში პირს პარლამენტის დადგენილებით აღუდგება პარლამენტის წევრის უფლებამოსილება იმ შემთხვევაში, თუ არ არის გასული შესაბამისი მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ვადა, ხოლო ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში – თუ, ამასთანავე, არ არის ცნობილი მისი ადგილმონაცვლე პარლამენტის წევრის უფლებამოსილება. პარლამენტის წევრს უფლებამოსილების აღდგენის შეუძლებლობის შემთხვევაში შესაბამისი მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ვადა ჩაეთვლება პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების საერთო ვადაში და მიეცემა აღნიშნული ვადის შესაბამისი თანამდებობრივი სარგოს ოდენობის კომპენსაცია.

მუხლი 14. პარლამენტის წევრის სპეციალური შრომითი გარანტიები

1. პარლამენტის წევრი წელიწადში სარგებლობს 30 კალენდარული დღის ოდენობის შვებულებით, რომელიც, სურვილისამებრ, მიეცემა პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდში.
2. მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პარლამენტის წევრს გამოეყოფა

სამსახურებრივი ავტომობილი (საჭიროების შემთხვევაში – ადაპტირებული ან სპეციალური) და ენიშნება თანმხლები პირი.

3. პარლამენტის თავმჯდომარეს, პარლამენტის თავმჯდომარის პირველ მოადგილეს შეიძლება ჰყავდეს 1-ზე მეტი თანამემწე, ხოლო კომიტეტის თავმჯდომარეს, სხვა პარლამენტის წევრს (გარდა პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილისა, საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერისა, ამ რეგლამენტის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში – პარლამენტის ყოფილი თავმჯდომარისა, ფრაქციის თავმჯდომარისა და ოლქის დელეგატისა) – 1 თანამემწე.

4. პარლამენტის წევრი უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე სარგებლობს დიპლომატიური პასპორტით, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული გამონაკლისებისა.

საქართველოს პარლამენტის 2025 წლის 24 ივნისის რეგლამენტი №712 – ვებგვერდი, 25.06.2025წ.

მუხლი 15. პარლამენტის წევრის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფილია პარლამენტის წევრის უფლებამოსილებათა შეუფერხებელი განხორციელების პირობები. თუ არსებობს საკმარისი მონაცემები პარლამენტის წევრის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის მოსალოდნელი ხელყოფის შესახებ, პარლამენტის წევრის განცხადებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური ან სხვა შესაბამისი ორგანოები საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით უზრუნველყოფს/უზრუნველყოფენ მის უსაფრთხოებას.

მუხლი 16. პარლამენტის წევრის გასამრჯელო

1. პარლამენტის წევრის გასამრჯელოს ოდენობა განისაზღვრება საქართველოს შესაბამისი წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონით დადგენილი საბაზო თანამდებობრივი სარგოს ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ სახელფასო კოეფიციენტზე ნამრავლით.

2. პარლამენტის წევრებისთვის განისაზღვრება შემდეგი სახელფასო კოეფიციენტები:

ა) პარლამენტის თავმჯდომარისთვის – 10.00;

ბ) პარლამენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილისთვის – 9.20;

გ) პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილისთვის – 9.00;

დ) კომიტეტის თავმჯდომარისთვის, ფრაქციის თავმჯდომარისთვის – 8.50;

ე) კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილისთვის, ფრაქციის თავმჯდომარის პირველი მოადგილისთვის – 8.30;

ვ) კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილისთვის, ფრაქციის თავმჯდომარის მოადგილისთვის – 8.10;

ზ) იმ პარლამენტის წევრისთვის, რომელიც არ არის პარლამენტის თანამდებობის პირი, – 8.00.

3. ამ რეგლამენტის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პარლამენტის ყოფილ თავმჯდომარეს, აგრეთვე საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერს მის მიერ რომელიმე საპარლამენტო თანამდებობის დაკავების შემთხვევაში მიეცემა ის შრომის ანაზღაურება, რომელიც მისი სტატუსის, პოზიციის ან დაკავებული საპარლამენტო თანამდებობის მიხედვით უფრო მაღალია.

4. პარლამენტის წევრის (გარდა ამ რეგლამენტის 229-ე მუხლის მე-10 პუნქტით გათვალისწინებული პარლამენტის წევრისა) სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაზღვევა სავალდებულოა.

5. პარლამენტის ბიურო განსაზღვრავს აგრეთვე პარლამენტის წევრის სატრანსპორტო უზრუნველყოფის, მისი სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის სავალდებულო დაზღვევისა და მის მიერ კავშირგაბმულობის საშუალებებით სარგებლობის ხარჯების ანაზღაურების პირობებს.

მუხლი 17. დახმარება პარლამენტის წევრის გარდაცვალებისას ან შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირად აღიარებისას

1. თავდასხმის შედეგად პარლამენტის წევრის გარდაცვალებისას გარდაცვლილის ოჯახს ეძლევა ერთჯერადი ფულადი დახმარება 20 000 ლარის ოდენობით.
2. პარლამენტის წევრის გარდაცვალებისას გარდაცვლილის ოჯახს ეძლევა ერთჯერადი ფულადი დახმარება 15 000 ლარის ოდენობით.
3. პარლამენტის წევრს, რომელიც უფლებამოსილების განხორციელების პერიოდში აღიარებულ იქნა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირად, ეძლევა ერთჯერადი დახმარება 15 000 ლარის ოდენობით.
4. პარლამენტის წევრის გარდაცვალების შემთხვევაში მისი ოჯახის წევრებს ენიშნებათ სახელმწიფო კომპენსაცია „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესითა და ოდენობით.
5. პარლამენტის წევრის გარდაცვალების შემთხვევაში პარლამენტი უფლებამოსილია საქართველოს შესაბამისი წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონით პარლამენტისთვის დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში დააფინანსოს პარლამენტის წევრის დაკრძალვასთან დაკავშირებული ყველა ღონისძიება.

მუხლი 18. ყოფილი პარლამენტის წევრისა და თანამდებობის პირის გარანტიები

1. ყოფილ პარლამენტის წევრს ენიშნება პენსია ან ეძლევა კომპენსაცია კანონით დადგენილი წესით.
2. პარლამენტის წევრი მისი პარლამენტის თავმჯდომარის თანამდებობიდან გადადგომის ან გადაყენების შემთხვევაში იმავე მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ვადით, აგრეთვე პარლამენტის წევრი, რომელიც იყო წინა მოწვევის პარლამენტის თავმჯდომარე, ამ რეგლამენტის მე-16 მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილი წესით უზრუნველყოფილია იმავე შრომის ანაზღაურებითა და სამუშაო პირობებით (სამუშაო ფართობი, სამდივნო, სამსახურებრივი ავტომობილი, კავშირგაბმულობის საშუალებები და სხვა ტექნიკური საშუალებები), რომლებიც აქვს მოქმედი პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეს.
3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პარლამენტის ყოფილ თავმჯდომარეს მის მიერ რომელიმე საპარლამენტო თანამდებობის ან საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერის პოზიციის დაკავების შემთხვევაში უნარჩუნდება იმავე პუნქტით განსაზღვრული თანამდებობის პირის გარანტიები.

თავი IV. პარლამენტის თავმჯდომარე და მისი მოადგილეები, პარლამენტის წევრთა სხვა საპარლამენტო თანამდებობები

მუხლი 19. პარლამენტის წევრთა საპარლამენტო თანამდებობები

1. პარლამენტის თანამდებობის პირები არიან:

- ა) პარლამენტის თავმჯდომარე;
- ბ) პარლამენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე;
- გ) პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე;
- დ) კომიტეტის თავმჯდომარე;
- ე) ფრაქციის თავმჯდომარე;
- ვ) კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე;
- ზ) ფრაქციის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე;
- თ) კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე;
- ი) ფრაქციის თავმჯდომარის მოადგილე.

2. პარლამენტის წევრი შეიძლება აირჩეს მხოლოდ ერთ საპარლამენტო თანამდებობაზე. შეუთავსებელ თანამდებობაზე არჩევა იწვევს მიმდინარე თანამდებობაზე უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტას.

მუხლი 20. პარლამენტის თავმჯდომარის არჩევის წესი

1. პარლამენტი თავისი უფლებამოსილების ვადით, ფარული კენჭისყრით, პარლამენტის წევრთაგან ირჩევს პარლამენტის თავმჯდომარეს.
2. პარლამენტის თავმჯდომარის თითო კანდიდატურის წარდგენის უფლება აქვს ფრაქციას, უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციან ჯგუფს.
3. პარლამენტის თავმჯდომარეობის კანდიდატის დასახელების შესახებ წერილობითი განცხადება წარედგინება პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარეს, რომელიც ადგენს კანდიდატთა ერთიან სიას დასახელების რიგითობის მიხედვით. კანდიდატთა დასახელების შემდეგ პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე აქვეყნებს კანდიდატთა სიას და კანდიდატებისგან ითხოვს თანხმობას, კენჭი იყარონ აღნიშნულ თანამდებობაზე.
4. პარლამენტის თავმჯდომარეობის კანდიდატს უფლება აქვს, ყოველგვარი ახსნა-განმარტების გარეშე მოხსნას თავისი კანდიდატურა ნებისმიერ დროს, მათ შორის, ყოველი კენჭისყრის წინ.
5. პარლამენტის თავმჯდომარეობის კანდიდატს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე სიტყვით გამოსვლისთვის ეძლევა 20 წუთი და შესაბამისი დრო დასმულ შეკითხვებზე პასუხის გასაცემად, რის შემდეგაც იწყება კამათი, რომელიც მიმდინარეობს კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის დადგენილი წესით.
6. პარლამენტის თავმჯდომარის თანამდებობაზე არჩეულად ჩაითვლება კანდიდატი, რომელსაც მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა.
7. თუ პარლამენტის თავმჯდომარის არჩევისას 1 ან 2 კანდიდატი მონაწილეობს, კენჭისყრა იმართება ელექტრონული სისტემით ერთდროულად (პირველად დასახელებულ კანდიდატს ხმა მიეცემა „მომხრე“ ღილაკით, მეორედ დასახელებულს – „წინააღმდეგი“ ღილაკით), ხოლო თუ 2-ზე მეტი კანდიდატი მონაწილეობს, კენჭისყრა იმართება ბიულეტენებით.
8. თუ პარლამენტის თავმჯდომარის არჩევისას 1 კანდიდატი მონაწილეობდა და ვერ აირჩა, არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება.
9. თუ პარლამენტის თავმჯდომარის არჩევისას 2 კანდიდატი მონაწილეობდა და ვერცერთმა ვერ

დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, იმ კანდიდატს, რომელმაც მეტი ხმა მიიღო, ხელახლა ეყრება კენჭი. თუ მან ამ შემთხვევაშიც ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება.

10. თუ პარლამენტის თავმჯდომარის არჩევისას 2-ზე მეტი კანდიდატი მონაწილეობდა და ვერცერთმა ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, იმართება მეორე ტური იმ 2 კანდიდატს შორის, რომლებმაც ყველაზე მეტი ხმა მიიღეს. თუ ვერცერთმა ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, იმ კანდიდატს, რომელმაც მეტი ხმა მიიღო, ხელახლა ეყრება კენჭი. თუ მან ამ შემთხვევაშიც ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება. თუ მეორე ტურში გასულმა კანდიდატმა მოხსნა თავისი კანდიდატურა, მის ნაცვლად კენჭი ეყრება მიღებული ხმების რაოდენობის მიხედვით მომდევნო კანდიდატს.

11. კენჭისყრის დროს ხმების თანაბრად გაყოფისას იმართება ხელახალი კენჭისყრა.

მუხლი 21. პარლამენტის თავმჯდომარის უფლებამოსილებები

1. პარლამენტის თავმჯდომარე საქართველოს კონსტიტუციითა და ამ რეგლამენტით განსაზღვრულ უფლებამოსილებებს ახორციელებს სამართლიანად და მიუკერძოებლად.

2. პარლამენტის თავმჯდომარე:

ა) წარმოადგენს პარლამენტს ქვეყნის საშინაო და საგარეო ურთიერთობებში;

ბ) უძღვება პარლამენტის მუშაობას, საერთო ხელმძღვანელობას უწევს პარლამენტის ორგანოებისა და პარლამენტის თანამდებობის პირთა საქმიანობას;

გ) პარლამენტის სასახლეში ასრულებს სრულ ადმინისტრაციულ ფუნქციებს;

დ) თავმჯდომარეობს პარლამენტის პლენარულ სხდომებს, იწვევს და თავმჯდომარეობს პარლამენტის ბიუროს სხდომებს, საჭიროების შემთხვევაში ამ უფლებამოსილებათა განხორციელებას ავალებს თავის ერთ-ერთ მოადგილეს;

ე) პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე იწვევს იმ თანამდებობის პირებს, რომლებსაც არ აქვთ პლენარულ სხდომაზე დასწრების უფლება, აგრეთვე პლენარულ სხდომაზე დასწრების მსურველ საზოგადოების წარმომადგენლებს;

ვ) თავის მოადგილეებს აძლევს ცალკეულ დავალებებს;

ზ) საქართველოს კონსტიტუციითა და ამ რეგლამენტის 118-ე მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ხელს აწერს და აქვეყნებს კანონებს;

თ) ხელს აწერს და აქვეყნებს რეგლამენტს, ხელს აწერს პარლამენტის მიერ მიღებულ სხვა აქტებს;

ი) ხელს აწერს პარლამენტის მიერ მიღებული კანონების საქართველოს პრეზიდენტისთვის წარდგენის შესახებ მიმართვებს;

კ) განსაზღვრავს პარლამენტის ბიუჯეტს და მას დასამტკიცებლად წარუდგენს პარლამენტს;

ლ) თავისი კომპეტენციის ფარგლებში გამოსცემს ბრძანებებს;

მ) თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ცალკეულ საკითხებთან დაკავშირებით ქმნის საკონსულტაციო საბჭოს. საკონსულტაციო საბჭოს შემადგენლობა და საქმიანობის წესი განისაზღვრება პარლამენტის თავმჯდომარის ბრძანებით;

ნ) პარლამენტში კანონპროექტის ან სხვა საკითხის მოსამზადებლად ან მისი განხილვისას

წარმოშობილი აზრთა სხვადასხვაობის აღმოფხვრისა და ცალკეულ დებულებათა დაკონკრეტება-შეჯერების მიზნით, ფრაქციებთან კონსულტაციის საფუძველზე, ბრძანებით ქმნის ინტერფრაქციულ ჯგუფს;

ო) ბრძანებით ქმნის ერთჯერად საპარლამენტო დელეგაციას და, როგორც წესი, ხელმძღვანელობს მას ან მის ხელმძღვანელად ნიშნავს თავის ერთ-ერთ მოადგილეს ან პარლამენტის წევრს;

პ) ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით წყვეტს ცალკეული პარლამენტის წევრებისა და საპარლამენტო დელეგაციების სხვა სახელმწიფოში მივლინების საკითხებს;

ჟ) პარლამენტის წევრს ბრძანებით ანიჭებს საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ პენიტენციურ დაწესებულებაში სპეციალური ნებართვის გარეშე ერთჯერადად შესვლის უფლებას;

რ) ბრძანებით აწესრიგებს პარლამენტის პლენარულ სხდომათა დარბაზში სივრცეების სექტორებად დაყოფას და განსაზღვრავს პლენარულ სხდომათა დარბაზში პირთა დაშვების წესს;

ს) ბრძანებით ადგენს პარლამენტის წევრთათვის და პარლამენტის აპარატის საჯარო და სახელმწიფო მოსამსახურეთათვის სამსახურებრივი მივლინების ხარჯების ანაზღაურების წესს;

ტ) ამტკიცებს პარლამენტის სასახლეში უსაფრთხოების დაცვის წესებს;

უ) ამტკიცებს პარლამენტში პრესკონფერენციის გამართვისა და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა წარმომადგენლების აკრედიტაციის წესებს;

ფ) საერთო ხელმძღვანელობას უწევს პარლამენტის აპარატის საქმიანობას;

ქ) ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით თანამდებობებზე ნიშნავს და თანამდებობებიდან ათავისუფლებს პარლამენტის აპარატის უფროსს, პარლამენტის აპარატის უფროსის მოადგილეს, პარლამენტის აპარატის დეპარტამენტების უფროსებსა და მათ მოადგილეებს, მანდატურის სამსახურის ხელმძღვანელს;

ღ) ამტკიცებს პარლამენტის აპარატის დებულებას, სტრუქტურასა და საშტატო ნუსხას, განსაზღვრავს თანამდებობრივი სარგოს ოდენობას, ადგენს სახელფასო დანამატისა და ფულადი ჯილდოს განსაზღვრის წესს;

ყ) ბრძანებით ადგენს სახელმწიფო პენსიაზე უფლების მქონე პარლამენტის აპარატის თანამშრომლის პირადი განცხადების საფუძველზე სამსახურიდან გათავისუფლების შემთხვევაში მისთვის ერთჯერადი კომპენსაციის გაცემის წესს;

შ) თავისი კომპეტენციის ფარგლებში წყვეტს დისციპლინური პასუხისმგებლობის საკითხებს;

ჩ) პარლამენტის სახელით ანიჭებს წარმომადგენლობით უფლებამოსილებებს, მათ შორის, რწმუნებებს (მინდობილობებს) საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოსა და საერთო სასამართლოებში;

ც) ბრძანებით ადგენს პარლამენტის ავტოპარკის განახლებისა და სამსახურებრივი ავტომობილების განაწილებისა და შესყიდვის წესს;

ძ) თავისი კომპეტენციის ფარგლებში იღებს ზომებს პარლამენტის ღირსებისა და ცალკეული პარლამენტის წევრების უსაფრთხოების დაცვის უზრუნველსაყოფად;

წ) ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით იღებს გადაწყვეტილებებს პირის თავისუფლების საპარლამენტო ორდენით, პარლამენტის საპატიო მედლითა და პარლამენტის სამკერდე ნიშნით დაჯილდოების შესახებ;

ჭ) ამტკიცებს პარლამენტის ლოგოს ნიმუშს და მისი გამოყენების წესს;

ხ) ახორციელებს ამ რეგლამენტითა და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებით მისთვის

მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 22. პარლამენტის საქმიანობის ყოველწლიური ანგარიში

1. პარლამენტის თავმჯდომარე კოორდინაციას უწევს და ხელმძღვანელობს პარლამენტის საქმიანობის ყოველწლიური ანგარიშის მომზადებას. ეს ანგარიში ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე.
2. პარლამენტი, როგორც წესი, საგაზაფხულო სესიის პლენარული სხდომების პირველ კვირაში ისმენს პარლამენტის საქმიანობის ყოველწლიურ ანგარიშს, რომელსაც პარლამენტი წარუდგენს პარლამენტის თავმჯდომარე.
3. პარლამენტის საქმიანობის ყოველწლიურ ანგარიშს პარლამენტი განიხილავს კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის დადგენილი წესით.

მუხლი 23. პარლამენტის თავმჯდომარის უფლებამოსილების შეწყვეტის წესი

1. პარლამენტის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, ყოველგვარი ახსნა-განმარტების გარეშე, წერილობით მიმართოს პარლამენტს ან საჯაროდ განაცხადოს გადადგომის შესახებ. აღნიშნულ ფაქტს პარლამენტი უახლოეს პლენარულ სხდომაზე ცნობად იღებს, რაც ფორმდება საოქმო ჩანაწერით.
2. პარლამენტის თავმჯდომარე გადამდგარად ითვლება ამის შესახებ პარლამენტისთვის წერილობით მიმართვის ან საჯაროდ განცხადების მომენტიდან.
3. პარლამენტის თავმჯდომარე შეიძლება გადააყენოს პარლამენტმა. პარლამენტის თავმჯდომარის გადაყენების საკითხი პარლამენტის წინაშე შეიძლება წერილობით დასვას პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთმა მესამედმა.
4. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი 7 დღის ვადაში ამოწმებს პარლამენტის წევრთა ხელმოწერების ნამდვილობას და დასკვნას წარუდგენს პარლამენტს პლენარულ სხდომაზე.
5. პარლამენტის თავმჯდომარის გადაყენების შესახებ გადაწყვეტილებას პარლამენტი იღებს განხილვის გარეშე, საკითხის დასმიდან 15 დღის ვადაში.
6. პარლამენტის თავმჯდომარე გადაყენებულად ითვლება, თუ მის გადაყენებას მხარი დაუჭირა პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობამ.
7. თუ პარლამენტმა ამ მუხლის მე-5 პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში არ მიიღო გადაწყვეტილება პარლამენტის თავმჯდომარის გადაყენების შესახებ, პარლამენტის წევრს, რომელმაც ხელი მოაწერა პარლამენტის თავმჯდომარის გადაყენების საკითხს, მომდევნო 6 თვის განმავლობაში უფლება არა აქვს, კვლავ მიიღოს მონაწილეობა აღნიშნული საკითხის დასმაში.
8. პარლამენტის თავმჯდომარის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში პარლამენტი 14 დღის ვადაში, დადგენილი წესით ირჩევს პარლამენტის ახალ თავმჯდომარეს.

მუხლი 24. პარლამენტის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელი

1. პარლამენტის თავმჯდომარის არყოფნისას პარლამენტის თავმჯდომარის მოვალეობის შესრულებას იგი ბრძანებით ავალებს თავის ერთ-ერთ მოადგილეს.
2. პარლამენტის თავმჯდომარის მიერ საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებულ შემთხვევაში საქართველოს პრეზიდენტის მოვალეობის შესრულების, გადადგომის, გადაყენების, მის მიერ

უფლებამოსილების განხორციელების შეუძლებლობის ან მისი, როგორც პარლამენტის წევრის, უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში პარლამენტის თავმჯდომარის მოვალეობას ასრულებს მისი პირველი მოადგილე, ხოლო მის მიერ უფლებამოსილების განხორციელების შეუძლებლობის შემთხვევაში პარლამენტის თავმჯდომარის მოვალეობის შესრულებას პარლამენტი უახლოეს პლენარულ სხდომაზე დადგენილებით ავალებს მის ერთ-ერთ მოადგილეს. გადაწყვეტილება განხილვის გარეშე მიიღება. აღნიშნულ შემთხვევაში პარლამენტის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებლის წარდგენის უფლება აქვს ფრაქციას.

მუხლი 25. პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეების არჩევის წესი

1. პარლამენტი თავისი უფლებამოსილების ვადით, ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, პარლამენტის წევრთაგან ირჩევს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეებს, მათ შორის, პირველ მოადგილეს:

ა) პარლამენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე აირჩევა პარლამენტის თავმჯდომარის წარდგინებით;

ბ) პარლამენტის თავმჯდომარის 3 მოადგილე აირჩევა საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალ პარლამენტის წევრთა უმრავლესობის წარდგინებით;

გ) პარლამენტის თავმჯდომარის თითო მოადგილე აირჩევა საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი იმ 3 ფრაქციის წარდგინებით, რომლებშიც ოპოზიციაში შემავალ სხვა ფრაქციებზე მეტი პარლამენტის წევრია გაერთიანებული. თუ შესაბამისი ფრაქცია/ფრაქციები პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეობის კანდიდატს არ წარადგენს/არ წარადგენენ, კანდიდატის წარდგენის უფლება თანამიმდევრობით მიენიჭებათ საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალ იმ ფრაქციებს, რომლებშიც ოპოზიციაში შემავალ სხვა ფრაქციებზე მეტი პარლამენტის წევრია გაერთიანებული. ფრაქციების წევრთა თანაბარი რაოდენობის შემთხვევაში უპირატესობა მიენიჭება იმ ფრაქციას, რომლის პარტიამაც პარლამენტის არჩევნებში მეტი ხმა მიიღო. შესაბამისი ფრაქცია პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეობის კანდიდატს წარადგენს სათანადო უფლების წარმოშობიდან 1 თვის ვადაში.

2. პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეობის კანდიდატის დასახელების შესახებ წერილობითი განცხადება წარედგინება პარლამენტის თავმჯდომარეს, რომელსაც საკითხი ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით შეაქვს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში.

3. თუ ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად წარდგენილმა კანდიდატმა ხმების საჭირო რაოდენობა ვერ მიიღო, მისი წარდგენის უფლების მქონე სუბიექტებს უფლება აქვთ, წარადგინონ იგივე ან ახალი კანდიდატი და იმართება ხელახალი კენჭისყრა.

4. თუ ამ მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილი წესით პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეობის კანდიდატები ვერ მიიღებენ ხმების საჭირო რაოდენობას, არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება.

მუხლი 26. პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილის უფლებამოსილების შეწყვეტის წესი

1. პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეს უფლება აქვს, ამ რეგლამენტის 23-ე მუხლით დადგენილი წესით გადადგეს თანამდებობიდან.

2. ამ რეგლამენტის 25-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ სუბიექტებს უფლება აქვთ, ნებისმიერ დროს გამოიწვიონ მათი წარდგენით არჩეული პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეები. პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილის გამოწვევის თაობაზე განცხადება წარედგინება პარლამენტის თავმჯდომარეს, რომელიც ამის შესახებ აცნობებს პარლამენტის ბიუროს და პარლამენტს უახლოეს პლენარულ სხდომაზე. აღნიშნულ ფაქტს პარლამენტი ცნობად იღებს. ამ ფაქტის ცნობად მიღებისთანავე პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეს შეუწყდება უფლებამოსილება, რაც ფორმდება საოქმო ჩანაწერით.

3. პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილის თანამდებობიდან გადადგომის, გადაყენების, მისი უფლებამოსილების სხვაგვარად შეწყვეტის ან მისი, როგორც პარლამენტის წევრის, უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში პარლამენტი, როგორც წესი, არაუგვიანეს 15 დღისა ირჩევს პარლამენტის თავმჯდომარის ახალ მოადგილეს.

თავი V. პარლამენტის ბიურო

მუხლი 27. პარლამენტის ბიუროს უფლებამოსილებები

1. პარლამენტის მუშაობის ორგანიზებისთვის იქმნება პარლამენტის ბიურო, რომლის შემადგენლობაში შედიან პარლამენტის თავმჯდომარე, პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეები, პარლამენტის კომიტეტებისა და ფრაქციების თავმჯდომარეები.

2. პარლამენტის ბიურო ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით:

ა) შეიმუშავებს და პარლამენტს დასამტკიცებლად წარუდგენს პარლამენტის პლენარული სხდომების დღის წესრიგის პროექტს; საჭიროების შემთხვევაში შეიმუშავებს პარლამენტის სესიის ორგანიზაციის სამუშაო გეგმას;

ბ) უზრუნველყოფს კანონის, დადგენილების, კონცეფციის, რეზოლუციის, მიმართვის, დეკლარაციის, პარლამენტის მიერ მისაღები სხვა აქტის პროექტის, აგრეთვე კომიტეტის, დროებითი საგამომიებო და სხვა დროებითი კომისიების დასკვნების საფუძველზე საკითხის პარლამენტის პლენარული სხდომების დღის წესრიგის პროექტში შეტანას;

გ) განიხილავს საკითხს და იღებს გადაწყვეტილებას კანონპროექტის დაჩქარებული ან გამარტივებული წესით განხილვის შესახებ;

დ) უზრუნველყოფს საქართველოს მთავრობისთვის ნდობის გამოცხადების საკითხის პარლამენტის პლენარული სხდომების დღის წესრიგის პროექტში შეტანას;

ე) უზრუნველყოფს საქართველოს კონსტიტუციით განსაზღვრულ თანამდებობის პირთა არჩევისა და მათ დანიშვნაზე თანხმობის მიცემის თაობაზე შესაბამისი კომიტეტების დასკვნების საფუძველზე საკითხის პარლამენტის პლენარული სხდომების დღის წესრიგის პროექტში შეტანას;

ვ) ამტკიცებს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის მიერ წარმოდგენილ კომიტეტებში, დროებით საგამომიებო და სხვა დროებით კომისიებში, მუდმივმოქმედ საპარლამენტო დელეგაციებში, ეთიკის საბჭოში პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტებს;

ზ) ამტკიცებს კომიტეტების, დროებითი საგამომიებო და სხვა დროებითი კომისიების დებულებებს;

თ) წყვეტს ფრაქციათა რეგისტრაციის, აგრეთვე საპარლამენტო უმრავლესობისა და საპარლამენტო ოპოზიციის წევრთა სიების რეგისტრაციის საკითხებს;

ი) ლობისტად რეგისტრაციის შესახებ განცხადებასა და თანდართულ მასალებს, აგრეთვე ლობისტის სამართლებრივი მდგომარეობის შეწყვეტის საკითხს შესწავლისა და შესაბამისი გადაწყვეტილების პროექტის მომზადების მიზნით გადასცემს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს; იღებს გადაწყვეტილებას პირის ლობისტად რეგისტრაციის საკითხზე, აგრეთვე ლობისტის სამართლებრივი მდგომარეობის შეწყვეტის შესახებ;

კ) პარლამენტის თავმჯდომარის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის ხაზინადართა საბჭოს გადაწყვეტილებებს;

ლ) ეთიკის საბჭოს წარდგინებით ამტკიცებს ეთიკის საბჭოს დებულებას;

მ) იღებს გადაწყვეტილებებს პარლამენტის მუშაობის ცალკეულ ორგანიზაციულ საკითხებზე;

ნ) ამტკიცებს საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრობის კანდიდატთა შესარჩევი საკონკურსო კომისიის დებულებას;

ო) ახორციელებს ამ რეგლამენტიტა და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 28. პარლამენტის ბიუროს სხდომა

1. პარლამენტის ბიუროს სხდომებს იწვევს და თავმჯდომარეობს პარლამენტის თავმჯდომარე ან მისი დავალებით – პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე.

2. პარლამენტის ბიუროს სხდომები სასესიო პერიოდში იმართება, როგორც წესი, ყოველ ორშაბათს, 15 საათზე, ხოლო პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდში – საჭიროებისამებრ.

3. პარლამენტის ბიუროს სხდომა უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება ბიუროს სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტი. პარლამენტის ბიურო გადაწყვეტილებას იღებს სხდომაზე დამსწრე ბიუროს წევრთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ სხდომის გახსნისთვის (უფლებამოსილების დადგენისთვის) განსაზღვრული კვორუმის ნახევრისა.

4. პარლამენტის ბიუროს სხდომა, როგორც წესი, საჯაროა. პარლამენტის ბიუროს საჯარო სხდომა გადაიცემა პირდაპირი ტრანსლაციით. პარლამენტის ბიუროს სხდომა შეიძლება დაიხუროს, თუ ამას მოითხოვს ბიუროს წევრი და მის მოთხოვნას მხარს დაუჭერს სხდომაზე დამსწრე ბიუროს წევრთა უმრავლესობა. პარლამენტის ბიუროს სხდომის დახურვის საკითხი განიხილება დახურული წესით. პარლამენტის ბიუროს დახურულ სხდომაზე დამსწრე პირთა წრეს ადგენს სხდომის თავმჯდომარე.

5. პარლამენტის ბიუროს სხდომაზე ბიუროს წევრის დასწრება სავალდებულოა. საპატიო მიზეზით პარლამენტის ბიუროს სხდომაზე დაუსწრებლობის შემთხვევაში კომიტეტის თავმჯდომარე ხმის იმავე უფლებით შეიძლება შეცვალოს მისმა მოადგილემ, ხოლო ფრაქციის თავმჯდომარე – მისმა მოადგილემ ან ფრაქციის წევრმა უფლებამონაცვლეობის დამადასტურებელი დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში.

6. პარლამენტის ბიუროს სხდომას ბიუროს თანხმობით შეიძლება სათათბირო ხმის უფლებით დაესწრონ სხვა პარლამენტის წევრები.

7. საქართველოს მთავრობის საპარლამენტო მდივანი შეიძლება დაესწროს პარლამენტის ბიუროს სხდომას.

მუხლი 29. პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილება

1. პარლამენტის ბიუროს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება ამ რეგლამენტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ეცნობება პარლამენტს უახლოეს პლენარულ სხდომაზე.

2. პარლამენტს შეუძლია პარლამენტის თავმჯდომარის, კომიტეტის, ფრაქციის, უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციანი ჯგუფის დასაბუთებული მოთხოვნით გააუქმოს ან შეცვალოს პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილება. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საკითხის ინიციატორს დასაბუთებისთვის ეძლევა დრო არაუმეტეს 10 წუთისა, რის შემდეგაც საკითხს კენჭი ეყრება. გადაწყვეტილება მიიღება პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მეხუთედისა, და ფორმდება საოქმო ჩანაწერით.

3. პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილება ფორმდება პარლამენტის ბიუროს სხდომის ოქმით.

თავი VI. პარლამენტის კომიტეტები და მათი საქმიანობის წესი

მუხლი 30. პარლამენტის კომიტეტების საქმიანობის საფუძვლები

საკანონმდებლო საკითხების წინასწარ მომზადებას, პარლამენტის გადაწყვეტილებათა შესრულებისთვის ხელის შეწყობას, საქართველოს მთავრობისა და პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული სხვა ორგანოების (ორგანო, რომელიც საქართველოს კონსტიტუციის ან სხვა საკანონმდებლო აქტის შესაბამისად პარლამენტს წარუდგენს თავისი საქმიანობის ანგარიშს ან რომლის პარლამენტის წინაშე სხვა სახით ანგარიშვალდებულებას უშუალოდ ითვალისწინებს საკანონმდებლო აქტი) საქმიანობის კონტროლს პარლამენტი უზრუნველყოფს კომიტეტების მეშვეობით.

მუხლი 31. პარლამენტის კომიტეტები

1. პარლამენტის კომიტეტებია:

ა) ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის;

ბ) განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდულ საქმეთა;

გ) გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების;

დ) დიასპორის;

ე) ევროპასთან ინტეგრაციის;

ვ) ეკონომიკური პოლიტიკის;

ზ) თავდაცვისა და უსაფრთხოების;

თ) იურიდიულ საკითხთა;

ი) კულტურის;

კ) რეგიონული პოლიტიკისა და თვითმმართველობის;

ლ) საგარეო ურთიერთობათა;

მ) საპროცედურო საკითხთა;

ნ) საფინანსო-საბიუჯეტო;

ო) სოფლის მეურნეობის;

პ) სპორტის;

ჟ) ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა.

2. კომიტეტების საქმიანობას საერთო კოორდინაციას უწევს პარლამენტის თავმჯდომარე.

3. კომიტეტის უფლებამოსილებები და საქმიანობის წესი განისაზღვრება საქართველოს კონსტიტუციით, ამ რეგლამენტითა და კომიტეტის დებულებით.

მუხლი 32. კომიტეტის ფორმირება და შემადგენლობა

1. კომიტეტის შემადგენლობა განისაზღვრება ფრაქციათა წარმომადგენლობისა და საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა და საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა რაოდენობის პროპორციულად. კომიტეტების წევრთა რაოდენობასა და პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტებს განსაზღვრავს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი და ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო, ხოლო ახალარჩეული პარლამენტის პირველ სხდომაზე განსაზღვრავს პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისია და ამტკიცებს პარლამენტი დადგენილებით.

2. კომიტეტის სრული შემადგენლობა განისაზღვრება არანაკლებ 9 პარლამენტის წევრით. კომიტეტი მუშაობას შეუდგება, თუ დანიშნულია კომიტეტის არანაკლებ 5 წევრი და არჩეულია კომიტეტის თავმჯდომარე.

3. პარლამენტის წევრი ვალდებულია იყოს არანაკლებ 1 კომიტეტის შემადგენლობაში. ამასთანავე, არ შეიძლება იგი გაწევრებული იყოს 2-ზე მეტ კომიტეტში. პარლამენტის წევრის მეორე კომიტეტში გაწევრების საკითხს წყვეტს მისი ფრაქცია პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტებით დადგენილი ადგილების რაოდენობის შესაბამისად.

4. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში პარლამენტის ბიუროს/პარლამენტის მიერ კომიტეტებში ფრაქციათა პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტების დამტკიცებიდან 3 დღის ვადაში ფრაქცია თავისი გადაწყვეტილებით წარადგენს კომიტეტში წევრებს.

5. კომიტეტში წევრის წარდგენის შესახებ ფრაქციის გადაწყვეტილება ეცნობება პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს/პარლამენტის დროებით სამანდატო კომისიას და პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი/პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისია ამოწმებს ფრაქციის მიერ კომიტეტში წევრის წარდგენის სისწორეს და საჭიროების შემთხვევაში ახდენს შესაბამის რეაგირებას. ფრაქციის მიერ წარდგენილი წევრი კომიტეტში დანიშნულად ითვლება პარლამენტის ბიუროს/პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისიის მიერ აღნიშნული ფაქტის ცნობად მიღების მომენტიდან.

6. უფრაქციო პარლამენტის წევრის კომიტეტში გაწევრება ხდება ამ მუხლის მე-4 და მე-5 პუნქტებით დადგენილი წესით, პარლამენტის წევრის პირადი განცხადების საფუძველზე. უფრაქციო პარლამენტის წევრი პარლამენტის ორგანოში ან საპარლამენტო თანამდებობაზე საქმიანობას წყვეტს ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით მის მიერ ფრაქციის შექმნის მომენტიდან, აგრეთვე მისი ფრაქციაში გაწევრების შესახებ განცხადების პარლამენტის ბიუროს მიერ ცნობად მიღების მომენტიდან. თუ უფრაქციო პარლამენტის წევრებს შეუძლირდათ პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტები, ისინი ვალდებული არიან კვოტების შესაბამისად თვითონ განსაზღვრონ პარლამენტის ამა თუ იმ ორგანოდან გამოსვლის საკითხი. უფრაქციო პარლამენტის წევრთა მიერ აღნიშნული ვალდებულების 1 კვირის ვადაში შეუსრულებლობის შემთხვევაში პარლამენტის ამა თუ იმ ორგანოდან შესაბამისი უფრაქციო პარლამენტის წევრის გამოწვევის საკითხს სათანადო ორგანოს სხდომაზე წილისყრით წყვეტს სხდომის თავმჯდომარე.

7. საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქციებისა და უფრაქციო პარლამენტის წევრების მოთხოვნის შემთხვევაში პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქციებისა და უფრაქციო პარლამენტის წევრებისთვის განსაზღვრავს პროპორციული წარმომადგენლობის საერთო კვოტებს, რომლებსაც ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო.

8. პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტების ამ მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად დამტკიცების შემთხვევაში საპარლამენტო უმრავლესობის წევრის კომიტეტში გაწევრება ხდება საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერის განცხადების საფუძველზე, რომელსაც ცნობად იღებს პარლამენტის ბიურო.

9. პარლამენტის თავმჯდომარე და მისი პირველი მოადგილე არ შეიძლება იყვნენ კომიტეტის შემადგენლობაში.

10. პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილის, საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერის, ფრაქციის თავმჯდომარის კომიტეტში გაწევრების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს შესაბამისი ფრაქცია პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტებით დადგენილი ადგილების რაოდენობის შესაბამისად.

11. თუ ფრაქციაში განხორციელებული ცვლილებები გავლენას ახდენს კომიტეტში ფრაქციათა პროპორციულ წარმომადგენლობაზე, პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი 1 კვირის ვადაში განსაზღვრავს და პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე წარუდგენს პროპორციული წარმომადგენლობის ახალ კვოტებს.

მუხლი 33. კომიტეტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტა

1. კომიტეტის წევრს უფლება აქვს, ნებისმიერ დროს გავიდეს კომიტეტის შემადგენლობიდან. მან ამის შესახებ წერილობით უნდა აცნობოს ფრაქციის თავმჯდომარეს, პარლამენტის ბიუროს და საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს.

2. კომიტეტის წევრს უფლებამოსილება უწყდება:

ა) კომიტეტის შემადგენლობიდან გასვლის შესახებ მისი განცხადების პარლამენტის ბიუროს მიერ ცნობად მიღების მომენტიდან;

ბ) მისი, როგორც პარლამენტის წევრის, უფლებამოსილების შეწყვეტის მომენტიდან;

გ) მისი კომიტეტის წევრისთვის შეუთავსებელ თანამდებობაზე არჩევის მომენტიდან;

დ) ამ რეგლამენტის 53-ე მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

მუხლი 34. კომიტეტის თავმჯდომარის არჩევის წესი

1. კომიტეტის თავმჯდომარეს ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით, კომიტეტის წევრთაგან ირჩევს პარლამენტი.

2. კომიტეტის თავმჯდომარის კანდიდატურის წარდგენის უფლება აქვს ფრაქციას, უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციან ჯგუფს კომიტეტის წევრთა სრული შემადგენლობის ნახევარზე მეტის დანიშნიდან, კომიტეტის თავმჯდომარის გადადგომის, გადაყენების, მისი უფლებამოსილების სხვაგვარად შეწყვეტის ან მისი, როგორც პარლამენტის წევრის, უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის მომენტიდან 7 დღის ვადაში.

3. თუ უფლებამოსილი სუბიექტები ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში არ წარადგენენ კომიტეტის თავმჯდომარის კანდიდატურას, ამ ვადის გასვლიდან 5 დღეში კომიტეტის თავმჯდომარის კანდიდატურას კომიტეტის წევრთაგან წარადგენს პარლამენტის თავმჯდომარე.

4. კომიტეტის თავმჯდომარე აირჩევა ღია კენჭისყრით. თუ კომიტეტის თავმჯდომარის არჩევისას 1 ან 2 კანდიდატი მონაწილეობს, კენჭისყრა იმართება ელექტრონული სისტემით ერთდროულად (პირველად დასახელებულ კანდიდატს ხმა მიეცემა „მომხრე“ ღილაკით, მეორედ დასახელებულს – „წინააღმდეგი“ ღილაკით), ხოლო თუ 2-ზე მეტი კანდიდატი მონაწილეობს, კენჭისყრა იმართება სახელობითი ბიულეტენებით.

5. კანდიდატთა დასახელების შემდეგ პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე აქვეყნებს კანდიდატთა სიას.

6. კომიტეტის თავმჯდომარის არჩევის შესახებ გადაწყვეტილება მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა. აღნიშნული გადაწყვეტილება მიიღება განხილვის გარეშე.

7. თუ კომიტეტის თავმჯდომარის არჩევისას 1 კანდიდატი მონაწილეობდა და ვერ აირჩა, არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება. თუ 2 კანდიდატი მონაწილეობდა და ვერცერთმა ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, იმ კანდიდატს, რომელმაც მეტი ხმა მიიღო, ხელახლა ეყრება კენჭი. თუ მან ამ შემთხვევაშიც ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება.

8. თუ კომიტეტის თავმჯდომარის არჩევისას 2-ზე მეტი კანდიდატი მონაწილეობდა და ვერცერთმა ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, იმართება მეორე ტური იმ 2 კანდიდატს შორის, რომლებმაც ყველაზე მეტი ხმა მიიღეს. თუპირველ ტურში შეუძლებელია მხოლოდ 2 საუკეთესო შედეგის მქონე კანდიდატის გამოვლენა, მეორე ტურში კენჭი ეყრებათ იმ კანდიდატებს, რომლებმაც მიღებული ხმების რაოდენობის მიხედვით პირველი ან მეორე ადგილი გაიყვეს. არჩეულად ითვლება ის კანდიდატი, რომელმაც მიიღო მეტი ხმა, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედისა. ხმების თანაბრად გაყოფისას არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება.

9. თუ მეორე ტურში გასულმა კანდიდატმა მოხსნა თავისი კანდიდატურა, მის ნაცვლად კენჭი ეყრება მიღებული ხმების რაოდენობის მიხედვით მომდევნო კანდიდატს.

10. კანდიდატს უფლება აქვს, ყოველი კენჭისყრის წინ მოხსნას თავისი კანდიდატურა.

მუხლი 35. კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეების არჩევის წესი

1. კომიტეტი პირველ საორგანიზაციო სხდომაზე ღია კენჭისყრით, სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით, თავის წევრთაგან ირჩევს კომიტეტის თავმჯდომარის 3 მოადგილეს (მათ შორის, პირველ მოადგილეს) და ამის შესახებ აცნობებს პარლამენტის ბიუროს.

2. კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის კანდიდატურის წარდგენის უფლება აქვს კომიტეტის თავმჯდომარეს. კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის რამდენიმე კანდიდატურის ერთდროულად წარდგენა დაუშვებელია. კომიტეტის თავმჯდომარის 1 მოადგილის კანდიდატურის წარდგენის უფლება აქვს საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალ ფრაქციას ან საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციან ჯგუფს, ხოლო 1 მოადგილის კანდიდატურისა – საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალ ფრაქციას ან საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციან ჯგუფს.

3. თუ კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილის არჩევისას 1 კანდიდატი მონაწილეობდა და მან ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება. თუ 2 კანდიდატი მონაწილეობდა და ვერცერთმა ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, იმ კანდიდატს, რომელმაც მეტი ხმა მიიღო, ხელახლა ეყრება კენჭი. თუ მან ამ შემთხვევაშიც ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება. თუ 2-ზე მეტი კანდიდატი მონაწილეობდა და ვერცერთმა ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, იმართება მეორე ტური იმ 2 კანდიდატს შორის, რომლებმაც ყველაზე მეტი ხმა მიიღეს.

4. თუ მეორე ტურში გასულმა კანდიდატმა მოხსნა თავისი კანდიდატურა, მის ნაცვლად კენჭი ეყრება მიღებული ხმების რაოდენობის მიხედვით მომდევნო კანდიდატს.

5. თუპირველ ტურში შეუძლებელია მხოლოდ 2 საუკეთესო შედეგის მქონე კანდიდატის გამოვლენა, მეორე ტურში კენჭი ეყრებათ იმ კანდიდატებს, რომლებმაც მიღებული ხმების რაოდენობის მიხედვით პირველი ან მეორე ადგილი გაიყვეს.

6. მეორე ტურში არჩეულად ითვლება ის კანდიდატი, რომელმაც მეტი ხმა მიიღო.

7. თუ მეორე ტურში მონაწილე კანდიდატებმა ხმების თანაბარი რაოდენობა მიიღეს, არჩეულად

ითვლება პირველ ტურში უკეთესი შედეგის მქონე კანდიდატი. თუ ამ წესით არჩეული კანდიდატი ვერ გამოვლინდა, არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება.

8. არჩევის პროცედურის ხელახლა დაწყების შემთხვევაში შესაბამის სუბიექტებს უფლება აქვთ, წარადგინონ იგივე ან სხვა კანდიდატურა. ერთი და იმავე კანდიდატურის წარდგენა შეიძლება მხოლოდ ორჯერ.

9. ამ მუხლით დადგენილი წესი მოქმედებს, თუ კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ან მოადგილე კომიტეტის პირველ საორგანიზაციო სხდომაზე ვერ აირჩა, აგრეთვე იმ შემთხვევაში, თუ კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის ან მოადგილის უფლებამოსილების შეწყვეტის შემდეგ მისი უფლებამონაცვლე უნდა აირჩეს.

მუხლი 36. კომიტეტის თავმჯდომარისა და კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეების უფლებამოსილების შეწყვეტის წესი

1. კომიტეტის თავმჯდომარე შეიძლება გადააყენოს პარლამენტმა, ხოლო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე – კომიტეტმა, თუ ამას მოითხოვს პარლამენტის თავმჯდომარე, ბიურო, პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთი მეხუთედი, აგრეთვე კომიტეტის თავმჯდომარის შემთხვევაში – შესაბამისი კომიტეტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობა, ხოლო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილის შემთხვევაში – შესაბამისი კომიტეტის სიითი შემადგენლობის არანაკლებ ერთი მესამედი.

2. გადაყენების შესახებ გადაწყვეტილება მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს კომიტეტის თავმჯდომარის შემთხვევაში – პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა, ხოლო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილის შემთხვევაში – კომიტეტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობა.

3. კომიტეტის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, ნებისმიერ დროს გადადგეს. გადადგომის შესახებ განცხადება წარედგინება პარლამენტის ბიუროს. კომიტეტის თავმჯდომარე გადამდგარად ითვლება აღნიშნული განცხადების პარლამენტის ბიუროსთვის წარდგენის დღიდან. გადადგომის შესახებ კომიტეტის თავმჯდომარის განცხადებას პარლამენტი პლენარულ სხდომაზე ცნობად იღებს, რაც ფორმდება საოქმო ჩანაწერით.

4. კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეს უფლება აქვს, ნებისმიერ დროს გადადგეს. გადადგომის შესახებ განცხადება წარედგინება შესაბამისი კომიტეტის თავმჯდომარეს, რომელიც ამ განცხადებას გააცნობს კომიტეტს. კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე გადამდგარად ითვლება აღნიშნული განცხადების კომიტეტის თავმჯდომარისთვის წარდგენის დღიდან. გადადგომის შესახებ კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილის განცხადებას კომიტეტი ცნობად იღებს, რაც ფორმდება საოქმო ჩანაწერით.

5. ამ რეგლამენტის 35-ე მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ თითოეულ სუბიექტს უფლება აქვს, ნებისმიერ დროს გამოიწვიოს მისი წარდგენით არჩეული კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე. კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილის გამოწვევის თაობაზე განცხადება წარედგინება კომიტეტის თავმჯდომარეს, რომელიც ამის შესახებ აცნობებს კომიტეტს. აღნიშნულ ფაქტს კომიტეტი ცნობად იღებს, რაც ფორმდება საოქმო ჩანაწერით.

6. თუ პარლამენტის წევრი კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილედ არჩეულია ფრაქციის კვოტით და შეუწყდება ამ ფრაქციის წევრის სტატუსი, მას შეუწყდება კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილის უფლებამოსილებაც.

მუხლი 37. კომიტეტის დებულება

1. კომიტეტი პირველ საორგანიზაციო სხდომაზე შეიმუშავებს კომიტეტის დებულებას.

2. კომიტეტის დებულებით განისაზღვრება კომიტეტის საქმიანობის მიმართულებები და უფლებამოსილებები, აგრეთვე კომიტეტის მუშაობის ორგანიზებასთან დაკავშირებული საკითხები.

3. კომიტეტის პირველი საორგანიზაციო სხდომის ოქმი და კომიტეტის დებულება წარედგინება პარლამენტის ბიუროს.

მუხლი 38. კომიტეტის სხდომა

1. კომიტეტის სხდომების გამართვის პერიოდულობას განსაზღვრავს კომიტეტი, მაგრამ სასესიო პერიოდში თვეში უნდა გაიმართოს არანაკლებ 1 სხდომისა (პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდში კომიტეტი არ არის ვალდებული, გამართოს კომიტეტის სხდომა). კომიტეტის სხდომა მოიწვევა წინასწარ განსაზღვრულ დროს.

2. კომიტეტის სხდომას იწვევს კომიტეტის თავმჯდომარე თავისი ინიციატივით, კომიტეტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობის მოთხოვნით ან პარლამენტის ბიუროს დავალებით. თუ კომიტეტის თავმჯდომარე კომიტეტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობის მოთხოვნის ან პარლამენტის ბიუროს დავალების შემთხვევაში არ მოიწვევს კომიტეტის სხდომას, კომიტეტის სხდომას იწვევს კომიტეტის სხდომის მოწვევის ინიციატორის მიერ განსაზღვრული კომიტეტის თავმჯდომარის ერთ-ერთი მოადგილე.

3. კომიტეტის სხდომა უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება კომიტეტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობა.

4. თუ ფრაქციის მიერ დანიშნულ კომიტეტის წევრს დროებით არ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს კომიტეტის მუშაობაში, მის დამნიშვნელ ფრაქციას უფლება აქვს, აღნიშნული წევრი დროებით შეცვალოს ფრაქციის სხვა წევრით. ამის შესახებ ფრაქცია კომიტეტის სხდომამდე წერილობით აცნობებს შესაბამისი კომიტეტის თავმჯდომარეს. ეს უფლება ფრაქციის თითოეული წევრის მიმართ მისი კომიტეტის სხდომაზე დაუსწრებლობის შემთხვევაში 1 სესიის განმავლობაში შეიძლება გამოყენებულ იქნეს არაუმეტეს ხუთჯერ. ამასთანავე, აღნიშნულ რაოდენობაში არ ჩაითვლება, თუ ფრაქციის წევრს კომიტეტის სხდომაზე დასწრება ამ მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული საპატიო მიზეზის გამო არ შეუძლია. კომიტეტის წევრს, რომლის უფლებამონაცვლეც ესწრება კომიტეტის სხდომას, შესაბამისი კომიტეტის სხდომა გაცდენილად არ ეთვლება.

5. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი შეისწავლის ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული უფლების გამოყენების შესახებ ინფორმაციას და იმავე პუნქტის მოთხოვნების დაცვის მიზნით, საჭიროების შემთხვევაში ახდენს სათანადო რეაგირებას. ამასთანავე, საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი პარლამენტის ყოველი სესიის ბოლოს, საჭიროების შემთხვევაში განიხილავს ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული უფლების გამოყენების საკითხს და დარღვევის გამოვლენის შემთხვევაში შესაბამის დასკვნას წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს.

6. კომიტეტის წევრს კომიტეტის სხდომა არასაპატიო მიზეზით გაცდენილად არ ჩაეთვლება, თუ სხდომის გაცდენის საპატიო მიზეზის არსებობის შესახებ ინფორმაცია სხდომამდე წერილობით მიეწოდება კომიტეტის თავმჯდომარეს. კომიტეტის წევრის მიერ კომიტეტის სხდომის გაცდენის საპატიო მიზეზად ითვლება მისი ავადმყოფობა (დადასტურებული საავადმყოფო ფურცლით ან სხვა შესაბამისი დოკუმენტით), სამსახურებრივი მივლინება, ოჯახის წევრის დაბადება, გარდაცვალება, ავადმყოფობა (დადასტურებული საავადმყოფო ფურცლით ან სხვა შესაბამისი დოკუმენტით). ამ პუნქტის მიზნებისთვის „ოჯახის წევრში“ იგულისხმება მეუღლე, პირდაპირი აღმავალი ან დამავალი შტოს ნათესავი, გერი, და, ძმა. კომიტეტის წევრის კომიტეტის სხდომაზე დაუსწრებლობის ფაქტი ფორმდება საოქმო ჩანაწერით.

7. თითოეული კომიტეტი ყოველი თვის დასრულებიდან არაუგვიანეს 3 დღისა პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს უგზავნის კომიტეტის სხდომის საოქმო ჩანაწერს, აგრეთვე კომიტეტის წევრების მიერ კომიტეტის სხდომის გაცდენის მიზეზებთან დაკავშირებით და ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული უფლების გამოყენების თაობაზე კომიტეტის თავმჯდომარისთვის წარდგენილ წერილობით მიმართევებს.

8. კომიტეტის სხდომის გამართვის თარიღი და დღის წესრიგი განსაზღვრულ საკითხებთან ერთად ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე. კომიტეტის სხდომა შეიძლება გაიმართოს კომიტეტის სხდომის გამართვის თარიღისა და დღის წესრიგის გამოქვეყნების დღიდან არაუადრეს მე-2 კალენდარული დღისა. ამ პუნქტით განსაზღვრული ვადა არ ვრცელდება კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვის შემთხვევაზე, კანონპროექტის გამარტივებული წესით განხილვის შემთხვევაზე, საქართველოს პრეზიდენტის მოტივირებული შენიშვნების განხილვის შემთხვევაზე, პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან ვადამდე შეწყვეტის საკითხის განხილვაზე, ფრაქციის რეგისტრაციის საკითხის განხილვაზე, პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტების განსაზღვრაზე, აგრეთვე კომიტეტის სხდომის იმავე დღისთვის გადადების შემთხვევაზე.

9. კომიტეტის სხდომის დღის წესრიგს განსაზღვრავს კომიტეტის თავმჯდომარე თავისი ინიციატივით ან კომიტეტის წევრის/წევრების მოთხოვნით. კომიტეტის სხდომის დღის წესრიგის განსაზღვრისას კომიტეტის თავმჯდომარე ვალდებულია კომიტეტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობის მოთხოვნის შემთხვევაში კომიტეტის სხდომის დღის წესრიგში შეიტანოს საკითხი. კომიტეტის სხდომაზე სხდომის დღის წესრიგში ახალი საკითხის შეტანა დაუშვებელია, გარდა საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებული საკითხებისა და კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვის შემთხვევისა. კომიტეტის სხდომაზე სხდომის დღის წესრიგიდან საკითხის ამოღება შესაძლებელია სხდომაზე დამსწრეთა უმრავლესობის დასაბუთებული გადაწყვეტილებით. კომიტეტის სხდომამდე სხდომის დღის წესრიგიდან საკითხის ამოღება ან დღის წესრიგში ახალი საკითხის შეტანა შესაძლებელია კომიტეტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობის დასაბუთებული წერილობითი მოთხოვნით.

10. კომიტეტის სხდომაზე სხდომის დღის წესრიგით გათვალისწინებული ცალკეული საკითხების განხილვა სხდომის თავმჯდომარის წინადადების საფუძველზე შესაძლებელია წარმართოს გამომსვლელთა (გარდა მომხსენებლისა) რიგითობისა და განსაზღვრული დროის შესაბამისად. ამის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება კომიტეტის სხდომაზე დამსწრე კომიტეტის წევრთა ხმების უმრავლესობით.

11. კომიტეტის სხდომაზე გადაწყვეტილება მიიღება ღია კენჭისყრით, სხდომაზე დამსწრე კომიტეტის წევრთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ სხდომის გახსნისთვის (უფლებამოსილების დადგენისთვის) საჭირო ხმების ნახევრისა, გარდა ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

12. კომიტეტის სხდომა საჯაროა. კომიტეტის საჯარო სხდომა გადაიცემა პირდაპირი ტრანსლაციით. განსაკუთრებულ შემთხვევაში კომიტეტის სხდომა ან მისი ნაწილი შეიძლება დაიხუროს. კომიტეტის სხდომის ან მისი ნაწილის დახურვის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება დახურული წესით, კომიტეტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით. კომიტეტის დახურულ სხდომაზე დამსწრე პირთა წრეს ადგენს სხდომის თავმჯდომარე. კომიტეტის სხდომის კანონპროექტის განხილვის დროს დახურვა დაუშვებელია.

13. კომიტეტის სხდომაზე დგება კომიტეტის სხდომის ოქმი. კომიტეტის სხდომის ოქმი და აუდიოჩანაწერი აღნიშნული სხდომის დასრულებიდან 14 დღის ვადაში ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე, გარდა ამ მუხლის მე-12 პუნქტის შესაბამისად კომიტეტის სხდომის ან მისი ნაწილის დახურვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევისა, როდესაც კომიტეტის სხდომის ოქმი და აუდიოჩანაწერი ან მათი შესაბამისი ნაწილები არ ქვეყნდება.

14. კომიტეტის სხდომას შეიძლება სათათბირო ხმის უფლებით დაესწრონ სხვა პარლამენტის წევრები, საქართველოს მთავრობის წევრები და მოწვეული პირები.

15. კომიტეტის სხდომაზე დასასწრებად შეიძლება მოწვეულ იქნენ საზოგადოების დაინტერესებული წარმომადგენლები. მათ სხდომის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით მიეცემათ სიტყვით გამოსვლის უფლება.

16. კომიტეტის სხდომაზე დასასწრებად შეიძლება მოწვეულ იქნენ დადგენილი წესით აკრედიტებული მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა წარმომადგენლები.

17. კანონპროექტის საკომიტეტო განხილვის პარლამენტის მორიგი სესიის პლენარული სხდომების დღეებში გამართვა დაუშვებელია. გამონაკლისია შემთხვევა, როდესაც პარლამენტის პლენარული სხდომა არ იმართება, მიღებულია კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილება ან კანონპროექტის გამარტივებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილება, აგრეთვე სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის, სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტისა და საქართველოს პრეზიდენტის მოტივირებული შენიშვნების განხილვის შემთხვევები.

18. კომიტეტი უფლებამოსილია გამართოს გასვლითი სხდომა. 2 კომიტეტში გაწევრებულ პარლამენტის წევრს ერთ-ერთი კომიტეტის სხდომაზე დასწრების შემთხვევაში მეორე კომიტეტის სხდომა არასაპატიო მიზეზით გაცდენილად არ ჩაეთვლება, თუ ორივე კომიტეტის სხდომა ერთ დღეს იმართება და ერთ-ერთი მათგანი მაინც გასვლითია.

მუხლი 39. კომიტეტების ერთობლივი სხდომა

პარლამენტის თავმჯდომარის მოთხოვნით, პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილებით ან შესაბამისი კომიტეტების თავმჯდომარეების გადაწყვეტილებით შეიძლება გაიმართოს კომიტეტების ერთობლივი სხდომა. კომიტეტების ერთობლივ სხდომაზე განხილულ საკითხებთან დაკავშირებით შესაბამის გადაწყვეტილებას კომიტეტები ცალ-ცალკე კენჭისყრით იღებენ.

მუხლი 40. კომიტეტის თავმჯდომარის, მისი პირველი მოადგილისა და მოადგილეების უფლებამოსილებები

1. კომიტეტის თავმჯდომარე თავის უფლებამოსილებებს ახორციელებს სამართლიანად და მიუკერძოებლად.

2. კომიტეტის თავმჯდომარე:

ა) ხელმძღვანელობს კომიტეტის საქმიანობას, იწვევს და წარმართავს კომიტეტის სხდომებს;

ბ) წარმოადგენს კომიტეტს პარლამენტში, მის გარეთ და შესაბამის საპარლამენტოაშორისო ურთიერთობებში;

გ) ხელს აწერს კომიტეტის აქტებს და კომიტეტის სხდომების ოქმებს;

დ) საერთო ხელმძღვანელობას უწევს კომიტეტის აპარატს;

ე) ყოველი წლის იანვრის ბოლომდე პარლამენტის თავმჯდომარეს წერილობით წარუდგენს კომიტეტის მიერ გაწეული საქმიანობის ანგარიშს წინა წლის შედეგების მიხედვით;

ვ) გამოსცემს განკარგულებებს შიდასაკომიტეტო ორგანიზაციულ საკითხებზე;

ზ) ახორციელებს ამ რეგლამენტიდან და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

3. კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე:

ა) კომიტეტის თავმჯდომარის არყოფნის შემთხვევაში ასრულებს კომიტეტის თავმჯდომარის მოვალეობას;

ბ) ასრულებს კომიტეტის თავმჯდომარის ცალკეულ დავალებებს.

4. კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე:

ა) კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის არყოფნის შემთხვევაში ასრულებს კომიტეტის თავმჯდომარის მოვალეობას;

ბ) ასრულებს კომიტეტის თავმჯდომარის ცალკეულ დავალებებს.

5. კომიტეტის თავმჯდომარის გადადგომის, გადაყენების, მისი უფლებამოსილების სხვაგვარად შეწყვეტის, მის მიერ უფლებამოსილების განხორციელების შეუძლებლობის ან მისი, როგორც პარლამენტის წევრის, უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში კომიტეტის თავმჯდომარის მოვალეობას ასრულებს მისი პირველი მოადგილე. კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის არყოფნის შემთხვევაში კომიტეტის თავმჯდომარის მოვალეობას ასრულებს კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე, რომელიც არჩეულია საპარლამენტო უმრავლესობის კვოტით, ხოლო მისი არყოფნის შემთხვევაში – კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე, რომელიც არჩეულია საპარლამენტო ოპოზიციის კვოტით.

6. ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეების მიერ კომიტეტის თავმჯდომარის მოვალეობის შესრულების შეუძლებლობის შემთხვევაში კომიტეტის თავმჯდომარის მოვალეობის შესრულებას პარლამენტის თავმჯდომარე კომიტეტის ერთ-ერთ წევრს ავალებს.

მუხლი 41. კომიტეტის უფლებამოსილებები

1. კომიტეტი თავისი კომპეტენციის ფარგლებში:

ა) შეიმუშავებს, განიხილავს და პარლამენტის პლენარული სხდომისთვის ამზადებს საქართველოს საკანონმდებლო აქტების, პარლამენტის დადგენილებებისა და სხვა გადაწყვეტილებების პროექტებს;

ბ) მონაწილეობს პარლამენტისთვის წარდგენილი კანონპროექტების ან/და სხვა აქტების პროექტების განხილვასა და დამუშავებაში, ამზადებს დასკვნებს და კანონპროექტის თაობაზე წარმოდგენილი შენიშვნების კანონპროექტში გათვალისწინების მდგომარეობის ამსახველ ფურცელს;

გ) განიხილავს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტს და შეიმუშავებს დასკვნას;

დ) ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით განიხილავს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ანგარიშებს;

ე) აკონტროლებს საქართველოს საკანონმდებლო აქტების, პარლამენტის დადგენილებებისა და სხვა გადაწყვეტილებების შესრულებას და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამის დასკვნას წარუდგენს პარლამენტს;

ვ) ახორციელებს საქართველოს მთავრობისა და პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული სხვა ორგანოების საქმიანობის კონტროლს და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამის დასკვნას წარუდგენს პარლამენტს;

ზ) წყვეტს კომიტეტის საქმიანობის ორგანიზაციულ საკითხებს;

თ) სარგებლობს საკანონმდებლო ინიციატივის უფლებით;

ი) ახორციელებს ამ რეგლამენტითა და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

2. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განსახილველ ყველა საკითხს განიხილავს შესაბამისი კომიტეტი. გამონაკლისია პარლამენტის შესაბამისი თანამდებობის პირის არჩევის, დროებითი საგამომიებო და სხვა დროებითი კომისიების შექმნის, საქართველოს მთავრობისთვის ნდობის გამოცხადების, საქართველოს პრეზიდენტის არჩევისა და თანამდებობის პირის იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხები, აგრეთვე ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული სხვა

3. კომიტეტი საკუთარი ინიციატივით ან შესაბამისი განცხადების, მიმართვის, პეტიციის საფუძველზე, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში შეისწავლის ადმინისტრაციული ორგანოების საქმიანობას, საჭიროების შემთხვევაში გამოითხოვს შესაბამის მასალებს და დასკვნას განსახილველად წარუდგენს პარლამენტს.

4. კომიტეტის სხვა უფლებამოსილებები განისაზღვრება კომიტეტის დებულებით.

მუხლი 42. ნორმატიული აქტების აღსრულების კონტროლი

1. კომიტეტი აკონტროლებს მისი გამგებლობისთვის მიკუთვნებულ სფეროში პარლამენტის მიერ მიღებული ნორმატიული აქტების აღსრულების მდგომარეობას. ამ მიზნით იგი შეისწავლის და აანალიზებს აღნიშნული ნორმატიული აქტების ეფექტიანობას, მათი მოქმედების პერიოდში გამოვლენილ ხარვეზებს, განიხილავს მათ აღმოსაფხვრელად საჭირო ღონისძიებებს, ნორმატიული აქტების სრულფასოვნად ამოქმედების ხელშემშლელ ობიექტურ და სუბიექტურ ფაქტორებს და იღებს ზომებს მათი შესრულების უზრუნველსაყოფად.

2. პარლამენტის ბიურო უფლებამოსილია შესაბამისი კომიტეტის მიმართვის საფუძველზე პარლამენტის პლენარული სხდომების კვირის დღის წესრიგში შეიტანოს ნორმატიული აქტის აღსრულების საკითხი. ეს საკითხი განიხილება კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.

3. ნორმატიული აქტის აღსრულების მდგომარეობის შესახებ მოსმენის გამართვის შემდეგ პარლამენტი საჭიროების შემთხვევაში იღებს დადგენილებას, რომელშიც შეიძლება აისახოს:

ა) პარლამენტის შეფასება ნორმატიული აქტის აღსრულებასთან დაკავშირებით;

ბ) ნორმატიულ აქტში ცვლილების შეტანის მიზნით სათანადო ცვლილების მომზადების შესაბამისი კომიტეტისთვის დავალება.

მუხლი 43. კანონქვემდებარე აქტების საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შემოწმება

1. კომიტეტი თავისი კომპეტენციის ფარგლებში უფლებამოსილია შეამოწმოს საქართველოს მთავრობის, მინისტრის, აღმასრულებელი ხელისუფლების სხვა სახელმწიფო უწყების ხელმძღვანელის ნორმატიული აქტების საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობა და მათი შესრულების მდგომარეობა. იგი შეისწავლის და აანალიზებს ამ ნორმატიული აქტების მოქმედების პერიოდში გამოვლენილ ხარვეზებს და შეიმუშავებს რეკომენდაციებს, რომლებსაც უგზავნის შესაბამის უწყებას.

2. კომიტეტი ამოწმებს მისი გამგებლობისთვის მიკუთვნებულ სფეროში პარლამენტის ნორმატიული აქტების გარდამავალი დებულებებით აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებებისთვის განსაზღვრული დავალებების დადგენილ ვადაში შესრულებას. თუ აღნიშნული დავალებების შესასრულებლად ვადა არ არის დადგენილი, ვადას აღმასრულებელი ხელისუფლების შესაბამის დაწესებულებას კომიტეტი უდგენს. კომიტეტი ამ პუნქტით გათვალისწინებული დავალებების შესრულების მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციას ყოველთვიურად აწვდის პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს, რომელიც აღნიშნულ ინფორმაციას შეისწავლის და 3 თვეში ერთხელ წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი უზრუნველყოფს პარლამენტის ნორმატიული აქტების გარდამავალი დებულებებით განსაზღვრული დავალებების შესრულების მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის პარლამენტის ვებგვერდზე ყოველთვიურად გამოქვეყნებას.

3. ამ მუხლით გათვალისწინებული დავალების ან რეკომენდაციის შეუსრულებლობის შემთხვევაში კომიტეტი იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებას.

მუხლი 44. კომიტეტისთვის ინფორმაციის წარდგენის ვალდებულება

საქართველოს მთავრობის წევრი, პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული თანამდებობის პირი, პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული ორგანოს ხელმძღვანელი ვალდებულია კომიტეტის გადაწყვეტილების საფუძველზე, კომიტეტის მიერ დადგენილ ვადაში წარუდგინოს მას შესაბამისი დოკუმენტები, დასკვნები და სხვა საჭირო მასალები. კომიტეტის თავმჯდომარე ამ მუხლით გათვალისწინებულ კომიტეტის გადაწყვეტილებას მისი მიღებიდან არაუგვიანეს 3 დღისა უგზავნის შესაბამის თანამდებობის პირს.

მუხლი 45. კომიტეტის აქტები

1. კომიტეტის აქტებია: დასკვნა, რეკომენდაცია, გადაწყვეტილება.
2. კომიტეტი მისი კომპეტენციისთვის მიკუთვნებულ საკითხზე ინფორმაციის მოსმენის, კონტროლისა და შემოწმების შედეგად, აგრეთვე კანონპროექტის განხილვის შემდეგ შეიმუშავებს დასკვნას. კომიტეტის დასკვნა, როგორც წესი, პარლამენტის ბიუროს, პარლამენტის პლენარულ სხდომას წარედგინება ან დანიშნულებისამებრ იგზავნება.
3. კომიტეტი მისი კომპეტენციისთვის მიკუთვნებულ საკითხზე ინფორმაციის მოსმენის, კონტროლისა და შემოწმების შედეგად, აგრეთვე საქართველოს კონსტიტუციისა და კანონების დარღვევის გამოვლენილ ფაქტებზე შეიმუშავებს რეკომენდაციებს. კომიტეტის რეკომენდაცია შეიძლება პარლამენტს წარედგინოს ან რეაგირებისთვის ქვემდებარეობით გადაიგზავნოს. მისი განხილვის შედეგები ან მიღებული ზომები არაუგვიანეს 1 თვისა ან კომიტეტის მიერ დადგენილ ვადაში ეცნობება კომიტეტს.
4. კომიტეტი იმ საკითხზე, რომელზეც იგი დასკვნას ან რეკომენდაციას არ შეიმუშავებს, იღებს გადაწყვეტილებას.
5. კომიტეტის მიერ მიღებული აქტი, როგორც წესი, უნდა შეიცავდეს კომიტეტის მიერ განსახილველი საკითხის მოკლე აღწერილობას, კომიტეტის დასაბუთებულ პოზიციას ან/და რეაგირების კონკრეტულ ზომებს.

მუხლი 46. კომიტეტის მიერ გაწეული საქმიანობის ანგარიში

კომიტეტის თავმჯდომარე ყოველი წლის იანვრის ბოლომდე პარლამენტის თავმჯდომარეს წერილობით წარუდგენს კომიტეტის მიერ გაწეული საქმიანობის ანგარიშს წინა წლის შედეგების მიხედვით.

მუხლი 47. კომიტეტის თემატური მომხსენებელი

1. პარლამენტის კანონშემოქმედებითი, საზედამხედველო და სხვა საქმიანობების უკეთ წარმართვის, აგრეთვე საქმიანობის მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფისა და პარლამენტის წევრთა შორის შრომის განაწილების მიზნით, კომიტეტის გადაწყვეტილებით, კომიტეტის ცალკეული წევრი/წევრები შეიძლება განისაზღვროს/განისაზღვრონ კომიტეტის თემატურ მომხსენებლად/მომხსენებლებად.
2. კომიტეტი განსაზღვრავს აგრეთვე კომიტეტის თემატური მომხსენებლის სამუშაო სფეროს/სფეროებს ან მიმართულებას/მიმართულებებს.

მუხლი 48. კომიტეტის სამუშაო ჯგუფი

1. კომიტეტის საქმიანობის ხელშეწყობის, საკანონმდებლო საკითხების წინასწარ მომზადების მიზნით, აგრეთვე სხვა მიმდინარე საკითხებთან დაკავშირებით კომიტეტი თავისი გადაწყვეტილებით ქმნის სამუშაო ჯგუფს.
2. კომიტეტის სამუშაო ჯგუფის შემადგენლობასა და ხელმძღვანელს განსაზღვრავს კომიტეტი. სამუშაო ჯგუფის შემადგენლობაში, კომიტეტის შეხედულებისამებრ, შეიძლება შედიოდნენ პარლამენტის წევრები, სახელმწიფო უწყებების წარმომადგენლები და შესაბამისი დარგის სპეციალისტები, აგრეთვე სხვა დაინტერესებული პირები.
3. კომიტეტის სამუშაო ჯგუფის მუშაობის ვადას ადგენს კომიტეტი. აღნიშნული ვადა შეიძლება გააგრძელოს კომიტეტმა სამუშაო ჯგუფის დასაბუთებული მიმართვის საფუძველზე.

მუხლი 49. საკონსულტაციო საბჭო

1. კომიტეტთან, მისი დარგობრივი სპეციალიზაციისა და მიმართულებებისთვის მიკუთვნებულ საკითხებზე კონსულტაციის გაწევის მიზნით, კომიტეტის გადაწყვეტილებით, არაუმეტეს მიმდინარე მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ვადისა შეიძლება შეიქმნას საკონსულტაციო საბჭო, რომელიც შედგება შესაბამისი დარგის კომპეტენტური სპეციალისტებისგან. საკონსულტაციო საბჭოს შემადგენლობა, აგრეთვე მისი საქმიანობის ვადა და წესი განისაზღვრება კომიტეტის გადაწყვეტილებით. საკონსულტაციო საბჭოს თავმჯდომარე შეიძლება იყოს მხოლოდ შესაბამისი კომიტეტის წევრი.
2. საკონსულტაციო საბჭოს სხდომას საჭიროებისამებრ იწვევს შესაბამისი კომიტეტის თავმჯდომარე.

თავი VII. ფრაქციები

მუხლი 50. ფრაქციის სტატუსი

1. ფრაქცია არის საპარლამენტო საქმიანობის პოლიტიკური სუბიექტი, რომელშიც პარლამენტის წევრები ერთიანდებიან საერთო პოლიტიკური მიზნების მისაღწევად. ფრაქციის შექმნისა და საქმიანობის წესი და მისი უფლებამოსილება განისაზღვრება საქართველოს კონსტიტუციითა და ამ რეგლამენტით.
2. ფრაქციის პირადი, პროფესიული, ადგილობრივი, რეგიონული ან რელიგიური ნიშნით შექმნა აკრძალულია.

მუხლი 51. ფრაქციის შექმნა

1. ფრაქციის შექმნის უფლება აქვს არანაკლებ 7 პარლამენტის წევრს.
2. 1 პოლიტიკური პარტიის წარდგენით არჩეულ პარლამენტის წევრებს უფლება არა აქვთ, შექმნან 1-ზე მეტი ფრაქცია.
3. ფრაქციის შექმნის მსურველი პარლამენტის წევრები შეიმუშავენ ფრაქციის წესდებას.

4. ფრაქციის წესდებით წესრიგდება ფრაქციის შიდაორგანიზაციული საკითხები საქართველოს კონსტიტუციისა და ამ რეგლამენტის შესაბამისად.

5. ფრაქციის წესდებით უნდა განისაზღვროს ფრაქციის შექმნისა და მის შემადგენლობაში ცვლილებების განხორციელების წესი, ფრაქციის ხელმძღვანელი ორგანოების შექმნისა და თანამდებობის პირების არჩევის წესი და კომპეტენცია, ფრაქციის წევრების უფლებამოსილებები, ფრაქციის მიზნები, ამოცანები და სტრუქტურა და წესდების გადასინჯვის პროცედურა.

6. ფრაქციის ხელმძღვანელია ფრაქციის თავმჯდომარე. ფრაქციის თავმჯდომარეს შეიძლება ჰყავდეს ფრაქციის ყოველ 7 წევრზე არაუმეტეს ერთი მოადგილისა. თუ ფრაქციის თავმჯდომარეს ერთზე მეტი მოადგილე ჰყავს, ერთ-ერთ მათგანს შეიძლება მიენიჭოს ფრაქციის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის სტატუსი. ფრაქციის თავმჯდომარის, ფრაქციის თავმჯდომარის პირველი მოადგილისა და ფრაქციის თავმჯდომარის მოადგილის უფლებამოსილებები და არჩევის, გადაყენებისა და გადადგომის წესები განისაზღვრება ფრაქციის წესდებით.

7. ფრაქცია შექმნილად ითვლება მასში გაერთიანებული არანაკლებ 7 პარლამენტის წევრის მიერ ფრაქციის წესდების მიღების მომენტიდან.

8. ახალშექმნილი ფრაქციის რეგისტრაცია სავალდებულოა. ახალშექმნილი ფრაქცია რეგისტრაციამდე ახორციელებს ამ რეგლამენტის 52-ე მუხლით განსაზღვრულ უფლებამოსილებებს.

მუხლი 52. ფრაქციის რეგისტრაცია

1. ფრაქციას ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული უფლებები და მოვალეობები წარმოეშობა რეგისტრაციის მომენტიდან.

2. ფრაქცია რეგისტრაციამდე თავისი შემადგენლობიდან ირჩევს ფრაქციის თავმჯდომარეს.

3. ფრაქციის თავმჯდომარე ფრაქციის რეგისტრაციისთვის ახალარჩეული პარლამენტის პირველი შეკრებისთანავე პარლამენტის დროებით სამანდატო კომისიას მიმართავს განცხადებით, რომელშიც აღინიშნება ფრაქციის ოფიციალური სახელწოდება, მისი თავმჯდომარის, სხვა ხელმძღვანელ პირთა და წევრთა ვინაობა. განცხადებას ერთვის ფრაქციის წესდება. ფრაქციის რეგისტრაციის საკითხს დაუყოვნებლივ განიხილავს და გადაწყვეტილებას იღებს პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისია. თუ პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისია პარლამენტის პირველსავე პლენარულ სხდომაზე არ მიიღებს რაიმე გადაწყვეტილებას, ფრაქცია რეგისტრირებულად ჩაითვლება დროებითი სამანდატო კომისიისთვის დოკუმენტაციის წარდგენის მომენტიდან. ფრაქციას, რომელსაც რეგისტრაციაზე უარი ეთქვა, უფლება აქვს, პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისიის გადაწყვეტილების მართლზომიერების საკითხი დასვას პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე.

4. ფრაქციის რეგისტრაციისთვის, გარდა ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა, ფრაქციის თავმჯდომარე ფრაქციის შექმნიდან 1 კვირის ვადაში პარლამენტის თავმჯდომარეს მიმართავს განცხადებით, რომელშიც აღინიშნება ფრაქციის ოფიციალური სახელწოდება, მისი თავმჯდომარის, სხვა ხელმძღვანელ პირთა და წევრთა ვინაობა. განცხადებას ერთვის ფრაქციის წესდება. პარლამენტის თავმჯდომარე ფრაქციის რეგისტრაციისთვის წარმოდგენილ დოკუმენტაციას დაუყოვნებლივ გადასცემს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს, რომელიც თავის დასკვნას წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე. თუ პარლამენტის ბიურო უახლოეს სხდომაზე არ მიიღებს ამ მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად სხვა მოტივირებულ გადაწყვეტილებას, ფრაქცია რეგისტრირებულად ჩაითვლება პარლამენტის თავმჯდომარისთვის დოკუმენტაციის წარდგენის მომენტიდან. პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილება ეცნობება პარლამენტს უახლოეს პლენარულ სხდომაზე და გამოქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

5. თუ ფრაქცია არ აკმაყოფილებს ამ რეგლამენტის 50-ე მუხლის მე-2 პუნქტისა და 51-ე მუხლის პირველი-მე-3 პუნქტების მოთხოვნებს, მას რეგისტრაციაზე უარი ეთქმება. ფრაქციას, რომელსაც რეგისტრაციაზე უარი ეთქვა, უფლება აქვს, პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილების

მართლზომიერების საკითხი დასვას პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე. ამის თაობაზე ფრაქცია, რომელსაც რეგისტრაციაზე უარი ეთქვა, წერილობით მიმართავს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის ბიუროს საკითხი შეაქვს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში.

6. ამ მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევაში ფრაქციის რეგისტრაციაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილების მართლზომიერების საკითხის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვისას თავდაპირველად სიტყვით გამოდის იმ ფრაქციის წარმომადგენელი, რომელსაც რეგისტრაციაზე უარი ეთქვა, რომელსაც გამოსვლისთვის ეძლევა დრო არაუმეტეს 10 წუთისა, შემდეგ – პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის/პარლამენტის დროებითი სამანდატო კომისიის წარმომადგენელი, რომლის გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წუთს, ხოლო ბოლოს სიტყვით გამოდიან ფრაქციების წარმომადგენლები, რომელთაგან თითოეულს გამოსვლისთვის ეძლევა დრო არაუმეტეს 5 წუთისა, რის შემდეგაც პარლამენტი კენჭისყრით იღებს გადაწყვეტილებას.

მუხლი 53. პარლამენტის ორგანოებში ფრაქციის წარმომადგენლობა

1. პარლამენტის ორგანოებში ფრაქციის წარმომადგენლობა განისაზღვრება ფრაქციაში გაერთიანებულ პარლამენტის წევრთა რაოდენობის პროპორციულად, გარდა საქართველოს კონსტიტუციითა და ამ რეგლამენტით დადგენილი გამონაკლისებისა.

2. ფრაქციის მიერ წარდგენილი წევრი წყვეტს პარლამენტის ორგანოში ან საპარლამენტო თანამდებობაზე საქმიანობას ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით ფრაქციის გაუქმების, მისი ფრაქციიდან გასვლის ან გარიცხვის შესახებ პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტისთვის წერილობით შეტყობინების მომენტიდან, აგრეთვე ფრაქციის მიერ მისი ამ ორგანოდან გამოწვევის შესახებ განცხადების პარლამენტის ბიუროს მიერ ცნობად მიღების მომენტიდან. ფრაქციას უფლება აქვს, წარადგინოს ახალი კანდიდატურა.

3. ფრაქციის შექმნის, გაუქმების, ფრაქციაში წევრთა შესვლის, ფრაქციიდან წევრთა გასვლის ან გარიცხვის შემთხვევაში, თუ ფრაქციაში განხორციელებული ცვლილებები გავლენას ახდენს ფრაქციათა პროპორციულ წარმომადგენლობაზე, პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი განსაზღვრავს პროპორციული წარმომადგენლობის ახალ კვოტებს. ასეთ შემთხვევაში პროპორციული წარმომადგენლობის ახალი კვოტების დამტკიცება არ იწვევს აღნიშნული კვოტების დამტკიცებამდე პარლამენტის შესაბამის ორგანოში წარდგენილ იმ პარლამენტის წევრთა უფლებამოსილების შეწყვეტას, რომლებსაც ამ პუნქტით გათვალისწინებული ცვლილებები უშუალოდ არ შეხებათ.

4. პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტების გაზრდის შემთხვევაში პარლამენტის ორგანოებში ფრაქციის წარმომადგენლობის პერსონალურ საკითხებს წყვეტს შესაბამისი ფრაქცია.

5. თუ ფრაქციას შეუმცირდა პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტები, იგი ვალდებულია თვითონ განსაზღვროს პარლამენტის ამა თუ იმ ორგანოდან თავისი წევრების გამოწვევის საკითხი. ფრაქციის მიერ აღნიშნული ვალდებულების 1 კვირის ვადაში შეუსრულებლობის შემთხვევაში პარლამენტის ამა თუ იმ ორგანოდან შესაბამისი ფრაქციის წევრის გამოწვევის საკითხს სათანადო ორგანოს სხდომაზე წილისყრით წყვეტს სხდომის თავმჯდომარე.

მუხლი 54. ცვლილება ფრაქციის შემადგენლობაში

1. პარლამენტის წევრი შეიძლება გაერთიანდეს მხოლოდ 1 ფრაქციაში.

2. ფრაქციაში გაწევრების მსურველი პარლამენტის წევრი წერილობითი განცხადებით მიმართავს ფრაქციის თავმჯდომარეს.

3. ფრაქცია პარლამენტის წევრის განცხადებას განიხილავს ფრაქციის წესდებით დადგენილი წესით და იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებას.

4. პარლამენტის წევრს უფლება აქვს, ყოველგვარი მოტივაციის გარეშე, ნებისმიერ დროს გავიდეს ფრაქციიდან. ამის შესახებ იგი წერილობით მიმართავს ფრაქციის თავმჯდომარეს.
5. ფრაქციას უფლება აქვს, ფრაქციის წესდებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ფრაქციიდან გარიცხოს წევრი.
6. ფრაქციაში წევრის მიღების, ფრაქციიდან წევრის გასვლის ანგარიცხვის შემთხვევაში ფრაქციის თავმჯდომარე 3 დღის ვადაში წერილობით ატყობინებს ამის შესახებ პარლამენტის ბიუროს და საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს.
7. წევრი ფრაქციაში მიღებულად ჩაითვლება პარლამენტის ბიუროს მიერ აღნიშნული ფაქტის ცნობად მიღების მომენტიდან. წევრი ფრაქციიდან გასულად ან გარიცხულად ჩაითვლება ამის შესახებ ამ მუხლით დადგენილი წესით პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტისთვის წერილობით შეტყობინების მომენტიდან. ამ მუხლის მე-9 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში წევრი ფრაქციიდან გასულად ჩაითვლება მის მიერ ფრაქციიდან გასვლის შესახებ განცხადების წარდგენისთანავე, ხოლო ფრაქციიდან გარიცხულად – ფრაქციის მიერ მისი გარიცხვისთანავე. ამასთანავე, ამ მუხლის მე-9 პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში წევრი შესაბამის ფრაქციაში მიღებულად ჩაითვლება მის მიერ ფრაქციაში გაწევრების შესახებ განცხადების წარდგენის მომენტიდან.
8. ფრაქციაში წევრის მიღების შემთხვევაში პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ამოწმებს ფრაქციაში განხორციელებული ცვლილების სისწორეს და საჭიროების შემთხვევაში ახდენს შესაბამის რეაგირებას.
9. თუ ფრაქციიდან წევრის გასვლის ან გარიცხვის ან ფრაქციის წევრის, როგორც პარლამენტის წევრის, უფლებამოსილების შეწყვეტის შედეგად მასში გაერთიანებული დარჩა 7-ზე ნაკლები პარლამენტის წევრი, ფრაქცია გაუქმებულად ჩაითვლება ფრაქციიდან წევრის გასვლის ან გარიცხვის ან ფრაქციის წევრის, როგორც პარლამენტის წევრის, უფლებამოსილების შეწყვეტის დღიდან მე-7 დღეს. ამ პერიოდში ფრაქცია ინარჩუნებს ამ რეგლამენტით გათვალისწინებულ უფლებებს. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ფრაქციის გაუქმების შესახებ აცნობებს პარლამენტს უახლოეს პლენარულ სხდომაზე.
10. ფრაქციის თანამდებობის პირების არჩევის, გადაყენების, გადადგომის, აგრეთვე ფრაქციის სადამფუძნებლო დოკუმენტებში ნებისმიერი შესწორების შეტანის შემთხვევაში ამის შესახებ შესაბამისი ფაქტის დადგომიდან 3 დღის ვადაში წერილობით ეცნობება პარლამენტის ბიუროს და საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს.
11. ამ მუხლის მე-6, მე-8 და მე-10 პუნქტებით გათვალისწინებული ცვლილებების შესახებ ინფორმაცია ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

მუხლი 55. ფრაქციის დაფინანსება

1. ფრაქციის ხარჯები ფინანსდება პარლამენტის ბიუჯეტიდან. ფრაქციისთვის პარლამენტის სასახლეში გამოსაყოფი სამუშაო ფართობი და ფრაქციის საქმიანობის უზრუნველსაყოფად გამოსაყოფი თანხა, როგორც წესი, განისაზღვრება ფრაქციაში გაერთიანებულ პარლამენტის წევრთა რაოდენობის პროპორციულად.
2. ფრაქციის აპარატის თანამშრომელთა სახელფასო ფონდი განისაზღვრება ფრაქციის საბაზო დაფინანსებისა და მისი წარმომადგენლობის პროპორციულად. ფრაქციის აპარატის თანამშრომელთა სახელფასო ფონდის განსაზღვრის თაობაზე პარლამენტის ხაზინადართა საბჭოს გადაწყვეტილებას პარლამენტის თავმჯდომარის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო.

მუხლი 56. საპარლამენტო უმრავლესობა და საპარლამენტო ოპოზიცია

1. ახალარჩეული პარლამენტის პირველი შეკრებიდან არაუგვიანეს 35-ე დღისა პარლამენტის ბიუროს წარედგინება არანაკლებ 76 პარლამენტის წევრის ხელმოწერებით დადასტურებული საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა სია, რომელსაც იგი რეგისტრაციაში ატარებს. საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა სიაში რომელიმე ფრაქციის წევრთა ნაწილის შეყვანა დაუშვებელია.
2. საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა სიაში მიეთითება საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერი. საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერი არ არის საპარლამენტო თანამდებობა და შესაძლებელია ამ სტატუსის საპარლამენტო თანამდებობასთან შეთავსება. საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერი უზრუნველყოფს უმრავლესობაში შემავალი ფრაქციებისა და უფრაქციო პარლამენტის წევრების მუშაობის საერთო პოლიტიკურ კოორდინაციას. საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერი უზრუნველყოფილია იმავე შრომის ანაზღაურებითა და სამუშაო პირობებით (სამუშაო ფართობი, სამდივნო, სამსახურებრივი ავტომობილი, კავშირგაბმულობის საშუალებები და სხვა ტექნიკური საშუალებები), რომლებიც აქვს მოქმედი პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეს.
3. ფრაქციას, უფრაქციო პარლამენტის წევრს უფლება აქვს, ნებისმიერ დროს დატოვოს საპარლამენტო უმრავლესობა. იგი საპარლამენტო უმრავლესობის დატოვების შესახებ აცნობებს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს. თუ საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი პარლამენტის წევრი საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალ ფრაქციაში გაერთიანდა, იგი უმრავლესობიდან გასულად ჩაითვლება. შესაბამისი ცვლილების გათვალისწინებით განახლებულ საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა სიას პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის წარდგინებით რეგისტრაციაში ატარებს პარლამენტის ბიურო. პარლამენტის ბიურო საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა სიას რეგისტრაციაში არ გაატარებს, თუ საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალ პარლამენტის წევრთა რაოდენობა 76-ზე ნაკლები გახდა. ასეთ შემთხვევაში საპარლამენტო უმრავლესობა დაშლილად ითვლება. საპარლამენტო უმრავლესობის დაშლის შემდეგ პარლამენტის ბიუროს ამ მუხლით დადგენილი წესით წარედგინება საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა ახალი სია, რომელსაც იგი რეგისტრაციაში ატარებს.
4. საპარლამენტო უმრავლესობაში სხვა ფრაქციის გაერთიანების ან ახალი წევრის გაწევრების ან საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალ ფრაქციაში ახალი წევრის გაწევრების შემთხვევაში საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა განახლებულ სიას საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერის წარდგინებით რეგისტრაციაში ატარებს პარლამენტის ბიურო. საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერის არყოფნის ან მის მიერ უფლებამოსილების განხორციელების შეუძლებლობის შემთხვევაში საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა განახლებულ სიას პარლამენტის ბიუროს წარუდგენენ საპარლამენტო უმრავლესობის წევრები.
5. პარლამენტის წევრი, რომელიც არ შედის საპარლამენტო უმრავლესობაში, განეკუთვნება საპარლამენტო ოპოზიციას. საპარლამენტო ოპოზიციის წევრთა სიას პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის წარდგინებით, საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა სიის რეგისტრაციის ან საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთა სიაში ცვლილების შეტანის შემდეგ რეგისტრაციაში ატარებს პარლამენტის ბიურო უახლოეს სხდომაზე.
6. საპარლამენტო უმრავლესობის ან საპარლამენტო ოპოზიციის კვოტით წარდგენილი პარლამენტის წევრი წყვეტს პარლამენტის ორგანოში ან საპარლამენტო თანამდებობაზე საქმიანობას, თუ იგი აღარ შედის, შესაბამისად, საპარლამენტო უმრავლესობაში ან საპარლამენტო ოპოზიციაში.

თავი VIII. პარლამენტის სათათბირო ორგანოები

მუხლი 57. ერთობლივი საკოორდინაციო საბჭო

1. პარლამენტისა და აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლესი საბჭოების საკანონმდებლო პროცესების კოორდინაციის მიზნით პარლამენტისა და აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლესი საბჭოების წარმომადგენლებისგან, პარლამენტის თავმჯდომარის ბრძანებით იქმნება ერთობლივი საკოორდინაციო საბჭო.

2. ერთობლივი საკოორდინაციო საბჭოს შემადგენლობაში შედიან პარლამენტის თავმჯდომარე და აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლესი საბჭოების თავმჯდომარეები, აგრეთვე მათ მიერ დანიშნული 2-2 წევრი.

3. ერთობლივი საკოორდინაციო საბჭოს სხდომებს იწვევს და ხელმძღვანელობს პარლამენტის თავმჯდომარე.

მუხლი 58. სახელმწიფო კომისია

1. პარლამენტი უფლებამოსილია ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ცალკეული ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრის უზრუნველყოფის მიზნით, ხელისუფლების სხვადასხვა ორგანოს წარმომადგენლებისა და სხვა შესაბამისი კომპეტენციის მქონე პირების შემადგენლობით შექმნას სათათბირო ორგანო – სახელმწიფო კომისია.

2. პირი სახელმწიფო კომისიის წევრად შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მისი თანხმობით.

3. სახელმწიფო კომისია იქმნება პარლამენტის დადგენილებით. იმავე დადგენილებით განისაზღვრება სახელმწიფო კომისიის შემადგენლობა და მტკიცდება სახელმწიფო კომისიის დებულება, რომლითაც განისაზღვრება სახელმწიფო კომისიის უფლებამოსილება, საქმიანობის ვადა და წესი.

4. სახელმწიფო კომისიას უფლება აქვს, სახელმწიფო დაწესებულებებისგან მიიღოს თავისი მუშაობისთვის საჭირო ინფორმაცია და სხვა დოკუმენტები.

5. სახელმწიფო კომისიას ორგანიზაციულად და ტექნიკურად უზრუნველყოფს პარლამენტის აპარატი. სახელმწიფო კომისიის ხარჯები იფარება პარლამენტის ბიუჯეტიდან.

მუხლი 59. სათათბირო ორგანოს სხდომის გამართვის შეზღუდვა

სათათბირო ორგანოს სხდომის პარლამენტის პლენარული სხდომის მიმდინარეობისას გამართვა დაუშვებელია.

თავი IX. დროებითი საგამოძიებო კომისია

მუხლი 60. დროებითი საგამოძიებო კომისიის საქმიანობის საფუძვლები

1. საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის შესაბამისად, ამ მუხლით გათვალისწინებული საფუძვლის არსებობისას პარლამენტში იქმნება დროებითი საგამოძიებო კომისია სახელმწიფო ორგანოებისა და თანამდებობის პირების მიერ საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევის ფაქტების გამოკვლევისა და შესაბამისი რეაგირების მიზნით. დროებითი საგამოძიებო კომისია არის საპარლამენტო საქმიანობის დროებითი სუბიექტი.

2. დროებითი საგამოძიებო კომისიის შექმნის საფუძველია:

ა) ინფორმაცია სახელმწიფო ორგანოს, თანამდებობის პირის კანონსაწინააღმდეგო ქმედების შესახებ, კორუფციული სამართალდარღვევის შესახებ, რომლებიც საფრთხეს უქმნის საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებას, სუვერენიტეტს, ტერიტორიულ მთლიანობას, პოლიტიკურ, ეკონომიკურ თუ სხვა ინტერესებს;

ბ) ინფორმაცია სახელმწიფო ბიუჯეტის, მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის არამართლზომიერი ხარჯვის შესახებ.

3. დროებითი საგამოძიებო კომისია იქმნება მხოლოდ კონკრეტული საკითხის შესასწავლად და უქმდება ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით, საკითხის შესწავლისთანავე.

4. დროებითი საგამოძიებო კომისია ანგარიშვალდებულია პარლამენტის წინაშე.

5. დროებითი საგამოძიებო კომისია შეიმუშავებს დებულებას, რომელსაც ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო.

მუხლი 61. დროებითი საგამოძიებო კომისიის შექმნა

1. დროებითი საგამოძიებო კომისიის შექმნის შესახებ პარლამენტის დადგენილების პროექტის ინიცირების უფლება აქვს პარლამენტის თავმჯდომარეს, კომიტეტს, ფრაქციას, პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ მეხუთედს. პარლამენტის დადგენილების პროექტი უნდა შეიცავდეს დროებითი საგამოძიებო კომისიის შექმნის საჭიროების სათანადო დასაბუთებას. პარლამენტის დადგენილების პროექტი გადაეცემა პარლამენტის ბიუროს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად. პარლამენტი დროებითი საგამოძიებო კომისიის შექმნის საკითხზე გადაწყვეტილებას იღებს სრული შემადგენლობის ერთი მესამედის მხარდაჭერით. აღნიშნული გადაწყვეტილების მიღებისას მოწინააღმდეგეთა ხმები არ გაითვალისწინება. პარლამენტის დადგენილებაში მითითებული უნდა იყოს დროებითი საგამოძიებო კომისიის შექმნის საფუძველი, გამოსაკვლევ საკითხთა წრე და კომისიის უფლებამოსილების ვადა.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული დადგენილების მიღებიდან 3 დღის ვადაში დროებითი საგამოძიებო კომისიის წევრთა რაოდენობასა და პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტებს განსაზღვრავს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი და ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო უახლოეს სხდომაზე.

3. დროებითი საგამოძიებო კომისიის შემადგენლობა განისაზღვრება ფრაქციათა წარმომადგენლობისა და საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა და საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა რაოდენობის პროპორციულად. ამასთანავე, დროებით საგამოძიებო კომისიაში ფრაქციები წარმოდგენილი უნდა იყვნენ თითო წევრით მაინც და დროებით საგამოძიებო კომისიაში საპარლამენტო ოპოზიციის წარმომადგენლობა არ უნდა იყოს კომისიის წევრთა საერთო რაოდენობის ნახევარზე ნაკლები.

4. ფრაქციები და უფრაქციო პარლამენტის წევრები ამ მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული კვოტების დაცვით, პარლამენტის ბიუროს მიერ კვოტების დამტკიცების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან 3 დღის ვადაში, თავიანთი გადაწყვეტილებით წარადგენენ დროებითი საგამოძიებო კომისიის წევრებს და ამის შესახებ აცნობებენ პარლამენტის ბიუროს.

5. დროებით საგამოძიებო კომისიაში პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტების განსაზღვრა და შესაბამისი პარლამენტის წევრების კომისიაში გაწევრება შესაძლებელია აგრეთვე ამ რეგლამენტის 32-ე მუხლის მე-7 და მე-8 პუნქტებით დადგენილი წესით.

6. დროებითი საგამოძიებო კომისიის წევრების წარდგენის შესახებ ინფორმაციის პარლამენტის ბიუროს მიერ ცნობად მიღების მომენტიდან არაუგვიანეს 5 დღისა იმართება დროებითი საგამოძიებო კომისიის პირველი საორგანიზაციო სხდომა.

7. დროებითი საგამოძიებო კომისია პირველ საორგანიზაციო სხდომაზე ირჩევს კომისიის თავმჯდომარესა და კომისიის თავმჯდომარის მოადგილეს, შეიმუშავებს დროებითი საგამოძიებო კომისიის დებულებას.

მუხლი 62. დროებითი საგამომიებო კომისიის თანამდებობის პირები

1. დროებითი საგამომიებო კომისიის თანამდებობის პირები არიან დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარე და დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე.
2. დროებითი საგამომიებო კომისიის თანამდებობის პირები თავიანთ უფლებამოსილებებს ახორციელებენ სამართლიანად და მიუკერძოებლად.
3. დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარე:
 - ა) წარმოადგენს კომისიას პარლამენტში და მის გარეთ;
 - ბ) იწვევს და წარმართავს კომისიის სხდომებს;
 - გ) კოორდინაციას უწევს კომისიის წევრთა საქმიანობას;
 - დ) ხელს აწერს კომისიის აქტებს და მისი სხდომების ოქმებს;
 - ე) ახორციელებს ამ რეგლამენტიდან და დროებითი საგამომიებო კომისიის დებულებით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.
4. დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე:
 - ა) კომისიის თავმჯდომარის მიერ უფლებამოსილების განხორციელების შეუძლებლობის შემთხვევაში დროებით ასრულებს კომისიის თავმჯდომარის მოვალეობას;
 - ბ) ასრულებს კომისიის თავმჯდომარის ცალკეულ დავალებებს;
 - გ) ახორციელებს კომისიის დებულებით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 63. დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარისა და დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილის არჩევა და უფლებამოსილების შეწყვეტა

1. დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარეს, დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილეს კომისიის წევრთაგან, კომისიის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით ირჩევს კომისია.
2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირის კანდიდატურის დასახელების უფლება აქვს კომისიის წევრთა ერთ მესამედზე მეტს.
3. თუ დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარე უმრავლესობის წევრია, დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე არ შეიძლება იყოს საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი, ხოლო თუ დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარე არ არის საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი, დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე უნდა იყოს საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი.
4. თუ ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირის არჩევისას 1 კანდიდატი მონაწილეობდა და ვერ აირჩა, არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება. თუ 2 კანდიდატი მონაწილეობდა და ვერცერთმა ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, ამ ორ კანდიდატს შორის იმართებამეორე ტური. მეორე ტურში არჩეულად ითვლება ის კანდიდატი, რომელმაც მეტი ხმა მიიღო. ხმების თანაბრად გაყოფისას არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება.
5. თუ ამ მუხლით დადგენილი წესით დროებითი საგამომიებო კომისიის თავმჯდომარე ვერ აირჩა, იგი აირჩევა წილისყრით.

6. დროებით საგამოძიებო კომისიას კომისიის სიითი შემადგენლობის ერთ მესამედზე მეტის ინიციატივით უფლება აქვს, სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით ნებისმიერ დროს თანამდებობიდან გადააყენოს კომისიის თავმჯდომარე ან კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე.

7. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირის თანამდებობიდან გადადგომის შესახებ განცხადებას ცნობად იღებს დროებითი საგამოძიებო კომისია.

8. დროებითმა საგამოძიებო კომისიამ ამ მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილებებისა და ინფორმაციის შესახებ უნდა აცნობოს პარლამენტის ბიუროს.

მუხლი 64. დროებითი საგამოძიებო კომისიის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტა

1. დროებითი საგამოძიებო კომისიის წევრს უფლება აქვს, პირადი განცხადებით გავიდეს კომისიის შემადგენლობიდან.

2. დროებითი საგამოძიებო კომისიის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის სხვა საფუძვლები განისაზღვრება ამ რეგლამენტის 53-ე მუხლის მე-2 და მე-5 პუნქტებით.

3. დროებითი საგამოძიებო კომისიის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შემთხვევაში ფრაქციას უფლება აქვს, წარადგინოს ახალი წევრი.

მუხლი 65. დროებითი საგამოძიებო კომისიის უფლებამოსილების ვადა

1. დროებითი საგამოძიებო კომისია შეიძლება შეიქმნას არაუმეტეს 3 თვის ვადით. დროებითი საგამოძიებო კომისიის უფლებამოსილების ვადა ამ მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი წესით შეიძლება გაგრძელდეს თითო თვით. დროებითი საგამოძიებო კომისიის უფლებამოსილების საერთო ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 6 თვეს.

2. თუ დროებითმა საგამოძიებო კომისიამ დადგენილ ვადაში ვერ წარმოადგინა განსახილველ საკითხზე გადაწყვეტილების პროექტი, პარლამენტი უახლოეს პლენარულ სხდომაზე ისმენს კომისიის მიერ გაწეული საქმიანობის ანგარიშს და მის საფუძველზე სრული შემადგენლობის ერთი მესამედის მხარდაჭერით იღებს ერთ-ერთ შემდეგ გადაწყვეტილებას:

ა) კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ;

ბ) კომისიის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ.

3. თუ შესაბამისი მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე დარჩენილია 3 თვეზე ნაკლები, დროებითი საგამოძიებო კომისიის შექმნა დაუშვებელია. პარლამენტის უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე 3 თვით ადრე ყველა დროებით საგამოძიებო კომისიას უწყდება უფლებამოსილება. დროებითი საგამოძიებო კომისია ვალდებულია აღნიშნულ დრომდე წარმოადგინოს გაწეული საქმიანობის ანგარიში. თუ დროებითმა საგამოძიებო კომისიამ ამ დრომდე ვერ მოამზადა განსახილველ საკითხზე დასკვნა, კომისიის მიერ მოპოვებული მასალა და შესაბამისი ანგარიში გადაეცემა ახალი მოწვევის პარლამენტს, რომელიც ამ რეგლამენტის 61-ე მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი წესით იღებს გადაწყვეტილებას საკითხის შემდგომი შესწავლისა და განხილვის შესახებ.

4. დროებითი საგამოძიებო კომისიის მიერ საქმიანობის დასრულების შემდეგ ამ საქმიანობასთან დაკავშირებული მასალები კანონით დადგენილი წესით გადაეცემა პარლამენტის აპარატს.

მუხლი 66. დროებითი საგამოძიებო კომისიის უფლებამოსილება

1. დროებითი საგამოძიებო კომისიის მოთხოვნის შემთხვევაში მის სხდომაზე გამოცხადება სავალდებულოა.

2. დროებით საგამოძიებო კომისიას უფლება აქვს, შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით ამა თუ იმ გარემოების გამო მოიწვიოს ნებისმიერი პირი და მას წერილობითი ახსნა-განმარტება ჩამოართვას, გარდა კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

3. დროებითი საგამოძიებო კომისია უფლებამოსილია კონკრეტული დავალების შესასრულებლად შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოს ხელმძღვანელთან შეთანხმებით მოიწვიოს საქართველოს პროკურატურის, შინაგან საქმეთა სამინისტროს, საქართველოს სახელმწიფოუსაფრთხოების სამსახურის, სხვა ორგანოთა, დაწესებულებათა და უწყებათა თანამშრომლები, რომლებიც საჭიროების შემთხვევაში, დროებითი საგამოძიებო კომისიის კონკრეტული დავალების შესრულების ვადით თავისუფლდებიან სამსახურებრივი მოვალეობისგან, შესაბამის სახელმწიფო ორგანოში უნარჩუნდებათ ხელფასი და უნაზღაურდებათ სამივლინებო ხარჯები.

4. დროებითი საგამოძიებო კომისიის მოთხოვნის შემთხვევაში სახელმწიფო ორგანოები, თანამდებობის პირები, ფიზიკური პირები და იურიდიული პირები ვალდებული არიან კომისიის მიერ განსაზღვრულ ვადაში, დადგენილი წესით წარადგინონ საკითხის გამოკვლევისთვის აუცილებელი დასკვნები და სხვა საჭირო მასალები. დროებით საგამოძიებო კომისიას უფლება აქვს, განსახილველ საკითხზე ინფორმაციის მოპოვების მიზნით სახელმწიფო კონტროლის შესაბამისი ორგანოს წინაშე დასვას საკითხი.

5. დროებითი საგამოძიებო კომისია უფლებამოსილია წერილობითი მოთხოვნით მიმართოს საქართველოს გენერალურ პროკურორს და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით დადგენილი წესით ადგილზე გაეცნოს სისხლის სამართლის საქმეს და მიიღოს შესაბამისი საქმის მასალების ასლები, აგრეთვე გაეცნოს გამოძიების არდაწყების შესახებ არსებულ მასალებს, თუ კომისიას მიაჩნია, რომ აღნიშნულ საქმეში ან მასალებში შეიძლება მოიპოვებოდეს მის მიერ განსახილველი საკითხის გამოკვლევისთვის საჭირო მონაცემები.

6. გამოძიებელი ვალდებულია დროებითი საგამოძიებო კომისიის წერილობითი მოთხოვნის საფუძველზე, საქართველოს გენერალური პროკურორის დავალებით უზრუნველყოს კომისიის წევრებისთვის სისხლის სამართლის საქმისა და მისი მასალების ადგილზე გაცნობისა და ასლების მიღებისშესაძლებლობა.

7. არასრულწლოვანისთვის ახსნა-განმარტების ჩამორთმევას უნდა ესწრებოდეს მისი კანონიერი წარმომადგენელი. 14 წელს მიუღწეველ პირს განემარტება, რომ აუცილებელია სწორი ახსნა-განმარტების მიცემა, მაგრამ მას არ ეძლევა გაფრთხილება ახსნა-განმარტების მიცემაზე უარის თქმისთვის ან მისი მიცემისთვის თავის არიდებისთვის და შეგნებულად ცრუ ახსნა-განმარტების მიცემისთვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის შესახებ.

8. თუ პირმა არ იცის საქართველოს სახელმწიფო ენა, მოწვეული უნდა იქნეს თარჯიმანი. სმენისა და მეტყველების შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირისთვის ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის შემთხვევაში მოწვეული უნდა იქნეს ის პირი, რომელმაც იცის მისი სალაპარაკო ენა. თუ თარჯიმანი ან ის პირი, რომელმაც იცის შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირის სალაპარაკო ენა, შეგნებულად არასწორად თარგმნის, იგი პასუხს აგებს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 370-ე მუხლის შესაბამისად.

9. მოწვეულ პირს ახსნა-განმარტება დროებითი საგამოძიებო კომისიის სხდომაზე ჩამოერთმევა. გამონაკლის შემთხვევაში დროებით საგამოძიებო კომისიას შეუძლია პირისთვის ახსნა-განმარტების ჩამორთმევა დაავალოს კომისიის არანაკლებ 3 წევრს, რომელთაგან 1 მაინც არ უნდა იყოს საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენელი. ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის წინ პირს ეძლევა გაფრთხილება ახსნა-განმარტების მიცემაზე უარის თქმისთვის ან მისი მიცემისთვის თავის არიდებისთვის და შეგნებულად ცრუ ახსნა-განმარტების მიცემისთვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის შესახებ, რაც აღინიშნება ახსნა-განმარტების ტექსტში და დასტურდება მოწვეული პირის ხელმოწერით. ამასთანავე, დროებით საგამოძიებო კომისიას შეუძლია კომისიის ერთ-ერთ წევრს დაავალოს იმ პირისთვის ახსნა-განმარტების ჩამორთმევა, რომელმაც თავად ისურვა, დროებითი

საგამოძიებო კომისიისთვის მნიშვნელოვანი ინფორმაცია მიეწოდებინა. კომისიის ეს წევრი ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის წინ ამ პირს აფრთხილებს შეგნებულად ცრუ ახსნა-განმარტების მიცემისთვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის შესახებ, რაც დასტურდება მოწვეული პირის ხელმოწერით. პირისთვის ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის თაობაზე დგება ოქმი, რომელსაც ხელს აწერს დროებითი საგამოძიებო კომისიის შესაბამისი წევრი. გაფრთხილება, ხელმოწერილი ოქმი და ახსნა-განმარტების აუდიოჩანაწერი დროებით საგამოძიებო კომისიას გადაეცემა. ახსნა-განმარტების მასალების გაცნობის შემდეგ დროებით საგამოძიებო კომისიას შეუძლია აღნიშნული პირი მიიწვიოს შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით შემდგომი ახსნა-განმარტების ჩამოსართმევად.

10. დროებითი საგამოძიებო კომისიის სახელმწიფო საიდუმლოებასთან დაშვების წესი განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

11. დროებითი საგამოძიებო კომისია უფლებამოსილია პარლამენტს მიმართოს წინადადებით საქართველოს კონსტიტუციით განსაზღვრულ თანამდებობის პირთა იმპიჩმენტის წესით გადაყენების საკითხის აღძვრისთვის პარლამენტის წევრთა ხელმოწერების შეგროვების შესახებ.

12. დროებით საგამოძიებო კომისიას შეუძლია კონკრეტული საკითხის მომზადების მიზნით შექმნას სამუშაო ჯგუფი კომისიის წევრებისა და მოწვეული ექსპერტების მონაწილეობით.

მუხლი 67. დროებითი საგამოძიებო კომისიის სხდომა

1. დროებითი საგამოძიებო კომისიის სხდომების გამართვის ადგილსა და პერიოდულობას განსაზღვრავს კომისია.

2. დროებითი საგამოძიებო კომისიის სხდომა უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება კომისიის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობა. დროებითი საგამოძიებო კომისია გადაწყვეტილებას იღებს კომისიის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით, თუ ამ რეგლამენტით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული. ხმების თანაბრად გაყოფისას იმართება ხელახალი კენჭისყრა. თუ გადაწყვეტილება კვლავ არ იქნა მიღებული, საკითხი უარყოფილად ითვლება.

3. დროებითი საგამოძიებო კომისიის სხდომის გამართვის თარიღი და დღის წესრიგი კომისიის წევრებს წინასწარ ეცნობება. აღნიშნული ინფორმაცია სხდომის თარიღის დანიშვნისთანავე განთავსდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

4. დროებითი საგამოძიებო კომისიის საჯარო სხდომას შეიძლება სათათბირო ხმის უფლებით დაესწრონ სხვა პარლამენტის წევრები და მოწვეული პირები. საჯარო სხდომა გადაიცემა პირდაპირი ტრანსლაციით.

5. დროებითი საგამოძიებო კომისიის წევრის წინადადებით კომისიას შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება დახურული სხდომის გამართვის შესახებ. დროებითი საგამოძიებო კომისიის სხდომის დახურვის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება დახურული წესით. დროებითი საგამოძიებო კომისიის დახურულ სხდომაზე დამსწრე პირთა წრეს ადგენს კომისიის თავმჯდომარე.

6. დროებითი საგამოძიებო კომისიის სხდომის პარლამენტის პლენარული სხდომის მიმდინარეობისას გამართვა დაუშვებელია.

მუხლი 68. დროებითი საგამოძიებო კომისიის სხდომის ოქმი და საპარლამენტო გამოძიების საიდუმლოება

1. დროებითი საგამოძიებო კომისიის მუშაობა სრულად და ზუსტად აისახება კომისიის სხდომის ოქმში.

2. დროებითი საგამოძიებო კომისიის წევრს უფლება აქვს, გაეცნოს კომისიის სხდომის ოქმს და

გამოთქვას შენიშვნები.

3. თუ დროებითი საგამოძიებო კომისია თავის მუშაობაში იყენებს ისეთ დოკუმენტებს, რომლებიც შეიცავს სახელმწიფო საიდუმლოების შემცველ ინფორმაციას, იგი ვალდებულია დაიცვას ასეთი დოკუმენტების შენახვისა და ამ დოკუმენტებით სარგებლობისთვის კანონით დადგენილი წესები.

4. დროებითი საგამოძიებო კომისიის მიერ მოპოვებული ისეთი ინფორმაციის (მასალის) ან კომისიის სხდომის ოქმის სრულად ან ნაწილობრივ გამოქვეყნება, რომელიც შეიცავს სისხლის სამართლის საქმის მასალებს, დასაშვებია საქართველოს გენერალური პროკურორის თანხმობით, ხოლო სახელმწიფო საიდუმლოების შემცველი მასალის ან კომისიის სხდომის ოქმის გამოქვეყნების წესი განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

5. დროებითი საგამოძიებო კომისიის წევრები, აგრეთვე სხვა პირები, რომლებიც მონაწილეობენ კომისიის მუშაობაში, ვალდებული არიან დაიცვან საპარლამენტო გამოძიების საიდუმლოება.

მუხლი 69. დროებითი საგამოძიებო კომისიის აქტები და მათი განხილვის წესი

1. დროებით საგამოძიებო კომისიას უფლება აქვს, განსახილველ საკითხზე ინფორმაციის მოსმენის, კონტროლისა და შემოწმების შედეგად საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევის ფაქტის გამოვლენის შემთხვევაში დასვას საკითხი იმ შესაბამისი ორგანოს ან თანამდებობის პირის წინაშე, რომელიც ვალდებულია აღკვეთოს საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევა, ხოლო, საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევის ხასიათის გათვალისწინებით, შესაბამისი ორგანოს ან თანამდებობის პირის წინაშე დასვას გამოძიების დაწყების, ადმინისტრაციული ან დისციპლინური წარმოების აღძვრის, უკანონო მფლობელობიდან სახელმწიფო ქონების გამოთხოვის ან სახელმწიფოსთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების საკითხი. ამასთანავე, თუ არსებობს გონივრული ეჭვი, რომ ჩადენილია დანაშაულებრივი ქმედება, დროებითი საგამოძიებო კომისია უფლებამოსილია თავისი საქმიანობის ნებისმიერ ეტაპზე შესაბამისი ორგანოს წინაშე დასვას გამოძიების დაწყების საკითხი, რისთვისაც მას მიაწვდის სათანადო საქმის მასალებს.

2. დროებითი საგამოძიებო კომისია განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით შეიმუშავებს შემდეგ აქტებს: დასკვნას, რეკომენდაციას, გადაწყვეტილებას. დროებითი საგამოძიებო კომისიის დასკვნა და რეკომენდაცია მიიღება მხოლოდ საკითხის განხილვის შემაჯამებელ ეტაპზე, ხოლო გადაწყვეტილება – ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, როდესაც დროებითი საგამოძიებო კომისია უფლებამოსილია თავისი საქმიანობის ნებისმიერ ეტაპზე შესაბამისი ორგანოს წინაშე დასვას გამოძიების დაწყების საკითხი, აგრეთვე ამ რეგლამენტის 66-ე მუხლით განსაზღვრულ საკითხებთან დაკავშირებით.

3. დროებითი საგამოძიებო კომისია განსახილველ საკითხზე აქტებს განიხილავს საჯაროდ, სავალდებულო პირდაპირი ტრანსლაციით, გარდა აქტებში არსებული იმ საკითხებისა, რომელთა საჯაროობა შეზღუდულია საქართველოს კანონმდებლობით.

4. დროებითი საგამოძიებო კომისიის მიერ მიღებული დასკვნა/რეკომენდაცია პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად წარედგინება პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის ბიურო ვალდებულია საკითხი შეიტანოს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. დროებით საგამოძიებო კომისიას უფლება აქვს, თავისი აქტები რეაგირებისთვის შესაბამის ორგანოს, დაწესებულებას ან უწყებას გადაუგზავნოს.

5. დროებითი საგამოძიებო კომისიის აქტების შესაბამისი ორგანოსთვის, დაწესებულებისთვის ან უწყებისთვის გადაგზავნის შემთხვევაში კომისიას საკითხის განხილვის შედეგებისა და განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ უნდა ეცნობოს არაუგვიანეს 1 თვისა ან მის მიერ დადგენილ ვადაში.

6. დროებითი საგამოძიებო კომისიის პოზიციას პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე წარმოადგენს კომისიის თავმჯდომარე ან მომხსენებელი, რომელსაც კომისია ირჩევს თავისი შემადგენლობიდან.

7. პარლამენტის პლენარული სხდომა, რომელზეც განიხილება დროებითი საგამომიებო კომისიის მიერ შემუშავებული აქტი, შეიძლება იყოს საჯარო ან დახურული. პარლამენტის გადაწყვეტილებით, დროებითი საგამომიებო კომისიის მიერ შემუშავებული აქტის განსახილველად შეიძლება გაიმართოს დახურული პლენარული სხდომა. პლენარული სხდომის დახურვის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება დახურული წესით. დახურული პლენარული სხდომის დაწყებისას სხდომის თავმჯდომარე პარლამენტის წევრებს და დახურულ სხდომაზე ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით დასწრების უფლების მქონე პირებს აფრთხილებს დროებითი საგამომიებო კომისიის, გამომიების მონაცემების, საიდუმლო ინფორმაციის შემცველი ცნობების გახმაურებისთვის კანონით დადგენილი პასუხისმგებლობის შესახებ.

8. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დროებითი საგამომიებო კომისიის აქტის განხილვა იწყება კომისიის თავმჯდომარის ან კომისიის მიერ თავისი შემადგენლობიდან არჩეული მომხსენებლის გამოსვლით, რომლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 30 წუთს (აუცილებლობის შემთხვევაში გამოსვლის ხანგრძლივობა სხდომის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით შეიძლება გაგრძელდეს არაუმეტეს 30 წუთით).

9. მომხსენებლის გამოსვლის დასრულების შემდეგ პარლამენტის წევრებს უფლება აქვთ, განსახილველ საკითხზე შეკითხვებით მიმართონ მას. კითხვა-პასუხი და პარლამენტის წევრთა გამოსვლები მიმდინარეობს კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.

10. დროებითი საგამომიებო კომისიის ან ფრაქციის მოთხოვნის შემთხვევაში პარლამენტი იღებს დადგენილებას დროებითი საგამომიებო კომისიის მიერ შემუშავებული აქტის თაობაზე.

11. დროებითი საგამომიებო კომისია პარლამენტს დასკვნასთან ერთად წარუდგენს მის ხელთ არსებულ მასალებს. თუ დასკვნას ერთვის სისხლის სამართლის საქმის მასალები, პარლამენტის საჯარო პლენარული სხდომის გამართვისთვის აუცილებელია საქართველოს გენერალური პროკურორის თანხმობა. საიდუმლო ინფორმაციის შემცველი ცნობების საჯარო პლენარულ სხდომაზე წარდგენის წესი განისაზღვრება კანონით.

მუხლი 70. დროებითი საგამომიებო კომისიის დაფინანსება

დროებითი საგამომიებო კომისიის მიერ საქმიანობის პერიოდში გაწეული ხარჯები, მათ შორის, შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა ხარჯები, ანაზღაურდება პარლამენტის ბიუჯეტიდან. დროებითი საგამომიებო კომისიის ხარჯების ოდენობის თაობაზე პარლამენტის ხაზინადართა საბჭოს გადაწყვეტილებას პარლამენტის თავმჯდომარის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო.

თავი X. სხვა დროებითი კომისიები

მუხლი 71. სხვა დროებითი კომისიის საქმიანობის საფუძვლები

1. სხვა დროებითი კომისია (შემდგომ – დროებითი კომისია) არის საპარლამენტო საქმიანობის დროებითი სუბიექტი, რომელიც იქმნება საზოგადოებრივი მნიშვნელობის იმ არამუდმივი ამოცანის შესრულების მიზნით, რომლის შესრულებაც საკითხის კოლეგიურ შესწავლასა და გადაწყვეტას საჭიროებს.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული დროებითი კომისიის გარდა, პარლამენტში იქმნება ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენისა და დეოკუპაციის საკითხებთან დაკავშირებული დროებითი კომისია, რომლის თავმჯდომარედ პარლამენტი ფრაქციის წარდგინებით ირჩევს პარლამენტის თავმჯდომარის ერთ-ერთ მოადგილეს.

3. დროებითი კომისია ანგარიშვალდებულია პარლამენტის წინაშე.

4. დროებითი კომისია შეიმუშავებს დებულებას, რომელსაც ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო.

მუხლი 72. დროებითი კომისიის შექმნა

1. დროებითი კომისიის შექმნის შესახებ პარლამენტის დადგენილების პროექტის ინიცირების უფლება აქვს პარლამენტის თავმჯდომარეს, კომიტეტს, ფრაქციას, პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ მეხუთედს. პარლამენტის დადგენილების პროექტი უნდა შეიცავდეს დროებითი კომისიის შექმნის საჭიროების სათანადო დასაბუთებას. პარლამენტის დადგენილების პროექტი გადაეცემა პარლამენტის ბიუროს პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად. პარლამენტი დროებითი კომისიის შექმნის საკითხზე გადაწყვეტილებას იღებს პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედისა.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული დადგენილების მიღებიდან 5 დღის ვადაში დროებითი კომისიის წევრთა რაოდენობასა და პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტებს განსაზღვრავს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი და ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო უახლოეს სხდომაზე.

3. დროებითი კომისიის შემადგენლობა განისაზღვრება ფრაქციათა წარმომადგენლობისა და საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა და საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა რაოდენობის პროპორციულად. ამასთანავე, დროებით კომისიაში ფრაქციები წარმოდგენილი უნდა იყვნენ თითო წევრით მაინც და დროებით კომისიაში საპარლამენტო ოპოზიციის წარმომადგენლობა არ უნდა იყოს კომისიის წევრთა საერთო რაოდენობის ნახევარზე ნაკლები.

4. ფრაქციები და უფრაქციო პარლამენტის წევრები პარლამენტის ბიუროს მიერ კვოტების დამტკიცების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან 5 დღის ვადაში წარადგენენ დროებითი კომისიის წევრებს და ამის შესახებ აცნობებენ პარლამენტის ბიუროს.

5. დროებით კომისიაში პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტების განსაზღვრა და შესაბამისი პარლამენტის წევრების კომისიაში გაწევრება შესაძლებელია აგრეთვე ამ რეგლამენტის 32-ე მუხლის მე-7 და მე-8 პუნქტებით დადგენილი წესით.

6. დროებითი კომისიის წევრების წარდგენის შესახებ ინფორმაციის პარლამენტის ბიუროს მიერ ცნობად მიღების მომენტიდან არაუგვიანეს 10 დღისა იმართება დროებითი კომისიის პირველი საორგანიზაციო სხდომა.

7. დროებითი კომისია პირველ საორგანიზაციო სხდომაზე ირჩევს კომისიის თავმჯდომარესა და კომისიის თავმჯდომარის მოადგილეს, შეიმუშავებს დროებითი კომისიის დებულებას.

მუხლი 73. დროებითი კომისიის თანამდებობის პირები

1. დროებითი კომისიის თანამდებობის პირები არიან დროებითი კომისიის თავმჯდომარე და დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე.

2. დროებითი კომისიის თავმჯდომარე:

ა) წარმოადგენს დროებით კომისიას პარლამენტში და მის გარეთ;

ბ) ხელმძღვანელობს დროებითი კომისიის საქმიანობას; იწვევს და წარმართავს დროებითი კომისიის სხდომებს;

გ) კოორდინაციას უწევს დროებითი კომისიის წევრთა საქმიანობას;

დ) ხელს აწერს დროებითი კომისიის აქტებს და მისი სხდომების ოქმებს;

ე) ახორციელებს ამ რეგლამენტითა და დროებითი კომისიის დებულებით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

3. დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე:

ა) დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მიერ უფლებამოსილების განხორციელების შეუძლებლობის შემთხვევაში დროებით ასრულებს დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოვალეობას;

ბ) ასრულებს დროებითი კომისიის თავმჯდომარის ცალკეულ დავალებებს;

გ) ახორციელებს დროებითი კომისიის დებულებით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 74. დროებითი კომისიის თავმჯდომარისა და დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილის არჩევა და უფლებამოსილების შეწყვეტა

1. დროებითი კომისიის თავმჯდომარეს, დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილეს დროებითი კომისიის წევრთაგან, დროებითი კომისიის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით ირჩევს დროებითი კომისია.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირის კანდიდატურის დასახელების უფლება აქვს დროებითი კომისიის წევრთა ერთ მესამედზე მეტს.

3. დროებით კომისიას კომისიის სიითი შემადგენლობის ერთ მესამედზე მეტის ინიციატივით უფლება აქვს, სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით ნებისმიერ დროს თანამდებობიდან გადააყენოს დროებითი კომისიის თავმჯდომარე ან დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე.

4. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირის თანამდებობიდან გადადგომის შესახებ განცხადებას ცნობად იღებს დროებითი კომისია.

5. დროებითმა კომისიამ ამ მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილებებისა და ინფორმაციის შესახებ უნდა აცნობოს პარლამენტის ბიუროს.

მუხლი 75. დროებითი კომისიის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტა

1. დროებითი კომისიის წევრს უფლება აქვს, პირადი განცხადებით გავიდეს დროებითი კომისიის შემადგენლობიდან.

2. დროებითი კომისიის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის სხვა საფუძვლები განისაზღვრება ამ რეგლამენტის 53-ე მუხლის მე-2 და მე-5 პუნქტებით.

3. დროებითი კომისიის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შემთხვევაში ფრაქციას უფლება აქვს, წარადგინოს ახალი წევრი.

მუხლი 76. დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადა

1. დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადა არ უნდა აღემატიებოდეს მიმდინარე მოწვევის

პარლამენტის უფლებამოსილების ვადას. მიმდინარე მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ვადაზე ნაკლები ვადით შექმნილი დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადა შეიძლება გააგრძელოს პარლამენტმა დროებითი კომისიის დასაბუთებული შუამდგომლობის საფუძველზე.

2. დროებით კომისიას უფლებამოსილება ვადამდე უწყდება იმავე პროცედურით, რომლითაც იქმნება დროებითი კომისია.

მუხლი 77. დროებითი კომისიის სხდომა, სხდომის ოქმი

1. დროებითი კომისიის სხდომებს იწვევს დროებითი კომისიის თავმჯდომარე.

2. დროებითი კომისიის სხდომა უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება დროებითი კომისიის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობა. დროებითი კომისია გადაწყვეტილებას იღებს დროებითი კომისიის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით, თუ ამ რეგლამენტით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული. ხმების თანაბრად გაყოფისას იმართება ხელახალი კენჭისყრა. თუ გადაწყვეტილება კვლავ არ იქნა მიღებული, საკითხი უარყოფილად ითვლება.

3. დროებითი კომისიის სხდომის გამართვის თარიღი და დღის წესრიგი დროებითი კომისიის წევრებს წინასწარ ეცნობება. აღნიშნული ინფორმაცია სხდომის თარიღის დანიშვნისთანავე განთავსდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

4. თუ ფრაქციის მიერ დანიშნულ დროებითი კომისიის წევრს დროებით არ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს დროებითი კომისიის მუშაობაში, მის დამნიშვნელ ფრაქციას უფლება აქვს, აღნიშნული წევრი დროებით შეცვალოს ფრაქციის სხვა წევრით. ამის შესახებ ფრაქცია დროებითი კომისიის სხდომამდე წერილობით აცნობებს დროებითი კომისიის თავმჯდომარეს.

5. დროებითი კომისიის სხდომას შეიძლება სათათბირო ხმის უფლებით დაესწრონ სხვა პარლამენტის წევრები და მოწვეული პირები. საჯარო სხდომა გადაიცემა პირდაპირი ტრანსლაციით.

6. დროებითი კომისიის წევრის წინადადებით დროებით კომისიას შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება დახურული სხდომის გამართვის შესახებ. დროებითი კომისიის სხდომის დახურვის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება დახურული წესით. დროებითი კომისიის დახურულ სხდომაზე დამსწრე პირთა წრეს ადგენს დროებითი კომისიის თავმჯდომარე.

7. დროებითი კომისიის სხდომის პარლამენტის პლენარული სხდომის მიმდინარეობისას გამართვა დაუშვებელია.

8. დროებითი კომისიის მუშაობა აისახება დროებითი კომისიის სხდომის ოქმში, რომელსაც ხელს აწერს დროებითი კომისიის თავმჯდომარე.

მუხლი 78. დროებითი კომისიის საქმიანობის შესახებ ანგარიში, აქტები და მათი განხილვის წესი

1. დროებითი კომისია მისი უფლებამოსილების ვადის ბოლოს, ხოლო პარლამენტის უფლებამოსილების ვადით შექმნილი დროებითი კომისია – მისი უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე 3 თვით ადრე, მაგრამ წელიწადში არანაკლებ ერთხელ, პარლამენტის ბიუროს წარუდგენს ანგარიშს თავისი საქმიანობის შესახებ. დროებით კომისიას შეუძლია აგრეთვე პარლამენტის ბიუროს ნებისმიერ დროს წარუდგინოს შუალედური ანგარიში.

2. დროებით კომისიას შეუძლია განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით შეიმუშაოს შემდეგი აქტები: დასკვნა და რეკომენდაცია.

3. დროებით კომისიას უფლება აქვს, თავისი აქტები რეაგირებისთვის შესაბამის ორგანოს, დაწესებულებას ან ოწყობას გადაუგზავნოს. დროებითი კომისიის აქტების შესაბამისი ორგანოსთვის,

დაწესებულებისთვის ან უწყებისთვის გადაგზავნის შემთხვევაში დროებით კომისიას საკითხის განხილვის შედეგებისა და განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ უნდა ეცნობოს არაუგვიანეს 1 თვისა ან მის მიერ დადგენილ ვადაში.

4. დროებითი კომისიის მიერ მიღებული დასკვნა/რეკომენდაცია წარედგინება პარლამენტის ბიუროს.

5. პარლამენტის ბიურო უფლებამოსილია დროებითი კომისიის ანგარიში, დასკვნა, რეკომენდაცია შეიტანოს პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საკითხი განიხილება კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის დადგენილი წესით.

6. დროებითი კომისიის პოზიციას პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე წარმოადგენს დროებითი კომისიის თავმჯდომარე ან მომხსენებელი, რომელსაც დროებითი კომისია ირჩევს თავისი შემადგენლობიდან.

7. დროებითი კომისიის ან ფრაქციის მოთხოვნის შემთხვევაში პარლამენტი იღებს დადგენილებას დროებითი კომისიის მიერ შემუშავებული აქტის თაობაზე.

მუხლი 79. დროებითი კომისიის დაფინანსება

დროებითი კომისიის მიერ საქმიანობის პერიოდში გაწეული ხარჯები, მათ შორის, შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა ხარჯები, ანაზღაურდება პარლამენტის ბიუჯეტიდან. დროებითი კომისიის ხარჯების ოდენობის თაობაზე პარლამენტის ხაზინადართა საბჭოს გადაწყვეტილებას პარლამენტის თავმჯდომარის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო.

კარი III. პარლამენტის სესია და სხდომა

თავი XI. პარლამენტის სესია

მუხლი 80. პარლამენტის მორიგი და რიგგარეშე სესიები, რიგგარეშე სხდომა

1. პარლამენტი იკრიბება მორიგ ან რიგგარეშე სესიაზე.

2. პარლამენტი მორიგ სესიაზე საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად, ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით იკრიბება წელიწადში ორჯერ – საგაზაფხულო და საშემოდგომო სესიებზე. საშემოდგომო სესია იხსნება სექტემბრის პირველ სამშაბათს და იხურება დეკემბრის მესამე პარასკევს, ხოლო საგაზაფხულო სესია იხსნება თებერვლის პირველ სამშაბათს და იხურება ივნისის ბოლო პარასკევს.

3. სესიის გახსნისას და დახურვისას სრულდება საქართველოს სახელმწიფო ჰიმნი.

4. პარლამენტის სესია გახსნილად ცხადდება პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე, ხოლო დახურულად – პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე ან პარლამენტის ბიუროს სხდომაზე.

5. პარლამენტი რიგგარეშე სესიაზე იკრიბება მხოლოდ მორიგ სესიებს შორის პერიოდში, ხოლო რიგგარეშე სხდომაზე/სხდომებზე – მორიგი სესიის მიმდინარეობისას.

6. პარლამენტის მორიგი სესია ოფიციალურად მოწვევას არ საჭიროებს. პარლამენტის რიგგარეშე სესია და რიგგარეშე სხდომა მოიწვევა საქართველოს კონსტიტუციითა და ამ რეგლამენტით

გათვალისწინებულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით.

7. საქართველოს პრეზიდენტი პარლამენტის თავმჯდომარის, პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთი მეოთხედის ან საქართველოს მთავრობის მოთხოვნით პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდში იწვევს რიგგარეშე სესიას, ხოლო მორიგი სესიის მიმდინარეობისას – რიგგარეშე სხდომას.

8. პარლამენტის თავმჯდომარე ან პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთი მეოთხედი პარლამენტის რიგგარეშე სესიის მოწვევის თაობაზე წერილობით მოთხოვნას ან პარლამენტის რიგგარეშე სხდომის მოწვევის თაობაზე წერილობით მოთხოვნას საქართველოს პრეზიდენტს წარუდგენს. პარლამენტის რიგგარეშე სხდომის მოწვევის თაობაზე წერილობით მოთხოვნას ერთი რიგგარეშე სხდომაზე განსახილველ საკითხთა ნუსხა, ხოლო პარლამენტის რიგგარეშე სესიის მოწვევის თაობაზე წერილობით მოთხოვნას – რიგგარეშე სესიაზე განსახილველ სავარაუდო საკითხთა ნუსხა.

9. პარლამენტის რიგგარეშე სესიის ან რიგგარეშე სხდომის მოწვევის აქტი გამოიცემა წერილობითი მოთხოვნის წარდგენიდან 48 საათის განმავლობაში. საწინააღმდეგო შემთხვევაში პარლამენტის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით პარლამენტი იკრიბება მომდევნო 48 საათის განმავლობაში.

10. საქართველოს მთავრობა პარლამენტის რიგგარეშე სესიის ან რიგგარეშე სხდომის მოწვევის თაობაზე წერილობით მოთხოვნას საქართველოს პრეზიდენტს წარუდგენს.

11. საქართველოს პრეზიდენტი პარლამენტის რიგგარეშე სესიას ან რიგგარეშე სხდომას მოიწვევს მისი მოწვევის თაობაზე წერილობითი მოთხოვნით განსაზღვრულ ვადაში, რაც პარლამენტის წევრებს პირადად უნდა ეცნობოთ.

12. პარლამენტის რიგგარეშე სესიის მოწვევისას მისი დღის წესრიგი განისაზღვრება ამ რეგლამენტის 85-ე მუხლით დადგენილი წესით. პარლამენტის რიგგარეშე სხდომა იმართება მხოლოდ განსაზღვრული დღის წესრიგით და იხურება მისი ამოწურვისთანავე.

13. პარლამენტის რიგგარეშე სესიასა და რიგგარეშე სხდომაზე ვრცელდება ამ რეგლამენტის 82-ე მუხლის მე-2–მე-4 პუნქტების მოთხოვნები.

14. პარლამენტის რიგგარეშე სესია ან რიგგარეშე სხდომა უნდა დამთავრდეს მორიგი სესიის დაწყებამდე არაუგვიანეს 1 დღისა. პარლამენტს შეუძლია მორიგი სესიის დღის წესრიგში შეიტანოს ის საკითხი/საკითხები, რომლის/რომელთა განხილვაც ვერ დაასრულა რიგგარეშე სესიაზე.

მუხლი 81. საგანგებო სესია

1. საქართველოს პრეზიდენტის მიერ საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის გამოცხადებისთანავე პარლამენტი დაუყოვნებლივ იკრიბება საგანგებო სესიაზე. თუ აღნიშნული პერიოდი ემთხვევა პარლამენტის მორიგ ან რიგგარეშე სესიას, პარლამენტი მუშაობას აგრძელებს საგანგებო სესიის რეჟიმში. საგანგებო სესია გრძელდება ზემოაღნიშნული მდგომარეობის გაუქმებამდე, პარლამენტის ბიუროს მიერ შემუშავებული გეგმის მიხედვით.

2. პარლამენტი საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის გამოცხადების, ზავის დადების, საქართველოს პრეზიდენტის დეკრეტების დამტკიცების, საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებულ შემთხვევაში თავდაცვის ძალების გამოყენების, ქვეყანაში სხვა სახელმწიფოს სამხედრო ძალების შემოყვანის, გამოყენებისა და გადაადგილების საკითხებს განიხილავს დაუყოვნებლივ და კენჭს უყრის წინასწარი საკომიტეტო მოსმენისა და სხვა შესაბამისი პროცედურების გამართვის გარეშე.

3. საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის გამოცხადების შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის გადაწყვეტილება განიხილება საქართველოს კონსტიტუციის 71-ე მუხლითა და ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით, პარლამენტის საგანგებო სხდომაზე, შემდეგი გამონაკლისების გათვალისწინებით:

ა) ძირითად მომხსენებლად გამოდის საქართველოს პრეზიდენტი ან მის მიერ საგანგებოდ უფლებამოსილი პირი;

ბ) თანამომხსენებლებად გამოდიან საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ან საქართველოს მთავრობის საგანგებოდ უფლებამოსილი პირი, პარლამენტის კომიტეტებისა და ფრაქციების წარმომადგენლები – 10-10 წუთით;

გ) კამათი არ მიმდინარეობს;

დ) დასკვნითი სიტყვით გამოდიან მხოლოდ საქართველოს პრეზიდენტი ან მის მიერ საგანგებოდ უფლებამოსილი პირი და საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ან საქართველოს მთავრობის საგანგებოდ უფლებამოსილი პირი.

4. თანხმობის შემთხვევაში პარლამენტის თავმჯდომარე დაუყოვნებლივ აწერს ხელს და აქვეყნებს პარლამენტის დადგენილებას საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის გამოცხადებაზე ანდა ზავის დადებაზე თანხმობის მიცემის შესახებ.

5. თუ პარლამენტი საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის გამოცხადების შესახებ ანდა ზავის დადების შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის გადაწყვეტილებას არ დაამტკიცებს, იგი კენჭისყრისთანავე კარგავს იურიდიულ ძალას.

მუხლი 82. პარლამენტის მორიგი სესიის ორგანიზირების ციკლი

1. პარლამენტის მორიგი სესია იგეგმება ორგანიზირების ციკლით. პირველი კვირა, გარდა ახალარჩეული პარლამენტის სხდომების პირველი კვირისა, ეთმობა პლენარულ სხდომებს, ხოლო მეორე კვირა – კომიტეტების მუშაობასა და ამომრჩევლებთან შეხვედრების გამართვას. პარლამენტის წევრების ამომრჩევლებთან შეხვედრების ორგანიზებას უზრუნველყოფენ ფრაქციათა აპარატები.

2. პარლამენტის მორიგი პლენარული სხდომები, გარდა საგანგებო და საომარი მდგომარეობებისა, იმართება, როგორც წესი, პლენარული სხდომების კვირის სამშაბათს, ოთხშაბათს, ხუთშაბათსა და პარასკევს, 12 საათიდან 21 საათამდე. 15 საათიდან 16 საათამდე ცხადდება შესვენება. 21 საათის შემდეგ პარლამენტის პლენარული სხდომა დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით შეიძლება გაგრძელდეს მიმდინარე საკითხის დასრულებამდე ან ამ საკითხზე გადაწყვეტილების მიღებამდე.

3. პარლამენტის მორიგი სესიის სამუშაო ციკლის მსვლელობისას პლენარული სხდომები, როგორც წესი, არ იმართება ორშაბათს და კანონით გათვალისწინებულ დასვენების და უქმე დღეებში. პარლამენტის პლენარული სხდომების კვირის ორშაბათს და კანონით გათვალისწინებულ დასვენების და უქმე დღეებში პლენარული სხდომების გამართვის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს პარლამენტის ბიურო.

4. საჭიროების შემთხვევაში პარლამენტს ცვლილება შეაქვს თავისი მუშაობის განრიგში დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მეხუთედისა.

5. პარლამენტის ან მუნიციპალიტეტის ორგანოების არჩევნების წელს არჩევნებამდე 1 თვის განმავლობაში, ხოლო პარლამენტის არჩევნების შემთხვევაში – აგრეთვე ახალი მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობამდე, როგორც წესი, პარლამენტის პლენარული სხდომები არ იმართება. ამ პერიოდში, თუ იგი ემთხვევა პარლამენტის მორიგი სესიის პლენარული სხდომების კვირას, საჭიროების შემთხვევაში პლენარულ სხდომებს იწვევს პარლამენტის თავმჯდომარე თავისი ინიციატივით ან პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთი მეოთხედის მოთხოვნით. სხვა შემთხვევაში პარლამენტის პლენარული სხდომა მოიწვევა და იმართება პარლამენტის რიგგარეშე სხდომისთვის ამ რეგლამენტის მე-80 მუხლით დადგენილი წესით.

თავი XII. პარლამენტის პლენარული სხდომა

მუხლი 83. პარლამენტის პლენარულ სხდომათა დარბაზი

1. პარლამენტის პლენარულ სხდომათა დარბაზი (შემდგომ – სხდომათა დარბაზი) დაყოფილია ორ იარუსად. პირველ იარუსზე განთავსებულია პლენარული სხდომის სივრცე, ხოლო მეორე იარუსზე – ვიზიტორთა სივრცე.
2. სხდომათა დარბაზში სივრცეების სექტორებად დაყოფა წესრიგდება და სხდომათა დარბაზში პირთა დაშვების წესი განისაზღვრება პარლამენტის თავმჯდომარის ბრძანებით.
3. სხდომათა დარბაზში გამოყოფილია სპეციალური ადგილი საქართველოს პრეზიდენტისთვის. სხდომათა დარბაზში საქართველოს პრეზიდენტის შესვლა განსაკუთრებული მნიშვნელობისაა და საგანგებოდ ცხადდება.
4. პარლამენტის თავმჯდომარე ფრაქციებსა და უფრაქციო პარლამენტის წევრებს პლენარული სხდომის სივრცეში გამოუყოფს შესაბამის სექტორებს. სექტორში ფრაქციის წევრებისთვის ადგილების მიკუთვნების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს შესაბამისი ფრაქცია. უფრაქციო პარლამენტის წევრების სექტორში პარლამენტის წევრებისთვის ადგილების მიკუთვნების შესახებ გადაწყვეტილებას უფრაქციო პარლამენტის წევრებთან კონსულტაციის საფუძველზე იღებს პარლამენტის თავმჯდომარე.
5. სხდომათა დარბაზში მყოფ პირთა ჩაცმულობა უნდა იყოს საქმიანი ან ეროვნული.

მუხლი 84. პარლამენტის პლენარული სხდომა

1. პარლამენტის პლენარული სხდომები, გარდა დახურული სხდომისა, საჯაროდ მიმდინარეობს. პარლამენტის საჯარო პლენარულ სხდომაზე დასწრების უფლება აქვთ დადგენილი წესით აკრედიტებულ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა წარმომადგენლებს.
2. პარლამენტის საჯარო პლენარული სხდომა გადაიცემა პირდაპირი ტრანსლაციით.
3. საქართველოს პრეზიდენტი, საქართველოს პრემიერ-მინისტრი, საქართველოს მთავრობის სხვა წევრები, მათი მოადგილეები, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე, გენერალური აუდიტორი, საქართველოს გენერალური პროკურორი, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი, საქართველოს პრეზიდენტის საპარლამენტო მდივანი, საქართველოს მთავრობის საპარლამენტო მდივანი და საქართველოს სახალხო დამცველი უფლებამოსილი არიან საკუთარი ინიციატივით დაესწრონ პარლამენტის პლენარულ სხდომას.
4. ისეთი საკითხების განხილვისას, რომლებიც საიდუმლოების დაცვას საჭიროებს, საქართველოს პრეზიდენტს, პარლამენტის თავმჯდომარეს, საქართველოს პრემიერ-მინისტრს, საქართველოს მთავრობის სხვა წევრს, კომიტეტს, ფრაქციას შეუძლია დასვას პარლამენტის პლენარული სხდომის ან მისი ნაწილის დახურულად გამოცხადების საკითხი. პარლამენტის პლენარული სხდომის ან მისი ნაწილის დახურვის შესახებ გადაწყვეტილება განიხილება და მიიღება დახურული წესით. აღნიშნული გადაწყვეტილება მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა უმრავლესობა, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედისა.
5. პარლამენტის დახურულ პლენარულ სხდომაზე დამსწრე პირთა წრეს ადგენს სხდომის თავმჯდომარე.
6. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე სხდომაზე დამსწრეთ ჩაქურჩის 2-ჯერ დარტყმით აცნობებს სხდომის დაწყებას, ხოლო 3-ჯერ დარტყმით – სხდომის დამთავრებას. ყოველი სხვა პროცედურის დაწყება და დამთავრება ჩაქურჩის 1-ჯერ დარტყმით აღინიშნება. სხდომის თავმჯდომარეს სხდომათა დარბაზში წესრიგის დაცვაში ეხმარება პარლამენტის აპარატის მანდატურის სამსახური.

7. პარლამენტის პლენარული სხდომის მიმდინარეობისას სხდომათა დარბაზის პლენარული სხდომის სივრცეში ყოფნის უფლება, პარლამენტის წევრების გარდა, აქვთ მხოლოდ კანონპროექტზე მომხსენებლებსა და თანამომხსენებლებს, ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ პირებს, მანდატურებს, პარლამენტის აპარატის სხვა უფლებამოსილ პირებსა და სხდომის თავმჯდომარის მიერ დაშვებულ პირებს.

მუხლი 85. პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგი

1. პარლამენტის ბიურო განსახილველი კანონპროექტებისა და სხვა საკითხების ნუსხის საფუძველზე ადგენს სასესიო კვირის პლენარული სხდომების დღის წესრიგის პროექტს.

2. პარლამენტის ბიურო უფლებამოსილია პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგის პროექტში შეიტანოს საკითხი, თუ არ არის დარღვეული ამ რეგლამენტით განსაზღვრული საკომიტეტო განხილვის ვადა და წესი.

3. საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალ ფრაქციას, უფრაქციო პარლამენტის წევრს უფლება აქვს, ყოველი თვის პლენარული სხდომების ბოლო კვირის პარასკევს დღის პირველ ნახევარში, ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით მოითხოვოს განსაზღვრული დროის გამოყოფა მის მიერ ინიცირებული კანონის, პარლამენტის დადგენილების ან პარლამენტის სხვა აქტის პროექტის განსახილველად. პარლამენტის ბიურო ვალდებულია საკითხი ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით შეიტანოს პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. ამ პუნქტით გათვალისწინებული საკითხი განიხილება შესაბამისი საკითხის განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.

4. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე წარადგენს დღის წესრიგის პროექტს, რომელსაც პარლამენტი ამტკიცებს დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, ღია კენჭისყრით (ხელის აწევით). სხდომის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით შესაძლებელია საკითხების თანამიმდევრობის შეცვლა ან/და საკითხის რიგგარეშე განხილვა.

5. პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგთან დაკავშირებით პარლამენტის წევრს ეძლევა 3-წუთიანი სიტყვა. ამ დროის გაგრძელების საკითხი არ განიხილება.

6. თუ საქართველოს მთავრობა, პარლამენტის წევრი, პარლამენტის კომიტეტის თავმჯდომარე ან ფრაქციის თავმჯდომარე მოითხოვს საკითხის პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შეტანას ან დღის წესრიგიდან ამოღებას, სხდომის თავმჯდომარე განმარტავს საკითხის დღის წესრიგში შეუტანლობის ან დღის წესრიგიდან ამოღების მიზეზს, რის შემდეგაც სავალდებულოა საკითხის კენჭისყრაზე დაყენება. პარლამენტი საკითხის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შეტანის შესახებ გადაწყვეტილებას ან საკითხის პლენარული სხდომის დღის წესრიგიდან ამოღების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს საკითხის განხილვის გარეშე, სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მეხუთედისა. ამასთანავე, საკითხის პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შეტანა შესაძლებელია, თუ მას გავლილი აქვს ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული შესაბამისი პროცედურები.

7. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საქართველოს მთავრობის მიერ წარდგენილი კანონპროექტი და მიმართვა მისი მოთხოვნის საფუძველზე რიგგარეშე განიხილება.

8. თუ კანონპროექტის ინიციატორი კანონპროექტის (გარდა საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტისა) პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შეტანიდან 6 თვის განმავლობაში არ გამოიტანს კანონპროექტს პლენარულ სხდომაზე პირველი მოსმენით განხილვისთვის, კანონპროექტი პარლამენტიდან გათხოვილად ჩაითვლება.

მუხლი 86. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე

1. პარლამენტის პლენარულ სხდომას წარმართავს პარლამენტის თავმჯდომარე ან მისი დავალებით –

მისი ერთ-ერთი მოადგილე. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე ვალდებულია სხდომა სამართლიანად და მიუკერძოებლად წარმართოს.

2. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე:

ა) აუწყებს პარლამენტს სხდომის გახსნასა და დამთავრებას;

ბ) უძღვება საკითხების განხილვას;

გ) უზრუნველყოფს ამ რეგლამენტის დაცვას;

დ) სიტყვას აძლევს გამომსვლელს ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით;

ე) კენჭისყრაზე აყენებს საკითხს და აცხადებს კენჭისყრის შედეგებს;

ვ) ხელს აწერს სხდომაზე მიღებულ საოქმო გადაწყვეტილებებს;

ზ) ამ რეგლამენტის 229-ე მუხლის პირველი-მე-3 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში სიტყვას ართმევს გამომსვლელს, გაფრთხილებას აძლევს, სხდომათა დარბაზს ატოვებინებს პარლამენტის წევრს ან მოწვეულ პირს;

თ) ამ რეგლამენტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში წყვეტს სხდომას, ცალკეულ შემთხვევებში აცხადებს შესვენებას;

ი) კანონპროექტის/სხვა საკითხის განხილვისას საჭიროების შემთხვევაში კენჭისყრაზე აყენებს მისი განხილვის შეჩერებისა და მხარეთა მონაწილეობით საკონსულტაციო შეხვედრის გამართვის საკითხს;

კ) კენჭისყრაზე დასაყენებელი ვარიანტების სიმრავლისას ან საჭიროების შემთხვევაში ცალკეულ საკითხებთან დაკავშირებით აწყობს სარეიტინგო გამოკითხვას და ავტორებს სთავაზობს ნაკლებად რეალური წინადადებების მოხსნას;

ლ) ახორციელებს ამ რეგლამენტით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

3. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით მიიღოს მონაწილეობა საკითხის განხილვაში. სხდომის თავმჯდომარე უფლებამოსილების გადაცემის შემდეგ თავისი მოვალეობის შესრულებას უზრუნდება გამოსვლის დამთავრებისთანავე.

4. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარეს უფლება არა აქვს, კომენტარი გაუკეთოს პარლამენტის წევრის გამოსვლას ან მას ამ მიზნით სიტყვა შეაწყვეტინოს, შეაფასოს პარლამენტის წევრის გამოსვლა, უპასუხოს იმ შეკითხვას, რომელიც უშუალოდ მას არ დაუსვას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც პარლამენტის წევრი არღვევს ამ რეგლამენტის მოთხოვნებს.

მუხლი 87. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე რეგისტრაცია. სხდომის გაცდენის საპატიო მიზეზი

1. პარლამენტის პლენარული სხდომა უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა.

2. პარლამენტის დილის პლენარული სხდომის გახსნის წინ, აგრეთვე კენჭისყრის წინ ტარდება პარლამენტის წევრთა რეგისტრაცია.

3. პარლამენტის წევრთა რეგისტრაციის ჩატარების შემდეგ რეგისტრაციის შედეგებს საჭიროების შემთხვევაში, პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით, ადასტურებს მანდატურთუხუცესი, რომელიც პირადად არის პასუხისმგებელი მის მიერ მიწოდებული ინფორმაციის სიზუსტისთვის.

4. თუ პარლამენტის წევრთა რეგისტრაციის შედეგები და მანდატურთუხუცესის ინფორმაცია ექვს იწვევს, ფრაქციას, უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციან ჯგუფს უფლება აქვს, მოითხოვოს რეგისტრაციის შედეგების შემოწმება რეგისტრირებულ პირთა სიის ამოკითხვით. ხელახალი რეგისტრაციის ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილებას პარლამენტი იღებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც საექვო ხმების რაოდენობა ცვლის რეგისტრაციის საბოლოო შედეგს. ასეთ შემთხვევაში გადაწყვეტილება მიიღება პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მეხუთედისა.

5. თუ, პარლამენტის პლენარული სხდომის გახსნისას ჩატარებული რეგისტრაციის შედეგების მიხედვით, სხდომათა დარბაზში არ არის პარლამენტის წევრთა საკმარისი რაოდენობა, რეგისტრაციის ჩატარებიდან 15 წუთის განმავლობაში სხდომის თავმჯდომარე ატარებს ხელახალ რეგისტრაციას. თუ ამ შემთხვევაშიც არ აღმოჩნდა პარლამენტის წევრთა საკმარისი რაოდენობა, მომდევნო 45 წუთის განმავლობაში სხდომის თავმჯდომარე ატარებს ხელახალ რეგისტრაციას. თუ არც ამ შემთხვევაში აღმოჩნდა პარლამენტის წევრთა საკმარისი რაოდენობა, სხდომის თავმჯდომარე იღებს გადაწყვეტილებას შემდგომი რეგისტრაციის ჩატარების ან სხდომის არგამართვის შესახებ.

6. პარლამენტის წევრი ვალდებულია ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით გაიაროს რეგისტრაცია. პარლამენტის წევრს პარლამენტის პლენარული სხდომა გაცდენილად არ ჩაეთვლება, თუ იგი პლენარული სხდომის დღის განმავლობაში ერთ რეგისტრაციას მაინც გაივლის. ამ პუნქტის მოთხოვნების დარღვევა გამოიწვევს პასუხისმგებლობის დაკისრებას ამ რეგლამენტის 229-ე მუხლის მე-12 და მე-13 პუნქტების შესაბამისად.

7. პარლამენტის წევრს პარლამენტის პლენარული სხდომა არასაპატიო მიზეზით გაცდენილად არ ჩაეთვლება, თუ ფრაქცია ან უფრაქციო პარლამენტის წევრი პოლიტიკური შეხედულებების გამო არ მონაწილეობს პლენარული სხდომის დღის წესრიგით გათვალისწინებული კონკრეტული საკითხის განხილვასა და გადაწყვეტაში (ბოიკოტი). ფრაქციამ ან უფრაქციო პარლამენტის წევრმა წერილობით უნდა მიმართოს პარლამენტის თავმჯდომარეს ბოიკოტის შესახებ განცხადებით ან პლენარული სხდომის ოქმში დაფიქსირების მიზნით, სხდომის მსვლელობისას ზეპირად უნდა განაცხადოს ბოიკოტის თაობაზე. ბოიკოტის შესახებ განცხადებაში უნდა მიეთითოს პლენარული სხდომის დღის წესრიგის ის საკითხი, რომლის განხილვასა და გადაწყვეტაში მონაწილეობაზეც ცხადდება ბოიკოტი.

8. პარლამენტის წევრის მიერ პარლამენტის პლენარული სხდომის გაცდენის საპატიო მიზეზად ითვლება მისი ავადმყოფობა (დადასტურებული საავადმყოფო ფურცლით ან სხვა შესაბამისი დოკუმენტით), სამსახურებრივი მივლინება, ოჯახის წევრის დაბადება, გარდაცვალება, ავადმყოფობა (დადასტურებული საავადმყოფო ფურცლით ან სხვა შესაბამისი დოკუმენტით). ამ მიზეზის თაობაზე ინფორმაცია სხდომამდე უნდა მიეწოდოს შესაბამისი ფრაქციის თავმჯდომარეს. ამ პუნქტის მიზნებისთვის „ოჯახის წევრში“ იგულისხმება მეუღლე, პირდაპირი აღმავალი ან დამავალი შტოს ნათესავი, გერი, და, ძმა.

9. პარლამენტის წევრს პარლამენტის პლენარული სხდომა არასაპატიო მიზეზით გაცდენილად არ ჩაეთვლება აგრეთვე, თუ მან სხდომა გააცდინა პარლამენტში ოფიციალური ვიზიტით მყოფ სხვა სახელმწიფოს დელეგაციის წარმომადგენლებთან შეხვედრის გამო, მისი წერილობითი მიმართვის საფუძველზე, პარლამენტის თავმჯდომარის წინასწარი წერილობითი თანხმობის არსებობის შემთხვევაში.

მუხლი 88. პოლიტიკური დებატები

1. პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთი მეხუთედის მოთხოვნით, წინასწარ განსაზღვრულ საკითხზე, თვეში ერთხელ ინიშნება პოლიტიკური დებატები.

2. თუ ამ რეგლამენტით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, პოლიტიკურ დებატებში გამოსვლებისთვის ფრაქციას ეძლევა იმდენი წუთი, რამდენი პარლამენტის წევრიც არის მასში გაერთიანებული, მაგრამ არანაკლებ 15 და არაუმეტეს 75 წუთისა, ხოლო თითოეულ უფრაქციო პარლამენტის წევრს – 3 წუთი. 1 პოლიტიკური პარტიის წარდგენით არჩეულ უფრაქციო პარლამენტის წევრებს შეუძლიათ თითოეული მათგანის გამოსვლისთვის გამოყოფილი დრო ერთმანეთს დაეთმონ

ისე, რომ შესაბამისი პარლამენტის წევრის/წევრების გამოსვლის/გამოსვლების ხანგრძლივობა ჯამში 15 წუთს არ აღემატებოდეს.

3. პარლამენტის წევრები სიტყვით გამოდიან შემდეგი თანამიმდევრობით: თავდაპირველად სიტყვით გამოდიან უფრაქციო პარლამენტის წევრები. უფრაქციო პარლამენტის წევრების გამოსვლის შემდეგ ერთმანეთის მონაცვლეობით გამოდიან საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი ფრაქციებისა და საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქციების წარმომადგენლები, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გამომსვლელთა სიაში არ არის ჩაწერილი სხვა ფრაქციის წევრი. ამასთანავე, გამომსვლელთა გადანაწილებისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს, რომ საბოლოო გამომსვლელი საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქციის წარმომადგენელი უნდა იყოს. ფრაქცია მისთვის გამოყოფილი დროის ფარგლებში განსაზღვრავს გამომსვლელთა რაოდენობას და მათზე დროის გადანაწილების სქემას.

4. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე უფლებამოსილია გამომსვლელთა თანამიმდევრობა ამ მუხლით გათვალისწინებული სუბიექტების შეთანხმების საფუძველზე განსხვავებულად განსაზღვროს.

5. პარლამენტის წევრს უფლება არა აქვს, მისი გამოსვლისთვის განკუთვნილი დრო სხვა პარლამენტის წევრს დაუთმოს, გარდა ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა. გამომსვლელისთვის გამოყოფილი დროის გაზრდა დაუშვებელია.

6. პარლამენტის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, პოლიტიკური დებატების ბოლოს ისარგებლოს 15-წუთიანი გამოსვლის უფლებით.

მუხლი 89. პოლიტიკური განცხადებები

1. პარლამენტის პლენარული სხდომების (გარდა რიგგარეშე სხდომებისა და რიგგარეშე სესიის სხდომებისა) კვირის სამშაბათს დღის წესრიგის დამტკიცების შემდეგ პარლამენტის წევრებს ამ მუხლით დადგენილი წესით ეთმობათ დრო განცხადებებისთვის. თითოეული პარლამენტის წევრის განცხადების ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 4 წუთს. მისთვის გამოყოფილი დროის გაზრდა ან სხვა პარლამენტის წევრისთვის დათმობა დაუშვებელია. განცხადებებისთვის ფრაქციას ეძლევა იმდენი წუთი, რამდენი პარლამენტის წევრიც არის მასში გაერთიანებული, მაგრამ არანაკლებ 12 და არაუმეტეს 72 წუთისა. თუ ფრაქციაში გაერთიანებულ პარლამენტის წევრთა რაოდენობის მიხედვით განსაზღვრული დრო ოთხზე უნაშთოდ არ იყოფა, ნაკლები დრო შესაბამისად შეივსება ოთხის ჯერადამდე.

2. განცხადებებისთვის უფრაქციო პარლამენტის წევრები პირადად, ხოლო ფრაქციის წევრები – ფრაქციის ხელმძღვანელ პირთა მეშვეობით, დღის წესრიგის დამტკიცებამდე ეწერებიან განმცხადებელთა სიაში, რომელიც დგება პარლამენტის პლენარული სხდომის სამდივნოში და წარედგინება სხდომის თავმჯდომარეს. ასევე შესაძლებელია, პარლამენტის წევრი განმცხადებელთა სიაში ჩაეწეროს განცხადებების პროცედურის მიმდინარეობისას. პარლამენტის წევრები სიტყვით გამოდიან შემდეგი თანამიმდევრობით: თავდაპირველად – ყველაზე მრავალრიცხოვანი ფრაქციის წარმომადგენლები, შემდეგ – რიგითობის მიხედვით უფრო მცირერიცხოვანი ფრაქციების წარმომადგენლები, ხოლო ბოლოს – უფრაქციო პარლამენტის წევრები. ამასთანავე, სიტყვით არ უნდა გამოვიდეს ზედიზედ ერთი ფრაქციის ორზე მეტი წევრი და ზედიზედ ორი ან ორზე მეტი უფრაქციო პარლამენტის წევრი, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც განმცხადებელთა სიაში არ არის ჩაწერილი სხვა ფრაქციის წევრი ან უფრაქციო პარლამენტის წევრი. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარის ნებართვის გარეშე სიტყვით გამოსვლა დაუშვებელია. ამასთანავე, პარლამენტის წევრი განმცხადებელთა სიაში შეიძლება ჩაეწეროს მხოლოდ ერთხელ. თუ პარლამენტის წევრი სიტყვის მიცემის მომენტისთვის პლენარულ სხდომას არ ესწრება ან კუთვნილი დროით არ სარგებლობს, მას აღარ აქვს გამოსვლის უფლება.

3. თუ დღის წესრიგის დამტკიცების დროისთვის პარლამენტის პლენარული სხდომის სამდივნოს განცხადებებისთვის არცერთი პარლამენტის წევრი არ მიმართავს, სხდომაზე პარლამენტის წევრთა

განცხადებების პროცედურა არ იმართება, რის შესახებაც სხდომის თავმჯდომარე აუწყებს სხდომას.

4. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, ცალკეულ შემთხვევებში პარლამენტის წევრებს დრო განცხადებებისთვის პლენარული სხდომების მიმდინარე კვირის სხვა დღეს გამოუყოს. ასეთ შემთხვევაში განცხადების ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 3 წუთს, ხოლო განცხადებების საერთო ხანგრძლივობა – 30 წუთს. ამასთანავე, პარლამენტის წევრი განცხადებისთვის შეიძლება გამოვიდეს მხოლოდ ერთხელ.

მუხლი 90. ხმის მიცემა

1. კენჭისყრის პროცედურის დაწყების სავარაუდო დროს პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე აცხადებს სხდომის გახსნისთანავე.

2. კენჭისყრის პროცედურის ჩატარების მიზნით, პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით შესაძლებელია მიმდინარე საკითხის განხილვის შეჩერება.

3. კენჭისყრის პროცედურის დაწყებამდე პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, გააკეთოს განცხადება. მისი ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წუთს.

4. კენჭისყრის პროცედურის დაწყების წინ ტარდება პარლამენტის წევრთა რეგისტრაცია. თუ პარლამენტის პლენარულ სხდომას არ ესწრება სხდომის უფლებამოსილების დადგენისთვის საჭირო პარლამენტის წევრთა რაოდენობა, სხდომის თავმჯდომარე აცხადებს გადადებული კენჭისყრის ჩატარების დროს.

5. თუ შემოვიდა წინადადება კენჭისყრის გადადების შესახებ, მას პირველ რიგში ეყრება კენჭი. გადაწყვეტილება მიიღება პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მეხუთედისა.

6. კენჭისყრის პროცედურის ჩატარებისას 1-წუთიანი გამოსვლა დასაშვებია მხოლოდ კენჭისყრის პროცედურულ საკითხზე. ამასთანავე, ფრაქციას უფლება აქვს, კენჭისყრის პროცედურულ საკითხზე 1-წუთიანი გამოსვლით ისარგებლოს ორჯერ, ხოლო უფრაქციო პარლამენტის წევრს – ერთხელ.

7. ფრაქციის მოთხოვნით, კენჭისყრის პროცედურის დაწყების წინ შეიძლება გამოცხადდეს შესვენება მხოლოდ ერთხელ, 5 წუთით.

8. პარლამენტის წევრი ხმას პირადად აძლევს. ხმის მიცემის უფლებისა და ხმის მისაცემი ბარათის სხვისთვის გადაცემა დაუშვებელია.

9. თუ პარლამენტის წევრმა კენჭისყრაში მონაწილეობა არ მიიღო, მას უფლება არა აქვს, ამ საკითხზე ხმა კენჭისყრის შედეგების გამოცხადების შემდეგ მისცეს.

მუხლი 91. კენჭისყრის ფორმა

1. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კენჭისყრა არის ღია (ხელის აწევა, კენჭისყრის ელექტრონული სისტემით გვარების ამობეჭდვა, სახელობითი ბიულეტენებით კენჭისყრა, აგრეთვე ბიულეტენების გარეშე – სახელობითი კენჭისყრა ამ რეგლამენტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში) ან ფარული (კენჭისყრის ელექტრონული სისტემის გამოყენებით ან ბიულეტენებით კენჭისყრა ამ რეგლამენტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში).

2. კენჭისყრა ღიაა, გარდა საქართველოს კონსტიტუციითა და სხვა საკანონმდებლო აქტებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

3. ფარული კენჭისყრის წინ პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე აცხადებს კენჭისყრის

4. კენჭისყრის ელექტრონული სისტემის გამოყენების შეუძლებლობის შემთხვევაში შეიძლება გაიმართოს სახელობითი კენჭისყრა (ბიულეტენების გარეშე, პარლამენტის წევრთა სიის ამოკითხვით). კენჭისყრის აღნიშნული ფორმით გამართვის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება ღია კენჭისყრით (ხელის აწევით), პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მეოთხედისა.

მუხლი 92. ხმების დათვლა

1. ფარული კენჭისყრის ბიულეტენების მეშვეობით გამართვისას ხმის დამთვლელი კომისია ან პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ადგენს კენჭისყრის გამართვის ადგილსა და ბიულეტენის ფორმას.

2. კენჭისყრის ელექტრონული სისტემის მიერ პარლამენტის წევრის ხმის მისაცემი ბარათის სიგნალის მიუღებლობის შემთხვევაში მისი ხმა მიცემულად ჩაითვლება, თუ ეს კენჭისყრის შედეგების გამოცხადებამდე დადასტურდება. თუ დადასტურდა, რომ შესაბამისი განცხადების მიზანი კენჭისყრის შედეგების გაყალბება იყო, ეს კენჭისყრის შედეგებზე გავლენას არ ახდენს. თუ კენჭისყრის შედეგების გამოცხადების შემდეგ, დაუყოვნებლივ დადასტურდა, რომ კენჭისყრის ელექტრონულმა სისტემამ არ მიიღო პარლამენტის წევრის ხმის მისაცემი ბარათის სიგნალი ან სხვისი ბარათი იქნა გამოყენებული და ეს ხმა გადამწყვეტია, იმართება ხელახალი კენჭისყრა.

3. კენჭისყრის შედეგების საექვოდ მიჩნევის თაობაზე ფრაქციის ან უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციანი ჯგუფის სათანადოდ მოტივირებული განცხადება დაუყოვნებლივ წარედგინება პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარეს, რომელიც საკითხს შესასწავლად მანდატურთუხუცესს გადასცემს. მანდატურთუხუცესი შეისწავლის საკითხს და დასკვნას დაუყოვნებლივ აცნობებს პარლამენტს. თუ აღნიშნული დასკვნის შედეგად დადასტურდა ხმების გაყალბება, ხელახალი კენჭისყრა იმართება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც საექვო ხმების რაოდენობა ცვლის კენჭისყრის საბოლოო შედეგს. კენჭისყრის შედეგების თაობაზე არსებული დავის გადაწყვეტამდე სხვა კენჭისყრის გამართვა დაუშვებელია. ფრაქციის ან უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციანი ჯგუფის მიერ კენჭისყრის შედეგების შესახებ გამოთქმული ეჭვის გადამოწმების შედეგად მისი დაუდასტურებლობის შემთხვევაში შესაბამის ფრაქციას ან უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციან ჯგუფს იმავე დღეს უფლება არა აქვს, მოითხოვოს სხვა კენჭისყრის შედეგების გადამოწმება.

4. ყველა კენჭისყრის შედეგებს პარლამენტს აცნობებს პლენარული სხდომის თავმჯდომარე. ეს შედეგები განთავსდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

5. პარლამენტის წევრი ხმის მისაცემი ბარათის დაკარგვის შემთხვევაში ამის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობებს პარლამენტის აპარატს. ამ შემთხვევაში პარლამენტის წევრს ხმის მისაცემი დროებითი ბარათი გადაეცემა.

მუხლი 93. ფრაქციის თავისუფალი ტრიბუნა

ფრაქციას უფლება აქვს, პარლამენტის მორიგი სესიის განმავლობაში ორჯერ ისარგებლოს 30-წუთიანი გამოსვლით. აღნიშნული საკითხის დასმა ფრაქციას შეუძლია პლენარული სხდომის მსვლელობისას სხდომის თავმჯდომარისადმი ზეპირად მიმართვით, რაც ფორმდება პლენარული სხდომის საოქმო ჩანაწერით. ფრაქციას გამოსვლისთვის დრო ეძლევა პლენარული სხდომის დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხების დასრულების შემდეგ ან სხვა დროს, პლენარული სხდომების მიმდინარე კვირაში, სხდომის თავმჯდომარესთან შეთანხმებით.

თავი XIII. საკანონმდებლო პროცესის წარმართვა

მუხლი 94. საკანონმდებლო ინიციატივა

1. საკანონმდებლო პროცესი იწყება საკანონმდებლო ინიციატივის უფლების მქონე სუბიექტის მიერ კანონპროექტის მომზადებითა და პარლამენტისთვის წარდგენით, მათ შორის, ოფიციალური ელექტრონული რესურსების გამოყენებით.
2. საქართველოს კონსტიტუციის 45-ე მუხლის შესაბამისად, საკანონმდებლო ინიციატივის უფლება აქვთ: საქართველოს მთავრობას, პარლამენტის წევრს, კომიტეტს, ფრაქციას, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს წარმომადგენლობით ორგანოებს, არანაკლებ 25 000 ამომრჩეველს.
3. მხოლოდ საქართველოს მთავრობაა უფლებამოსილი, პარლამენტს წარუდგინოს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტი და მთავრობის სტრუქტურისა და საქმიანობის წესის შესახებ კანონის პროექტი.
4. მხოლოდ პარლამენტის წევრი, კომიტეტი, ფრაქცია არის უფლებამოსილი, პარლამენტს წარუდგინოს რეგლამენტის პროექტი.
5. კანონპროექტი, რომლის ავტორია საქართველოს მთავრობა, აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულება ან აღმასრულებელი ხელისუფლების სახელმწიფო კონტროლისადმი დაქვემდებარებული საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, არ შეიძლება საკანონმდებლო ინიციატივის წესით წარადგინოს პარლამენტის წევრმა, ფრაქციამ ან კომიტეტმა.

მუხლი 95. საქართველოს მთავრობის კანონშემოქმედებითი საქმიანობის მოკლევადიანი გეგმა

1. საქართველოს მთავრობა ვალდებულია თავისი კანონშემოქმედებითი საქმიანობის მოკლევადიანი გეგმა პარლამენტს წარუდგინოს წელიწადში ორჯერ, თითო სასესიო პერიოდისთვის. საგაზაფხულო სესიისთვის გათვალისწინებული მოკლევადიანი გეგმა პარლამენტს წარედგინება არაუგვიანეს 31 იანვრისა, ხოლო საშემოდგომო სესიისთვის გათვალისწინებული მოკლევადიანი გეგმა – არაუგვიანეს 31 აგვისტოსი.
2. საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილია პარლამენტს წარუდგინოს აგრეთვე ისეთი საკანონმდებლო ინიციატივა, რომელიც არ არის გათვალისწინებული მისი კანონშემოქმედებითი საქმიანობის მოკლევადიანი გეგმით.

მუხლი 96. კანონპროექტის განხილვის ზოგადი წესები

1. პარლამენტისთვის საკანონმდებლო ინიციატივის წესით წარდგენილი კანონპროექტი განხილვისას გადის შემდეგ პროცედურებს:
 - ა) კანონპროექტი რეგისტრაციისთვის გადაეცემა პარლამენტის აპარატის იურიდიულ დეპარტამენტს;
 - ბ) პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი კანონპროექტს გადასცემს პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისს. პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი კანონპროექტთან დაკავშირებით ამზადებენ ამ რეგლამენტის 97-ე მუხლის მე-5 პუნქტით

გათვალისწინებულ დასკვნებს. ამის შემდეგ პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი კანონპროექტს საკუთარ დასკვნასა და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის დასკვნასთან ერთად გადასცემს პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე, თუ იგი წარდგენილია ბიუროს სხდომის წინა კვირის ხუთშაბათამდე;

გ) პარლამენტის ბიურო უახლოეს სხდომაზე იღებს გადაწყვეტილებას კანონპროექტის განხილვის პროცედურის დაწყების შესახებ, ამასთანავე, განსაზღვრავს წამყვან კომიტეტსა და იმ კომიტეტებს, რომელთა დასკვნებიც სავალდებულოა (შემდგომ – სავალდებულო კომიტეტი), და კანონპროექტს გადასცემს მათ, სხვა კომიტეტებს, ფრაქციებს, უფრაქციო პარლამენტის წევრებსა და პარლამენტის აპარატის იურიდიულ დეპარტამენტს, აგრეთვე საქართველოს მთავრობას. საფინანსო სექტორის წარმომადგენლის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონპროექტი გადაეცემა აგრეთვე საქართველოს ეროვნულ ბანკს;

დ) წამყვანი და სავალდებულო კომიტეტების მიერ განხილვის შემდეგ კანონპროექტი შესაბამისი დასკვნებით გადაეცემა პარლამენტის ბიუროს პირველი მოსმენით განხილვისა და კენჭისყრისთვის პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად;

ე) პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე პირველი მოსმენით განხილვისა და მიღების შემდეგ კანონპროექტი გადაეცემა წამყვან კომიტეტს პირველი მოსმენით განხილვისას გათვალისწინებული შენიშვნების კანონპროექტში ასახვისთვის და პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მეორე მოსმენით განხილვისა და კენჭისყრისთვის მოსამზადებლად;

ვ) კანონპროექტის პირველი მოსმენით მიღების შემდეგ წამყვანი კომიტეტი მას განიხილავს ქვეპუნქტების, პუნქტების (ნაწილების), მუხლების, თავების ან/და კარების მიხედვით, პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მეორე მოსმენით განხილვისთვის მოსამზადებლად. წამყვანი კომიტეტი განიხილავს აგრეთვე კანონპროექტის თაობაზე ალტერნატიულ წინადადებებს;

ზ) წამყვანი კომიტეტის მიერ განხილვის შემდეგ კანონპროექტი შესაბამისი დასკვნებითა და ალტერნატიული წინადადებებით გადაეცემა პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე მეორე მოსმენით განხილვისა და კენჭისყრისთვის პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად;

თ) პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მეორე მოსმენით განხილვისა და მიღების შემდეგ კანონპროექტი გადაეცემა წამყვან კომიტეტს მესამე მოსმენისთვის მოსამზადებლად;

ი) მეორე მოსმენით მიღების შემდეგ წამყვანი კომიტეტი პარლამენტის მიერ მეორე მოსმენით განხილვისას გათვალისწინებულ შენიშვნებს ასახავს კანონპროექტში, განიხილავს კანონპროექტს და მას გადასცემს პარლამენტის ბიუროს მესამე მოსმენით განხილვისთვის პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად;

კ) პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მესამე მოსმენით განხილვის შემდეგ კანონპროექტის საბოლოო რედაქტირებული ვარიანტი დგება კენჭისყრაზე საბოლოო რედაქციით მისაღებად;

ლ) მესამე მოსმენით მიღების შემდეგ კანონი ხელმოსაწერად გადაეცემა საქართველოს პრეზიდენტს.

2. პარლამენტის ბიუროს მიერ განსაზღვრული წამყვანი კომიტეტი კანონპროექტის განსახილველად მართავს კომიტეტის სხდომას, კანონპროექტის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე პირველი, მეორე და მესამე მოსმენებით განხილვისთვის მოსამზადებლად უძღვება შესაბამისი კანონპროექტის საპარლამენტო განხილვის პროცედურებს და პასუხისმგებელია მათი დაცვისთვის.

3. კანონპროექტის ინიციატორს უფლება აქვს, სათანადო მოტივირებით გამოითხოვოს კანონპროექტი პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე პირველი მოსმენით მიღებამდე.

4. კანონპროექტის ორი ან ორზე მეტი პარლამენტის წევრის, კომიტეტის ან ფრაქციის მიერ ინიცირების შემთხვევაში იგი პარლამენტიდან გათხოვილად ჩაითვლება, შესაბამისად, კანონპროექტის ინიციატორი ყველა პარლამენტის წევრის, კომიტეტის ან ფრაქციის ერთობლივი წერილობითი მოთხოვნის საფუძველზე.

5. პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ფრაქციის გაუქმების შემთხვევაში შესაბამისი პარლამენტის წევრის/ფრაქციის მიერ საკანონმდებლო ინიციატივის წესით წარდგენილ კანონპროექტებზე, რომლებიც განხილვის პროცესშია და პირველი მოსმენით არის მიღებული, მომხსენებელს დანიშნავს წამყვანი კომიტეტი. ამის შესახებ წამყვანი კომიტეტი აცნობებს პარლამენტის ბიუროს. ამ პუნქტით გათვალისწინებული კანონპროექტები, რომლებიც პირველი მოსმენით არ არის მიღებული, გათხოვილად ითვლება წამყვანი კომიტეტის მიმართვის საფუძველზე აღნიშნული ფაქტის პარლამენტის ბიუროს მიერ ცნობად მიღების მომენტიდან.

6. კანონი, რომელიც იწვევს მიმდინარე საბიუჯეტო წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯების ზრდას, შემოსავლების შემცირებას ან სახელმწიფოს მიერ ახალი ფინანსური ვალდებულებების აღებას, პარლამენტმა შეიძლება მიიღოს მხოლოდ საქართველოს მთავრობის თანხმობის მიღების შემდეგ, ხოლო მომავალ საბიუჯეტო წელთან დაკავშირებული კანონი – საქართველოს მთავრობის თანხმობით ან მთავრობის მიერ პარლამენტისთვის წარდგენილი ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის ფარგლებში.

7. კომიტეტი ვალდებულია საქართველოს მთავრობის მიერ წარდგენილი კანონპროექტი, რომლის რიგგარეშე განხილვასაც იგი მოითხოვს, განიხილოს უახლოეს სხდომაზე.

მუხლი 97. კანონპროექტის განსახილველად მიღება და საკომიტეტო მოსმენისთვის მომზადება

1. საკანონმდებლო ინიციატივის უფლების მქონე სუბიექტის მიერ მომზადებული და პარლამენტისთვის წარდგენილი კანონპროექტი მატერიალური სახით, აგრეთვე ადვილად დასამუშავებელი ელექტრონული დოკუმენტის სახით გადაეცემა პარლამენტის აპარატის იურიდიულ დეპარტამენტს, რომელიც მას აღრიცხავს და რეგისტრაციაში ატარებს.

2. საკანონმდებლო ინიციატივის უფლების მქონე სუბიექტის მიერ მომზადებული კანონპროექტის პარლამენტისთვის წარდგენის თარიღად მიიჩნევა მისი პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტის მიერ რეგისტრაციაში გატარების თარიღი.

3. პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტის მიერ ამ რეგლამენტის 96-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად პარლამენტის ბიუროსთვის გადაცემულ კანონპროექტს უნდა ერთოდეს პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტის მიერ მომზადებული კანონპროექტის განხილვის პროცედურის დაწყების შესახებ პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილების პროექტი, რომელშიც მითითებულია:

ა) კანონპროექტის დასახელება;

ბ) კანონპროექტის ინიციატორი;

გ) კანონპროექტის ავტორი;

დ) კანონპროექტის პარლამენტისთვის წარდგენის თარიღი;

ე) წამყვანი კომიტეტი;

ვ) კანონპროექტის კომიტეტის სხდომაზე განხილვის სავარაუდო თარიღი;

ზ) სავალდებულო კომიტეტები;

თ) კანონპროექტის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვის სავარაუდო თარიღი.

4. პარლამენტის ბიურო იღებს გადაწყვეტილებას კანონპროექტის განხილვის პროცედურის დაწყების შესახებ და ამ მუხლის მე-3 პუნქტის „ე“-„თ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული საკითხების თაობაზე.

5. პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი ამოწმებს წარდგენილი კანონპროექტის „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-17 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ და „გ“-„ვ“ ქვეპუნქტებსა და მე-2–მე-4 პუნქტებთან შესაბამისობას, ხოლო პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი – „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-17 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტთან შესაბამისობას. თუ წარდგენილი კანონპროექტი არ შეესაბამება „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის ზემოაღნიშნული პუნქტების/ქვეპუნქტების მოთხოვნებს, პარლამენტის ბიურო უფლებამოსილია პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტისა და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის მოტივირებული დასკვნების საფუძველზე კანონპროექტი ხარვეზის გამოსასწორებლად დაუბრუნოს მის ინიციატორს.

6. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი უფლებამოსილია კანონპროექტის განხილვის პროცედურის დაწყებიდან პირველ მოსმენამდე წარმოადგინოს დამატებითი ინფორმაცია „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-17 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ საკითხებზე.

7. თუ საქართველოს მთავრობა კანონპროექტის რიგგარეშე განხილვას მოითხოვს, პარლამენტის ბიურო განსაზღვრავს კანონპროექტის საპარლამენტო განხილვის ვადებს და მას შესაბამის კომიტეტებს გადასცემს.

8. პარლამენტის ბიუროს მიერ კანონპროექტის განხილვის პროცედურის დაწყების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ კანონპროექტი განსახილველად გადაეცემა კომიტეტებს, ფრაქციებს, უფრაქციო პარლამენტის წევრებსა და პარლამენტის აპარატის იურიდიულ დეპარტამენტს, აგრეთვე საქართველოს მთავრობას და განთავსდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

9. პარლამენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნებულ კანონპროექტთან ან მის ცალკეულ მუხლებთან/პუნქტებთან დაკავშირებით საჯარო კონსულტაციების მიღების მიზნით ნებისმიერ პირს შეუძლია დააფიქსიროს თავისი მოსაზრება/შენიშვნა კომენტარის სახით.

10. თუ კანონპროექტის საპარლამენტო განხილვისთვის მომზადება დადგენილ ვადაში ვერ მოხერხდა, ამ ვადას საჭიროების შემთხვევაში გააგრძელებს პარლამენტის ბიურო.

მუხლი 98. პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტისა და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის დასკვნები

1. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე წარდგენილ კანონპროექტს უნდა ერთოდეს პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტის ინფორმაცია კანონპროექტის თაობაზე და იურიდიული დეპარტამენტისა და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის დასკვნები.

2. პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი ამზადებს დასკვნას შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით:

ა) შეესაბამება თუ არა ან ხომ არ ეწინააღმდეგება კანონპროექტი საქართველოს კანონმდებლობას და საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებულ ნორმებს;

ბ) საჭიროა თუ არა ახალი კანონის მიღება;

გ) შეესაბამება თუ არა ან ხომ არ ეწინააღმდეგება კანონპროექტი საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრ ვალდებულებებს;

დ) ამომწურავია თუ არა გასაუქმებელი ნორმატიული აქტების ნუსხა, იმ საკანონმდებლო აქტების პროექტების ნუსხა, რომლებშიც ცვლილების შეტანა აუცილებელია;

ე) შეესაბამება თუ არა კანონპროექტი ევროპის კავშირის კანონმდებლობას.

3. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი ამზადებს დასკვნას შემდეგ საკითხებზე:

- ა) კანონპროექტის გავლენა სახელმწიფო ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილზე;
- ბ) კანონპროექტის გავლენა სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილზე;
- გ) სახელმწიფოს ახალი ფინანსური ვალდებულებები.

მუხლი 99. წინა მოწვევის პარლამენტში განსახილველად წარდგენილი კანონპროექტების განხილვის პროცედურის გაგრძელების მიზანშეწონილობის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების წესი

1. წამყვანი კომიტეტი ახალარჩეული პარლამენტის პირველი სხდომის გამართვიდან არაუგვიანეს 4 თვისა ადგენს წინა მოწვევის პარლამენტში განსახილველად წარდგენილ იმ კანონპროექტთა ნუსხას, რომელთა განხილვის პროცედურის გაგრძელებაც მიზანშეწონილად მიაჩნია, და მას პარლამენტის ბიუროს წარუდგენს.
2. წამყვანი კომიტეტი ამ მუხლის პირველ პუნქტში აღნიშნულ კანონპროექტთა ნუსხაში კანონპროექტს, რომლის განხილვის პროცედურის გაგრძელებაც მიზანშეწონილად მიაჩნია, შეიტანს იმ შემთხვევაში, თუ კანონპროექტის ინიციატორი კანონპროექტის განხილვის პროცედურაში მისი ინიციატორად მონაწილეობის გაგრძელებაზე თანხმობას განაცხადებს და მას საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად აქვს საკანონმდებლო ინიციატივის უფლება. იმ კანონპროექტზე, რომლის ინიციატორს საკანონმდებლო ინიციატივის უფლება აღარ აქვს და რომლის განხილვის პროცედურის გაგრძელებას წამყვანი კომიტეტი მიზანშეწონილად მიიჩნევს, კანონპროექტის ინიციატორად ჩაითვლება კანონპროექტის განმხილველი წამყვანი კომიტეტი. თუ კომიტეტს არ აქვს ასეთი კანონპროექტის საკანონმდებლო ინიციატივის წესით წარდგენის უფლება, კანონპროექტი პარლამენტიდან გათხოვილად ჩაითვლება.
3. პარლამენტის ბიურო წამყვანი კომიტეტის მიერ შედგენილ კანონპროექტთა ნუსხას პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს გადასცემს. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად შედგენილი კანონპროექტთა ნუსხების მიხედვით შეიმუშავებს და პარლამენტს წარუდგენს წინა მოწვევის პარლამენტში განსახილველად წარდგენილი კანონპროექტების განხილვის პროცედურის გაგრძელების მიზანშეწონილობის შესახებ პარლამენტის დადგენილების პროექტს.
4. პარლამენტი დადგენილებით იღებს გადაწყვეტილებას წინა მოწვევის პარლამენტში განსახილველად წარდგენილი კანონპროექტების განხილვის პროცედურის გაგრძელების მიზანშეწონილობის შესახებ. ის კანონპროექტები, რომლებიც აღნიშნული დადგენილებით გათვალისწინებული არ იქნება, პარლამენტიდან გათხოვილად ჩაითვლება.
5. ამ მუხლით განსაზღვრული წესები ვრცელდება აგრეთვე პარლამენტის იმ დადგენილებების პროექტებზე, რომლებიც პარლამენტს წარედგინება კანონპროექტის პარლამენტისთვის წარდგენისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.

მუხლი 100. საკანონმდებლო წინადადება

1. საკანონმდებლო წინადადება არის საკანონმდებლო ინიციატივის უფლების არმქონე სუბიექტის მიერ პარლამენტისთვის მატერიალურად ან ელექტრონულად წარდგენილი, დადგენილი წესით გაფორმებული, დასაბუთებული მიმართვა ახალი კანონის მიღების, კანონში ცვლილების შეტანის ან კანონის ძალადაკარგულად გამოცხადების თაობაზე.
2. საკანონმდებლო წინადადების წარდგენის უფლება აქვთ: საქართველოს მოქალაქეებს, სახელმწიფო ორგანოებს (გარდა საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებებისა და აღმასრულებელი ხელისუფლების სახელმწიფო კონტროლისადმი დაქვემდებარებული საჯარო

სამართლის იურიდიული პირებისა), მუნიციპალიტეტის ორგანოებს, კანონით დადგენილი წესით საქართველოში რეგისტრირებულ პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ გაერთიანებებს, სხვა იურიდიულ პირებს.

3. საკანონმდებლო წინადადება წარდგენილი უნდა იქნეს კანონპროექტის სახით ანდა მოსამზადებელი კანონპროექტის ძირითადი პრინციპების ან კონკრეტული წინადადებების სახით. საკანონმდებლო წინადადება უნდა შეიცავდეს მისი საჭიროების ავტორისეულ დასაბუთებას. საკანონმდებლო წინადადებაში მითითებული უნდა იყოს ცვლილების მიზეზი და არსი, აგრეთვე საკანონმდებლო წინადადების ავტორის ხელმოწერა, მისამართი და საკონტაქტო ტელეფონის ნომერი.

4. საკანონმდებლო წინადადება წარედგინება პარლამენტის აპარატის საქმისწარმოების დეპარტამენტს, რომელიც მას ერთიანი საქმისწარმოების პროგრამის მეშვეობით გადასცემს ყველა პარლამენტის წევრს. პარლამენტის წევრი უფლებამოსილია საკანონმდებლო წინადადების მისთვის გადაცემიდან 1 თვის ვადაში მასზე დაყრდნობით პარლამენტს წარუდგინოს საკანონმდებლო ინიციატივა, რომლის ავტორადაც საკანონმდებლო წინადადების ავტორი მიეთითება.

5. საკანონმდებლო წინადადების ავტორს უფლება აქვს, გამოითხოვოს იგი პარლამენტის წევრის მიერ ამ მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად პარლამენტისთვის შესაბამისი კანონპროექტის წარდგენამდე.

მუხლი 101. კანონპროექტზე მომხსენებელი და თანამომხსენებელი

1. კომიტეტის სხდომაზე პარლამენტის წევრის მიერ ინიცირებულ კანონპროექტს განსახილველად წარადგენს მისი ინიციატორი პარლამენტის წევრი, პარლამენტის წევრთა მიერ ინიცირებულ კანონპროექტს – პარლამენტის წევრთა მიერ დანიშნული წარმომადგენელი, საქართველოს მთავრობის მიერ ინიცირებულ კანონპროექტს – საქართველოს მთავრობის საპარლამენტო მდივანი – მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მთავრობის მიერ სათანადო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით კანონპროექტზე მომხსენებლად/თანამომხსენებლად შესაბამისი მინისტრი ან მინისტრის მოადგილე/მოადგილეები არ არის/არ არიან დანიშნული, ფრაქციის ან კომიტეტის მიერ ინიცირებულ კანონპროექტს – შესაბამისად, ფრაქციის ან კომიტეტის თავმჯდომარე ანდა ფრაქციის ან კომიტეტის მიერ შესაბამისი ფრაქციის ან კომიტეტის წევრთაგან დანიშნული წარმომადგენელი, აფხაზეთის ან აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანოს მიერ ინიცირებულ კანონპროექტს – მის მიერ დანიშნული შესაბამისი უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანოს თავმჯდომარე, მისი მოადგილე ან კომიტეტის/კომისიის თავმჯდომარე, ხოლო ამომრჩეველთა მიერ ინიცირებულ კანონპროექტს – საინიციატივო ჯგუფის მიერ არჩეული საინიციატივო ჯგუფის წევრი.

2. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საქართველოს მთავრობის მიერ ინიცირებულ კანონპროექტზე მომხსენებლად/თანამომხსენებლად საქართველოს მთავრობის საპარლამენტო მდივანი გამოდის მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მთავრობის მიერ სათანადო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით მომხსენებლად/თანამომხსენებლად შესაბამისი მინისტრი ან მინისტრის მოადგილე/მოადგილეები არ იქნება/არ იქნებიან დანიშნული. პარლამენტის წევრის, ფრაქციის, კომიტეტის, აფხაზეთის ან აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანოს ან ამომრჩეველთა მიერ ინიცირებულ კანონპროექტზე მომხსენებელია ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული შესაბამისი პირი, ხოლო ამომრჩეველთა მიერ ინიცირებულ კანონპროექტზე თანამომხსენებლად გამოდის შესაბამისი კომიტეტის წარმომადგენელი.

3. საქართველოს მთავრობის მიერ ინიცირებულ კანონპროექტზე მომხსენებლად დანიშნული პირი არ შეიძლება იყოს პარლამენტის წევრი.

4. პარლამენტის წევრის, ფრაქციის ან კომიტეტის მიერ ინიცირებულ კანონპროექტზე თანამომხსენებლად გამოდის საქართველოს მთავრობის შესაბამისი წარმომადგენელი.

5. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განსახილველი საკითხის განხილვის დაწყებისას სხდომათა დარბაზში მომხსენებლის არყოფნის შემთხვევაში საკითხი იხსნება ამ პლენარული სხდომის დღის წესრიგიდან და გადადის მომდევნო პლენარული სხდომის დღის წესრიგში, ხოლო თანამომხსენებლის არყოფნა არ აბრკოლებს საკითხის განხილვას.

6. საქართველოს პრეზიდენტის მოტივირებული შენიშვნების განხილვისას პრეზიდენტის წარმომადგენლის გამოუცხადებლობის შემთხვევაში შენიშვნები განიხილება პრეზიდენტის წარმომადგენლის მოხსენებისა და კითხვა-პასუხის ეტაპების გამოტოვებით.

მუხლი 102. კომიტეტის მიერ კანონპროექტის განხილვის ზოგადი პროცედურები

1. პარლამენტის ბიუროს მიერ კანონპროექტის განხილვის პროცედურის დაწყების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან არაუადრეს მე-2 დღისა და არაუგვიანეს 3 კვირისა საქართველოს მთავრობა, პარლამენტის კომიტეტები, ფრაქციები, უფრაქციო პარლამენტის წევრები და პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი წამყვან კომიტეტს გადასცემენ კანონპროექტის თაობაზე თავიანთ შენიშვნებს. თუ აღნიშნული სუბიექტები მითითებულ ვადაში არ წარმოადგენენ კანონპროექტის თაობაზე შენიშვნებს, კანონპროექტი მათ მიერ მოწონებულად ჩაითვლება.

2. პარლამენტის ბიუროს მიერ კანონპროექტის განხილვის პროცედურის დაწყების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან არაუადრეს მე-2 დღისა და არაუგვიანეს 5 კვირისა წამყვანი კომიტეტი იწვევს კომიტეტის სხდომას (გარდა კანონპროექტის დაჩქარებული ან გამარტივებული წესით განხილვის შემთხვევისა). წამყვანი კომიტეტის სხდომა მოწვეული უნდა იქნეს მას შემდეგ, რაც სავალდებულო კომიტეტები წამყვან კომიტეტს ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში გადასცემენ კანონპროექტის თაობაზე თავიანთ შენიშვნებს.

3. პარლამენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნებულ კანონპროექტთან ან მის ცალკეულ მუხლებთან/პუნქტებთან დაკავშირებით კანონპროექტის კომიტეტის სხდომაზე განხილვამდე დაფიქსირებული მოსაზრება/შენიშვნა წარედგინება წამყვანი კომიტეტის თავმჯდომარეს, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში, კანონპროექტის კომიტეტის სხდომაზე განხილვისას გააცნობს მას კომიტეტის წევრებს. თუ კომიტეტი ამ მოსაზრებას/შენიშვნას გაიზიარებს, იგი აისახება კომიტეტის დასკვნაში.

4. კომიტეტის სხდომაზე განხილვისას კანონპროექტის თაობაზე გამოთქმული შენიშვნა გათვალისწინებულად ჩაითვლება, თუ მას დაეთანხმება მომხსენებელი ან კენჭისყრის შედეგად გაიზიარებს კომიტეტი. შენიშვნის კენჭისყრაზე დასაყენებლად ის წარმოდგენილი უნდა იყოს ალტერნატიული წინადადების სახით ან ამ მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად.

5. კომიტეტის სხდომაზე განხილვის შედეგად კანონპროექტი შეიძლება ცნობილ იქნეს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვისთვის მომზადებულად, არასაკმარისად მომზადებულად ან მიუღებლად. კომიტეტის მიერ კანონპროექტის პლენარულ სხდომაზე განხილვისთვის არასაკმარისად მომზადებულად ან მიუღებლად ცნობა არ აბრკოლებს პლენარულ სხდომაზე მისი განხილვის დაწყებას. თუ კანონპროექტის ინიციატორი პარლამენტის ორი თანამიმდევრული მორიგი სესიის განმავლობაში კომიტეტის მიერ კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით და დადგენილ ვადაში მოწვეულ კომიტეტის სხდომაზე არ გამოიტანს კანონპროექტს, იგი პარლამენტიდან გათხოვილად ჩაითვლება, ხოლო კანონპროექტის მეორე ან მესამე მოსმენით განხილვის შემთხვევაში მისი განხილვა წყდება წამყვანი კომიტეტის მიმართვის საფუძველზე აღნიშნული ფაქტის პარლამენტის ბიუროს მიერ ცნობად მიღების მომენტიდან.

6. წამყვანი კომიტეტის დასკვნის გარეშე კანონპროექტის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე გატანა დაუშვებელია, გარდა ამ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა. თუ პარლამენტის ბიუროს მიერ კანონპროექტის განხილვისთვის დადგენილ ვადაში წამყვანი კომიტეტი არ გამართავს სხდომას და არ გამოხატავს თავის პოზიციას კანონპროექტთან დაკავშირებით, კანონპროექტის ინიციატორი უფლებამოსილია მიმართოს წამყვან კომიტეტს მისი განხილვის მოთხოვნით ან პარლამენტის ბიუროს წინაშე დასვას წამყვანი კომიტეტის დასკვნის გარეშე კანონპროექტის პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შეტანის საკითხი.

7. თუ ამ მუხლით განსაზღვრულ ვადაში წამყვანი კომიტეტი ვერ ახერხებს სხდომის გამართვასა და დასკვნის წარდგენას, პარლამენტის ბიურო უფლებამოსილია კომიტეტის თავმჯდომარის მოტივირებული წინადადების საფუძველზე დაადგინოს კანონპროექტის საკომიტეტო განხილვის

ახალი ვადა. თუ წამყვანი კომიტეტი ამ ვადაშიც არ გამართავს სხდომას და არ გამოხატავს თავის პოზიციას კანონპროექტთან დაკავშირებით, კანონპროექტის ინიციატორი უფლებამოსილია კვლავ მიმართოს წამყვან კომიტეტს მისი განხილვის მოთხოვნით ან პარლამენტის ბიუროს წინაშე დასვას წამყვანი კომიტეტის დასკვნის გარეშე კანონპროექტის პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შეტანის საკითხი. წამყვანი კომიტეტის მიერ კანონპროექტის განხილვისთვის დადგენილი ვადის დარღვევის შემთხვევაში პარლამენტის ბიურო უფლებამოსილია განიხილოს აღნიშნული ფაქტი და დასვას შესაბამისი კომიტეტის თავმჯდომარის პასუხისმგებლობის საკითხი.

8. ამ მუხლის მე-6 და მე-7 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში პარლამენტის ბიურო ვალდებულია კანონპროექტი შეიტანოს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. თუ კანონპროექტის ინიციატორი შესაბამისი სესიის განმავლობაში პარლამენტის ბიუროს წინაშე არ დასვამს მისი შემდგომი განხილვის საკითხს, იგი პარლამენტიდან გათხოვილად ჩაითვლება. ამის შესახებ ინფორმაციას პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი აწვდის პარლამენტის ბიუროს.

9. წამყვანი კომიტეტის მიერ კანონპროექტის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილება აისახება კომიტეტის დასკვნაში, რომელსაც ხელს აწერს კომიტეტის თავმჯდომარე.

10. წამყვანი კომიტეტის სხდომის გამართვის შემდეგ კანონპროექტი კომიტეტის თავმჯდომარის ხელმოწერით, წერილობითი ფორმით ეგზავნება პარლამენტის აპარატის იურიდიულ დეპარტამენტს პარლამენტის ბიუროს უახლოესი სხდომის დღის წესრიგში შესატანად. ამასთანავე, კანონპროექტის თითოეული გვერდი ვიზირებული უნდა იქნეს წამყვანი კომიტეტის აპარატის კანონპროექტზე პასუხისმგებელი პირის მიერ.

11. პარლამენტის ბიუროსთვის წარდგენილ კანონპროექტს უნდა ერთოდეს წამყვანი კომიტეტის დასკვნა, აგრეთვე სხვა კომიტეტების, ფრაქციების, უფრაქციო პარლამენტის წევრების, პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტის, პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისისა და სხვა უფლებამოსილი სუბიექტების დასკვნები და მათი შენიშვნების კანონპროექტში გათვალისწინების მდგომარეობის ამსახველი ფურცელი (შემდგომ – შენიშვნების ფურცელი).

12. წამყვანი კომიტეტის მიერ კანონპროექტის განხილვის შემდეგ პარლამენტის ვებგვერდზე განთავსდება კანონპროექტი და მასში გათვალისწინებული შენიშვნების ვიზუალურად მკაფიოდ ხილვადი ვერსია.

მუხლი 103. ალტერნატიული კანონპროექტი

1. პარლამენტის ბიუროს მიერ კანონპროექტის განხილვის პროცედურის დაწყების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან კანონპროექტის პირველი მოსმენით საკომიტეტო განხილვის გამართვამდე ამ რეგლამენტით განსაზღვრული საკანონმდებლო ინიციატივის უფლების მქონე სუბიექტმა შეიძლება საკანონმდებლო ინიციატივის წესით წარადგინოს ალტერნატიული კანონპროექტი. ალტერნატიული კანონპროექტი წარედგინება პარლამენტის ბიუროს, რომელიც მას განსახილველად გადასცემს ძირითადი კანონპროექტის განმხილველ წამყვან კომიტეტს. ალტერნატიული კანონპროექტი წამყვანი კომიტეტის სხდომაზე ძირითად კანონპროექტთან ერთად განიხილება.

2. ალტერნატიული კანონპროექტი არსებითად უნდა განსხვავდებოდეს ძირითადი კანონპროექტისგან.

3. წამყვანი კომიტეტი ალტერნატიული კანონპროექტის ინიციატორის თანხმობით იღებს გადაწყვეტილებას კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მისი შეჯერებული ვარიანტის წარდგენის შესახებ. თუ შეთანხმება ვერ მოხერხდა, წარდგენილი იქნება ძირითადი კანონპროექტი და ალტერნატიული კანონპროექტი. პარლამენტი დადგენილებით წყვეტს ერთ-ერთი მათგანის საფუძვლად მიღების ან უარყოფის საკითხს.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული საკითხის განხილვის დროს მომხსენებლად გამოდის ჯერ ძირითად კანონპროექტზე მომხსენებელი, ხოლო შემდეგ – ალტერნატიულ კანონპროექტზე

მომხსენებელი. თითოეული მომხსენებლის მოხსენების ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წუთს. ამის შემდეგ კენჭი ეყრება შესაბამისი დადგენილების პროექტს.

მუხლი 104. ალტერნატიული წინადადება

1. კანონპროექტის ცალკეული ნორმების თაობაზე შეიძლება წარდგენილ იქნეს ალტერნატიული წინადადება. ალტერნატიული წინადადების წარდგენის უფლება აქვს კომიტეტს, ფრაქციას, პარლამენტის წევრს.
2. კანონპროექტის ცალკეული ნორმების თაობაზე ალტერნატიული წინადადება წარდგენილი უნდა იქნეს წერილობითი ფორმით, შესაბამისი კანონპროექტის მეორე მოსმენით საკომიტეტო განხილვის დღის წინა დღის 18 საათამდე. ალტერნატიული წინადადება წარედგინება წამყვან კომიტეტსა და პარლამენტის აპარატის იურიდიულ დეპარტამენტს.
3. კანონპროექტის ცალკეული ნორმების თაობაზე ალტერნატიული წინადადება მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას დაეთანხმება მომხსენებელი. თუ მომხსენებელი არ ეთანხმება ალტერნატიული წინადადების მიღებას, წამყვანი კომიტეტი ან პარლამენტის პლენარული სხდომა კენჭისყრით წყვეტს კანონპროექტის ცალკეული ნორმების თაობაზე ალტერნატიული წინადადების მიღების ან უარყოფის საკითხს. ალტერნატიული წინადადების წამყვანი კომიტეტის მიერ უარყოფის შემთხვევაში იგი წამყვანი კომიტეტის დასკვნასთან ერთად ეგზავნება პარლამენტის ბიუროს.

მუხლი 105. კანონპროექტის სამი მოსმენით განხილვის წესი

1. პარლამენტი კანონპროექტს განიხილავს სამი მოსმენით, გარდა საქართველოს კონსტიტუციითა და ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.
2. კანონპროექტის პირველი მოსმენისას პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განიხილება მისი ზოგადი პრინციპები და ძირითადი დებულებები.
3. კანონპროექტის მეორე მოსმენისას პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე იგი განიხილება ქვეპუნქტების, პუნქტების (ნაწილების), მუხლების, თავების ან/და კარების მიხედვით და მას ერთიანად ეყრება კენჭი. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტის მეორე მოსმენისას მისი განხილვის ფორმის (ქვეპუნქტების, პუნქტების (ნაწილების), მუხლების, თავების ან/და კარების მიხედვით განხილვის) შესახებ გადაწყვეტილებას წამყვანი კომიტეტის თავმჯდომარის წინადადების საფუძველზე იღებს სხდომის თავმჯდომარე.
4. კანონპროექტის მესამე მოსმენისას მასში შესაძლებელია მხოლოდ რედაქციული ცვლილებების შეტანა.

მუხლი 106. კანონპროექტის პლენარულ სხდომაზე პირველი მოსმენით განხილვა

1. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტის განხილვა იწყება მისი პირველი მოსმენით განხილვით, გარდა ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.
2. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვა იწყება კანონპროექტზე მომხსენებლის გამოსვლით.
3. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტზე მომხსენებლის გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 20 წუთს. აუცილებლობის შემთხვევაში მისი გამოსვლის ხანგრძლივობა შეიძლება გაგრძელდეს სხდომის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით.

4. კანონპროექტზე მომხსენებლის გამოსვლის დასრულების შემდეგ პარლამენტის წევრებს უფლება აქვთ, კანონპროექტის თაობაზე შეკითხვებით მიმართონ მას. თითოეული შეკითხვის ავტორისთვის გამოყოფილი დრო არ უნდა აღემატებოდეს 2 წუთს. ამასთანავე, მას შეუძლია დაზუსტებისთვის ისარგებლოს არაუმეტეს 1 წუთით. პარლამენტის წევრს უფლება აქვს, შეკითხვისა და დაზუსტებისთვის გამოვიდეს თითოჯერ. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, საჭიროების შემთხვევაში მიიღოს გადაწყვეტილება შეკითხვების დასმის შეწყვეტის შესახებ.

5. შეკითხვების დასრულების შემდეგ კანონპროექტზე მომხსენებელს უფლება აქვს, ყველა დასმულ შეკითხვას ერთობლივად უპასუხოს. მისი პასუხის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 20 წუთს. აუცილებლობის შემთხვევაში მომხსენებლის პასუხის ხანგრძლივობა შეიძლება გაგრძელდეს სხდომის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით.

6. კანონპროექტზე მომხსენებლის გამოსვლის დასრულების შემდეგ, როგორც წესი, სიტყვით გამოდის კანონპროექტზე თანამომხსენებელი. მისი გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 15 წუთს. თანამომხსენებლის გამოსვლის დასრულების შემდეგ პარლამენტის წევრებს უფლება აქვთ, კანონპროექტის თაობაზე შეკითხვებით მიმართონ მას. თითოეული შეკითხვის ავტორისთვის გამოყოფილი დრო არ უნდა აღემატებოდეს 2 წუთს. შეკითხვების დასრულების შემდეგ თანამომხსენებელს უფლება აქვს, ყველა დასმულ შეკითხვას ერთობლივად უპასუხოს. მისი პასუხის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 15 წუთს.

7. კანონპროექტზე თანამომხსენებლის გამოსვლის დასრულების შემდეგ, როგორც წესი, სიტყვით გამოდის წამყვანი კომიტეტის წარმომადგენელი (თუ წამყვანი კომიტეტის წარმომადგენელი არ არის თანამომხსენებელი) და სხვა კომიტეტების წარმომადგენლები. წამყვანი კომიტეტის წარმომადგენლის გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წუთს, ხოლო სხვა კომიტეტის წარმომადგენლის გამოსვლისა – 5 წუთს.

8. წამყვანი კომიტეტის წარმომადგენლისა და სხვა კომიტეტების წარმომადგენლების გამოსვლების დასრულების შემდეგ სიტყვით გამოდის უფრაქციო პარლამენტის წევრები. თითოეული მათგანის გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 3 წუთს, ხოლო თუ 1 პოლიტიკური პარტიის წარდგენით არჩეული უფრაქციო პარლამენტის წევრები თითოეული მათგანის გამოსვლისთვის გამოყოფილ დროს ერთმანეთს დაუთმობენ, შესაბამისი პარლამენტის წევრის/წევრების გამოსვლის/გამოსვლების ხანგრძლივობა ჯამში 15 წუთს არ უნდა აღემატებოდეს. ამისთვის პარლამენტის წევრები მომხსენებლის გამოსვლის დასრულებამდე პირადად ეწერებიან გამომსვლელთა სიაში. ამ პარლამენტის წევრთა თანამიმდევრობას განსაზღვრავს პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე გამომსვლელთა სიაში ჩაწერის რიგითობის მიხედვით. გამომსვლელთა რიგითობის დაცვა სავალდებულოა. პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარის ნებართვის გარეშე გამოსვლა დაუშვებელია. ამასთანავე, პარლამენტის წევრს შეუძლია გამომსვლელთა სიაში ჩაეწეროს მხოლოდ ერთხელ. პარლამენტის წევრს, რომელიც ჩაწერილია გამომსვლელთა სიაში და სიტყვის მიცემის მომენტისთვის ესწრება სხდომას, უფლება არა აქვს, მისი გამოსვლისთვის განკუთვნილი დრო სხვა პარლამენტის წევრს დაუთმოს, გარდა ამ პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა. თუ პარლამენტის წევრი სიტყვის მიცემის მომენტისთვის სხდომას არ ესწრება, მას აღარ აქვს ამ საკითხზე გამოსვლის უფლება.

9. პარლამენტის წევრების გამოსვლების დასრულების შემდეგ სიტყვით გამოდის საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი ფრაქციების წარმომადგენლები და საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქციების წარმომადგენლები ამ თანამიმდევრობით და პარლამენტის პლენარულ სხდომას მოახსენებენ თავიანთ პოზიციას წარმოდგენილი კანონპროექტის ზოგადი პრინციპებისა და ძირითადი დებულებების თაობაზე. გამოსვლებისთვის ფრაქციას ეძლევა იმდენი წუთი, რამდენი პარლამენტის წევრიც არის მასში გაერთიანებული, მაგრამ არანაკლებ 15 და არაუმეტეს 75 წუთისა.

10. კანონპროექტზე მომხსენებელი, თანამომხსენებელი, კომიტეტის წარმომადგენელი, ფრაქციის წარმომადგენელი, უფრაქციო პარლამენტის წევრი სიტყვით გამოდის სხდომათა დარბაზში პრეზიდენტის წინ განთავსებული ტრიბუნიდან, თუ მისი გამოსვლის ხანგრძლივობა 3 წუთს აღემატება. თუ გამოსვლისთვის განსაზღვრული დრო 3 წუთს არ აღემატება, პარლამენტის წევრს (გარდა მომხსენებლისა) უფლება აქვს, სიტყვით გამოვიდეს აგრეთვე სხდომათა დარბაზში მისთვის განკუთვნილი ადგილიდან.

11. ფრაქციის წარმომადგენელთა გამოსვლების დასრულების შემდეგ დასკვნითი სიტყვით, რომლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წუთს, გამოდის მომხსენებელი.

12. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვისას კანონპროექტის თაობაზე გამოთქმული შენიშვნა გათვალისწინებულად ჩაითვლება, თუ მას დაეთანხმება მომხსენებელი.

13. კანონპროექტის პირველი მოსმენის დასრულების შემდეგ პარლამენტი კენჭისყრით იღებს გადაწყვეტილებას კანონპროექტის პირველი მოსმენით მიღების შესახებ.

14. კანონპროექტი, რომელიც პირველი მოსმენით კენჭისყრისას ვერ დააგროვებს მისი მიღებისთვის საჭირო ხმების რაოდენობას, უარყოფილად ითვლება და ფორმდება დადგენილება კანონპროექტის უარყოფის შესახებ.

მუხლი 107. კანონპროექტის მეორე მოსმენით განხილვა

1. კანონპროექტის პირველი მოსმენით მიღების შემდეგ იგი მასზე გამოთქმული და გათვალისწინებული შენიშვნების კანონპროექტში ასახვისა და მეორე მოსმენით განხილვისთვის მომზადების მიზნით გადაეცემა წამყვან კომიტეტს, რომელიც კანონპროექტს პირველი მოსმენით მიღებიდან 3 კვირის ვადაში განიხილავს. წამყვანი კომიტეტის სხდომაზე კანონპროექტი განიხილება ქვეპუნქტების, პუნქტების (ნაწილების), მუხლების, თავების ან/და კარების მიხედვით და მას ერთიანად ეყრება კენჭი. საჭიროების შემთხვევაში კენჭი ეყრება ალტერნატიულ წინადადებებს. თუ ამ პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში წამყვანი კომიტეტი ვერ მოახერხებს კანონპროექტის განხილვას, ეს ვადა შეიძლება გაგრძელდეს კომიტეტის თავმჯდომარის მოტივირებული წინადადების საფუძველზე, პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილებით.

2. პარლამენტის მიერ პირველი მოსმენით განხილვისას გათვალისწინებული შენიშვნების მიხედვით გადამუშავებული კანონპროექტი პირველი მოსმენით მიღებიდან 4 კვირის ვადაში, ამ რეგლამენტის 102-ე მუხლის მე-10 პუნქტით დადგენილი წესით ეგზავნება პარლამენტის აპარატის იურიდიულ დეპარტამენტს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მეორე მოსმენით განხილვისა და კენჭისყრისთვის.

3. პარლამენტის პლენარული სხდომისთვის მეორე მოსმენით წარდგენილ კანონპროექტს უნდა ერთოდეს პლენარულ სხდომაზე პირველი მოსმენით განხილვისას კანონპროექტის თაობაზე გამოთქმული შენიშვნების ფურცელი, წამყვანი კომიტეტისა და პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტის დასკვნები, აგრეთვე ალტერნატიული წინადადებები, რომლებიც წამყვან კომიტეტს წარედგინა.

4. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტის მეორე მოსმენით განხილვა იწყება კანონპროექტზე მომხსენებლის გამოსვლით, რომელიც კანონპროექტს სხდომას გააცნობს ამ რეგლამენტის 105-ე მუხლის მე-3 პუნქტის საფუძველზე მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად. პარლამენტის წევრს უფლება აქვს, ამ რეგლამენტის 105-ე მუხლის მე-3 პუნქტის საფუძველზე მიღებული გადაწყვეტილების თანახმად, შესაბამის ქვეპუნქტთან, პუნქტთან (ნაწილთან), მუხლთან, თავთან ან/და კართან დაკავშირებით, შეკითხვისა და დაზუსტებისთვის გამოვიდეს თითოჯერ. თითოეული შეკითხვის ავტორისთვის გამოყოფილი დრო არ უნდა აღემატებოდეს 2 წუთს. ამასთანავე, მას შეუძლია დაზუსტებისთვის ისარგებლოს არაუმეტეს 1 წუთით. პარლამენტის წევრს უფლება აქვს, შეკითხვისა და დაზუსტებისთვის გამოვიდეს თითოჯერ. სხდომის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, საჭიროების შემთხვევაში მიიღოს გადაწყვეტილება შეკითხვების დასმის შეწყვეტის შესახებ.

5. შეკითხვების დასრულების შემდეგ კანონპროექტზე მომხსენებელს უფლება აქვს, ყველა დასმულ შეკითხვას ერთობლივად უპასუხოს. მისი პასუხის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 20 წუთს.

6. კანონპროექტზე მომხსენებლის გამოსვლის დასრულების შემდეგ, როგორც წესი, სიტყვით გამოდის კანონპროექტზე თანამომხსენებელი (არსებობის შემთხვევაში). მისი გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წუთს. თანამომხსენებლის გამოსვლის დასრულების შემდეგ პარლამენტის წევრებს უფლება აქვთ, კანონპროექტის თაობაზე შეკითხვებით მიმართონ მას. თითოეული შეკითხვის

ავტორისთვის გამოყოფილი დრო არ უნდა აღემატებოდეს 1 წუთს. შეკითხვების დასრულების შემდეგ თანამომხსენებელს უფლება აქვს, ყველა დასმულ შეკითხვას ერთობლივად უპასუხოს. მისი პასუხის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წუთს.

7. კანონპროექტზე თანამომხსენებლის გამოსვლის დასრულების შემდეგ სიტყვით გამოდის ის პარლამენტის წევრი, კომიტეტის, ფრაქციის წარმომადგენელი, რომლის ალტერნატიული წინადადებაც გამოტანილ იქნა პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე. ალტერნატიული წინადადების ავტორის გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 5 წუთს. პარლამენტის წევრს შეუძლია ალტერნატიული წინადადების ავტორს 1-წუთიან რეჟიმში დაუსვას შეკითხვა მხოლოდ ერთხელ.

8. ამ მუხლის მე-4-მე-7 პუნქტებით გათვალისწინებულ პირთა გამოსვლების დასრულების შემდეგ, როგორც წესი, სიტყვით გამოდიან წამყვანი კომიტეტის წარმომადგენელი (თუ წამყვანი კომიტეტის წარმომადგენელი არ არის თანამომხსენებელი) და სხვა კომიტეტების წარმომადგენლები. წამყვანი კომიტეტის წარმომადგენლის გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წუთს, ხოლო სხვა კომიტეტის წარმომადგენლის გამოსვლისა – 5 წუთს.

9. წამყვანი კომიტეტის წარმომადგენლისა და სხვა კომიტეტების წარმომადგენლების გამოსვლების დასრულების შემდეგ სიტყვით გამოდიან უფრაქციო პარლამენტის წევრები. თითოეული მათგანის გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 3 წუთს, ხოლო თუ 1 პოლიტიკური პარტიის წარდგენით არჩეული უფრაქციო პარლამენტის წევრები თითოეული მათგანის გამოსვლისთვის გამოყოფილ დროს ერთმანეთს დაუთმობენ, შესაბამისი პარლამენტის წევრის/წევრების გამოსვლის/გამოსვლების ხანგრძლივობა ჯამში 15 წუთს არ უნდა აღემატებოდეს. ამისთვის პარლამენტის წევრები მომხსენებლის გამოსვლის დასრულებამდე პირადად ეწერებიან გამომსვლელთა სიაში, რომელიც დგება პარლამენტის პლენარული სხდომის სამდივნოში და წარედგინება სხდომის თავმჯდომარეს. ამ პარლამენტის წევრთა თანამიმდევრობას განსაზღვრავს პლენარული სხდომის თავმჯდომარე გამომსვლელთა სიაში ჩაწერის რიგითობის მიხედვით. გამომსვლელთა რიგითობის დაცვა სავალდებულოა. სხდომის თავმჯდომარის ნებართვის გარეშე გამოსვლა დაუშვებელია. ამასთანავე, პარლამენტის წევრს შეუძლია გამომსვლელთა სიაში ჩაეწეროს მხოლოდ ერთხელ. პარლამენტის წევრს, რომელიც ჩაწერილია გამომსვლელთა სიაში და სიტყვის მიცემის მომენტისთვის ესწრება სხდომას, უფლება არა აქვს, მისი გამოსვლისთვის განკუთვნილი დრო სხვა პარლამენტის წევრს დაუთმოს, გარდა ამ პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა. თუ პარლამენტის წევრი სიტყვის მიცემის მომენტისთვის სხდომას არ ესწრება, მას აღარ აქვს ამ საკითხზე გამოსვლის უფლება.

10. პარლამენტის წევრების გამოსვლების დასრულების შემდეგ სიტყვით გამოდიან საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი ფრაქციების წარმომადგენლები და საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქციების წარმომადგენლები ამ თანამიმდევრობით და პარლამენტის პლენარულ სხდომას მოახსენებენ თავიანთ პოზიციას წარმოდგენილი კანონპროექტის თაობაზე. გამოსვლებისთვის ფრაქციას ეძლევა იმდენი წუთი, რამდენი პარლამენტის წევრიც არის მასში გაერთიანებული, მაგრამ არანაკლებ 15 და არაუმეტეს 75 წუთისა.

11. კანონპროექტზე მომხსენებელი, თანამომხსენებელი, კომიტეტის წარმომადგენელი, ფრაქციის წარმომადგენელი, უფრაქციო პარლამენტის წევრი სიტყვით გამოდის სხდომათა დარბაზში პრეზიდენტის წინ განთავსებული ტრიბუნიდან, თუ მისი გამოსვლის ხანგრძლივობა 3 წუთს აღემატება. თუ გამოსვლისთვის განსაზღვრული დრო 3 წუთს არ აღემატება, პარლამენტის წევრს (გარდა მომხსენებლისა) უფლება აქვს, სიტყვით გამოვიდეს აგრეთვე სხდომათა დარბაზში მისთვის განკუთვნილი ადგილიდან.

12. ფრაქციის წარმომადგენელთა გამოსვლების დასრულების შემდეგ დასკვნითი სიტყვით, რომლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წუთს, გამოდის მომხსენებელი.

13. დასაშვებია კანონპროექტის მეორე მოსმენით მიღება ცალკეული მუხლების გამოკლებით. ეს მუხლები შეიძლება შემოტანილ იქნეს მესამე მოსმენისას.

14. მეორე მოსმენისას კანონპროექტს მთლიანად ეყრება კენჭი. ალტერნატიულ წინადადებას პირველ რიგში ეყრება კენჭი. თუ საკითხის განხილვისას ალტერნატიული წინადადების ავტორი სხდომათა დარბაზში არ იმყოფება ან იგი ალტერნატიული წინადადების განხილვაზე უარს აცხადებს,

ალტერნატიული წინადადება უარყოფილად ითვლება და მას კენჭი არ ეყრება.

15. კანონპროექტის მეორე მოსმენის დასრულების შემდეგ პარლამენტი კენჭისყრით იღებს გადაწყვეტილებას კანონპროექტის მეორე მოსმენით მიღების შესახებ.

16. კანონპროექტი, რომელიც მეორე მოსმენით კენჭისყრისას ვერ დააგროვებს მისი მიღებისთვის საჭირო ხმების რაოდენობას, ჩავარდნილად ითვლება და ფორმდება დადგენილება კანონპროექტის მეორე მოსმენით მიუღებლობის შესახებ.

17. თუ პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მეორე მოსმენისას ჩავარდნილი კანონპროექტი სასესიო პერიოდში 1 თვის განმავლობაში მისი ინიციატორის მოთხოვნით არ დადგება პლენარულ სხდომაზე კენჭისყრაზე, იგი უარყოფილად ჩაითვლება. ასევე უარყოფილად ჩაითვლება კანონპროექტი, რომელიც განმეორებით ვერ დააგროვებს ხმების საჭირო რაოდენობას.

მუხლი 108. საკანონმდებლო პაკეტის პირველი და მეორე მოსმენებით განხილვისა და მიღების თავისებურებანი

1. საკანონმდებლო პაკეტის პირველი და მეორე მოსმენებით განხილვისას პაკეტში შემავალ თითოეულ კანონპროექტზე ცალკე იმართება ამ რეგლამენტის 106-ე მუხლის მე-2-მე-6 პუნქტებითა და 107-ე მუხლის მე-4-მე-7 პუნქტებით გათვალისწინებული პროცედურები.

2. საკანონმდებლო პაკეტში შემავალ ყველა კანონპროექტზე ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული პროცედურების დასრულების შემდეგ ერთიანად იმართება ამ რეგლამენტის 106-ე მუხლის მე-7-მე-9 და მე-11 პუნქტებითა და 107-ე მუხლის მე-8-მე-10 და მე-12 პუნქტებით გათვალისწინებული გამოსვლები.

3. საკანონმდებლო პაკეტის პირველი ან მეორე მოსმენით განხილვის დასრულების შემდეგ საკანონმდებლო პაკეტში შემავალ იმ პროექტებზე, რომელთა მისაღებად თანაბარი რაოდენობის ხმებია საჭირო, კენჭისყრა ერთიანად იმართება. პარლამენტი მომხსენებლის, პარლამენტის წევრის ინიციატივით უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება საკანონმდებლო პაკეტში შემავალ თითოეულ პროექტზე კენჭისყრის ცალკე გამართვის თაობაზე. აღნიშნული გადაწყვეტილება მიიღება პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მეხუთედისა.

მუხლი 109. კანონპროექტის მესამე მოსმენით განხილვა

1. კანონპროექტის მეორე მოსმენით მიღების შემდეგ წამყვანი კომიტეტი 10 დღის ვადაში განიხილავს მას პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მესამე მოსმენით განხილვისთვის მოსამზადებლად. წამყვანი კომიტეტის სხდომის გამართვის შემდეგ კანონპროექტი ამ რეგლამენტის 102-ე მუხლის მე-10 პუნქტით დადგენილი წესით ეგზავნება პარლამენტის აპარატის იურიდიულ დეპარტამენტს პარლამენტის ბიუროს უახლოესი სხდომის დღის წესრიგში შესატანად.

2. პარლამენტის პლენარული სხდომისთვის მესამე მოსმენით განსახილველად წარდგენილ კანონპროექტს უნდა ერთოდეს წამყვანი კომიტეტის მიერ მომზადებული, მეორე მოსმენით კენჭისყრის შედეგად გათვალისწინებული შენიშვნების ფურცელი, აგრეთვე წამყვანი კომიტეტისა და პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტის დასკვნები.

3. მესამე მოსმენისას კანონპროექტს წარადგენს მომხსენებელი, რომელსაც პარლამენტის წევრებმა კანონპროექტთან დაკავშირებით შეიძლება მისცენ რედაქციული შენიშვნები. რედაქციული შენიშვნებისთვის თითოეული გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 3 წუთს. ამასთანავე, პირი ერთსა და იმავე საკითხზე შეიძლება გამოვიდეს მხოლოდ ერთხელ.

4. გამოსვლების დასრულების შემდეგ რედაქციულ შენიშვნებზე პასუხისთვის სიტყვით გამოდის

კანონპროექტზე მომხსენებელი. მისი პასუხის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წუთს. მომხსენებლის გამოსვლის შემდეგ პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე კანონპროექტის განხილვას დასრულებულად მიიჩნევს.

5. მეორე მოსმენისას დამატებითი განხილვისთვის გადადებული მუხლები კენჭისყრაზე ცალკე დგება. შესაძლებელია კანონპროექტის მიღება ამ მუხლების გარეშე, თუ ისინი არ არის კანონპროექტის პრინციპული დებულებები.

6. მესამე მოსმენით კენჭისყრის წინ სავალდებულოა პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტის საბოლოო რედაქტირებული ვარიანტის დარიგება, რომელშიც ასახულია მესამე მოსმენისას გამოთქმული და გათვალისწინებული შენიშვნები. აღნიშნული ვარიანტის თავფურცელი ვიზირებული უნდა იყოს კანონპროექტზე მომხსენებლის, წამყვანი კომიტეტის თავმჯდომარის, წამყვანი კომიტეტის აპარატის კანონპროექტზე პასუხისმგებელი პირისა და პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტის უფროსის მიერ.

7. მესამე მოსმენისას კანონპროექტის საბოლოო რედაქტირებულ ვარიანტს მთლიანად ეყრება კენჭი. დაუშვებელია მესამე მოსმენით კენჭისყრის შემდეგ კანონპროექტში რაიმე შესწორების შეტანა.

8. კანონპროექტი, რომელიც მესამე მოსმენით კენჭისყრისას ვერ დააგროვებს მისი მიღებისთვის საჭირო ხმების რაოდენობას, ჩავარდნილად ითვლება და ფორმდება დადგენილება კანონპროექტის მესამე მოსმენით მიუღებლობის შესახებ. ჩავარდნილ კანონპროექტზე ვრცელდება ამ რეგლამენტის 107-ე მუხლის მე-17 პუნქტით დადგენილი წესი.

9. მეორე ან მესამე მოსმენისას უარყოფილ კანონპროექტს პარლამენტი განიხილავს მისი ახალი საკანონმდებლო ინიციატივის წესით წარდგენის შემთხვევაში.

მუხლი 110. პარლამენტის საბოლოო გადაწყვეტილების შესწორების დაუშვებლობა

დაუშვებელია საბოლოო კენჭისყრის შემდეგ პარლამენტის მიერ მიღებული კანონის ან დადგენილების გადაკეთება ან გასწორება. ამ ქმედების განხორციელება იწვევს კანონით გათვალისწინებულ პასუხისმგებლობას.

მუხლი 111. პარლამენტის პლენარული სხდომის ოქმი და სტენოგრამა

1. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დგება სხდომის ოქმი და სტენოგრამა. პარლამენტის პლენარული სხდომის ოქმი და სტენოგრამა, საიდუმლო საკითხების გამოკლებით, განთავსდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

2. პარლამენტის დახურული პლენარული სხდომის ოქმისა და სტენოგრამის გაცნობის უფლება აქვთ მხოლოდ პარლამენტის წევრებს, საქართველოს პრეზიდენტისა და საქართველოს მთავრობის უფლებამოსილ წარმომადგენლებს, აგრეთვე სახელმწიფო ორგანოთა იმ წარმომადგენლებს, რომლებიც აღნიშნული სხდომის მუშაობაში მონაწილეობდნენ.

მუხლი 112. კანონპროექტის წინა მოსმენაზე დაბრუნება

პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტის განხილვისას აუცილებლობის შემთხვევაში პარლამენტმა შეიძლება კანონპროექტზე მომხსენებლის ან თანამომხსენებლის მოტივირებული წინადადების საფუძველზე დადგენილებით მიიღოს გადაწყვეტილება კანონპროექტის მესამე მოსმენიდან მეორე მოსმენით პლენარულ სხდომაზე განხილვისთვის დაბრუნების შესახებ.

მუხლი 113. კანონის დაჩქარებული წესით განხილვა და მიღება

1. პარლამენტმა კანონპროექტი შეიძლება განიხილოს და მიიღოს დაჩქარებული წესით. კანონპროექტი დაჩქარებული წესით განიხილება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ითვალისწინებს მხოლოდ კანონში ცვლილების შეტანას.
2. კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვა და მიღება გულისხმობს მის სამივე მოსმენით განხილვასა და მიღებას პარლამენტის პლენარული სხდომების 1 კვირის განმავლობაში. პარლამენტის პლენარული სხდომის 1 დღეს კანონპროექტის განხილვა და მიღება დასაშვებია ერთზე მეტი მოსმენით, მაგრამ არაუმეტეს ორისა. ამასთანავე, 1 დღეს დასაშვებია კანონპროექტის მხოლოდ მეორე და მესამე მოსმენებით განხილვა და მიღება.
3. კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს პარლამენტის ბიურო კანონპროექტის ინიციატორის მოთხოვნის საფუძველზე. აღნიშნული გადაწყვეტილება პარლამენტის ბიურომ შეიძლება მიიღოს როგორც კანონპროექტის განხილვის პროცედურის დაწყების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას, ისე პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვამდე. კანონპროექტის განხილვის პროცედურის დაწყების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ პარლამენტის ბიურომ კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილება შეიძლება მიიღოს კანონპროექტის ინიციატორის წერილობითი, დასაბუთებული მოთხოვნის საფუძველზე.
4. პარლამენტის ბიუროს მიერ კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული სუბიექტები პარლამენტის ბიუროს მიერ განსაზღვრულ ვადაში გადასცემენ წამყვან კომიტეტს კანონპროექტის თაობაზე თავიანთ შენიშვნებს.
5. დაუშვებელია პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვა მისი დაჩქარებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების დღეს.
6. კანონპროექტს, რომლის თაობაზეც მიღებულია დაჩქარებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილება, პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვისას უნდა ერთოდეს ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული შესაბამისი დასკვნები. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტი დაჩქარებული წესით განიხილება და მას კენჭი ეყრება კანონპროექტის განხილვისა და კენჭისყრისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.

მუხლი 114. კანონის გამარტივებული წესით განხილვა და მიღება

1. საქართველოს კანონის ძალადაკარგულად გამოცხადების შესახებ კანონპროექტი, იმ კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონპროექტი, რომელიც ითვალისწინებს მხოლოდ კანონით განსაზღვრული თარიღის (ვადის) ან ტერმინოლოგიურ ცვლილებას, აგრეთვე კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონპროექტი, რომელიც ითვალისწინებს კანონის ნორმების ნუმერაციის ცვლილებას მათი სამართლებრივი შინაარსის ცვლილების გარეშე, პარლამენტის სხდომაზე შეიძლება განხილულ და მიღებულ იქნეს გამარტივებული წესით – ერთი მოსმენით, ამ რეგლამენტის 106-ე მუხლით დადგენილი წესით.
2. კანონპროექტის გამარტივებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს პარლამენტის ბიურო კანონპროექტის ინიციატორის წინადადების საფუძველზე. კანონპროექტის გამარტივებული წესით განხილვის ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 2 კვირას.
3. პარლამენტის ბიუროს მიერ კანონპროექტის გამარტივებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული სუბიექტები პარლამენტის ბიუროს მიერ განსაზღვრულ ვადაში გადასცემენ წამყვან კომიტეტს კანონპროექტის თაობაზე თავიანთ შენიშვნებს.

4. კანონპროექტს, რომლის თაობაზეც მიღებულია გამარტივებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილება, პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვისას უნდა ერთოდეს ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული შესაბამისი დასკვნები. დაუშვებელია პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტის გამარტივებული წესით განხილვა მისი გამარტივებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების დღეს.

მუხლი 115. საკანონმდებლო აქტების მიღება და კონსტიტუციური შეთანხმების დამტკიცება

1. კონსტიტუციური კანონი მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას სამი მოსმენით მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ორი მესამედი. კონსტიტუციური კანონი საქართველოს პრეზიდენტს ხელმოსაწერად გადაეცემა მომდევნო მოწვევის პარლამენტის მიერ ერთი მოსმენით განხილვიდან და სრული შემადგენლობის არანაკლებ ორი მესამედის მიერ მისი უცვლელად დამტკიცებიდან 10 დღის ვადაში.

2. თუ კონსტიტუციურ კანონს სამი მოსმენით მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეოთხედი, კონსტიტუციური კანონი საქართველოს პრეზიდენტს ხელმოსაწერად გადაეცემა საქართველოს კონსტიტუციის 46-ე მუხლით დადგენილ ვადაში.

3. კონსტიტუციური კანონი, რომელიც უკავშირდება ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას, მიიღება პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ორი მესამედის უმრავლესობით და საქართველოს პრეზიდენტს ხელმოსაწერად გადაეცემა საქართველოს კონსტიტუციის 46-ე მუხლით დადგენილ ვადაში.

4. კონსტიტუციური შეთანხმება დამტკიცებულად ითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეხუთედი.

5. ორგანული კანონი მიღებულად ითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა, თუკი საქართველოს კონსტიტუციით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

6. სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწასთან დაკავშირებული ორგანული კანონი მიიღება პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ორი მესამედის უმრავლესობით.

7. რეგლამენტი მიღებულად ითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა.

8. კანონი მიღებულად ითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა უმრავლესობა, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედისა, თუკი საქართველოს კონსტიტუციით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

9. კანონის მიღების თარიღად ითვლება პარლამენტის მიერ მისი საბოლოო რედაქციით მიღების დღე.

მუხლი 116. „საქართველოს სახელმწიფო სიმბოლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მიღების წესი

საქართველოს სახელმწიფო დროშა, გერბი და ჰიმნი დადგენილია „საქართველოს სახელმწიფო სიმბოლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით, რომელიც მიიღება და გადაისინჯება საქართველოს კონსტიტუციის გადასინჯვისთვის განსაზღვრული წესით.

მუხლი 117. პარლამენტის მიერ მიღებული კანონის საქართველოს პრეზიდენტისთვის გადაცემა

პარლამენტის მიერ მიღებული კანონი 10 დღის ვადაში, ამ კანონის პროექტის ინიციატორის ან მისი უფლებამოსილი წარმომადგენლის, წამყვანი კომიტეტის თავმჯდომარის, წამყვანი კომიტეტის აპარატის კანონპროექტზე პასუხისმგებელი პირისა და პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტის უფროსის მიერ ვიზირებისა და პარლამენტის თავმჯდომარის მიერ შესაბამის მიმართვაზე ხელის მოწერის შემდეგ გადაეცემა საქართველოს პრეზიდენტს.

მუხლი 118. საქართველოს პრეზიდენტის მოტივირებული შენიშვნები

1. საქართველოს პრეზიდენტი უფლებამოსილია საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებულ შემთხვევებსა და დადგენილ ვადაში ხელი არ მოაწეროს კანონს და მოტივირებული შენიშვნებით დაუბრუნოს იგი პარლამენტს.
2. საქართველოს პრეზიდენტის მოტივირებული შენიშვნები კანონპროექტის ფორმით უნდა იყოს ჩამოყალიბებული.
3. საქართველოს პრეზიდენტის მიერ მოტივირებული შენიშვნებით დაბრუნებული კანონი პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განიხილება და მიიღება ერთი მოსმენით, ამ რეგლამენტის 106-ე მუხლით დადგენილი წესით. პირველად კენჭი ეყრება საქართველოს პრეზიდენტის მიერ მოტივირებული შენიშვნებით დაბრუნებულ კანონს, ხოლო შემდეგ – კანონის პირვანდელ რედაქციას.
4. თუ პარლამენტი მიიღებს საქართველოს პრეზიდენტის შენიშვნებს, კანონი 5 დღის ვადაში გადაეცემა საქართველოს პრეზიდენტს, რომელიც მის საბოლოო რედაქციას ხელს აწერს და აქვეყნებს 5 დღის ვადაში.
5. თუ პარლამენტი არ მიიღებს საქართველოს პრეზიდენტის შენიშვნებს, კენჭი ეყრება კანონის პირვანდელ რედაქციას. კანონი მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა. ორგანული კანონი მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა, გარდა საქართველოს კონსტიტუციის მე-19 მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული ორგანული კანონისა, რომელიც მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ორი მესამედი. კონსტიტუციური კანონი მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეოთხედი. კანონი 3 დღის ვადაში გადაეცემა საქართველოს პრეზიდენტს, რომელიც მას ხელს აწერს და აქვეყნებს 5 დღის ვადაში.
6. საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილების შეტანის შესახებ კონსტიტუციურ კანონს, რომელიც პარლამენტმა მიიღო სრული შემადგენლობის არანაკლებ ორი მესამედის უმრავლესობით, საქართველოს პრეზიდენტი ხელს აწერს და აქვეყნებს გადაცემიდან 5 დღის ვადაში, პარლამენტისთვის შენიშვნებით დაბრუნების უფლების გარეშე.
7. თუ საქართველოს პრეზიდენტმა დადგენილ ვადაში არ გამოაქვეყნა კანონი, მას ხელს აწერს და 5 დღეში საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – „საქართველოს საკანონმდებლო მაცნის“ ვებგვერდზე აქვეყნებს პარლამენტის თავმჯდომარე.
8. თუ ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში კანონპროექტი კენჭისყრისას ვერ დააგროვებს ხმების საჭირო რაოდენობას, იგი უარყოფილად ჩაითვლება.
9. თუ საქართველოს პრეზიდენტი კანონს მოტივირებული შენიშვნებით დაუბრუნებს პარლამენტს, მაგრამ გამოცხადებულია საპარლამენტო არდადეგები, ამ შენიშვნების განსახილველად შეიძლება დადგენილი წესით მოწვეულ იქნეს პარლამენტის რიგგარეშე სესია.

მუხლი 119. პარლამენტის წევრთა მიერ ინიცირებული საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტი

პარლამენტის სრული შემადგენლობის ნახევარზე მეტის მიერ წარმოდგენილი საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტი წარედგინება პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე. პარლამენტის ბიურო მას ხელმოწერების ნამდვილობის შესამოწმებლად პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს გადასცემს. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის მისთვის გადაცემიდან 1 კვირის ვადაში ამოწმებს ხელმოწერების ნამდვილობას და შედეგებს პარლამენტის ბიუროს წარუდგენს. პარლამენტის ბიუროს საკითხი შეაქვს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის გამოქვეყნებისა და საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიის შექმნის მიზნით. პარლამენტის ბიუროს იმავე სხდომაზე საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტი ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით განსახილველად გადაეცემა კომიტეტებს.

მუხლი 120. ამომრჩეველთა მიერ ინიცირებული საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტი

1. ამომრჩეველთა ინიციატივით საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის წარდგენის უფლების განხორციელების მიზნით საარჩევნო უფლების მქონე საქართველოს მოქალაქეები ქმნიან საინიციატივო ჯგუფს არანაკლებ 10 წევრის შემადგენლობით.

2. საინიციატივო ჯგუფი პარლამენტის ბიუროს წარუდგენს განცხადებას რეგისტრაციაში გატარების შესახებ. განცხადებას უნდა ერთოდეს საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტი და საინიციატივო ჯგუფის წევრთა შემდეგი მონაცემები: სახელი, გვარი, დაბადების თარიღი, მისამართი, პირადი ნომერი და ტელეფონის ნომერი. ეს მასალები წარედგინება პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე. პარლამენტის ბიურო მათ პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს გადასცემს. საინიციატივო ჯგუფის მიერ წარდგენილი განცხადება და საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტი განთავსდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

3. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი პარლამენტის ბიუროს მიერ საინიციატივო ჯგუფის რეგისტრაციაში გატარების შესახებ მასალების მისთვის გადაცემიდან 7 დღის ვადაში საინიციატივო ჯგუფს გადასცემს სარეგისტრაციო მოწმობას ან რეგისტრაციაზე მოტივირებულ უარს ეუბნება. რეგისტრაციაზე უარის თქმის საფუძველია ამ მუხლის პირველი პუნქტის ან/და მე-2 პუნქტის მოთხოვნათა დარღვევა.

4. საინიციატივო ჯგუფს უფლება აქვს, სარეგისტრაციო მოწმობის მიღებამდე გამოითხოვოს რეგისტრაციაში გატარების შესახებ განცხადება.

5. საინიციატივო ჯგუფი სარეგისტრაციო მოწმობის მიღების დღიდან უფლებამოსილია დაიწყოს საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის მხარდამჭერთა ხელმოწერების შეგროვება შემდეგი ფორმით/ფორმებით:

ა) ხელმოწერების ფურცლების შევსებით;

ბ) პარლამენტის ვებგვერდზე „ელექტრონული დოკუმენტისა და ელექტრონული სანდო მომსახურების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერების შეგროვებით.

6. ხელმოწერების შესაგროვებლად პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის მიერ დადგენილი ფორმის თითოეულ ფურცელს ხელს აწერს არაუმეტეს 50 ამომრჩევლისა. ხელმოწერების სისწორისთვის პასუხისმგებელი პირი აღნიშნავს ამომრჩევლის შემდეგ მონაცემებს: სახელს, გვარს, დაბადების წელს, თვესა და რიცხვს, მისამართს, პირად ნომერს, ტელეფონის ნომერსა და ხელმოწერის თარიღს. ამ მონაცემებს ხელმოწერით ადასტურებს ამომრჩეველი. ყოველ ასეთ ფურცელს ხელმოწერით ადასტურებს ხელმოწერების შეგროვებისთვის პასუხისმგებელი პირი, რომელიც პასუხისმგებელია ხელმოწერების სისწორისთვის და პასუხს აგებს მათი გაყალბებისთვის. თითოეული პასუხისმგებელი პირის ხელმოწერა უნდა დამოწმდეს სანოტარო ბიუროში. ამასთანავე, ერთ მუნიციპალიტეტში ხელმოწერების შეგროვებისთვის პასუხისმგებელი პირის ხელმოწერის სანოტარო წესით დამოწმება საკმარისია ერთხელ. მის მიერ ხელმოწერით დადასტურებული ყველა სხვა ხელმოწერების ფურცელი იმავე მუნიციპალიტეტში სანოტარო წესით დამოწმებას აღარ საჭიროებს.

7. საინიციატივო ჯგუფისთვის სარეგისტრაციო მოწმობის გადაცემის შემდეგ კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერების შესაგროვებლად საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტი განთავსდება პარლამენტის ვებგვერდზე. ამომრჩეველი კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის შესრულებამდე პარლამენტის ვებგვერდის შესაბამის ველში ელექტრონულად აღნიშნავს ტელეფონის ნომერს და ასრულებს კვალიფიციურ ელექტრონულ ხელმოწერას.

8. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ამ მუხლით გათვალისწინებული მიზნებისთვის იყენებს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მონაცემთა ელექტრონულ ბაზაში არსებულ ხელმოწერი პირის შემდეგ მონაცემებს: სახელს, გვარს, პირად ნომერს, დაბადების თარიღს, მისამართსა და მოქალაქეობას.

9. საინიციატივო ჯგუფი სარეგისტრაციო მოწმობის მიღებიდან 4 თვის ვადაში პარლამენტის ბიუროს მიმართავს განცხადებით და წარუდგენს ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთს:

ა) არანაკლებ 200 000 ამომრჩევლის მიერ შევსებულ ხელმოწერების ფურცლებს;

ბ) ინფორმაციას არანაკლებ 200 000 ამომრჩევლის კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის შეგროვების შესახებ;

გ) შევსებულ ხელმოწერების ფურცლებს და შეგროვებული კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერების შესახებ ინფორმაციას, რომელიც არანაკლებ 200 000 ამომრჩევლის ხელმოწერას ადასტურებს.

10. შევსებული ხელმოწერების ფურცლები და შეგროვებული კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერების შესახებ ინფორმაცია წარედგინება პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე. პარლამენტის ბიურო მათ ხელმოწერების ნამდვილობის შესამოწმებლად პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს გადასცემს.

11. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ხელმოწერების ფურცლებისა და შეგროვებული კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერების შესახებ ინფორმაციის მიღებიდან 1 თვის ვადაში ამოწმებს ხელმოწერების ნამდვილობას და შედეგებს წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე. თუ დადგინდა, რომ ხელმოწერები შესრულებულია ამ რეგლამენტის მოთხოვნათა დარღვევით, პარლამენტის ბიურო საინიციატივო ჯგუფს საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის პარლამენტში განსახილველად წარდგენაზე უარს ეუბნება.

12. ბათილად მიიჩნევა ხელმოწერა, რომელიც:

ა) შესრულებულია იმ ფურცელზე, რომელიც არ არის დადგენილი ფორმის ან/და რომელიც ამ მუხლის მე-6 პუნქტით დადგენილი წესით არ არის დადასტურებული ან დამოწმებული;

ბ) ხელმოწერების ფურცელზე შესრულების შემთხვევაში არ შეიცავს ამ მუხლის მე-6 პუნქტით განსაზღვრულ მონაცემებს;

გ) შესრულებულია მოტყუებით, მუქარით, ძალდატანებით ან სხვა პირის მიერ, თუ ამას ამომრჩეველი წერილობით დაადასტურებს;

დ) შესრულებულია იმ პირის მიერ, რომელიც არ აკმაყოფილებს ამომრჩევლისთვის საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილ მოთხოვნებს;

ე) კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის შემთხვევაში შესრულებული არ არის „ელექტრონული დოკუმენტისა და ელექტრონული სანდო მომსახურების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

13. თუ შემოწმების შედეგად ნამდვილ ხელმოწერათა რაოდენობა 200 000-ზე ნაკლები აღმოჩნდა, ამომრჩეველთა ინიციატივით საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის წარდგენის უფლების

განხორციელება უარყოფილად ითვლება.

14. საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის წარდგენაზე უარის მიღების შემთხვევაში საინიციატივო ჯგუფს უფლება აქვს, 5 დღის ვადაში მიმართოს საერთო სასამართლოს.

15. ამომრჩეველთა ხელმოწერების ნამდვილობის შესახებ პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის დადებითი დასკვნა და არანაკლებ 200 000 ამომრჩევლის მიერ წარმოდგენილი საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტი პარლამენტის ბიუროს წარედგინება. საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტს ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით აღრიცხავს და რეგისტრაციაში ატარებს პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი. პარლამენტის ბიუროს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის დასკვნის საფუძველზე საკითხი შეაქვს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის გამოქვეყნებისა და საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიის შექმნის მიზნით. პარლამენტის ბიუროს იმავე სხდომაზე საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტი ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით განსახილველად გადაეცემა კომიტეტებს.

მუხლი 121. საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვა

1. პარლამენტი დადგენილებით იღებს გადაწყვეტილებას საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის გამოქვეყნებისა და მისი საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიის შექმნის თაობაზე.

2. საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიის წევრთა რაოდენობასა და შემადგენლობას განსაზღვრავს პარლამენტი.

3. საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიაში შემავალ პარლამენტის წევრთა ნახევარზე მეტს, მაგრამ არანაკლებ სამისა, უნდა შეადგენდნენ საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი პარლამენტის წევრები.

4. საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიაში შემავალ პარლამენტის წევრთა წარმომადგენლობითი თანაფარდობის დაცვა სავალდებულო არ არის, თუ კომისიის ამ მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილი წესით დაკომპლექტება შეუძლებელია.

5. საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისია საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის განხილვის დაწყებიდან 1 თვის განმავლობაში განიხილავს ამ პროექტთან დაკავშირებულ მასალებს და მათი განხილვის დაწყებიდან 1 თვის შემდეგ ადგენს შემაჯამებელ ოქმს.

6. საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისია საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის განხილვის მიზნით, მოსახლეობის მაქსიმალური ინფორმირებისა და ჩართულობის პრინციპის გათვალისწინებით, მართავს შეხვედრებს საქართველოს სხვადასხვა ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულში.

7. საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიის მიერ შეხვედრების დაწყებამდე არაუგვიანეს 5 დღისა შეხვედრების გამართვის გრაფიკი ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე. შეხვედრების გამართვის გრაფიკში განხორციელებული ცვლილებები დამატებით ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე შესაბამისი შეხვედრის გამართვამდე არაუგვიანეს 2 დღისა.

8. მოსახლეობის ინფორმირების მიზნით საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის არსის შესახებ მოკლე ინფორმაცია თავსდება პარლამენტის ვებგვერდზე, აგრეთვე რიგდება შეხვედრების დროს.

9. საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიის მიერ გამართულ შეხვედრაზე მოქალაქეები მოსაზრებებს წარადგენენ ზეპირად ან/და წერილობით. მოქალაქეთა ზეპირი მოსაზრებები აისახება შეხვედრის ოქმსა და საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიის შემაჯამებელ ოქმში, ხოლო საყოველთაო-სახალხო განხილვისას წერილობით ან/და

ელექტრონულად წარდგენილი მოსაზრებები დაერთვის შემაჯამებელ ოქმს.

10. შეხვედრების ოქმები ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე თითოეული შეხვედრის გამართვიდან არაუგვიანეს 3 დღისა, ხოლო საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიის შემაჯამებელი ოქმი – საყოველთაო-სახალხო განხილვის დასრულებიდან 10 დღის ვადაში.

მუხლი 122. საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის განხილვა და მიღება

1. პარლამენტი საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის განხილვას იწყებს მისი გამოქვეყნებიდან 1 თვის შემდეგ. პარლამენტის ბიუროს მიერ განსაზღვრული კომიტეტები საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტს განიხილავენ ამ 1 თვის ამოწურვიდან არაუგვიანეს 1 თვისა.

2. საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვა იწყება საყოველთაო-სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიის თავმჯდომარის ან კომისიის მიერ უფლებამოსილი წევრის მოხსენებით, რომელიც სხდომაზე დამსწრეთ გააცნობს საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვის შედეგებს. ამის შემდეგ ამომრჩეველთა მიერ ინიცირებულ საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტს პლენარულ სხდომაზე წარადგენს საინიციატივო ჯგუფის მიერ დანიშნული საინიციატივო ჯგუფის წევრი, ხოლო პარლამენტის წევრთა მიერ ინიცირებულ საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტს – პარლამენტის წევრთა მიერ დანიშნული წარმომადგენელი.

3. საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტი სამი მოსმენით განხილული და მიღებული უნდა იქნეს ერთი და იმავე მოწვევის პარლამენტის მიერ კანონპროექტის სამი მოსმენით განხილვისა და მიღებისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით, თუ ამ მუხლით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

4. ამ რეგლამენტის 115-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ კონსტიტუციური კანონის პროექტს მომდევნო მოწვევის პარლამენტს წარუდგენს პარლამენტის თავმჯდომარე. მისი მოხსენების დასრულების შემდეგ იმართება პოლიტიკური დებატები ამ რეგლამენტის 88-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად.

5. საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის დაჩქარებული ან გამარტივებული წესით განხილვა და მიღება დაუშვებელია.

6. საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტზე ალტერნატიული კანონპროექტის წარდგენა, აგრეთვე საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის ცალკეული ნორმების თაობაზე ალტერნატიული წინადადების წარდგენა დაუშვებელია.

მუხლი 123. ამომრჩეველთა მიერ საკანონმდებლო ინიციატივის განხორციელება

1. არანაკლებ 25 000 ამომრჩევლის ინიციატივით კანონპროექტის წარდგენის უფლების განხორციელების მიზნით საარჩევნო უფლების მქონე საქართველოს მოქალაქეები ქმნიან საინიციატივო ჯგუფს არანაკლებ 5 წევრის შემადგენლობით.

2. საინიციატივო ჯგუფი პარლამენტის ბიუროს წარუდგენს განცხადებას რეგისტრაციაში გატარების შესახებ. განცხადებას უნდა ერთოდეს კანონპროექტი და საინიციატივო ჯგუფის წევრთა შემდეგი მონაცემები: სახელი, გვარი, დაბადების თარიღი, მისამართი, პირადი ნომერი და ტელეფონის ნომერი. ეს მასალები წარედგინება პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე. პარლამენტის ბიურო მათ პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს გადასცემს. საინიციატივო ჯგუფის მიერ წარდგენილი განცხადება და კანონპროექტი განთავსდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

3. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი პარლამენტის ბიუროს მიერ საინიციატივო

ჯგუფის რეგისტრაციაში გატარების შესახებ მასალების მისთვის გადაცემიდან 5 დღის ვადაში საინიციატივო ჯგუფს გადასცემს სარეგისტრაციო მოწმობას ან რეგისტრაციაზე მოტივირებულ უარს ეუბნება. რეგისტრაციაზე უარის თქმის საფუძველია ამ მუხლის პირველი პუნქტის ან/და მე-2 პუნქტის მოთხოვნათა დარღვევა.

4. საინიციატივო ჯგუფს უფლება აქვს, სარეგისტრაციო მოწმობის მიღებამდე გამოითხოვოს რეგისტრაციაში გატარების შესახებ განცხადება.

5. საინიციატივო ჯგუფი სარეგისტრაციო მოწმობის მიღების დღიდან უფლებამოსილია დაიწყოს კანონპროექტის მხარდამჭერთა ხელმოწერების შეგროვება შემდეგი ფორმით/ფორმებით:

ა) ხელმოწერების ფურცლების შევსებით;

ბ) პარლამენტის ვებგვერდზე „ელექტრონული დოკუმენტისა და ელექტრონული სანდო მომსახურების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერების შეგროვებით.

6. ხელმოწერების შესაგროვებლად პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის მიერ დადგენილი ფორმის თითოეულ ფურცელს ხელს აწერს არაუმეტეს 50 ამომრჩევლისა. ხელმოწერების სისწორისთვის პასუხისმგებელი პირი აღნიშნავს ამომრჩევლის შემდეგ მონაცემებს: სახელს, გვარს, დაბადების წელს, თვესა და რიცხვს, მისამართს, პირად ნომერს, ტელეფონის ნომერსა და ხელმოწერის თარიღს. ამ მონაცემებს ხელმოწერით ადასტურებს ამომრჩეველი. ყოველ ასეთ ფურცელს ხელმოწერით ადასტურებს ხელმოწერების შეგროვებისთვის პასუხისმგებელი პირი, რომელიც პასუხისმგებელია ხელმოწერების სისწორისთვის და პასუხს აგებს მათი გაყალბებისთვის. თითოეული პასუხისმგებელი პირის ხელმოწერა უნდა დამოწმდეს სანოტარო ბიუროში. ამასთანავე, ერთ მუნიციპალიტეტში ხელმოწერების შეგროვებისთვის პასუხისმგებელი პირის ხელმოწერის სანოტარო წესით დამოწმება საკმარისია ერთხელ. მის მიერ ხელმოწერით დადასტურებული ყველა სხვა ხელმოწერების ფურცელი იმავე მუნიციპალიტეტში სანოტარო წესით დამოწმებას აღარ საჭიროებს.

7. საინიციატივო ჯგუფისთვის სარეგისტრაციო მოწმობის გადაცემის შემდეგ კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერების შესაგროვებლად კანონპროექტი განთავსდება პარლამენტის ვებგვერდზე. ამომრჩეველი კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის შესრულებამდე პარლამენტის ვებგვერდის შესაბამის ველში ელექტრონულად აღნიშნავს ტელეფონის ნომერს და ასრულებს კვალიფიციურ ელექტრონულ ხელმოწერას.

8. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ამ მუხლით გათვალისწინებული მიზნებისთვის იყენებს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მონაცემთა ელექტრონულ ბაზაში არსებულ ხელმოწერი პირის შემდეგ მონაცემებს: სახელს, გვარს, პირად ნომერს, დაბადების თარიღს, მისამართსა და მოქალაქეობას.

9. საინიციატივო ჯგუფი სარეგისტრაციო მოწმობის მიღებიდან 45 დღის ვადაში პარლამენტის ბიუროს მიმართავს განცხადებით და წარუდგენს ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთს:

ა) არანაკლებ 25 000 ამომრჩევლის მიერ შევსებულ ხელმოწერების ფურცლებს;

ბ) ინფორმაციას არანაკლებ 25 000 ამომრჩევლის კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის შეგროვების შესახებ;

გ) შევსებულ ხელმოწერების ფურცლებს და შეგროვებული კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერების შესახებ ინფორმაციას, რომელიც არანაკლებ 25 000 ამომრჩევლის ხელმოწერას ადასტურებს.

10. შევსებული ხელმოწერების ფურცლები და შეგროვებული კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერების შესახებ ინფორმაცია წარედგინება პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე. პარლამენტის ბიურო მათ ხელმოწერების ნამდვილობის შესამოწმებლად პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს გადასცემს.

11. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ხელმოწერების ფურცლებისა და შეგროვებული კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერების შესახებ ინფორმაციის მიღებიდან 2 კვირის ვადაში შერჩევითობის პრინციპის საფუძველზე ამოწმებს ხელმოწერების ნამდვილობას და შედეგებს წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე. თუ დადგინდა, რომ ხელმოწერები შესრულებულია ამ თავის მოთხოვნათა დარღვევით, რის გამოც ნამდვილ ხელმოწერათა რაოდენობა 25 000-ზე ნაკლები აღმოჩნდა, პარლამენტის ბიურო პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის უარყოფითი დასკვნის საფუძველზე საინიციატივო ჯგუფს კანონპროექტის პარლამენტში განსახილველად წარდგენაზე უარს ეუბნება. შესაბამისად, კანონპროექტის წარდგენის უფლების განხორციელება უარყოფილად ითვლება.

12. ბათილად მიიჩნევა ხელმოწერა, რომელიც:

ა) შესრულებულია იმ ფურცელზე, რომელიც არ არის დადგენილი ფორმის ან/და რომელიც ამ მუხლის მე-6 პუნქტით დადგენილი წესით არ არის დადასტურებული ან დამოწმებული;

ბ) ხელმოწერების ფურცელზე შესრულების შემთხვევაში არ შეიცავს ამ მუხლის მე-6 პუნქტით განსაზღვრულ მონაცემებს;

გ) შესრულებულია მოტყუებით, მუქარით, ძალდატანებით ან სხვა პირის მიერ, თუ ამას ამომრჩეველი წერილობით დაადასტურებს;

დ) შესრულებულია იმ პირის მიერ, რომელიც არ აკმაყოფილებს ამომრჩევლისთვის საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილ მოთხოვნებს;

ე) კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის შემთხვევაში შესრულებული არ არის „ელექტრონული დოკუმენტისა და ელექტრონული სანდო მომსახურების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

13. კანონპროექტის წარდგენაზე უარის მიღების შემთხვევაში საინიციატივო ჯგუფს უფლება აქვს, 5 დღის ვადაში მიმართოს სასამართლოს.

14. ამომრჩეველთა ხელმოწერების ნამდვილობის შესახებ პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის დადებითი დასკვნა და წარმოდგენილი კანონპროექტი პარლამენტის ბიუროს წარედგინება. კანონპროექტს ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით აღრიცხავს და რეგისტრაციაში ატარებს პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი.

15. პარლამენტი არანაკლებ 25 000 ამომრჩევლის ინიციატივით წარდგენილ კანონპროექტს განიხილავს კანონპროექტის განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.

მუხლი 124. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუციის დამტკიცება

1. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუციის დამტკიცების მიზნით პარლამენტს საკანონმდებლო ინიციატივის წესით წარუდგენს „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუციის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის პროექტს და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს მიერ დადგენილი წესით მიღებულ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუციას.

2. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუციას პარლამენტი ამტკიცებს „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუციის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით, ერთი მოსმენით განხილვითა და მიღებით, კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.

მუხლი 125. საქართველოს თავდაცვის ძალების რაოდენობის დამტკიცება

1. პარლამენტს საქართველოს თავდაცვის ძალების რაოდენობას დასამტკიცებლად წარუდგენს საქართველოს მთავრობა სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის წარდგენასთან ერთად.
2. საქართველოს თავდაცვის ძალების რაოდენობის დამტკიცების საკითხი განსახილველად გადაეცემა პარლამენტის ბიუროს მიერ განსაზღვრულ შესაბამის კომიტეტებს, რომლებიც ამ საკითხს განიხილავენ და ამზადებენ დასკვნებს.
3. წამყვანი კომიტეტის მოტივირებული დასკვნა სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის საბოლოო ვარიანტის განხილვამდე და კენჭისყრამდე წარედგინება პარლამენტის ბიუროს პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად. საკითხის საპარლამენტო განხილვის შემდეგ პარლამენტი საქართველოს თავდაცვის ძალების რაოდენობას დადგენილებით ამტკიცებს. აღნიშნული დადგენილება მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა.
4. თუ პარლამენტი არ დაამტკიცებს საქართველოს თავდაცვის ძალების რაოდენობას, დადგენილებით შეიძლება შეიქმნას შემთანხმებული კომისია, რომელიც 10 დღის ვადაში, მაგრამ არაუგვიანეს 31 დეკემბრისა, წარადგენს გადაწყვეტილების საბოლოო ვარიანტს, რომელსაც ამტკიცებს პარლამენტი.

თავი XIV. პარლამენტის დადგენილება

მუხლი 126. პარლამენტის დადგენილების შინაარსი

1. პარლამენტის ყველა გადაწყვეტილება ფორმდება დადგენილებით.
2. პარლამენტის დადგენილება შეიძლება იყოს ინდივიდუალური ან ნორმატიული ხასიათის.
3. პარლამენტის საქმიანობასთან დაკავშირებულ ყველა საკითხს, რომლებიც მოწესრიგებული არ არის ამ რეგლამენტით ან სხვა ნორმატიული აქტით, პარლამენტი წყვეტს დადგენილებით.

მუხლი 127. პარლამენტის დადგენილების მიღების წესი

1. პარლამენტის დადგენილების პროექტი პარლამენტს წარედგინება და განიხილება კანონპროექტის პარლამენტისთვის წარდგენისა და კომიტეტის მიერ განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.
2. პარლამენტის დადგენილების პროექტი პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განიხილება ერთი მოსმენით, კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.
3. პარლამენტის დადგენილება მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა უმრავლესობა, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედისა, თუკი საქართველოს საკანონმდებლო აქტით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.
4. პარლამენტის დადგენილების მიღების თარიღად ითვლება პარლამენტის მიერ მისი საბოლოო რედაქციით მიღების დღე.

მუხლი 128. პარლამენტის დადგენილების გამოქვეყნება და ამოქმედება

1. პარლამენტის დადგენილება, გარდა ნორმატიული ხასიათის დადგენილებისა, ამოქმედდება მიღებისთანავე, თუ ამ დადგენილებით სხვა ვადა არ არის განსაზღვრული. პარლამენტის ნორმატიული ხასიათის დადგენილება ოფიციალურად ქვეყნდება საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – „საქართველოს საკანონმდებლო მაცნის“ ვებგვერდზე და ამოქმედდება გამოქვეყნებისთანავე, თუ ამ დადგენილებით სხვა ვადა არ არის განსაზღვრული.

2. პარლამენტის დადგენილება განთავსდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

მუხლი 129. კონცეფცია

1. კონცეფცია არის დოკუმენტი, რომლითაც პარლამენტი სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს განსაზღვრავს.

2. კონცეფციის პროექტი პარლამენტს წარედგინება კანონპროექტის პარლამენტისთვის წარდგენისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით. კონცეფციის პროექტის ინიციატორია პარლამენტის წევრთა არანაკლებ ერთი მეხუთედი, გარდა საქართველოს საკანონმდებლო აქტებით დადგენილი გამონაკლისი შემთხვევებისა. კონცეფციას პარლამენტი ამტკიცებს დადგენილებით, ამ რეგლამენტის 127-ე მუხლით დადგენილი წესით, თუ ამ მუხლით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

3. პარლამენტისთვის წარდგენილი კონცეფციის პროექტი გადაეცემა პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე. პარლამენტის ბიურო იღებს გადაწყვეტილებას კონცეფციის პროექტის განხილვის პროცედურის დაწყების შესახებ და განსაზღვრავს წამყვან კომიტეტსა და სავალდებულო კომიტეტებს. პარლამენტის ბიუროს მიერ გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ კონცეფციის პროექტი განსახილველად გადაეცემა წამყვან კომიტეტს, სხვა კომიტეტებს, ფრაქციებს, უფრაქციო პარლამენტის წევრებსა და პარლამენტის აპარატის იურიდიულ დეპარტამენტს.

4. პარლამენტის კომიტეტები, ფრაქციები, უფრაქციო პარლამენტის წევრები და პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი განიხილავენ კონცეფციის პროექტს და მასთან დაკავშირებულ, მოტივირებულ დასკვნებს არაუგვიანეს 10 დღისა წარუდგენენ წამყვან კომიტეტს, რომელიც კონცეფციის პროექტსა და დასკვნებს გადასცემს პარლამენტის ბიუროს კონცეფციის პროექტის პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად.

5. პარლამენტი კონცეფციას ამტკიცებს სრული შემადგენლობის უმრავლესობით.

6. თუ პარლამენტი არ დაამტკიცებს კონცეფციას, საკითხი არაუგვიანეს 48 საათისა განიხილება პარლამენტის თავმჯდომარის, მისი მოადგილეების, კომიტეტებისა და ფრაქციების თავმჯდომარეებისა და კონცეფციის პროექტის ინიციატორის ან მის მიერ უფლებამოსილი პირის მიერ გამართულ შეხვედრაზე, რის შემდეგაც იგი კვლავ განიხილება პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე.

თავი XV. საერთაშორისო ხელშეკრულება

მუხლი 130. საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირების, დენონსირების ან გაუქმების საკითხის განხილვის წესი

1. პარლამენტს საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირების, დენონსირების ან გაუქმების შესახებ მიმართავს საქართველოს მთავრობა.

2. რატიფიცირებისთვის, დენონსირებისთვის ან გაუქმებისთვის წარმოდგენილ საერთაშორისო ხელშეკრულებას უნდა ერთოდეს მისი ოფიციალური ტექსტის დადგენილი წესით დამოწმებული ასლი და დოკუმენტები, რომლებიც შეიცავს:

ა) მისი რატიფიცირების, დენონსირების ან გაუქმების მიზანშეწონილობის დასაბუთებას;

ბ) მისი საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის განსაზღვრას;

გ) მისი შესაძლო საფინანსო-ეკონომიკური და სხვა შედეგების შეფასებას.

3. პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტი შესაბამის კომიტეტებთან ერთად წინასწარ განიხილავს რატიფიცირებისთვის ან დენონსირებისთვის წარმოდგენილ საერთაშორისო ხელშეკრულებას და ამზადებს შესაბამის დასკვნას.

4. საერთაშორისო ხელშეკრულების შინაარსიდან გამომდინარე, პარლამენტის ბიურო განსაზღვრავს წამყვან კომიტეტს საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირებისთვის, დენონსირებისთვის ან გაუქმებისთვის მოსამზადებლად და მას დასკვნისთვის უზავნის თანდართულ მასალებს.

5. პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილებით, საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირებისთვის, დენონსირებისთვის ან გაუქმებისთვის მომზადებაში მონაწილეობა შეიძლება მიიღონ აგრეთვე სხვა კომიტეტებმა.

6. საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირებისთვის, დენონსირებისთვის ან გაუქმებისთვის მომზადებას წამყვან კომიტეტთან ერთად ორგანიზებას უწევს პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტი, თუ იგი არ არის წამყვანი კომიტეტი.

7. წამყვანმა კომიტეტმა ან/და პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტმა შეიძლება სხვა სახელმწიფო დაწესებულებებისგან გამოითხოვოს საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირებისთვის, დენონსირებისთვის ან გაუქმებისთვის მომზადებასთან დაკავშირებული ინფორმაცია. ის საერთაშორისო ხელშეკრულება, რომელიც დაკავშირებულია ფინანსურ ხარჯებთან, წინასწარ თანხმდება პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტსა და საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტთან.

8. საქართველოს კონსტიტუციით მინიჭებული უფლებამოსილების შესაბამისად, პარლამენტი ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით ახდენს სხვა სახელმწიფოებთან, საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან ან სხვა სახელმწიფოთა ორგანოებთან სახელმწიფო საგარეო კრედიტების აღებასთან ან კრედიტებისთვის სახელმწიფო გარანტიების გაცემასთან დაკავშირებით დადებულ ხელშეკრულებათა რატიფიცირებას.

9. წამყვანმა კომიტეტმა ან/და პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტმა საერთაშორისო ხელშეკრულებასთან დაკავშირებული ყველა ინფორმაცია უნდა წარუდგინოს პარლამენტს.

10. კომიტეტი საერთაშორისო ხელშეკრულებასთან დაკავშირებულ შესაბამის საკითხს განიხილავს საქართველოს მთავრობის მიერ უფლებამოსილი პირის აუცილებელი მონაწილეობით. ამ პირის არმონაწილეობა საკითხის განხილვას ხელს ვერ შეუშლის, თუ კომიტეტი საკითხის მისი მონაწილეობით განხილვას აუცილებლად არ მიიჩნევს. ასეთ შემთხვევაში საკითხის განხილვა კომიტეტის მომდევნო სხდომამდე გადაიდება.

11. საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირება, დენონსირება ან გაუქმება მუხლობრივად არ ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მისი რატიფიცირება, დენონსირება ან გაუქმება ხორციელდება დათქმით.

12. წამყვანი კომიტეტის დასკვნა უნდა შეიცავდეს რეკომენდაციას საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირების ან რატიფიცირების უარყოფის შესახებ, წინადადებას მისი რატიფიცირების, დენონსირების, გაუქმების ან დათქმის აუცილებლობის თაობაზე, აგრეთვე მასთან დაკავშირებით პარლამენტის მიერ მისაღებ რეკომენდაციებს.

13. თუ წამყვანი კომიტეტი მიიჩნევს, რომ საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირება, დენონსირება ან გაუქმება აუცილებლად დათქმით უნდა მოხდეს, იგი საქართველოს მთავრობას უნდა შეუთანხმდეს. თუ საქართველოს მთავრობა თანხმობას განაცხადებს, საერთაშორისო ხელშეკრულების

რატიფიცირება, დენონსირება ან გაუქმება მოხდება შესაბამისი დათქმით, ხოლო თუ იგი წინააღმდეგი იქნება, საკითხს ისევ განიხილავს წამყვანი კომიტეტი უახლოეს სხდომაზე. თუ წამყვანი კომიტეტი დათქმას კვლავ აუცილებლად მიიჩნევს, საკითხი განიხილება პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დათქმით.

14. საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირების, დენონსირების ან გაუქმების საკითხის საპარლამენტო განხილვას უნდა ესწრებოდნენ პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტისა და საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელები და სხვა შესაბამისი თანამდებობის პირები.

15. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირებასთან, დენონსირებასთან ან გაუქმებასთან დაკავშირებით მოხსენებით წარდგება საქართველოს მთავრობის მიერ უფლებამოსილი პირი. თანამომხსენებლებად შეიძლება გამოვიდნენ განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით პარლამენტის მიერ განსაზღვრული წამყვანი კომიტეტისა და პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარეები.

16. რატიფიცირებისთვის, დენონსირებისთვის ან გაუქმებისთვის წარმოდგენილ საერთაშორისო ხელშეკრულებას პარლამენტი პლენარულ სხდომაზე განიხილავს კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის დადგენილი წესით და სრული შემადგენლობის უმრავლესობით იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებას, გარდა იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებისა, რომელიც ეხება სახელმწიფოს ტერიტორიულ მთლიანობას ან სახელმწიფო საზღვრის შეცვლას.

17. იმ საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირებას, დენონსირებას ან გაუქმებას, რომელიც ეხება სახელმწიფოს ტერიტორიულ მთლიანობას ან სახელმწიფო საზღვრის შეცვლას, პარლამენტი ახდენს სრული შემადგენლობის სამი მეოთხედის უმრავლესობით.

18. თუ საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირების, დენონსირების ან გაუქმების შესახებ გადაწყვეტილება მიღებული არ იქნა, ითვლება, რომ საკითხმა ვერ გაიარა შესაბამისი პროცედურა, და იგი ხელახლა განსახილველად წამყვან კომიტეტს უბრუნდება. წამყვანი კომიტეტი საერთაშორისო ხელშეკრულების პარლამენტის პლენარული სხდომისთვის ხელახლა წარდგენის საკითხს წყვეტს 1 თვის ვადაში.

19. პარლამენტი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება საერთაშორისო ხელშეკრულების რატიფიცირების, დენონსირების ან გაუქმების საკითხის განხილვის გადადების შესახებ. თუ პარლამენტი მიიღებს გადაწყვეტილებას საერთაშორისო ხელშეკრულებასთან დაკავშირებული შესაბამისი საკითხის განხილვის გადადების შესახებ, ეს გადაწყვეტილება უნდა იყოს მოტივირებული, დასაბუთებული და მიღებული უნდა იქნეს დადგენილებით.

20. თუ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოში შეტანილია კონსტიტუციური სარჩელი სათანადო საერთაშორისო ხელშეკრულების კონსტიტუციურობის შესახებ, მისი რატიფიცირების საკითხის განხილვა გადაიდება საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების გამოტანამდე.

21. იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებას, რომელიც საქართველოს მთავრობის სახელით არის დადებული და ხელმოწერილი, აგრეთვე ისეთ ხელშეკრულებას, რომელიც რატიფიცირებას არ საჭიროებს და რომელსაც საქართველო საქართველოს მთავრობის სახელით შეუერთდა, პარლამენტი საქართველოს მთავრობის წარდგინებით აუქმებს სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, გარდა იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებისა, რომელიც ეხება სახელმწიფოს ტერიტორიულ მთლიანობას ან სახელმწიფო საზღვრის შეცვლას. სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობის ან სახელმწიფო საზღვრის შეცვლის შესახებ ასეთ საერთაშორისო ხელშეკრულებას პარლამენტი საქართველოს მთავრობის წარდგინებით აუქმებს სრული შემადგენლობის სამი მეოთხედის უმრავლესობით.

მუხლი 131. საერთაშორისო ხელშეკრულებასთან საქართველოს შეერთების საკითხის განხილვა

საერთაშორისო ხელშეკრულებასთან საქართველოს შეერთების საკითხის პარლამენტისთვის

წარდგენის შემთხვევაში პარლამენტი საკითხს განიხილავს და გადაწყვეტილებას იღებს საქართველოს კონსტიტუციის 47-ე მუხლისა და ამ რეგლამენტის 130-ე მუხლის შესაბამისად.

მუხლი 132. პარლამენტის მონაწილეობა საერთაშორისო ხელშეკრულების დადებისას

1. პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტი და საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო ვალდებული არიან ისეთი საერთაშორისო ხელშეკრულების დადების შესახებ, რომელიც რატიფიცირებას არ საჭიროებს, პარლამენტს აცნობონ მისი დადებიდან 1 თვის ვადაში და გადასცენ მას ეს საერთაშორისო ხელშეკრულება. ეს ინფორმაცია წარედგინება პარლამენტის ბიუროს, რომელიც მას ცნობად იღებს. პარლამენტის ბიურო უფლებამოსილია აღნიშნული საკითხი შეიტანოს პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განსახილველად.
2. პარლამენტი საერთაშორისო ხელშეკრულების დადების თაობაზე თავის რეკომენდაციებს საქართველოს მთავრობას წარუდგენს.
3. საერთაშორისო ხელშეკრულების დადების თაობაზე პარლამენტის რეკომენდაციები უნდა შეიცავდეს საერთაშორისო ხელშეკრულების დადების მიზანშეწონილობის დასაბუთებას.

თავი XVI. პარლამენტის საბიუჯეტო უფლებამოსილებები

მუხლი 133. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის ძირითადი უფლებამოსილება

პარლამენტის კომპეტენციის ფარგლებში სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის მიღებისა და მასში ცვლილების შეტანის პროცესს ხელმძღვანელობს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი.

მუხლი 134. ძირითადი მაკროეკონომიკური პროგნოზებისა და საქართველოს სამინისტროების ძირითადი მიმართულებების შესახებ ინფორმაციის განხილვა

1. პარლამენტის კომიტეტებთან ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების შეთანხმების მიზნით, საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა ყოველი წლის 1 ივნისამდე პარლამენტს წარუდგენს ინფორმაციას ძირითადი მაკროეკონომიკური პროგნოზებისა და საქართველოს სამინისტროების ძირითადი მიმართულებების შესახებ.
2. ძირითადი მაკროეკონომიკური პროგნოზებისა და საქართველოს სამინისტროების ძირითადი მიმართულებების შესახებ ინფორმაციის განხილვასა და შეთანხმებას ორგანიზებას უწევს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი, რომელიც უფლებამოსილია საქართველოს მთავრობისგან, საქართველოს სამინისტროებისგან, სხვა უწყებებისგან, აღმასრულებელი ხელისუფლების სხვა დაწესებულებებისგან მოითხოვოს და მიიღოს საჭირო ინფორმაცია.
3. პარლამენტის კომიტეტები, როგორც წესი, მათი სფეროების მიხედვით განიხილავენ ძირითადი მაკროეკონომიკური პროგნოზებისა და საქართველოს სამინისტროების ძირითადი მიმართულებების შესახებ ინფორმაციას და ამზადებენ შესაბამის დასკვნებს. ეს დასკვნები არაუგვიანეს 18 ივნისისა წარედგინება პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტს, რომელიც მათ თავის დასკვნასთან ერთად, არაუგვიანეს 20 ივნისისა უგზავნის საქართველოს მთავრობას.

მუხლი 135. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის პარლამენტისთვის წარდგენა და მისი ხელმისაწვდომობა

1. საქართველოს მთავრობა არაუგვიანეს 1 ოქტომბრისა პარლამენტს წარუდგენს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტს, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ თანდართულ მასალებს (მათ შორის, მიმდინარე წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ მოხსენებას) და სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესაბამის ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტს.

2. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტი, თანდართული მასალები და სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესაბამისი ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტი პარლამენტისთვის წარდგენისთანავე ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

3. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის თანდართული მასალები (გარდა სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის ამოქმედებისთვის საჭირო საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტისა) მხოლოდ ინფორმაციული ხასიათისაა და მათ პარლამენტი არ ამტკიცებს.

მუხლი 136. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის განხილვის დაწყება

1. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის, მიმდინარე წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობის მოხსენებისა და სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესაბამისი ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის მიღებიდან 2 დღის ვადაში, პარლამენტის თავმჯდომარის პარლამენტის კომიტეტებისა და ფრაქციების წარმომადგენლებთან შეხვედრის შემდეგ პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი უზრუნველყოფს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის, საქართველოს მთავრობის მოხსენებისა და ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის განხილვის განრიგის შედგენას.

2. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტი, მიმდინარე წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობის მოხსენება და სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესაბამისი ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტი მიღებისთანავე ეგზავნება საქართველოს ეროვნულ ბანკსა და სახელმწიფო აუდიტის სამსახურს.

3. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტი, მიმდინარე წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობის მოხსენება და სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესაბამისი ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტი და მათი განხილვის განრიგი განრიგის შედგენის მომდევნო დღეს ეგზავნება პარლამენტის კომიტეტებს, ფრაქციებს, უფრაქციო პარლამენტის წევრებს, პარლამენტის აპარატის იურიდიულ დეპარტამენტსა და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისს. საქართველოს მთავრობას, საქართველოს ეროვნულ ბანკსა და სახელმწიფო აუდიტის სამსახურს ეგზავნება მხოლოდ აღნიშნული განრიგი.

4. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტს, მიმდინარე წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობის მოხსენებას და სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესაბამისი ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტს პარლამენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნებიდან 2 კვირის ვადაში განიხილავენ პარლამენტის კომიტეტები (გარდა პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტისა), ფრაქციები, უფრაქციო პარლამენტის წევრები, პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი და ამზადებენ შესაბამის დასკვნებს. აღნიშნული დასკვნები ეგზავნება პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტს.

5. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული დოკუმენტების გადაცემიდან 2 კვირის ვადაში სახელმწიფო აუდიტის სამსახური პარლამენტს წარუდგენს დასკვნას სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტისა და ამ პროექტით გათვალისწინებული შემოსულობებისა და გადასახდელების საფუძვლიანობისა და კანონიერების შესახებ, აგრეთვე მოხსენებას მიმდინარე წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობის მოხსენების თაობაზე, ხოლო საქართველოს ეროვნული ბანკი – დასკვნას სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის ძირითადი პარამეტრების შესახებ.

6. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული დოკუმენტების დადგენილი წესით განხილვას ორგანიზებას უწევს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი, რომელიც უფლებამოსილია აუცილებლობის შემთხვევაში საქართველოს მთავრობისგან, საქართველოს სამინისტროებისგან, სხვა უწყებებისგან, აღმასრულებელი ხელისუფლების სხვა დაწესებულებებისგან მოითხოვოს და მიიღოს საჭირო ინფორმაცია.

7. საკომიტეტო განხილვების დროს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტს, მიმდინარე წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობის მოხსენებას და სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესაბამის ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტს საქართველოს ფინანსთა მინისტრთან ან მის მოადგილესთან ერთად წარადგენს შესაბამისი სამინისტროს მინისტრი ან მისი მოადგილე. ამ განხილვებს ესწრება გენერალური აუდიტორი ან მისი მოადგილე, ხოლო პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტში – აგრეთვე საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი, ვიცე-პრეზიდენტი ან აღმასრულებელი დირექტორი.

8. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის იმ ნაწილს, რომელიც ეხება სახელმწიფო საიდუმლოებას, განიხილავს ნდობის ჯგუფი. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის განხილვისას ნდობის ჯგუფი მისი კომპეტენციისთვის მიკუთვნებულ საკითხებზე თავის დასკვნებს სპეციალური პროგრამებისა და სახელმწიფო ბიუჯეტში ამ პროგრამებისთვის გასათვალისწინებელი თანხების შესახებ პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტს წარუდგენს.

9. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი განიხილავს და აფასებს სხვა კომიტეტების, ფრაქციების, უფრაქციო პარლამენტის წევრების, პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტისა და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის, აგრეთვე საქართველოს ეროვნული ბანკისა და სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის დასკვნებს, ამ დასკვნების, საკუთარი შენიშვნებისა და მოსაზრებების საფუძველზე ამზადებს საბოლოო დასკვნას და მას არაუგვიანეს 20 ოქტომბრისა წარუდგენს პარლამენტის თავმჯდომარეს.

10. პარლამენტის თავმჯდომარე სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესახებ პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის დასკვნას მიღებიდან 2 დღის ვადაში, მაგრამ არაუგვიანეს 22 ოქტომბრისა, უგზავნის საქართველოს მთავრობას. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის დასკვნაში სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესაბამის ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტზე დასაგეგმისშემდგომ სამ საბიუჯეტო წელზე გამოთქმული შენიშვნა სარეკომენდაციო ხასიათისაა.

11. საქართველოს მთავრობა სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის გადამუშავებულ ვარიანტს (რომლის თითოეული გვერდი ვიზირებულია მისი მომზადებისთვის პასუხისმგებელი პირის მიერ) და ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის გადამუშავებულ ვარიანტს განსახილველად წარუდგენს პარლამენტს არაუგვიანეს 5 ნოემბრისა. აღნიშნულ პროექტს უნდა ერთოდეს წარდგენილი წინადადებებისა და შენიშვნების შესახებ ინფორმაცია, რომელშიც მითითებულია თითოეული მათგანის გათვალისწინების მდგომარეობა.

12. წინადადებები და შენიშვნები, რომელთა გათვალისწინებაზეც საქართველოს მთავრობამ თანხმობა განაცხადა, სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტში გათვალისწინებული უნდა იქნეს.

13. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტისა და ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის გადამუშავებული ვარიანტები პარლამენტში მიღებისთანავე ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე, ამასთანავე, ეგზავნება საქართველოს ეროვნულ ბანკსა და სახელმწიფო აუდიტის სამსახურს, ხოლო მიღებიდან 2 დღის ვადაში ეგზავნება პარლამენტის კომიტეტებს, ფრაქციებს, უფრაქციო პარლამენტის წევრებს, პარლამენტის აპარატის იურიდიულ დეპარტამენტსა და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისს.

14. ამ მუხლის მე-11 პუნქტით გათვალისწინებული დოკუმენტების მიღებიდან 5 დღის ვადაში სახელმწიფო აუდიტის სამსახური პარლამენტს წარუდგენს დასკვნას სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის გადამუშავებული ვარიანტისა და ამ პროექტით გათვალისწინებული შემოსულობებისა და გადასახდელების საფუძვლიანობისა და კანონიერების შესახებ, ხოლო საქართველოს ეროვნული ბანკი

– დასკვნას სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის გადამუშავებული ვარიანტის ძირითადი პარამეტრების შესახებ.

15. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტისა და ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის გადამუშავებულ ვარიანტებს განხილვაში მონაწილე პარლამენტის კომიტეტები (გარდა საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტისა), ფრაქციები, უფრაქციო პარლამენტის წევრები და პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი მათთვის გადაცემიდან 3 დღის ვადაში განიხილავენ და ამზადებენ შესაბამის დასკვნებს. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტისა და ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის გადამუშავებულ ვარიანტებს განიხილავს აგრეთვე პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი მისთვის გადაცემიდან 3 დღის ვადაში და ამზადებს შესაბამის დასკვნას. აღნიშნული დასკვნები ეგზავნება პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტს.

16. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი განიხილავს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტისა და ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის გადამუშავებულ ვარიანტებს, განიხილავს და აფასებს სხვა კომიტეტების, ფრაქციების, უფრაქციო პარლამენტის წევრების, პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტისა და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის, აგრეთვე საქართველოს ეროვნული ბანკისა და სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის დასკვნებს, ამ დასკვნების, საკუთარი შენიშვნებისა და მოსაზრებების საფუძველზე ამზადებს საბოლოო დასკვნას და მას პარლამენტის თავმჯდომარესა და პარლამენტის ბიუროს წარუდგენს.

17. პარლამენტი საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის მიერ დასკვნის პარლამენტის თავმჯდომარისა და პარლამენტის ბიუროსთვის წარდგენის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს 18 ნოემბრისა, სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტს პლენარულ სხდომაზე განიხილავს.

მუხლი 137. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის გადამუშავებული ვარიანტის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვა

1. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტი პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განიხილება ერთი მოსმენით, ამ თავით დადგენილი წესით.

2. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტსა და მიმდინარე წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ მოხსენებას წარადგენს/წარადგენენ საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ან/და საქართველოს მთავრობის სხვა წევრი/წევრები საქართველოს პრემიერ-მინისტრის დავალების შესაბამისად.

3. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტისა და მიმდინარე წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ მოხსენების წარდგენისას საქართველოს მთავრობის წევრის/წევრების გამოსვლის/გამოსვლების ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 60 წუთს, რომელიც შეიძლება გაგრძელდეს მომხსენებლის მოთხოვნით. საქართველოს მთავრობის წევრის/წევრების მოხსენების/მოხსენებების დასრულების შემდეგ სიტყვით, რომლის ხანგრძლივობა არ აღემატება 30 წუთს, გამოდის თანამომხსენებელი – პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის წარმომადგენელი.

4. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესახებ სიტყვით, რომლის ხანგრძლივობა არ აღემატება 30 წუთს, გამოდიან:

ა) საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი, რომელიც წარმოადგენს დასკვნას სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის გადამუშავებული ვარიანტის ძირითადი პარამეტრების შესახებ;

ბ) გენერალური აუდიტორი, რომელიც წარმოადგენს დასკვნას სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის გადამუშავებული ვარიანტისა და ამ პროექტით გათვალისწინებული შემოსულობებისა და გადასახდელების საფუძვლიანობისა და კანონიერების შესახებ, აგრეთვე მოხსენებას მიმდინარე წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობის მოხსენების თაობაზე.

5. გამოსვლების დასრულების შემდეგ იმართება განხილვა, რომელიც მიმდინარეობს კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.
6. განხილვის დასრულების შემდეგ პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის განხილვაში შესვენებას აცხადებს.
7. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის განხილვაში შესვენების გამოცხადებიდან 2 დღის ვადაში, მაგრამ არაუგვიანეს 20 ნოემბრისა, პარლამენტის თავმჯდომარე პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის დასკვნას პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვისას გამოთქმული შენიშვნების ამსახველ სტენოგრამასთან ერთად უგზავნის საქართველოს მთავრობას.

მუხლი 138. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის საბოლოო ვარიანტის განხილვა და კანონის მიღება

1. საქართველოს მთავრობა ამ რეგლამენტის 137-ე მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებული დასკვნის მისთვის გადაცემის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს 30 ნოემბრისა, პარლამენტს წარუდგენს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის საბოლოო ვარიანტს (რომლის თითოეული გვერდი ვიზირებულია მისი მომზადებისთვის პასუხისმგებელი პირის მიერ) და ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის საბოლოო ვარიანტს, აგრეთვე პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე გამოთქმული წინადადებებისა და შენიშვნების გათვალისწინების მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციას. ისინი მიღებისთანავე ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე და ეგზავნება საქართველოს ეროვნულ ბანკსა და სახელმწიფო აუდიტის სამსახურს.
2. მიღებიდან 5 დღის ვადაში სახელმწიფო აუდიტის სამსახური პარლამენტს წარუდგენს დასკვნას სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის საბოლოო ვარიანტისა და ამ პროექტით გათვალისწინებული შემოსულობებისა და გადასახდელების საფუძვლიანობისა და კანონიერების შესახებ, ხოლო საქართველოს ეროვნული ბანკი – დასკვნას სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის საბოლოო ვარიანტის ძირითადი პარამეტრების შესახებ.
3. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვამდე საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი განიხილავს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის საბოლოო ვარიანტს და დასკვნას პარლამენტის ბიუროს წარუდგენს.
4. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტს პარლამენტი პლენარულ სხდომაზე განიხილავს საქართველოს მთავრობის მიერ პროექტის საბოლოო ვარიანტის წარდგენიდან არაუადრეს 5 დღისა. აღნიშნული პროექტის განხილვა გრძელდება საქართველოს მთავრობის წევრის/წევრების მოხსენებით/მოხსენებებით, რომლის/რომელთა ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 60 წუთს.
5. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტს პარლამენტი პლენარულ სხდომაზე განიხილავს კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით, ამ მუხლის მე-4 და მე-6 პუნქტების გათვალისწინებით.
6. გამოსვლების დასრულების შემდეგ დასკვნითი სიტყვით, რომლის ხანგრძლივობა არ აღემატება 30 წუთს, გამოდის/გამოდიან მთავრობის წევრი/წევრები.
7. პარლამენტი სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონს იღებს სრული შემადგენლობის უმრავლესობით. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტს კენჭი ეყრება არაუგვიანეს დეკემბრის მესამე პარასკევისა.
8. პარლამენტში სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტში ცვლილება შესაძლებელია შეტანილ იქნეს საქართველოს მთავრობის თანხმობით. ასეთ შემთხვევაში საქართველოს მთავრობა პარლამენტს წარუდგენს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის შესაბამის, შესწორებულ პროექტს. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტში ცვლილება შესაძლებელია შეტანილ იქნეს აგრეთვე პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მისი განხილვისას იმ შემთხვევაში, თუ გამოთქმულ შენიშვნას დაეთანხმება მომხსენებელი.

9. თუ პარლამენტი ვერ მიიღებს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონს არაუგვიანეს დეკემბრის მესამე პარასკევისა, შესაძლებელია სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის იმავე ვარიანტს ან საქართველოს მთავრობისა და პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის წევრთა შემთანხმებული კომისიის მონაწილეობით გადამუშავებულ პროექტს ხელახლა ეყაროს კენჭი 10 დღის ვადაში, მაგრამ არაუგვიანეს 31 დეკემბრისა.

10. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონი ქვეყნდება დადგენილი წესით. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონი და მისი დანართები ხელმისაწვდომი უნდა იყოს საზოგადოებისთვის.

11. დასაგეგმი წლის დაწყებიდან არაუგვიანეს 1 თვისა საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო მუნიციპალიტეტებიდან და ავტონომიური რესპუბლიკებიდან მიღებული ინფორმაციების საფუძველზე უზრუნველყოფს ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის საბოლოო, დაზუსტებული ვარიანტის მომზადებას და პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტისთვის ინფორმაციის სახით წარდგენას.

მუხლი 139. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტის საკომიტეტო განხილვა

1. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტი განიხილება ამ რეგლამენტის 136-ე მუხლის შესაბამისად, თუ ამ მუხლით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

2. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტი საქართველოს მთავრობისგან მიღებისთანავე ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე. ამ პროექტის მიღებიდან 2 დღის ვადაში პარლამენტის ბიურო განიხილავს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარის მიერ წარმოდგენილ სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტის განხილვის გრაფიკს და მას დასამტკიცებლად წარუდგენს პარლამენტის თავმჯდომარეს.

3. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტის განხილვის გრაფიკით განისაზღვრება ბიუჯეტის პროექტის განმხილველი საპარლამენტო სუბიექტების მიერ ბიუჯეტის პროექტის განხილვისა და დასკვნების წარმოდგენის ვადები, აგრეთვე ბიუჯეტის პროექტის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვისა და მიღების საორიენტაციო ვადები.

4. საქართველოს მთავრობის მიერ სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტის პარლამენტისთვის წარდგენიდან 10 დღის ვადაში პარლამენტის თავმჯდომარე საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის დასკვნას უგზავნის საქართველოს მთავრობას.

5. საქართველოს მთავრობა სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტის გადამუშავებულ ვარიანტს (რომლის თითოეული გვერდი ვიზირებულია მისი მომზადებისთვის პასუხისმგებელი პირის მიერ) განსახილველად წარუდგენს პარლამენტს დასკვნის მიღებიდან არაუგვიანეს 5 დღისა. აღნიშნულ პროექტს უნდა ერთოდეს წარდგენილი წინადადებებისა და შენიშვნების შესახებ ინფორმაცია, რომელშიც მითითებულია თითოეული მათგანის გათვალისწინების მდგომარეობა.

6. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტის გადამუშავებული ვარიანტი პარლამენტისთვის წარდგენისთანავე ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე და 1 დღის ვადაში ეგზავნება საქართველოს ეროვნულ ბანკსა და სახელმწიფო აუდიტის სამსახურს.

მუხლი 140. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვა

1. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტს პარლამენტი პლენარულ სხდომაზე განიხილავს ამ რეგლამენტის 137-ე და 138-ე მუხლებით დადგენილი წესით, საქართველოს მთავრობის მიერ პროექტის გადამუშავებული ვარიანტის წარდგენიდან არაუგვიანეს 7 დღისა.
2. გამოსვლების დასრულების შემდეგ დასკვნითი სიტყვით, რომლის ხანგრძლივობა არ აღემატება 30 წუთს, გამოდის უფლებამოსილი პირი.
3. პარლამენტი სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონს იღებს სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, ერთი მოსმენით.
4. თუ პარლამენტი ვერ მიიღებს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონს, შესაძლებელია სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონის პროექტის იმავე ვარიანტს ან საქართველოს მთავრობისა და პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის წევრთა შემთანხმებული კომისიის მონაწილეობით გადამუშავებულ პროექტს ხელახლა ეყაროს კენჭი.
5. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონი ქვეყნდება დადგენილი წესით.

მუხლი 141. სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების კვარტალური ანგარიშის განხილვა

1. პარლამენტი საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის მეშვეობით ახორციელებს სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების საერთო, თანამიმდევრულ კონტროლს. სხვა კომიტეტები ბიუჯეტის შესრულების კონტროლს, როგორც წესი, ახორციელებენ მათი სფეროების მიხედვით.
2. ყოველი კვარტალის დასრულებიდან 1 თვის ვადაში საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო პარლამენტს წარუდგენს სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების კვარტალურ მიმოხილვას ნაზარდი ჯამით.
3. საბიუჯეტო წლის განმავლობაში სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ მიმოხილვას, როგორც წესი, განიხილავს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი, ხოლო სხვა კომიტეტები მას განიხილავენ მათი სფეროების მიხედვით. ისინი უფლებამოსილი არიან სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულებასთან დაკავშირებით შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისგან მოითხოვონ და მიიღონ დამატებითი ინფორმაცია. საკომიტეტო განხილვებს ორგანიზებას უწევს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი. განხილვების შედეგები, პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის გადაწყვეტილებით, წარედგინება პარლამენტს, რომელმაც შეიძლება განიხილოს ისინი.

მუხლი 142. სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიშის განხილვა

1. სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშს საქართველოს მთავრობა პარლამენტს დასამტკიცებლად წარუდგენს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მიერ ამ ანგარიშის შესახებ მოხსენების დასრულების თაობაზე ინფორმაციის მიწოდებისთანავე, მაგრამ არაუგვიანეს საბიუჯეტო წლის დასრულებიდან 5 თვისა. პარლამენტის აპარატი სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშს ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით უზავნის საქართველოს ეროვნულ ბანკს.
2. სახელმწიფო აუდიტის სამსახური საქართველოს მთავრობის მიერ სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიშის მისთვის გადაცემიდან 50 დღის ვადაში პარლამენტს წარუდგენს მოხსენებას ამ ანგარიშის შესახებ.
3. სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშს და ამ ანგარიშის შესახებ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოხსენებას:
 - ა) განიხილავს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი, ხოლო სხვა კომიტეტები მათ განიხილავენ, როგორც წესი, მათი სფეროების მიხედვით;

ბ) განიხილავენ ფრაქციები და უფრაქციო პარლამენტის წევრები.

4. სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშს და ამ ანგარიშის შესახებ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოხსენებას პარლამენტი განიხილავს არაუგვიანეს საგაზაფხულო სესიის დასრულებისა.

5. პარლამენტის აპარატი სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიშისა და ამ ანგარიშის შესახებ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოხსენების ასლებს მათი მიღებიდან არაუგვიანეს 3 დღისა გადასცემს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტს, სხვა კომიტეტებს, ფრაქციებს, უფრაქციო პარლამენტის წევრებსა და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისს და უგზავნის საქართველოს ეროვნულ ბანკს, ხოლო სახელმწიფო აუდიტის სამსახურს უგზავნის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშს. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიშისა და ამ ანგარიშის შესახებ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოხსენების მიღებიდან 2 დღის ვადაში განსაზღვრავს სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიშის განხილვის განრიგს და მას უგზავნის პარლამენტის კომიტეტებსა და ფრაქციებს, აგრეთვე საქართველოს მთავრობას, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურსა და საქართველოს ეროვნულ ბანკს. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი, სხვა კომიტეტები მათი სფეროების მიხედვით, ფრაქციები და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშს და ამ ანგარიშის შესახებ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოხსენებას 2 კვირის განმავლობაში განიხილავენ და სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშთან დაკავშირებით შესაბამის დასკვნას ამზადებენ.

6. პარლამენტის პლენარულ სხდომას წარედგინება პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის, სხვა კომიტეტებისა და ფრაქციების დასკვნები. სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიშის, ამ ანგარიშის შესახებ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოხსენების, პარლამენტის კომიტეტებისა და ფრაქციების დასკვნების განხილვისა და საპარლამენტო კამათის დასრულების შემდეგ, რომელიც მიმდინარეობს კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით, პარლამენტი იღებს დადგენილებას სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიშის თაობაზე. პარლამენტი სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშს ამტკიცებს იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზუსტად და სრულად ასახავს გასული საბიუჯეტო წლის ბიუჯეტის შემოსულობებისა და გადასახდელების მოცულობებს და მათ კანონიერებას. საწინააღმდეგო შემთხვევაში პარლამენტს შეუძლია არ დაამტკიცოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიში. პარლამენტი საგაზაფხულო სესიის დასრულებამდე იღებს დადგენილებას სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიშის დამტკიცების ან დაუმტკიცებლობის შესახებ.

თავი XVII. პარლამენტის, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურისა და ცესკოს ბიუჯეტების ფორმირება, პარლამენტის ხაზინადართა საბჭო

მუხლი 143. პარლამენტის ბიუჯეტის ფორმირება

1. პარლამენტის ბიუჯეტის პროექტის ფორმირებას და საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენას უზრუნველყოფს პარლამენტი საბიუჯეტო წლის დაწყებამდე, არაუგვიანეს 15 ივნისისა.

2. პარლამენტის ბიუჯეტის პროექტის ფორმირებას საერთო ხელმძღვანელობასა და კოორდინაციას უწევს პარლამენტის თავმჯდომარე. პარლამენტის ბიუჯეტის პროექტის ფორმირება ხდება პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტების, ფრაქციების, ხაზინადართა საბჭოს და პარლამენტის აპარატის წინადადებების საფუძველზე. პარლამენტის ბიუჯეტის პროექტი არაუგვიანეს 1 მაისისა წარედგინება პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტს. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის სხდომაზე პარლამენტის ბიუჯეტის პროექტს არაუგვიანეს 1 ივნისისა განსახილველად წარადგენს პარლამენტის აპარატის უფროსი. პარლამენტის ბიუჯეტის პროექტს პარლამენტს დასამტკიცებლად წარუდგენს პარლამენტის თავმჯდომარე. პარლამენტის ბიუჯეტის პროექტში პარლამენტისთვის (პროგრამული კლასიფიკაციის კოდი – 01 01) გათვალისწინებული დაფინანსების მოცულობის

შემცირება შეიძლება მხოლოდ პარლამენტის წინასწარი თანხმობით. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე პარლამენტის ბიუჯეტის პროექტის განხილვისას ამ პროექტის დარიგება სავალდებულოა. პარლამენტის ბიუჯეტის პროექტი უნდა ასახავდეს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის ძირითადი ჯგუფების მიხედვით ბიუჯეტის ხარჯების ფინანსური ოპერაციებისა და არაფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაციას.

3. სახელმწიფო ბიუჯეტში პარლამენტისთვის გათვალისწინებული ასიგნებების მოცულობის შემცირება წინა და მიმდინარე წლების შესაბამის მოცულობასთან შედარებით შეიძლება მხოლოდ პარლამენტის წინასწარი თანხმობით. პარლამენტი თავად იღებს გადაწყვეტილებას სახელმწიფო ბიუჯეტში პარლამენტისთვის გამოყოფილი საბიუჯეტო სახსრების განაწილების/გადანაწილების თაობაზე. თუ საბიუჯეტო სახსრების მოცულობა არ აღემატება პარლამენტისთვის გამოყოფილი საბიუჯეტო სახსრების 15%-ს, სახელმწიფო ბიუჯეტში პარლამენტისთვის გამოყოფილი საბიუჯეტო სახსრების განაწილების/გადანაწილების თაობაზე გადაწყვეტილებას იღებს პარლამენტის თავმჯდომარე, ხოლო სხვა შემთხვევაში – პარლამენტი დადგენილებით.

4. შრომის ანაზღაურების ფონდში წარმოქმნილი ეკონომიის განკარგვის თაობაზე გადაწყვეტილებას პარლამენტის აპარატის საფინანსო უზრუნველყოფის დეპარტამენტის წარდგინებისა და პარლამენტის ხაზინადართა საბჭოს რეკომენდაციის საფუძველზე იღებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

5. პარლამენტში საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში შეიძლება შეიქმნას სპეციალური ფონდი, რომელშიც აისახება ამ რეგლამენტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პარლამენტის წევრის ხელფასიდან დაკავებული თანხა. პარლამენტის წევრს უფლება აქვს, ამ ფონდის სასარგებლოდ უარი განაცხადოს ხელფასზე. აღნიშნულ ფონდში ასახული თანხების განკარგვის თაობაზე გადაწყვეტილებას იღებს პარლამენტის თავმჯდომარე თავისი ინიციატივით ან პარლამენტის ხაზინადართა საბჭოს წინადადების საფუძველზე. მიღებული გადაწყვეტილების თაობაზე ინფორმაციას პარლამენტის თავმჯდომარე აწვდის პარლამენტის ბიუროს.

მუხლი 144. სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ბიუჯეტის ფორმირება

1. სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მომავალი წლის ბიუჯეტის საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენას უზრუნველყოფს პარლამენტი.

2. გენერალური აუდიტორი პარლამენტს 1 მაისამდე წარუდგენს მომავალი წლის საბიუჯეტო განაცხადს ბიუჯეტის ხარჯთაღრიცხვისა და მუშაკთა ზღვრული ოდენობის შესახებ.

3. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი არაუგვიანეს 1 ივნისისა განიხილავს წარდგენილ საბიუჯეტო განაცხადს, იღებს გადაწყვეტილებას და მას განსახილველად გადასცემს პარლამენტს. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ბიუჯეტის განხილვისას ამ პროექტის დარიგება სავალდებულოა.

4. პარლამენტის მიერ განხილვის შემდეგ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ბიუჯეტი არაუგვიანეს 15 ივნისისა წარედგინება საქართველოს მთავრობას სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტში გასათვალისწინებლად.

5. სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ხარჯების ზღვრული მოცულობის დამტკიცებისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს, რომ იგი არ უნდა იყოს წინა საბიუჯეტო წელს დამტკიცებულ მოცულობაზე ნაკლები. ამასთანავე, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მიმდინარე ხარჯების შემცირება წინა წლის საბიუჯეტო სახსრებთან შედარებით შეიძლება მხოლოდ პარლამენტის ბიუროს წინასწარი თანხმობით.

მუხლი 145. ცესკოს ბიუჯეტის ფორმირება

1. ცესკოს მომავალი წლის ბიუჯეტის საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენას უზრუნველყოფს

პარლამენტი.

2. ცესკო პარლამენტს 1 მაისამდე წარუდგენს მომავალი წლის საბიუჯეტო განაცხადს ბიუჯეტის ხარჯთაღრიცხვისა და მუშაკთა ზღვრული ოდენობის შესახებ.
3. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი არაუგვიანეს 1 ივნისისა განიხილავს წარდგენილ საბიუჯეტო განაცხადს, იღებს გადაწყვეტილებას და მას განსახილველად გადასცემს პარლამენტს.
4. პარლამენტის მიერ განხილვის შემდეგ ცესკოს ბიუჯეტი არაუგვიანეს 15 ივნისისა წარედგინება საქართველოს მთავრობას სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტში გასათვალისწინებლად.

მუხლი 146. პარლამენტის ხაზინადართა საბჭო

1. პარლამენტში საფინანსო საქმიანობას თავისი კომპეტენციის ფარგლებში აკონტროლებს პარლამენტის თავმჯდომარე პარლამენტის ბიუჯეტის მიზნობრივი ხარჯვისთვის შექმნილი ხაზინადართა საბჭოს მეშვეობით.
2. პარლამენტის ხაზინადართა საბჭო არის პარლამენტის თავმჯდომარის სათაბირო ორგანო. ხაზინადართა საბჭოს წევრთა რაოდენობასა და შემადგენლობას ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე. ხაზინადართა საბჭოს შემადგენლობას განსაზღვრავს პარლამენტის თავმჯდომარე ფრაქციებთან წინასწარი კონსულტაციების საფუძველზე.
3. პარლამენტის ხაზინადართა საბჭოს ხელმძღვანელობს პარლამენტის თავმჯდომარე ან მისი დავალებით – ხაზინადართა საბჭოს ერთ-ერთი წევრი.
4. ხაზინადართა საბჭოს უფლებამოსილებები და საქმიანობის წესი განისაზღვრება ხაზინადართა საბჭოს დებულებით, რომელსაც ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე.
5. პარლამენტის ხაზინადართა საბჭოს სხდომის პარლამენტის პლენარული სხდომის მიმდინარეობისას გამართვა დაუშვებელია.

კარი V. საპარლამენტო კონტროლი

თავი XVIII. საპარლამენტო კონტროლის ძირითადი მექანიზმები

მუხლი 147. კომიტეტის სხდომაზე თანამდებობის პირების სავალდებულო დასწრება

1. საქართველოს მთავრობის წევრი, პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული თანამდებობის პირი (მთავრობის წევრი, პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული ორგანოს ხელმძღვანელი ან თანამდებობის პირი, რომელიც საქართველოს კონსტიტუციის ან სხვა საკანონმდებლო აქტის თანახმად პარლამენტს წარუდგენს თავისი საქმიანობის ანგარიშს ან რომლის სხვა სახის ანგარიშვალდებულებას პარლამენტის წინაშე უშუალოდ ითვალისწინებს საკანონმდებლო აქტი), პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული ორგანოს ხელმძღვანელი, საქართველოს სახალხო დამცველი უფლებამოსილია, ხოლო მოთხოვნის შემთხვევაში – ვალდებულია ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით დაესწროს კომიტეტის სხდომას, პასუხი გასცეს სხდომაზე დასმულ შეკითხვებს და წარმოადგინოს გაწეული საქმიანობის ანგარიში. ასეთ პირს მისი მოთხოვნისთანავე უნდა მოუსმინოს კომიტეტმა.
2. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსის მოთხოვნისთანავე მისი მოსმენის ფარგლებში აღნიშნული სამსახურის უფროსი კომიტეტს წარუდგენს აგრეთვე:

ა) ინფორმაციას სამსახურის საქმიანობის პროცესში გამოვლენილი საკანონმდებლო ხარვეზების თაობაზე და მოსაზრებებს აღნიშნული ხარვეზების აღმოსაფხვრელად განსახორციელებელი ღონისძიებების შესახებ;

ბ) მოსაზრებებს სამსახურის საქმიანობის ეფექტიანობის გასაზრდელად განსახორციელებელი ღონისძიებების შესახებ.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირი ვალდებულია კომიტეტის სხდომას დაესწროს კომიტეტის სხდომაზე დამსწრეთა უმრავლესობის ან ფრაქციის მოთხოვნის საფუძველზე, გარდა ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. ამასთანავე, ფრაქციას აღნიშნული პირის კომიტეტის სხდომაზე სავალდებულო წესით მოწვევის უფლება აქვს იმ შემთხვევაში, თუ მას ჰყავს კომიტეტში წევრი.

4. საქართველოს პრემიერ-მინისტრი, საქართველოს გენერალური პროკურორი, საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი ვალდებულია კომიტეტის სხდომას დაესწროს კომიტეტის წევრების სიითი შემადგენლობის უმრავლესობის წერილობითი მოთხოვნით, რომელიც უნდა შეიცავდეს კომიტეტის სხდომაზე მოსაწვევ პირთან ერთად განსახილველი საკითხის/საკითხების შესახებ ამომწურავ ინფორმაციას.

5. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ პირს კომიტეტის სხდომაზე მოწვევის შესახებ კომიტეტის მოთხოვნას ფრაქციის მიმართვიდან ან კომიტეტის მიერ გადაწყვეტილების მიღებიდან არაუგვიანეს 3 დღისა უგზავნის კომიტეტის თავმჯდომარე. კომიტეტის სხდომაზე მოწვევის შესახებ კომიტეტის მოთხოვნა უნდა გაიგზავნოს სხდომამდე არაუგვიანეს 1 კვირისა. კომიტეტი კომიტეტის სხდომაზე მოწვეულ პირს უსმენს ამ ვადის გასვლის შემდეგ გამართულ პირველსავე კომიტეტის სხდომაზე. ამ წესის შეცვლა შესაძლებელია მოწვევის ინიციატორსა და მოსაწვევ პირს შორის შეთანხმების შემთხვევაში.

6. ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული მოთხოვნა უნდა შეიცავდეს კომიტეტის სხდომაზე მოსაწვევ პირთან ერთად განსახილველი საკითხის/საკითხების შესახებ ამომწურავ ინფორმაციას. კომიტეტის სხდომაზე მოწვეულ პირს უფლება აქვს, არ ისაუბროს იმ საკითხებზე, რომლებიც ამ მუხლით დადგენილი წესით მისთვის წინასწარ არ ყოფილა ცნობილი.

7. კომიტეტის სხდომაზე სავალდებულო წესით მოწვეულ პირს სიტყვით გამოსვლისთვის ეძლევა 20 წუთი, რომელიც სხდომის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით შეიძლება გაგრძელდეს არაუმეტეს 10 წუთით.

8. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირის მოხსენების დასრულების შემდეგ პარლამენტის წევრებს უფლება აქვთ, მოხსენების თაობაზე შეკითხვებით მიმართონ მას არანაკლებ 30 წუთის განმავლობაში. თავდაპირველად შეკითხვას სვამს მოწვევის ინიციატორი. შეკითხვების დრო სამართლიანად უნდა განაწილდეს ფრაქციებს/უფრაქციო პარლამენტის წევრებს შორის. შეკითხვების დასრულების შემდეგ თანამდებობის პირი პარლამენტის წევრთა მიერ დასმულ შეკითხვებს ცალ-ცალკე უპასუხებს.

9. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირი ვალდებულია კომიტეტის სხდომაზე სავალდებულო წესით დასწრებიდან 2 თვის ვადაში დაესწროს კომიტეტის სხდომას კომიტეტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობის მოთხოვნით.

10. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი პერიოდულად შეისწავლის კომიტეტის სხდომაზე თანამდებობის პირის სავალდებულო დასწრებისა და კომიტეტის სხდომაზე თანამდებობის პირის მოსმენის საკითხს. ამ მიზნით პარლამენტის კომიტეტები კალენდარული წლის ყოველი მესამე თვის (მარტი, ივნისი, სექტემბერი, დეკემბერი) დასრულებიდან არაუგვიანეს 5 დღისა პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს უგზავნიან ამ მუხლის პირველი-მე-5 პუნქტებით გათვალისწინებული თანამდებობის პირის მიმართვას კომიტეტის სხდომაზე მოსმენის მოთხოვნის თაობაზე და კომიტეტის სხდომაზე თანამდებობის პირის მოწვევის შესახებ მოთხოვნებს, აგრეთვე ინფორმაციას კომიტეტის სხდომაზე თანამდებობის პირის დასწრების/მოსმენის გამართვის თაობაზე. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ამ პუნქტით კომიტეტებისთვის განსაზღვრული

ვადის გასვლიდან 15 დღეში შეისწავლის მიღებულ ინფორმაციას და საჭიროების შემთხვევაში ახდენს სათანადო რეაგირებას, მათ შორის, შეიმუშავებს რეკომენდაციებს. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი აღნიშნული ინფორმაციის შესწავლის შედეგებს წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს, აგრეთვე უზრუნველყოფს შესაბამისი ინფორმაციის პარლამენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნებას.

11. ამ მუხლის პირველი-მე-5 პუნქტებით გათვალისწინებული თანამდებობის პირის მიმართვა კომიტეტის სხდომაზე მოსმენის მოთხოვნის თაობაზე და კომიტეტის სხდომაზე თანამდებობის პირის მოწვევის შესახებ მოთხოვნები, აგრეთვე მოწვეული პირის კომიტეტის სხდომაზე მოსმენის აუდიოჩანაწერი ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

საქართველოს პარლამენტის 2025 წლის 24 ივნისის რეგლამენტი №712 – ვებგვერდი, 25.06.2025წ.

მუხლი 148. პარლამენტის წევრის კითხვა

1. პარლამენტის წევრი უფლებამოსილია კითხვით მიმართოს საქართველოს მთავრობას, პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებულ სხვა ორგანოს, მთავრობის წევრს, ყველა დონის ტერიტორიული ერთეულის ხელისუფლების ორგანოს, სახელმწიფო დაწესებულებას. კითხვაზე დროული და სრული პასუხის გაცემა სავალდებულოა.

2. კითხვა უნდა იყოს წერილობითი. კითხვის შინაარსი უნდა შეეხებოდეს ადრესატის უფლებამოსილებისთვის მიკუთვნებულ საკითხს.

3. კითხვა ჰზარდება პარლამენტის აპარატს, რომელიც მას აღრიცხავს და დაუყოვნებლივ აქვეყნებს პარლამენტის ვებგვერდზე. პარლამენტის აპარატი კითხვას ადრესატს გადასცემს მისთვის ჩაბარებიდან არაუგვიანეს 1 დღისა.

4. თითოეული ორგანო, თანამდებობის პირი, რომელსაც პარლამენტის წევრმა კითხვით მიმართა, ვალდებულია პარლამენტს კითხვის მიღებიდან 10 დღეში წარუდგინოს სრული წერილობითი პასუხი. ეს ვადა კითხვის ავტორისადმი ადრესატის დასაბუთებული წერილობითი მიმართვის საფუძველზე შეიძლება გაგრძელდეს 10 დღით. კითხვაზე პასუხს ხელს აწერს მხოლოდ ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული შესაბამისი დაწესებულების ხელმძღვანელი ან საქართველოს მთავრობის შესაბამისი წევრი.

5. თანამდებობის პირს უფლება აქვს, კითხვაზე პასუხში არ მიუთითოს ის ინფორმაცია, რომელიც სახელმწიფო საიდუმლოებას შეიცავს.

6. პარლამენტის წევრს უფლება აქვს, კითხვა ნებისმიერ დროს გამოითხოვოს.

7. კითხვაზე პასუხი პარლამენტის აპარატის მიერ გადაეცემა კითხვის ავტორს და ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე, გარდა კონფიდენციალური ინფორმაციისა. კითხვაზე პასუხის გაცემისთვის დადგენილი ვადის გადაცილების შემთხვევაში გადაცილების თაობაზე აღინიშნება პასუხის გამოქვეყნებისას.

8. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი კალენდარული წლის თებერვლისა და ყოველი მომდევნო მესამე თვის (მაისი, აგვისტო, ნოემბერი) დასრულებიდან არაუგვიანეს 15 დღისა შეისწავლის ამ მუხლის მე-4 პუნქტით დადგენილი მოთხოვნების (გარდა სრული წერილობითი პასუხის წარდგენის მოთხოვნისა) შესაბამისად პარლამენტის წევრის კითხვაზე რეაგირების საკითხს. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი პარლამენტის წევრის კითხვაზე რეაგირების შესახებ ინფორმაციას წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის ბიურო უფლებამოსილია აღნიშნული საკითხი შეიტანოს პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი უზრუნველყოფს ზემოაღნიშნული ინფორმაციის პარლამენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნებას.

9. პარლამენტის წევრის კითხვა მომდევნო მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობის შემდეგ

მუხლი 149. ინტერპელაცია

1. პარლამენტის პლენარული სხდომების (გარდა რიგგარეშე სხდომებისა და რიგგარეშე სესიისა, აგრეთვე დეკემბრისა და საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ყოველწლიური მოხსენების მოსმენის პლენარული სხდომების კვირისა) კვირის ოთხშაბათსა და ხუთშაბათს დღის წესრიგის დამტკიცების შემდეგ იმართება ინტერპელაცია. პარლამენტის მორიგი სესიის ყოველი თვის ბოლო ოთხშაბათს (გარდა დეკემბრისა და ივნისისა) ამ მუხლით დადგენილი წესით იმართება საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ინტერპელაცია. ინტერპელაციის ხანგრძლივობა 1 დღეში ჯამურად 3 საათს არ უნდა აღემატებოდეს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აღნიშნული დრო, პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა უმრავლესობის გადაწყვეტილებით, გაგრძელდება მიმდინარე ინტერპელაციის პროცედურის დასრულებამდე.
2. ინტერპელაცია იმართება წერილობითი და ზეპირი შეკითხვების დასმის პროცედურით.
3. ინტერპელაციის წესით შეკითხვის დასმის უფლება აქვს ფრაქციას, პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციან ჯგუფს (შემდგომ – შეკითხვის ავტორი).
4. ინტერპელაციის პროცედურა ვრცელდება საქართველოს მთავრობაზე, მთავრობის წევრზე, პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებულ სხვა ორგანოზე (შემდგომ – ადრესატი).
5. ინტერპელაციის პროცედურას ესწრება ის ადრესატი, რომლის მიმართაც ინტერპელაციის წესით წერილობითი შეკითხვა დაისვა არაუგვიანეს პლენარული სხდომების წინა კვირის ოთხშაბათის 12 საათისა. შეკითხვის შინაარსი უნდა იყოს კონკრეტული და უნდა შეეხებოდეს ადრესატის უფლებამოსილებისთვის მიკუთვნებულ საკითხს.
6. შეკითხვა ჰპირდება პარლამენტის თავმჯდომარეს, რომელიც მას გადასცემს ადრესატს არაუგვიანეს პლენარული სხდომების წინა კვირის ოთხშაბათისა.
7. ადრესატი ვალდებულია შეკითხვას პირადად უპასუხოს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე. შეკითხვაზე პასუხის წერილობით წარდგენა სავალდებულო არ არის.
8. პარლამენტის პლენარული სხდომების კვირაში კონკრეტული ადრესატის მიმართ ინტერპელაციის დღეს მასთან და შეკითხვის ავტორთან კონსულტაციის საფუძველზე ადგენს პარლამენტის ბიურო პლენარული სხდომების დღის წესრიგის განსაზღვრისას. პარლამენტის მორიგი სესიის ყოველი თვის განმავლობაში ინტერპელაციის წესით დასმული შეკითხვების ერთი და იგივე ადრესატი პარლამენტში წარდგება მხოლოდ ერთხელ.
9. შეკითხვის ავტორს უფლება აქვს, შეკითხვა ნებისმიერ დროს გამოითხოვოს. ამ შემთხვევაში ადრესატი პარლამენტის წინაშე აღარ წარდგება.
10. თუ ინტერპელაციის წესით დასმული შეკითხვების რაოდენობა შეუძლებელს ხდის ინტერპელაციის პროცედურის 3-საათიანი რეგლამენტის დაცვას, პარლამენტის ბიურო ამცირებს ამ მუხლით გათვალისწინებულ დროებს და ადგენს ახალ განრიგს ან შეკითხვების ნაწილზე ინტერპელაციის პროცედურას ინტერპელაციის სხვა დღეს გადაიტანს.
11. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე თავდაპირველად შეკითხვის ავტორს ეძლევა 3 წუთი, ხოლო შემდეგ ადრესატს – 10 წუთი, რომელიც შეიძლება გააგრძელოს სხდომის თავმჯდომარემ. ერთი ადრესატის მიმართ რამდენიმე შეკითხვის არსებობისას შეკითხვები ინტერპელაციის ერთ პროცედურაში ერთიანდება. ამ შემთხვევაში ადრესატი შეკითხვებს ყველა შეკითხვის დასმის შემდეგ უპასუხებს.
12. შეკითხვის ავტორს უფლება აქვს, ადრესატს დამაზუსტებელი კითხვით მიმართოს ერთხელ, არაუმეტეს 1 წუთით. ყველა დამაზუსტებელი კითხვის დასმის შემდეგ ადრესატს პასუხის

დაზუსტებისთვის ეძლევა 5 წუთი, რომელიც შეიძლება გააგრძელოს სხდომის თავმჯდომარემ.

13. ინტერპელაციის წესით წინასწარ წერილობით დასმულ შეკითხვებზე პასუხის გაცემის შემდეგ თითოეულ ფრაქციას ან პარლამენტის წევრთა შვიდკაციან ჯგუფს ეძლევა უფლება, დასვას არაუმეტეს 2 ზეპირი შეკითხვა, რომლებიც შეიძლება არ იყოს დაკავშირებული წერილობითი შეკითხვების თემატიკასთან, თუმცა უნდა შეეხებოდეს ადრესატის უფლებამოსილებისთვის მიკუთვნებულ საკითხს.

14. ერთი ზეპირი შეკითხვის დასასმელად შეკითხვის ავტორს ეძლევა 2 წუთი. ადრესატი შეკითხვებს ყველა შეკითხვის დასმის შემდეგ უპასუხებს. ზეპირ შეკითხვაზე პასუხის მოსამზადებლად ცხადდება შესვენება 15 წუთით. თუ ადრესატს არ სურს შესვენებით სარგებლობა, შესვენება არ ცხადდება. ადრესატს ყველა შეკითხვაზე პასუხის გასაცემად ეძლევა 10 წუთი, რომელიც შეიძლება გააგრძელოს პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარემ.

15. თითოეული ადრესატის მიმართ ინტერპელაციის პროცედურის დასრულების შემდეგ დებატებისთვის თითოეულ ფრაქციას ეძლევა 5 წუთი, ხოლო უფრაქციო პარლამენტის წევრს – 1 წუთი. პარლამენტის წევრები სიტყვით გამოდიან შემდეგი თანამიმდევრობით: თავდაპირველად – უფრაქციო პარლამენტის წევრები, შემდეგ – ყველაზე მცირერიცხოვანი ფრაქციის წარმომადგენლები, ხოლო ბოლოს – რიგითობის მიხედვით უფრო მრავალრიცხოვანი ფრაქციების წარმომადგენლები. ფრაქცია მისთვის გამოყოფილი დროის ფარგლებში განსაზღვრავს გამომსვლელთა რაოდენობას. გამომსვლელისთვის გამოყოფილი დროის გაზრდა დაუშვებელია. დებატების შემდეგ ადრესატს ეძლევა 5 წუთი დასკვნითი გამოსვლისთვის.

16. ინტერპელაციის წესით დასმული შეკითხვა მომდევნო მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობის შემდეგ გათხოვილად ჩაითვლება.

მუხლი 150. საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ყოველწლიური მოხსენება

1. საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ვალდებულია წელიწადში ერთხელ, საგაზაფხულო სესიის პლენარული სხდომების ბოლო თვეში პარლამენტს წარუდგინოს მოხსენება სამთავრობო პროგრამის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ. აღნიშნული მოხსენება წერილობითი ფორმით პარლამენტს წარედგინება 1 ივნისამდე.

2. საქართველოს პრემიერ-მინისტრის მოხსენებით წარდგომის ზუსტ დროს განსაზღვრავს პარლამენტის ბიურო საქართველოს პრემიერ-მინისტრთან შეთანხმებით.

3. საქართველოს პრემიერ-მინისტრის მოხსენების დასრულების შემდეგ მოხსენების განხილვა გრძელდება კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვის პროცედურის შესაბამისად. მოხსენების განხილვის შემდეგ შეიძლება მიღებულ იქნეს დადგენილება. მისი პროექტი პარლამენტს წარედგინება და განიხილება და დადგენილება მიიღება ამ რეგლამენტის 127-ე მუხლით განსაზღვრული წესით.

მუხლი 151. საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ანგარიში

1. პარლამენტი უფლებამოსილია საქართველოს პრემიერ-მინისტრს მოსთხოვოს სამთავრობო პროგრამის ცალკეული ნაწილის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ ანგარიშის წარდგენა. ანგარიშის წარდგენის მოთხოვნის შესახებ გადაწყვეტილებას პარლამენტი იღებს კომიტეტის ან ფრაქციის მოთხოვნის საფუძველზე, პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედისა. ანგარიშის წარდგენის მოთხოვნის თაობაზე კომიტეტის ან ფრაქციის გადაწყვეტილება წარედგინება პარლამენტის ბიუროს, რომელსაც საკითხი შეაქვს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე შესაბამისი კომიტეტის ან ფრაქციის წარმომადგენელს ანგარიშის წარდგენის მოთხოვნის დასაბუთებისთვის ეძლევა დრო არაუმეტეს 10 წუთისა, რის შემდეგაც საკითხს კენჭი ეყრება. ანგარიშის წარდგენის მოთხოვნის შესახებ პარლამენტის გადაწყვეტილება ფორმდება საოქმო ჩანაწერით და დაუყოვნებლივ ეგზავნება ადრესატს.

2. საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ ანგარიშს წერილობითი ფორმით პარლამენტს წარუდგენს სათანადო მოთხოვნის მიღებიდან 2 კვირის ვადაში და არაუგვიანეს 3 კვირისა პარლამენტის წინაშე წარდგება შესაბამისი ანგარიშით. საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ანგარიშით წარდგომის ზუსტ დროს განსაზღვრავს პარლამენტის ბიურო საქართველოს პრემიერ-მინისტრთან შეთანხმებით.

3. ამ მუხლით გათვალისწინებული ანგარიში განიხილება კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვის პროცედურის შესაბამისად. ანგარიშის განხილვის შემდეგ შეიძლება მიღებულ იქნეს დადგენილება. მისი პროექტი პარლამენტს წარედგინება და განიხილება და დადგენილება მიიღება ამ რეგლამენტის 127-ე მუხლით განსაზღვრული წესით.

მუხლი 152. თანამდებობის პირის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე გამოცხადება

1. პარლამენტი კომიტეტის ან ფრაქციის მოთხოვნის საფუძველზე, პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებით პლენარულ სხდომაზე იწვევს საქართველოს მთავრობის წევრს, პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებულ თანამდებობის პირს, პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული ორგანოს ხელმძღვანელს. თითოეული მათგანი ვალდებულია გამოცხადდეს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე, ამ მუხლით დადგენილი წესით პასუხი გასცეს სხდომაზე დასმულ შეკითხვებს და წარმოადგინოს გაწეული საქმიანობის ანგარიში. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე თანამდებობის პირის მოწვევის თაობაზე კომიტეტის ან ფრაქციის გადაწყვეტილება წარედგინება პარლამენტის ბიუროს, რომელსაც საკითხი შეაქვს უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე შესაბამისი კომიტეტის ან ფრაქციის წარმომადგენელს თანამდებობის პირის მოწვევის მოთხოვნის დასაბუთებისთვის ეძლევა დრო არაუმეტეს 10 წუთისა, რის შემდეგაც საკითხს კენჭი ეყრება. პარლამენტის გადაწყვეტილება დაუყოვნებლივ ეგზავნება ადრესატს.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირი პარლამენტის წინაშე წარდგება, როგორც წესი, ყოველი თვის პლენარული სხდომების ბოლო კვირის პარასკევს და ისაუბრებს იმ საკითხებზე, რომლებიც მას გადაეცა აღნიშნულ დრომდე არაუგვიანეს 10 დღისა.

3. თანამდებობის პირს ამ მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით განსაზღვრულ საკითხთან დაკავშირებით სიტყვით გამოსვლისთვის ეძლევა 30 წუთი.

4. თანამდებობის პირის მოხსენების დასრულების შემდეგ, 30 წუთის განმავლობაში პარლამენტის წევრებს უფლება აქვთ, მოხსენების თაობაზე შეკითხვებით მიმართონ მას და მოისმინონ პასუხები. თითოეული შეკითხვის ავტორისთვის გამოყოფილი დრო არ უნდა აღემატებოდეს 2 წუთს, რომელიც შეიძლება გაგრძელდეს 30 წამით, დაზუსტების უფლების გარეშე. პარლამენტის წევრს უფლება აქვს, შეკითხვის დასასმელად გამოვიდეს მხოლოდ ერთხელ. შეკითხვების დასრულების შემდეგ თანამდებობის პირი პარლამენტის წევრთა მიერ დასმულ შეკითხვებს ცალ-ცალკე უპასუხებს.

5. თანამდებობის პირის სიტყვით გამოსვლისა და კითხვა-პასუხის შემდეგ იმართება პოლიტიკური დებატები ამ რეგლამენტის 88-ე მუხლის მე-2-მე-6 პუნქტებით დადგენილი წესით. ამის შემდეგ თანამდებობის პირს ეძლევა 15 წუთი დასკვნითი გამოსვლისთვის.

6. თანამდებობის პირის მოსმენის შემდეგ პარლამენტმა შეიძლება მიიღოს დადგენილება. მისი პროექტი პარლამენტს წარედგინება და განიხილება და დადგენილება მიიღება ამ რეგლამენტის 127-ე მუხლით განსაზღვრული წესით.

მუხლი 153. საქართველოს მთავრობის წევრისა და სხვა თანამდებობის პირის მოსმენა

1. საქართველოს მთავრობის წევრს, პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებულ თანამდებობის პირს,

პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული ორგანოს ხელმძღვანელს, საქართველოს სახალხო დამცველს მისი მოთხოვნისთანავე უნდა მოუსმინოს პარლამენტმა.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული თანამდებობის პირი ვალდებულია პარლამენტისადმი მიმართვამდე არაუგვიანეს 3 დღისა პარლამენტის თავმჯდომარეს წერილობით წარუდგინოს ის საკითხები, რომლებზეც მას სურს პარლამენტისადმი მიმართვა. პარლამენტის თავმჯდომარე პარლამენტის აპარატის მეშვეობით უზრუნველყოფს თანამდებობის პირის მიერ წარმოდგენილი წერილობითი მიმართვის ფრაქციებისა და უფრაქციო პარლამენტის წევრებისთვის დაუყოვნებლივ გაგზავნას.

3. ამ მუხლით გათვალისწინებული თანამდებობის პირის პარლამენტისადმი მიმართვისას პლენარულ სხდომაზე მისი გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 20 წუთს. აუცილებლობის შემთხვევაში იგი შეიძლება გააგრძელოს სხდომის თავმჯდომარემ 10 წუთით.

4. თანამდებობის პირის პარლამენტისადმი მიმართვის დასრულების შემდეგ თანამდებობის პირის გამოსვლა განიხილება კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.

თავი XIX. საპარლამენტო კონტროლი თავდაცვის სფეროში

მუხლი 154. საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სექტორზე საპარლამენტო კონტროლი

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის, საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის, სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს ოპერატიულ-ტექნიკური სააგენტოს (შემდგომ – საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სექტორში შემავალი უწყებები) საქმიანობას პარლამენტი აკონტროლებს პარლამენტის თავდაცვისა და უსაფრთხოების კომიტეტის, ნდობის ჯგუფისა და სხვა დარგობრივი სპეციალიზაციის კომიტეტების მეშვეობით.

საქართველოს პარლამენტის 2025 წლის 26 ივნისის რეგლამენტი №785 – ვებგვერდი, 27.06.2025წ.

მუხლი 155. ნდობის ჯგუფის შემადგენლობა

1. საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სექტორში შემავალ უწყებებზე საპარლამენტო კონტროლის განხორციელების მიზნით, ამ მუხლით დადგენილი წესით პარლამენტის თავდაცვისა და უსაფრთხოების კომიტეტში იქმნება ნდობის ჯგუფი.

2. ნდობის ჯგუფი შედგება 5 წევრისგან, რომელთაგან ერთი არის პარლამენტის თავდაცვისა და უსაფრთხოების კომიტეტის თავმჯდომარე, ორი – საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქციის/ფრაქციების წევრი, ხოლო ორი – საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი ფრაქციების წევრი.

3. ფრაქციები ნდობის ჯგუფის წევრებად დასახელებულ პირებს წარუდგენენ პარლამენტს. საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი ფრაქციების მიერ ნდობის ჯგუფის წევრად ორზე მეტი პირის დასახელების შემთხვევაში პარლამენტს პლენარულ სხდომაზე წარედგინება იმ 2 ფრაქციის წევრი, რომლებშიც საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალ სხვა ფრაქციებზე მეტი პარლამენტის წევრია გაერთიანებული. ფრაქციების წევრთა თანაბარი რაოდენობის შემთხვევაში პარლამენტს პლენარულ სხდომაზე წარედგინება იმ ფრაქციის წევრი, რომლის პარტიამაც პარლამენტის არჩევნებში მეტი ხმა მიიღო.

4. ნდობის ჯგუფის წევრად დასახელებული პირი სახელმწიფო საიდუმლოებასთან დაშვების მისაღებად, პარლამენტისთვის წარდგენამდე შემოწმებას გადის „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.
5. პარლამენტი ცნობად იღებს ნდობის ჯგუფის შემადგენლობას, რაც ფორმდება საოქმო ჩანაწერით.
6. ნდობის ჯგუფს თავმჯდომარეობს და წარმოადგენს პარლამენტის თავდაცვისა და უსაფრთხოების კომიტეტის თავმჯდომარე.
7. ფრაქციის მიერ წარდგენილ ნდობის ჯგუფის წევრს უფლებამოსილება უწყდება ამ ფრაქციის მიერ ახალი კანდიდატურის წარდგენის შემთხვევაში. ნდობის ჯგუფის წევრს უფლებამოსილება უწყდება პარლამენტის მიერ ამ ფაქტის ცნობად მიღების მომენტიდან.

მუხლი 156. ნდობის ჯგუფის მუშაობის წესი

1. ნდობის ჯგუფის სხდომაზე გადაწყვეტილება მიიღება ნდობის ჯგუფის წევრთა ხმების უმრავლესობით. ნდობის ჯგუფის სხდომა დახურულია.
2. ნდობის ჯგუფის სხდომები იმართება საჭიროებისამებრ. ნდობის ჯგუფის სხდომას იწვევს და წარმართავს ნდობის ჯგუფის თავმჯდომარე. ნდობის ჯგუფის სხდომა შეიძლება მოწვეულ იქნეს ნდობის ჯგუფის ნებისმიერი წევრის წინადადებით, თუ სხდომის გამართვას მხარს დაუჭერს ნდობის ჯგუფის წევრთა უმრავლესობა.
3. ნდობის ჯგუფის გადაწყვეტილებით, მოწვევის შემთხვევაში მის სხდომას შეიძლება დაესწრონ სხვა პარლამენტის წევრები, აგრეთვე საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სექტორში შემავალი უწყებებიდან მოწვეული პირები.

მუხლი 157. პარლამენტის საკონტროლო უფლებამოსილებები თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში

1. ნდობის ჯგუფი საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ზედამხედველობს საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში საიდუმლო საქმიანობასა და სპეციალურ პროგრამებს, გარდა საქმიანობის ფარულ ფორმებსა და მეთოდებთან დაკავშირებული ნაწილისა.
2. შესაბამისი უწყებები ვალდებული არიან ნდობის ჯგუფის მოთხოვნის შემთხვევაში წარუდგინონ მას მისი უფლებამოსილების შეუფერხებელი განხორციელებისთვის საჭირო ყველა ინფორმაცია, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – საქართველოს ოპერატიულ-ტექნიკური სააგენტო (შემდგომ – საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – საქართველოს ოპერატიულ-ტექნიკური სააგენტო) ნდობის ჯგუფს ინფორმაციას წარუდგენს ამ მუხლის მე-9 პუნქტით დადგენილი წესით.
3. შესაბამისი უწყებები, ეროვნული/საზოგადოებრივი უსაფრთხოებისა და სახელმწიფო ინტერესების დაცვის ინტერესებიდან გამომდინარე, უფლებამოსილი არიან უარი განაცხადონ ნდობის ჯგუფისთვის მიმდინარე საქმეებსა და ღონისძიებებთან დაკავშირებული ინფორმაციის მიწოდებაზე. შეზღუდულია აგრეთვე შესაბამისი უწყებების მიერ ნდობის ჯგუფისთვის საქმიანობის ფარულ ფორმებსა და მეთოდებთან დაკავშირებული ინფორმაციის (მათ შორის, ნორმატიული აქტის) მიწოდება. საერთაშორისო ხელშეკრულებებით განსაზღვრული თანამშრომლობის ფარგლებში ნდობის ჯგუფს ინფორმაცია მიეწოდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.
4. ნდობის ჯგუფისთვის ინფორმაციის მიწოდებაზე უარის განცხადების შემთხვევაში შესაბამისი უწყებები ვალდებული არიან მას წარუდგინონ უარის წერილობითი დასაბუთება.

5. შესაბამისი უწყებები ნდობის ჯგუფს წარუდგენენ დეტალურ ინფორმაციას განსახორციელებელი საიდუმლო სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ, თუ შესასყიდი საქონლის ან მომსახურების სავარაუდო ღირებულება აღემატება 2 000 000 (ორ მილიონ) ლარს, ხოლო შესასყიდი სამშენებლო სამუშაოს სავარაუდო ღირებულება – 4 000 000 (ოთხ მილიონ) ლარს, აგრეთვე წელიწადში არანაკლებ ერთხელ წარუდგენენ ინფორმაციას განხორციელებული და მიმდინარე საიდუმლო სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ.

6. შესაბამისი უწყებები პარლამენტის თავდაცვისა და უსაფრთხოების კომიტეტს წარუდგენენ დეტალურ ინფორმაციას განსახორციელებელი არასაიდუმლო სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ, თუ შესასყიდი საქონლის ან მომსახურების სავარაუდო ღირებულება აღემატება 2 000 000 (ორ მილიონ) ლარს, ხოლო შესასყიდი სამშენებლო სამუშაოს სავარაუდო ღირებულება – 4 000 000 (ოთხ მილიონ) ლარს, აგრეთვე წელიწადში არანაკლებ ერთხელ წარუდგენენ ინფორმაციას განხორციელებული და მიმდინარე არასაიდუმლო შესყიდვების შესახებ.

7. საქართველოს პრემიერ-მინისტრი, საქართველოს მთავრობა, შესაბამისი უწყება ვალდებულია საქართველოს ნორმატიული აქტების სახელმწიფო რეესტრის საიდუმლო ნაწილში შეტანიდან 2 კვირის ვადაში ნდობის ჯგუფს გააცნოს უწყების სტრუქტურისა და სტრუქტურული ქვედანაყოფების ძირითადი ამოცანების შემცველი საიდუმლო ნორმატიული აქტი, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. ნდობის ჯგუფის მიერ გაცნობის შემდეგ ეს ნორმატიული აქტი დაუყოვნებლივ უბრუნდება შესაბამის უწყებას.

8. საქართველოს პრემიერ-მინისტრი, საქართველოს მთავრობა, შესაბამისი უწყებები ვალდებული არიან პარლამენტის თავდაცვისა და უსაფრთხოების კომიტეტს წარუდგინონ საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში პოლიტიკის, პრიორიტეტებისა და სტრატეგიის ამსახველი დოკუმენტები მათი მიღებიდან 2 კვირის ვადაში.

9. შესაბამისი უწყებები ნდობის ჯგუფს წელიწადში ერთხელ, არაუგვიანეს 15 აპრილისა, წარუდგენენ მოხსენებას წინა წელს განხორციელებული საიდუმლო საქმიანობისა და სპეციალური პროგრამების შესახებ, ხოლო საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – საქართველოს ოპერატიულ-ტექნიკური სააგენტო მას წარუდგენს გაწეული საქმიანობის სტატისტიკურ და განზოგადებულ ანგარიშს.

10. შესაბამისი უწყებების ხელმძღვანელებს ან ნდობის ჯგუფთან შეთანხმებით – მათ მიერ უფლებამოსილ პირებს უფლება აქვთ, ხოლო ნდობის ჯგუფის მოთხოვნის შემთხვევაში – ვალდებული არიან დაესწრონ ნდობის ჯგუფის სხდომებს, უპასუხონ დასმულ შეკითხვებს, წარმოადგინონ შესაბამისი მასალები და გაწეული საქმიანობის ანგარიში.

11. ნდობის ჯგუფის წევრი/წევრები უფლებამოსილია/უფლებამოსილი არიან ნდობის ჯგუფის თავმჯდომარის თანხმობით, ნდობის ჯგუფის კომპეტენციისთვის მიკუთვნებულ საკითხებზე განახორციელოს/განახორციელონ ვიზიტები შესაბამის უწყებებში. ვიზიტის ფარგლებში ნდობის ჯგუფის წევრი/წევრები უფლებამოსილია/უფლებამოსილი არიან გაესაუბროს/გაესაუბრონ უწყების თანამშრომლებს და გაეცნოს/გაეცნონ ნდობის ჯგუფის კომპეტენციისთვის მიკუთვნებულ საკითხებთან დაკავშირებულ ინფორმაციას. აღნიშნულთან დაკავშირებით ნდობის ჯგუფის თავმჯდომარის გადაწყვეტილება შესაბამის უწყებას ეგზავნება ვიზიტის დაწყებამდე.

12. ნდობის ჯგუფი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს ოპერატიულ-ტექნიკური სააგენტოს საქმიანობის შემოწმების შესახებ და შეამოწმოს იგი წელიწადში არაუმეტეს ორჯერ. აღნიშნული სააგენტოს საქმიანობის შემოწმების მიზნით ნდობის ჯგუფის წევრს/წევრებს შეარჩევს ნდობის ჯგუფი ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.

13. ნდობის ჯგუფი ვალდებულია უფლებამოსილების განხორციელებისას დანაშაულის ნიშნების გამოკვეთის შემთხვევაში მიმართოს საგამოძიებო ორგანოს და მიმართვას დაურთოს მის ხელთ არსებული მასალები.

14. თუ ნდობის ჯგუფი უფლებამოსილების განხორციელების ფარგლებში წარმოდგენილი საიდუმლო ინფორმაციის საფუძველზე მიიჩნევს, რომ შესაბამისი უწყება ან მისი ხელმძღვანელი არღვევს საქართველოს კანონმდებლობას, ამასთანავე, ინფორმაცია უკანონოდ ან დაუსაბუთებლად არის

დასაიდუმლოებული, იგი წერილობით მიმართავს საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურს „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული მოტივირებული მითითების გამოცემის მიზნით. თუ საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური მიიჩნევს, რომ საიდუმლოების გრიფის მინიჭება არ ეწინააღმდეგება კანონიერებისა და დასაბუთებულობის პრინციპებს, ნდობის ჯგუფი, „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17 მუხლის მე-6 პუნქტის შესაბამისად, მიმართავს საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ინფორმაციისთვის სახელმწიფო საიდუმლოების გრიფის მოხსნის წინადადებით, რომელსაც დაურთავს საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის შესაბამის დასკვნას.

15. ნდობის ჯგუფი უფლებამოსილია საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სექტორში შემავალ უწყებებს წარუდგინოს რეკომენდაციები.

16. პარლამენტის მიერ განსახილველი საკითხი, რომელიც ნდობის ჯგუფის კომპეტენციას მიეკუთვნება, საჭიროებს ნდობის ჯგუფის დასკვნას.

თავი XX. პარლამენტის წინაშე ანგარიშგება

მუხლი 158. ქვეყანაში ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე ზედამხედველობა

1. საქართველოს სახალხო დამცველი პარლამენტს წელიწადში ერთხელ, კალენდარული წლის მარტში, წარუდგენს ანგარიშს ქვეყანაში ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის მდგომარეობის შესახებ, აგრეთვე წელიწადში ერთხელ, საგაზაფხულო სესიაზე – მოხსენებას ყოველწლიურ ანგარიშთან დაკავშირებით, რომელთა განხილვის საფუძველზედაც პარლამენტი იღებს დადგენილებას. პარლამენტის დადგენილება უნდა შეიცავდეს ქვეყანაში ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის მდგომარეობის შესახებ საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშის შეფასებას, აგრეთვე პარლამენტის დავალებებს და მათი შესრულების მონიტორინგის ვადებს.

2. პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტი ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული დადგენილების აღსრულების შესახებ ინფორმაციას წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილებით, ეს ინფორმაცია წარედგინება პარლამენტის პლენარულ სხდომას, რომელიც უფლებამოსილია მიიღოს შესაბამისი გადაწყვეტილება.

მუხლი 159. პარლამენტის მიერ საჯარო სახსრების მართვის კონტროლი და სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ანგარიშგება პარლამენტის წინაშე

1. პარლამენტი საჯარო სახსრების მართვის კონტროლს უზრუნველყოფს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მეშვეობით.

2. პარლამენტი საქართველოს კონსტიტუციითა და სხვა საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით დადგენილი წესით აკონტროლებს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის საქმიანობას.

3. სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წინასწარი ანგარიშისა და სრული ანგარიშის წარდგენის დროს სახელმწიფო აუდიტის სამსახური წელიწადში ორჯერ წარადგენს მოხსენებას საქართველოს მთავრობის ანგარიშის თაობაზე.

4. სახელმწიფო აუდიტის სამსახური წელიწადში ერთხელ, არაუგვიანეს საანგარიშო წლის მომდევნო წლის 1 ივნისისა, პარლამენტს წარუდგენს თავისი საქმიანობის ანგარიშს. ამ ანგარიშს დანართის სახით უნდა ერთოდეს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ფინანსური აუდიტის შედეგები. აღნიშნული

ანგარიში ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

5. ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული ანგარიშის განხილვის შემდეგ პარლამენტი იღებს შესაბამის დადგენილებას. პარლამენტის დადგენილებაში შეიძლება აისახოს აუდიტის ჯგუფის მიერ შემუშავებული და პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის გადაწყვეტილებით მიღებული რეკომენდაციები და მიეთითოს მათი შესრულების ვადები. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე ამ საკითხზე მომხსენებელია პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი.

6. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი აუდიტის ჯგუფის მეშვეობით ზედამხედველობს ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული დადგენილების აღსრულებას და საჭიროების შემთხვევაში მისი აღსრულების შესახებ ინფორმაციას წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილებით, ეს ინფორმაცია შეიძლება წარდგენილ და განხილულ იქნეს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საკითხი განიხილება კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის დადგენილი წესით.

7. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ფუნქციის შესრულების მიზნით პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი კომიტეტის წევრებისგან ქმნის კომიტეტთან არსებულ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ანგარიშების განმხილველ მუდმივმოქმედ აუდიტის ჯგუფს. აუდიტის ჯგუფის წევრთა რაოდენობა და შემადგენლობა განისაზღვრება პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის გადაწყვეტილებით. ამასთანავე, პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი კოორდინაციას უწევს პარლამენტის კომიტეტების მიერ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ანგარიშების განხილვას.

8. აუდიტის ჯგუფი ანგარიშვალდებულია პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის წინაშე. აუდიტის ჯგუფის დებულებას პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო.

9. ამ მუხლის მე-7 პუნქტში აღნიშნული აუდიტის ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა „სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 24-ე მუხლით გათვალისწინებული ანგარიშებისა და რეკომენდაციების (არსებობის შემთხვევაში) განხილვა და შესაბამისი რეკომენდაციების პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტისთვის წარდგენა.

10. სახელმწიფო აუდიტის სამსახური ამ მუხლის მე-9 პუნქტით გათვალისწინებულ ანგარიშებსა და რეკომენდაციებს (არსებობის შემთხვევაში) პარლამენტს წარუდგენს დაუყოვნებლივ. ამასთანავე, წელიწადში ორჯერ – მიმდინარე წლის 10 სექტემბრამდე და მომდევნო წლის 10 თებერვლამდე – სახელმწიფო აუდიტის სამსახური წარმოადგენს აგრეთვე წერილობით ინფორმაციას ამ ანგარიშებიდან განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ანგარიშების თაობაზე.

11. აუდიტის ჯგუფი ვალდებულია პარლამენტის მორიგი სესიის განმავლობაში არანაკლებ ერთხელ წარუდგინოს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტს თავისი საქმიანობის შესახებ მოხსენება.

12. აუდიტის ჯგუფის სხდომები საჯაროა. აუდიტის ჯგუფი ვალდებულია პარლამენტის მორიგი სესიის განმავლობაში თვეში ერთი სხდომა მაინც მოიწვიოს.

13. აუდიტის ჯგუფი შეიმუშავებს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის გადაწყვეტილების პროექტს შესაბამისი რეკომენდაციებით და მას აღნიშნულ კომიტეტს წარუდგენს.

14. სახელმწიფო აუდიტის სამსახური თავისი საქმიანობის გეგმის შედგენისას ითვალისწინებს პარლამენტის კომიტეტების, დროებითი საგამოძიებო კომისიებისა და დროებითი კომისიების წინადადებებს.

15. სახელმწიფო აუდიტის სამსახური უფლებამოსილია, ხოლო მოთხოვნის შემთხვევაში – ვალდებულია პარლამენტის შესაბამის კომიტეტსა და დროებით საგამოძიებო კომისიას გადასცეს აუდიტის მასალები.

16. პარლამენტისა და დროებითი საგამოძიებო კომისიის მიმართვის საფუძველზე სახელმწიფო აუდიტის სამსახური ატარებს არაგეგმურ აუდიტსა და შემოწმებას.

17. სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ფინანსური აუდიტი ხორციელდება „სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-2 მუხლის „ვ.ა“, „ვ.გ“ და „ვ.დ“ ქვეპუნქტების შესაბამისად, საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით და აუდიტორული ფირმის შერჩევაზე ვრცელდება ამ რეგლამენტის 160-ე მუხლის მე-9–მე-12 პუნქტებით დადგენილი წესი.

მუხლი 160. საქართველოს ეროვნული ბანკის საქმიანობის ზედამხედველობა

1. პარლამენტი საქართველოს კონსტიტუციითა და სხვა საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით დადგენილი წესით აკონტროლებს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის უმაღლეს თანამდებობის პირთა საქმიანობას.

2. საქართველოს ეროვნული ბანკი ყოველწლიურად, საფინანსო წლის დასრულებიდან არაუგვიანეს 4 თვისა, პარლამენტს წარუდგენს „საქართველოს ეროვნული ბანკის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-60 და 61-ე მუხლებით გათვალისწინებულ საქმიანობის ანგარიშსა და ფულად-საკრედიტო, სავალუტო და საზედამხედველო პოლიტიკის განხორციელების შესახებ ანგარიშს. ამ ანგარიშებს პარლამენტი განიხილავს და ამტკიცებს დადგენილებით.

3. საქართველოს ეროვნული ბანკის ანგარიშის დაუმტკიცებლობის შემთხვევაში პარლამენტი იღებს გადაწყვეტილებას საქართველოს ეროვნული ბანკის საქმიანობის შეფასების შესახებ.

4. ახალი საფინანსო წლის დაწყებამდე, არაუგვიანეს 1 ოქტომბრისა, საქართველოს ეროვნული ბანკი პარლამენტს წარუდგენს მომავალი სამი წლის მონეტარული პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების პროექტს.

5. მონეტარული პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების პროექტს, როგორც წესი, განიხილავს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი ან/და განიხილავენ ეკონომიკური პროფილის კომიტეტები და ამზადებს/ამზადებენ შესაბამის დასკვნას/დასკვნებს. კომიტეტი უფლებამოსილია აუცილებლობის შემთხვევაში საქართველოს ეროვნული ბანკისგან, საქართველოს მთავრობისგან, საქართველოს სამინისტროებისგან, სხვა უწყებებისგან, აღმასრულებელი ხელისუფლების სხვა დაწესებულებებისგან მოითხოვოს და მიიღოს საჭირო ინფორმაცია.

6. პარლამენტი მონეტარული პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების პროექტს განიხილავს კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.

7. პარლამენტი მონეტარული პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს მიმდინარე წლის ბოლომდე დადგენილებით ამტკიცებს.

8. პარლამენტი უფლებამოსილია საფინანსო წლის განმავლობაში საჭიროებისამებრ მოსთხოვოს საქართველოს ეროვნულ ბანკს ინფორმაცია მონეტარული პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების შესახებ პარლამენტის დადგენილების შესრულების მიმდინარეობის თაობაზე. საქართველოს ეროვნული ბანკი ვალდებულია პარლამენტის მიერ განსაზღვრულ ვადაში წარადგინოს ინფორმაცია პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე.

9. საქართველოს ეროვნული ბანკის ანგარიშგების გარე აუდიტის განსახორციელებლად პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი პარლამენტს არაუგვიანეს 1 ოქტომბრისა წარუდგენს მსოფლიოს 4 ყველაზე მსხვილი აუდიტორული ფირმის სიას, ხოლო პარლამენტი ამ სიიდან არაუგვიანეს 1 დეკემბრისა, ტენდერის ან კონკურსის საფუძველზე აირჩევს 1 აუდიტორულ ფირმას (გარე აუდიტორს). ამ აუდიტორულ ფირმასთან კონტრაქტი ფორმდება არაუმეტეს 3 წლის ვადით. შერჩეულ აუდიტორულ ფირმას შესაძლებლობა ექნება, უწყვეტად მხოლოდ სამჯერ განახორციელოს წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტირება. საქართველოს ეროვნული ბანკის ანგარიშგების გარე აუდიტის ხარჯებს ანაზღაურებს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

10. პარლამენტის მიერ აუდიტორული ფირმის შესარჩევად პარლამენტის თავმჯდომარეს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის შესაბამისი წარდგინებით გათვალისწინებული საკითხი შეაქვს

პარლამენტის ბიუროს უახლოესი სხდომის დღის წესრიგში. აუდიტორული ფირმის შერჩევის ფორმის (ტენდერი/კონკურსი), სატენდერო/საკონკურსო კომისიის შემადგენლობისა და ტენდერის/კონკურსის ჩატარების ვადების განსაზღვრის უზრუნველსაყოფად პარლამენტის ბიურო აღნიშნულ საკითხს განსახილველად გადასცემს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტს. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი ამ საკითხს 2 კვირის განმავლობაში განიხილავს.

11. თუ პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი მიზანშეწონილად მიიჩნევს, რომ პარლამენტმა აუდიტორული ფირმა ტენდერის საფუძველზე შეარჩიოს, იგი მიღებულ გადაწყვეტილებას შესაბამისი დადგენილების პროექტთან ერთად წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის ბიუროს აღნიშნული საკითხი შეაქვს პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. პარლამენტი დადგენილებით ამტკიცებს სატენდერო კომისიის შემადგენლობას. სატენდერო პირობებს, მოთხოვნებს, წესებს და სატენდერო კომისიის დებულებას პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო.

12. თუ პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტი მიზანშეწონილად მიიჩნევს, რომ პარლამენტმა აუდიტორული ფირმა კონკურსის საფუძველზე შეარჩიოს, იგი მიღებულ გადაწყვეტილებას შესაბამისი დადგენილების პროექტთან ერთად წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის დადგენილების პროექტში განსაზღვრული უნდა იყოს საკონკურსო კომისიის შემადგენლობა (არაუმეტეს 9 წევრისა), საკონკურსო კომისიის დებულების შემუშავებისა და დამტკიცების საკითხები, პარლამენტის სახელით განსახორციელებელი ღონისძიებები და კონკურსის შედეგად გამოვლენილი აუდიტორული ფირმის პარლამენტისთვის წარდგენის ვადა.

მუხლი 161. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საპენსიო ფონდის საქმიანობის ზედამხედველობა

1. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საპენსიო ფონდის (შემდგომ – საპენსიო ფონდი) გენერალური დირექტორი ვალდებულია ყოველწლიურად, კალენდარული წლის დასრულებიდან არაუგვიანეს 5 თვისა, პარლამენტს წარუდგინოს საპენსიო ფონდის მიერ გასულ წელს განხორციელებული საქმიანობის ანგარიში. ამ პუნქტით გათვალისწინებული ანგარიშის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვისა და პარლამენტის დადგენილების მიღების შემთხვევაში ამ დადგენილებაში შეიძლება მიეთითოს ცალკეული ხარვეზების აღმოფხვრასთან ან/და საპენსიო ფონდის საქმიანობის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული რეკომენდაციები და წინადადებები.

2. პარლამენტი უფლებამოსილია საფინანსო წლის განმავლობაში საჭიროებისამებრ მოსთხოვოს საპენსიო ფონდს ინფორმაცია პარლამენტის შესაბამისი დადგენილების შესრულების მიმდინარეობის თაობაზე. საპენსიო ფონდი ვალდებულია პარლამენტის მიერ განსაზღვრულ ვადაში წარადგინოს ინფორმაცია პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე.

მუხლი 162. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ბიუჯეტისა და საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის ბიუჯეტის შესრულების აუდიტი

პარლამენტი უფლებამოსილია გადაწყვიტოს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ დამტკიცებული ბიუჯეტისა და საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ დამტკიცებული ბიუჯეტის შესრულების აუდიტის არაუმეტეს წელიწადში ერთხელ ჩატარება. ასეთ შემთხვევაში პარლამენტი ტენდერის საფუძველზე შეარჩევს საერთაშორისოდ აღიარებულ აუდიტორს. სატენდერო კომისიის შემადგენლობას პარლამენტის ეკონომიკური პოლიტიკის კომიტეტის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტი დადგენილებით.

მუხლი 163. (ამოღებულია)

მუხლი 164. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის წლიური ანგარიში

1. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსი პარლამენტს წელიწადში ერთხელ, არაუგვიანეს 31 მარტისა, წარუდგენს ანგარიშს საქართველოში პერსონალურ მონაცემთა დაცვის მდგომარეობის, ფარული საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარებისა და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლის შესახებ.
2. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსი პარლამენტს ასევე წელიწადში ერთხელ წარუდგენს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 136-ე–138-ე მუხლებით გათვალისწინებული საგამოძიებო მოქმედებებისა და იმავე კოდექსის 143¹ მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული ფარული საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარების კონტროლის შედეგების შესახებ ანგარიშს. აღნიშნულ ანგარიშს პარლამენტის ბიურო გადასცემს პარლამენტის შესაბამის კომიტეტსა და ნდობის ჯგუფს.

მუხლი 165. მთავარი შრომის ინსპექტორის წლიური ანგარიში

მთავარი შრომის ინსპექტორი წელიწადში ერთხელ, კალენდარული წლის დასრულებიდან არაუგვიანეს 6 თვისა, პარლამენტს წარუდგენს შრომის ინსპექციის სამსახურის საქმიანობის შესახებ ანგარიშს.

მუხლი 166. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იურიდიული დახმარების სამსახურის საქმიანობის შესახებ ანგარიში

1. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იურიდიული დახმარების სამსახურის (შემდგომ – იურიდიული დახმარების სამსახური) დირექტორი ყოველწლიურად, არაუგვიანეს 1 მარტისა, პარლამენტს წარუდგენს იურიდიული დახმარების სამსახურის წინა წლის საქმიანობის შესახებ ანგარიშს.
2. იურიდიული დახმარების სამსახურის საქმიანობის შესახებ ანგარიშის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მოსმენისა და პარლამენტის დადგენილების მიღების შემთხვევაში პარლამენტი ამ დადგენილებით მოიწონებს აღნიშნულ ანგარიშს ან იურიდიული დახმარების სამსახურს მოსთხოვს ცალკეული ხარვეზების აღმოფხვრას ან/და საქმიანობის გაუმჯობესებას.

მუხლი 167. საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ საჯარო ანგარიში

1. საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი წელიწადში ერთხელ, არაუგვიანეს 15 აპრილისა, პარლამენტს წარუდგენს საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მიერ წინა წელს გაწეული საქმიანობის შესახებ საჯარო ანგარიშს.
2. საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიშის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვა სავალდებულოა. საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიშის განხილვის შემდეგ პარლამენტი დადგენილების მიღების შემთხვევაში პარლამენტი ამ დადგენილებით აფასებს აღნიშნული სამსახურის საქმიანობას. პარლამენტის დადგენილებაში შეიძლება მიეთითოს ცალკეული

ხარვეზების აღმოფხვრასთან ან/და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის საქმიანობის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული რეკომენდაციები და წინადადებები.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული დადგენილების შესრულებას ზედამხედველობს პარლამენტის თავდაცვისა და უსაფრთხოების კომიტეტი.

4. საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი უფლებამოსილია, ხოლო მოთხოვნის შემთხვევაში – ვალდებულია დაესწროს პარლამენტის, მისი კომიტეტისა და კომისიის სხდომებს, პასუხი გასცეს შესაბამის სხდომაზე დასმულ შეკითხვებს და წარმოადგინოს გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიში. გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიშის წარმოდგენის მოთხოვნის შემთხვევაში საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი ვალდებულია ანგარიში მოთხოვნიდან 2 კვირის ვადაში წარმოადგინოს.

მუხლი 168. საქართველოს პროკურატურის მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიში

1. საქართველოს გენერალური პროკურორი წელიწადში ერთხელ, არაუგვიანეს 15 მაისისა, პარლამენტს წარუდგენს საქართველოს პროკურატურის მიერ წინა წელს გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიშს, რომელიც ეხება სისხლის სამართლის პოლიტიკის განხორციელების შედეგებს, ქვეყანაში ზოგადი კრიმინოგენური ვითარების შეფასებას, მათ შორის, გავრცელებული დანაშაულების სტატისტიკურ მაჩვენებლებს, მათი კატეგორიებისა და ტენდენციების მითითებით, სამართალწარმოების პროცესში ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვას, პროკურატურის საქმიანობის პრიორიტეტულ მიმართულებებს, პროკურორთა პროფესიული გადამზადებისა და განვითარების პროგრამებს. ანგარიში არ შეიცავს კონკრეტული სისხლის სამართლის საქმის გამოძიებასთან, სასამართლო განხილვასთან ან/და საქმის ცალკეულ გარემოებებთან დაკავშირებულ საკითხებს.

2. საქართველოს პროკურატურის მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიშის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვა სავალდებულოა. საქართველოს პროკურატურის მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიშის განხილვის შემდეგ პარლამენტის დადგენილების მიღების შემთხვევაში პარლამენტი ამ დადგენილებით აფასებს საქართველოს პროკურატურის საქმიანობას. პარლამენტის დადგენილებაში შეიძლება მიეთითოს ცალკეული ხარვეზების აღმოფხვრასთან ან/და საქართველოს პროკურატურის საქმიანობის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული რეკომენდაციები და წინადადებები.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული დადგენილების შესრულებას ზედამხედველობს პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი.

4. საქართველოს გენერალური პროკურორი, მისი პირველი მოადგილე ან მოადგილე უფლებამოსილია, ხოლო მოთხოვნის შემთხვევაში – ვალდებულია დაესწროს პარლამენტის, მისი კომიტეტისა და კომისიის სხდომებს, პასუხი გასცეს შესაბამის სხდომაზე დასმულ შეკითხვებს და წარმოადგინოს გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიში. აღნიშნული მოთხოვნა უნდა შეიცავდეს განსახილველი საკითხის/საკითხების შესახებ ამომწურავ ინფორმაციას. სხდომაზე მოწვეულ საქართველოს გენერალურ პროკურორს, მის პირველ მოადგილეს ან მოადგილეს უფლება აქვს, არ ისაუბროს იმ საკითხების გარშემო, რომლებიც მისთვის წინასწარ არ ყოფილა ცნობილი. ამასთანავე, გენერალურ პროკურორს, მის პირველ მოადგილეს ან მოადგილეს არ შეიძლება დაესვას კითხვა კონკრეტული სისხლის სამართლის საქმის გამოძიებასთან, სასამართლო განხილვასთან ან/და საქმის ცალკეულ გარემოებებთან დაკავშირებულ საკითხებზე.

5. გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიშის წარმოდგენის მოთხოვნის შემთხვევაში საქართველოს გენერალური პროკურორი, მისი პირველი მოადგილე ან მოადგილე ვალდებულია ანგარიში მოთხოვნიდან 2 კვირის ვადაში წარმოადგინოს.

მუხლი 169. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უნივერსალური პერიოდული მიმოხილვის რეკომენდაციების შესრულებაზე ზედამხედველობა

1. საქართველოს მთავრობა პარლამენტს წარუდგენს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ადამიანის უფლებათა საბჭოს უნივერსალური პერიოდული მიმოხილვის სამუშაო ჯგუფის მიერ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უნივერსალური პერიოდული მიმოხილვის ფარგლებში საქართველოს შესახებ საქართველოსთვის წარდგენილი რეკომენდაციების პროექტს საქართველოს მთავრობისთვის ოფიციალურად გადაცემის მომენტიდან არაუგვიანეს 1 კვირისა.

2. საქართველოს მთავრობა პარლამენტს წარუდგენს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ადამიანის უფლებათა საბჭოს უნივერსალური პერიოდული მიმოხილვის სამუშაო ჯგუფის მიერ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უნივერსალური პერიოდული მიმოხილვის ფარგლებში საქართველოს შესახებ საქართველოსთვის წარდგენილი რეკომენდაციების საბოლოო ვარიანტს საქართველოს მთავრობისთვის ოფიციალურად გადაცემის მომენტიდან არაუგვიანეს 1 კვირისა.

3. საქართველოს მთავრობა პარლამენტს წარუდგენს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უნივერსალური პერიოდული მიმოხილვის ფარგლებში აღებული რეკომენდაციების შესრულების შესახებ შუალედურ ანგარიშს (არსებობის შემთხვევაში) გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ადამიანის უფლებათა საბჭოსთვის წარდგენამდე არაუგვიანეს 2 თვისა.

4. საქართველოს მთავრობა პარლამენტს წარუდგენს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უნივერსალური პერიოდული მიმოხილვის ფარგლებში საქართველოში ადამიანის უფლებების დაცვის მდგომარეობის შესახებ საბოლოო ანგარიშის პროექტს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ადამიანის უფლებათა საბჭოსთვის წარდგენამდე არაუგვიანეს 2 თვისა.

მუხლი 170. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის საზედამხედველო ორგანოების ანგარიშები საქართველოს მიმართ

1. საქართველოს მთავრობა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შესაბამისი კომიტეტის მიერ დადგენილ ვადაში, ამავე კომიტეტის დამფუძნებელი ხელშეკრულების შესრულების შესახებ ანგარიშის წარდგენამდე არაუგვიანეს 2 თვისა ანგარიშის პროექტს წარუდგენს პარლამენტს.

2. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის საზედამხედველო ორგანოების მიერ საქართველოს მიმართ შესაბამის ანგარიშებში მოცემული რეკომენდაციების შესრულების შესახებ საქართველოს მთავრობის მიერ წარდგენილ ინფორმაციას პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტი ისმენს მოთხოვნისამებრ.

3. საქართველოს მთავრობა პარლამენტს ყოველწლიურად, არაუგვიანეს შესაბამისი წლის 1 აპრილისა, წარუდგენს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შესაბამისი კომიტეტის მიერ საქართველოს წინააღმდეგ ინდივიდუალურ საჩივრებთან დაკავშირებით მიღებული გადაწყვეტილებების აღსრულების მდგომარეობის შესახებ ანგარიშს.

მუხლი 171. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებების აღსრულებაზე ზედამხედველობა

1. საქართველოს მთავრობა პარლამენტს წელიწადში ერთხელ, არაუგვიანეს 1 აპრილისა, წარუდგენს:

ა) ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებების/განჩინებების აღსრულების შესახებ ანგარიშს იმ საქმეებთან დაკავშირებით, რომლებზეც წინა წელს მიღებულია ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის საბოლოო რეზოლუცია (არსებობის შემთხვევაში);

ბ) ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებების/განჩინებების აღსრულების სამოქმედო გეგმას მიმდინარე საქმეებთან დაკავშირებით, აგრეთვე ამ საქმეების შესახებ ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის გადაწყვეტილებებსა და შუალედურ რეზოლუციებს (არსებობის შემთხვევაში).

2. წამყვანი კომიტეტი ამ მუხლით გათვალისწინებული საკითხების საკომიტეტო განხილვისთვის მომზადების მიზნით ეცნობა დაინტერესებული პირის/პირების მოსაზრებებსა და შეფასებებს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებების/განჩინებების აღსრულების მდგომარეობის შესახებ.

მუხლი 172. დასაქმების პოლიტიკის დაგეგმვისა და განხორციელების ანგარიში

საქართველოს მთავრობა წელიწადში ერთხელ, არაუგვიანეს 1 აპრილისა, პარლამენტს წარუდგენს დასაქმების პოლიტიკის დაგეგმვისა და განხორციელების ანგარიშს (გასული წლის ანგარიშსა და მომავალი წლის გეგმას).

მუხლი 173. შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლებების რეალიზაციაზე ზედამხედველობა

საქართველოს მთავრობა წელიწადში ერთხელ, არაუგვიანეს 1 აპრილისა, პარლამენტს წარუდგენს ანგარიშს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლებების რეალიზაციის, მათ შორის, სოციალურ უფლებათა უზრუნველყოფის ღონისძიებების შესრულების თაობაზე.

მუხლი 174. კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის ზოგადი პოლიტიკის განმსაზღვრელი დოკუმენტის დამტკიცება, ქვეყანაში კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხების ზედამხედველობა, ანტიკორუფციული ბიუროს წლიური ანგარიში

1. პარლამენტი კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის ზოგადი პოლიტიკის განმსაზღვრელ დოკუმენტს ამტკიცებს დადგენილებით.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული დადგენილების პროექტი პარლამენტს წარედგინება, განიხილება და დადგენილება მიიღება ამ რეგლამენტის 127-ე მუხლით განსაზღვრული წესით.

3. კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის ზოგადი პოლიტიკის განმსაზღვრელი დოკუმენტის დამტკიცებისას პარლამენტი მსჯელობს აგრეთვე ამ საკითხთან დაკავშირებით ანტიკორუფციული ბიუროს და სხვა სათანადო სახელმწიფო უწყებების მიერ პარლამენტისთვის წარდგენილ წინადადებებზე.

4. ანტიკორუფციული ბიურო წელიწადში ერთხელ, არაუგვიანეს 31 მარტისა, პარლამენტს წარუდგენს წლიურ ანგარიშს ანტიკორუფციული ბიუროს უფლებამოსილებებისთვის მიკუთვნებული საკითხების შესახებ.

მუხლი 175. პარლამენტისთვის წარდგენილი ანგარიშის განხილვა

1. პარლამენტისთვის წარდგენილ ანგარიშს, თუ ამ რეგლამენტით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, პარლამენტი განიხილავს ამ მუხლით დადგენილი წესით.

2. ანგარიშს პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტი წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე.

3. პარლამენტის ბიურო უახლოეს სხდომაზე იღებს გადაწყვეტილებას ანგარიშის განხილვის პროცედურის დაწყების თაობაზე, განსაზღვრავს წამყვან კომიტეტს და ანგარიშის საპარლამენტო

განხილვის ვადებს. ამის შემდეგ ანგარიში განსახილველად გადაეცემა წამყვან კომიტეტს, სხვა კომიტეტებსა და ფრაქციებს.

4. პარლამენტის კომიტეტები და ფრაქციები პარლამენტის ბიუროს მიერ განსაზღვრულ ვადაში გადასცემენ წამყვან კომიტეტს ანგარიშის თაობაზე თავიანთ შენიშვნებს.

5. წამყვანი კომიტეტი პარლამენტის ბიუროს მიერ განსაზღვრულ ვადაში კომიტეტის სხდომაზე განიხილავს ანგარიშს, ამზადებს დასკვნას და მას პარლამენტის ბიუროს წარუდგენს.

6. ამ რეგლამენტის 161-ე და 163-ე მუხლებით, 164-ე მუხლის პირველი პუნქტით, 165-ე, 166-ე და 169-ე-173-ე მუხლებით, 174-ე მუხლის მე-4 პუნქტითა და 217-ე და 218-ე მუხლებით გათვალისწინებული ანგარიში პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განიხილება წამყვანი კომიტეტის, ფრაქციის ან პარლამენტის ბიუროს (ბიუროს სხდომაზე დამსწრეთა უმრავლესობის) მოთხოვნის საფუძველზე. აღნიშნულის მოთხოვნის უფლება შესაბამის სუბიექტს (გარდა წამყვანი კომიტეტისა) აქვს ამ მუხლის მე-5 პუნქტით დადგენილი წესით ანგარიშის თაობაზე დასკვნის პარლამენტის ბიუროსთვის წარდგენიდან არაუგვიანეს 2 კვირისა.

7. ანგარიშის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვის სავალდებულობა აღინიშნება წამყვანი კომიტეტის დასკვნაში.

8. ანგარიშის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვის შემთხვევაში იგი განიხილება კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის დადგენილი წესით.

9. ანგარიშის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვის შემთხვევაში ანგარიშის თაობაზე მომხსენებლად გამოდის შესაბამისი თანამდებობის პირი ან შესაბამისი ორგანოს ხელმძღვანელი. საქართველოს მთავრობის მიერ წარდგენილი ანგარიშის თაობაზე მომხსენებლად გამოდის საქართველოს მთავრობის საპარლამენტო მდივანი, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მთავრობის მიერ სათანადო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით მომხსენებლად შესაბამისი მინისტრი ან მინისტრის მოადგილე/მოადგილეები არ არის/არ არიან დანიშნული. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე ანგარიშის თაობაზე თანამომხსენებლად გამოდის წამყვანი კომიტეტის მიერ დანიშნული წარმომადგენელი.

10. ანგარიშის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განხილვის შემთხვევაში მისი განხილვის დასრულების შემდეგ პარლამენტი ამ ანგარიშს ცნობად იღებს ან უფლებამოსილია მიიღოს დადგენილება.

11. კანონითა და ამ რეგლამენტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოს/თანამდებობის პირის მოხსენება, მიმოხილვა ან ინფორმაცია განიხილება ამ მუხლით დადგენილი წესით.

მუხლი 176. საჯარო ინფორმაციის შესახებ ანგარიშების განხილვის წესი

1. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 49-ე მუხლით დადგენილი წესით საჯარო დაწესებულებების მიერ პარლამენტისთვის წარდგენილი ანგარიშები გადაეცემა პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტს.

2. პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტი უფლებამოსილია შეისწავლოს და გააანალიზოს ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ანგარიშები და საჭიროების შემთხვევაში შეიმუშაოს შესაბამისი რეკომენდაციები.

კარი VI. თანამდებობის პირის განწესება, იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენება და თანამდებობიდან გათავისუფლება

მუხლი 177. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევის წესი

1. საქართველოს პრეზიდენტს 5 წლის ვადით დებატების გარეშე ღია კენჭისყრით ირჩევს საარჩევნო კოლეგია.
2. საარჩევნო კოლეგიის შემადგენლობაში შედის 300 წევრი, მათ შორის, პარლამენტის და აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანოების ყველა წევრი. საარჩევნო კოლეგიის სხვა წევრებს ცესკოს მიერ ორგანული კანონის საფუძველზე განსაზღვრული კვოტების შესაბამისად, ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი ორგანოების შემადგენლობიდან ასახელებენ შესაბამისი პოლიტიკური პარტიები.
3. საქართველოს პრეზიდენტობის კანდიდატის წარდგენის უფლება აქვს საარჩევნო კოლეგიის არანაკლებ 30 წევრს. საარჩევნო კოლეგიის ერთ წევრს შეუძლია მხარი დაუჭიროს მხოლოდ ერთი კანდიდატის წარდგენას.
4. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების გამართვას უზრუნველყოფს პარლამენტი ცესკოს მეშვეობით.
5. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები იმართება საქართველოს პრეზიდენტის უფლებამოსილების ვადის ამოწურვის კალენდარული წლის ოქტომბერში. საქართველოს პრეზიდენტის მორიგი არჩევნების თარიღს ნიშნავს პარლამენტი არჩევნების დღემდე 60 დღით ადრე. საქართველოს პრეზიდენტის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები იმართება უფლებამოსილების შეწყვეტიდან 45 დღის ვადაში. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნებს ნიშნავს პარლამენტი საქართველოს პრეზიდენტის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტიდან 10 დღის ვადაში. თუ არჩევის თარიღი ემთხვევა საგანგებო ან საომარ მდგომარეობას, საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები იმართება ამ მდგომარეობის გაუქმებიდან 45 დღის ვადაში. თუ საქართველოს პრეზიდენტის არჩევის თარიღი ემთხვევა პარლამენტის არჩევნების ან მის წინა თვეს, საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები იმართება ახალარჩეული პარლამენტის პირველი სხდომის გამართვიდან 45 დღის განმავლობაში.
6. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების დანიშვნის შესახებ ცნობა ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე არაუგვიანეს არჩევნების დანიშვნის დღის მომდევნო დღისა.
7. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები იმართება პარლამენტის სასახლეში, არჩევნების დღის 9 საათიდან და სრულდება იმავე დღის 14 საათზე ან ნებისმიერ დროს, თუ საარჩევნო კოლეგიის ყველა წევრმა მისცა ხმა. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნებზე დასწრების უფლება აქვთ მხოლოდ საარჩევნო კოლეგიის წევრებს, პარლამენტის თავმჯდომარის მიერ მოწვეულ პირებს, ცესკოს წევრებს, პარლამენტისა და ცესკოს აპარატის შესაბამის უფლებამოსილ წარმომადგენლებს. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები გადაიცემა საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირდაპირ ეთერში.
8. საარჩევნო კოლეგიის წევრები საარჩევნო კოლეგიის წევრთა სიაში ხელმოწერებით ადასტურებენ საარჩევნო ბიულეტენის მიღებას, რის შემდეგაც შემოხაზავენ მათთვის სასურველ მხოლოდ 1 საქართველოს პრეზიდენტობის კანდიდატს და საარჩევნო ბიულეტენს წინასწარ დალუქულ, გამჭვირვალე საარჩევნო ყუთში ათავსებენ.
9. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების პირველ ტურში არჩეულად ჩაითვლება კანდიდატი, რომელიც მიიღებს საარჩევნო კოლეგიის სრული შემადგენლობის ხმების ორ მესამედს მაინც. თუ პირველ ტურში საქართველოს პრეზიდენტი არ აირჩა, მეორე ტურში კენჭი ეყრება პირველ ტურში საუკეთესო შედეგის მქონე 2 კანდიდატს. მეორე ტურში არჩეულად ჩაითვლება კანდიდატი, რომელიც მეტ ხმას მიიღებს. არჩევნების პირველი ან მეორე ტური შემდგარად ჩაითვლება, თუ მასში მონაწილეობას მიიღებს საარჩევნო კოლეგიის სრული შემადგენლობის ნახევარზე მეტი. თუ არჩევნები

არ შედგა ან საარჩევნო კოლეგიამ საქართველოს პრეზიდენტი არ აირჩია, 30 დღის ვადაში იმართება საქართველოს პრეზიდენტის ხელახალი არჩევნები. საქართველოს პრეზიდენტის ხელახალ არჩევნებს ნიშნავს პარლამენტის თავმჯდომარე შესაბამისი გარემოების დადგომიდან 3 დღის ვადაში.

10. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შედეგებს ადგენს და აჯამებს ცესკო არჩევნების დასრულებისთანავე, თავის სხდომაზე, რომელიც პარლამენტის სასახლეში იმართება.

თავი XXII. საქართველოს მთავრობისთვის ნდობისა და უნდობლობის გამოცხადების წესები

მუხლი 178. საქართველოს მთავრობისთვის ნდობის გამოცხადება

1. პარლამენტი საქართველოს მთავრობის უფლებამოსილების მოხსნიდან, აგრეთვე საქართველოს პრემიერ-მინისტრის გადადგომიდან ან უფლებამოსილების სხვაგვარად შეწყვეტიდან 2 კვირის ვადაში ნდობას უცხადებს პარლამენტის არჩევნებში საუკეთესო შედეგის მქონე პოლიტიკური პარტიის მიერ წამოყენებული პრემიერმინისტრობის კანდიდატის მიერ წარდგენილ საქართველოს მთავრობას. საქართველოს მთავრობის შემადგენლობასთან ერთად პარლამენტს წარედგინება სამთავრობო პროგრამა.

2. პარლამენტს პრემიერმინისტრობის კანდიდატის მიერ წარდგენილი საქართველოს მთავრობის შემადგენლობა და სამთავრობო პროგრამა უნდა წარედგინოს საქართველოს მთავრობის უფლებამოსილების მოხსნიდან ან საქართველოს პრემიერ-მინისტრის გადადგომიდან ან უფლებამოსილების სხვაგვარად შეწყვეტიდან არაუგვიანეს მე-9 დღისა.

3. პარლამენტი კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით, საკომიტეტო განხილვის გარეშე, პლენარულ სხდომაზე განიხილავს და კენჭს უყრის საქართველოს მთავრობის შემადგენლობისთვის ნდობის გამოცხადების საკითხს.

4. პარლამენტის ნდობის მისაღებად საჭიროა პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობის მხარდაჭერა.

5. თუ საქართველოს მთავრობამ საქართველოს კონსტიტუციის 56-ე მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილ ვადაში ვერ მიიღო ნდობა, პარლამენტი ამ ვადის ამოწურვიდან 2 კვირის ვადაში, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, ამ მუხლით დადგენილი წესით ნდობას გამოუცხადებს პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთ მესამედზე მეტის მიერ წამოყენებული პრემიერმინისტრობის კანდიდატის მიერ წარდგენილ საქართველოს მთავრობას. ერთზე მეტი პრემიერმინისტრობის კანდიდატის არსებობის შემთხვევაში პარლამენტი განიხილავს პრემიერმინისტრობის იმ კანდიდატს, რომელიც უფრო მეტმა პარლამენტის წევრმა წარადგინა, ხოლო კანდიდატების წარმდგენთა თანაბარი რაოდენობის შემთხვევაში – იმ კანდიდატს, რომელიც უფრო ადრე იქნა წარდგენილი.

6. თუ საქართველოს მთავრობის შემადგენლობის წარდგენა ემთხვევა საპარლამენტო არდადეგებს ან იმ კვირას, როდესაც პარლამენტის პლენარული სხდომები არ იმართება, ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით მოიწვევა პარლამენტის რიგგარეშე სესია ან რიგგარეშე სხდომა.

მუხლი 179. საქართველოს მთავრობისთვის უნდობლობის გამოცხადება

1. პარლამენტი უფლებამოსილია უნდობლობა გამოუცხადოს საქართველოს მთავრობას. უნდობლობის საკითხის აღძვრის უფლება აქვს პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთ მესამედზე მეტს.

2. უნდობლობის საკითხის აღძვრასთან ერთად პარლამენტს ერთდროულად წარედგინება ინიციატორების მიერ წამოყენებული პრემიერმინისტრობის კანდიდატი, საქართველოს მთავრობის ახალი შემადგენლობა და სამთავრობო პროგრამა.

3. თუ პარლამენტი საკითხის აღძვრიდან არაუადრეს 7 და არაუგვიანეს 14 დღისა სრული შემადგენლობის უმრავლესობით ნდობას გამოუცხადებს ახალ მთავრობას, უნდობლობა გამოცხადებულად ჩაითვლება.

4. საქართველოს მთავრობისთვის უნდობლობის გამოცხადების პროცედურაზე ვრცელდება ამ რეგლამენტის 178-ე მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილი წესი.

5. თუ პარლამენტი უნდობლობის საკითხის აღძვრის შემდეგ არ გამოუცხადებს საქართველოს მთავრობას უნდობლობას, დაუშვებელია პარლამენტის იმავე წევრთა მიერ მომდევნო 6 თვის განმავლობაში უნდობლობის საკითხის აღძვრა.

მუხლი 180. საქართველოს მთავრობისთვის ნდობის გამოცხადება საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ინიციატივით

1. საქართველოს პრემიერ-მინისტრი უფლებამოსილია პარლამენტის წინაშე დასვას საქართველოს მთავრობის ნდობის საკითხი.

2. ნდობის საკითხს კენჭი ეყრება მისი დასმიდან არაუადრეს მე-7 და არაუგვიანეს მე-14 დღისა.

3. საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ინიციატივით საქართველოს მთავრობისთვის ნდობის გამოცხადების პროცედურაზე ვრცელდება ამ რეგლამენტის 178-ე მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილი წესი.

4. თუ პარლამენტი საქართველოს კონსტიტუციის 58-ე მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილ ვადაში საქართველოს მთავრობას ნდობას არ გამოუცხადებს, პარლამენტი უფლებამოსილია საქართველოს მთავრობისთვის ნდობის არგამოცხადებიდან 7 დღის ვადაში, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით ნდობა გამოუცხადოს პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთ მესამედზე მეტის მიერ წამოყენებული პრემიერმინისტრობის კანდიდატის მიერ წარდგენილ საქართველოს მთავრობას. პარლამენტს საქართველოს მთავრობის შემადგენლობასთან ერთად წარედგინება სამთავრობო პროგრამა.

5. ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებულ საქართველოს მთავრობისთვის ნდობის გამოცხადების პროცედურაზე ვრცელდება ამ რეგლამენტის 178-ე მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილი წესი.

თავი XXIII. საქართველოს კონსტიტუციითა და სხვა საკანონმდებლო აქტებით გათვალისწინებულ სხვა თანამდებობის პირთა არჩევა, მათ დანიშვნაზე თანხმობის მიცემა

მუხლი 181. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლის არჩევა

1. პარლამენტი საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წარდგინებით, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით ირჩევს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეს, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეს.

2. ამ მუხლით გათვალისწინებულ თანამდებობის პირთა არჩევის საკითხის განმხილველი კომიტეტია პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეობის კანდიდატისა და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეობის კანდიდატის საქართველოს კონსტიტუციის ან/და სხვა კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენის ხელშეწყობის მიზნით პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი ქმნის ამ რეგლამენტის 48-ე მუხლით გათვალისწინებულ სამუშაო ჯგუფს.

3. პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი პარლამენტის ბიუროს მიერ მისთვის საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეობის კანდიდატის ასარჩევად წარდგენის შესახებ წარდგინების გადაცემიდან 3 დღის ვადაში ქმნის ამ რეგლამენტის 48-ე მუხლით გათვალისწინებულ სამუშაო ჯგუფს.

4. პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი პარლამენტის ბიუროს მიერ მისთვის საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეობის კანდიდატის ასარჩევად წარდგენის შესახებ წარდგინების გადაცემიდან 1 კვირის ვადაში უზრუნველყოფს ამ წარდგინებისა და თანდართული მასალების კომიტეტის ყველა წევრისთვის გაგზავნას. აღნიშნული წარდგინება და თანდართული მასალები ეგზავნება აგრეთვე სხვა პარლამენტის წევრს მისი მოთხოვნის შემთხვევაში.

5. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეობის კანდიდატების საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული დოკუმენტების კომიტეტის ყველა წევრისთვის გაგზავნიდან არაუადრეს 1 კვირისა საჯარო სხდომაზე უსმენს თითოეულ კანდიდატს. კანდიდატების მოსმენა და კითხვა-პასუხი იმართება სათითაოდ.

6. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეობის კანდიდატების პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის საჯარო სხდომაზე მოსმენის პროცედურას კომიტეტთან შეთანხმებით განსაზღვრავს კომიტეტის თავმჯდომარე.

7. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეობის თითოეულ კანდიდატს ცალკე ეყრება კენჭი.

8. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლის თანამდებობაზე ასარჩევად ერთი და იმავე კანდიდატურის წარდგენა ერთი მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ვადის ფარგლებში შეიძლება მხოლოდ ორჯერ.

9. თუ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის თანამდებობაზე ასარჩევად დასახელებულმა კანდიდატმა ვერ მიიღო არჩევისთვის საჭირო, საქართველოს კონსტიტუციითა და ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული რაოდენობის ხმები, პარლამენტს წარედგინება ახალი კანდიდატურა.

მუხლი 182. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის არჩევა

1. პარლამენტი სრული შემადგენლობის სამი მეხუთედის უმრავლესობით, ამავდროულად, სხვა კანდიდატზე მეტი ხმით, 10 წლის ვადით ირჩევს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 3 წევრს.

2. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის კანდიდატურის წარდგენის უფლება აქვს პარლამენტის თავმჯდომარეს, ფრაქციას, უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციან ჯგუფს.

3. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის ასარჩევად ერთი და იმავე კანდიდატურის წარდგენა შეიძლება მხოლოდ ორჯერ.

4. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრობის თითოეულ კანდიდატს ცალკე ეყრება კენჭი.

5. თუ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 3 წევრის არჩევისას 3 კანდიდატი მონაწილეობდა და რომელიმე მათგანმა ვერ მიიღო არჩევისთვის საჭირო რაოდენობის ხმები, პარლამენტის თავმჯდომარე, ფრაქცია, უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციანი ჯგუფი უფლებამოსილია კენჭისყრის ჩატარებიდან 10 დღის შემდეგ პარლამენტს იგივე კანდიდატურა წარუდგინოს. თუ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 3 წევრის არჩევისას 3-ზე მეტი კანდიდატი მონაწილეობდა და კანდიდატთა საჭირო რაოდენობა ვერ აირჩა, იმართება ხელახალი

კენჭისყრა. ამ შემთხვევაში კენჭი ეყრება იმ 3 კანდიდატს, რომლებმაც პირველ ტურში სხვა კანდიდატებზე მეტი ხმა მიიღეს.

მუხლი 183. საქართველოს სახალხო დამცველის არჩევა

1. პარლამენტი სრული შემადგენლობის სამი მეხუთედის უმრავლესობით, ამავდროულად, სხვა კანდიდატზე მეტი ხმით, 6 წლის ვადით ირჩევს საქართველოს სახალხო დამცველს.
2. საქართველოს სახალხო დამცველის კანდიდატურების წარდგენის უფლება აქვს ფრაქციას, უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციან ჯგუფს.
3. საქართველოს სახალხო დამცველის არჩევის ერთ ციკლში ერთი და იმავე კანდიდატურის წარდგენა შეიძლება ორჯერ.
4. საქართველოს სახალხო დამცველობის თითოეულ კანდიდატს ცალკე ეყრება კენჭი.
5. თუ საქართველოს სახალხო დამცველის არჩევისთვის საკმარისი ხმები ერთზე მეტმა კანდიდატმა მიიღო, მაგრამ ხმათა თანაბრად გაყოფის გამო გამარჯვებული ვერ გამოვლინდა, ამ კანდიდატებს ერთად ეყრება კენჭი. არჩეულად ჩაითვლება ის კანდიდატი, რომელიც კენჭისყრისას მიიღებს პარლამენტის წევრთა მეტ ხმას, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის სამი მეხუთედის ხმებისა. ხმათა თანაბრად გაყოფის განმეორების შემთხვევაში კენჭისყრის პროცედურა გაგრძელდება გამარჯვებულის გამოვლენამდე. თუ საქართველოს სახალხო დამცველის არჩევისთვის საკმარისი ხმები ვერცერთმა კანდიდატმა ვერ მიიღო, კენჭისყრის ჩატარებიდან არაუადრეს 7 და არაუგვიანეს 14 დღისა არჩევის პროცედურა ხელახლა იწყება.

მუხლი 184. საქართველოს ეროვნული ბანკის საბჭოს წევრის არჩევა

პარლამენტი საქართველოს პრეზიდენტის წარდგინებით, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, 7 წლის ვადით ირჩევს საქართველოს ეროვნული ბანკის საბჭოს წევრს.

მუხლი 185. გენერალური აუდიტორის არჩევა

1. პარლამენტი პარლამენტის თავმჯდომარის წარდგინებით, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, 5 წლის ვადით ირჩევს გენერალურ აუდიტორს.
2. გენერალური აუდიტორის თანამდებობაზე ასარჩევად ერთი და იმავე კანდიდატურის წარდგენა შეიძლება მხოლოდ ორჯერ.

მუხლი 186. საქართველოს გენერალური პროკურორის არჩევა

1. პარლამენტი საპროკურორო საბჭოს წარდგინებით, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, 6 წლის ვადით ირჩევს საქართველოს გენერალურ პროკურორს.
2. თუ საქართველოს გენერალური პროკურორის თანამდებობაზე ასარჩევად დასახელებულმა კანდიდატმა ვერ მიიღო არჩევისთვის საჭირო, საქართველოს კონსტიტუციითა და ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული რაოდენობის ხმები, პარლამენტს წარედგინება ახალი კანდიდატურა.

მუხლი 187. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრის არჩევა

პარლამენტი საქართველოს პრეზიდენტის წარდგინებით, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, 6 წლის ვადით ირჩევს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრს.

მუხლი 188. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის წევრის არჩევა

1. პარლამენტი საქართველოს პრეზიდენტის წარდგინებით, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, 6 წლის ვადით ირჩევს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის წევრს.

2. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის წევრი არ შეიძლება კომისიის წევრად აირჩეს 2-ზე მეტი ვადით. თუ კომისიის წევრის თანამდებობა ვადაზე ადრე თავისუფლდება, პარლამენტი ამ თანამდებობისთვის განსაზღვრული წესით ირჩევს კომისიის ახალ წევრს დარჩენილი ვადით.

მუხლი 189. საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის არჩევა

1. პარლამენტი საქართველოს მთავრობის წარდგინებით, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, 6 წლის ვადით ირჩევს საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსს.

2. საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის თანამდებობაზე ასარჩევად ერთი და იმავე კანდიდატურის წარდგენა შეიძლება მხოლოდ ორჯერ.

მუხლი 190. (ამოღებულია)

საქართველოს პარლამენტის 2025 წლის 24 ივნისის რეგლამენტი №712 – ვებგვერდი, 25.06.2025წ.

მუხლი 191. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსის არჩევა

1. პარლამენტი სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, 6 წლის ვადით ირჩევს პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსს.

2. პარლამენტს პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსის 1 კანდიდატურას წარუდგენს საქართველოს პრემიერ-მინისტრი.

3. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსობის კანდიდატი პარლამენტის მიერ არჩეულად ჩაითვლება, თუ კენჭისყრისას მის კანდიდატურას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა. თუ კენჭისყრის შედეგად ვაკანსია არ შეივსო, საქართველოს პრემიერ-მინისტრი 2 კვირის ვადაში აცხადებს ხელახალ კონკურსს.

მუხლი 192. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის აღმასრულებელი დირექტორისა და სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის საბჭოს წევრის დანიშვნაზე თანხმობის მიცემა

1. პარლამენტი პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ

პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედისა, თანხმობას აძლევს საქართველოს პრემიერ-მინისტრს საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის (შემდგომ – საქსტატი) აღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობაზე 4 წლის ვადით დანიშვნაზე.

2. საქართველოს პრემიერ-მინისტრი პარლამენტს საქსტატის აღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობაზე დანიშვნაზე თანხმობის მისაღებად წარუდგენს ღია კონკურსის შედეგად შერჩეულ 1 კანდიდატს. საქართველოს პრემიერ-მინისტრს კანდიდატის დანიშვნაზე თანხმობა მიეცემა, თუ კენჭისყრისას მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა უმრავლესობა, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედისა. თუ კენჭისყრისას კანდიდატი ვერ მიიღებს ხმების საჭირო რაოდენობას, ჩაითვლება, რომ პარლამენტმა საქართველოს პრემიერ-მინისტრს კანდიდატის დანიშვნაზე თანხმობა არ მისცა.

3. პარლამენტი პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედისა, თანხმობას აძლევს საქართველოს პრემიერ-მინისტრს საქსტატის საბჭოს წევრის თანამდებობაზე 4 წლის ვადით დანიშვნაზე.

4. საქართველოს პრემიერ-მინისტრი პარლამენტს საქსტატის საბჭოს წევრის 5 ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნად წარუდგენს 5 კანდიდატს, ხოლო თუ ვაკანტური თანამდებობა 5-ზე ნაკლებია – იმდენ კანდიდატს, რამდენი ვაკანტური თანამდებობაც არის.

5. თუ პარლამენტმა საქართველოს პრემიერ-მინისტრს საქსტატის საბჭოს წევრის ვაკანტურ თანამდებობაზე წარდგენილი კანდიდატის დანიშვნაზე თანხმობა არ მისცა, საქართველოს პრემიერ-მინისტრი 21 დღის ვადაში წარუდგენს პარლამენტს შესაბამისი ვაკანტურ თანამდებობაზე კონკურსის შედეგად შერჩეულ სხვა კანდიდატებს. საქართველოს პრემიერ-მინისტრს აღნიშნული კანდიდატების დანიშვნაზე თანხმობა მიეცემა ამ მუხლით დადგენილი წესით. საწინააღმდეგო შემთხვევაში ცხადდება ხელახალი კონკურსი. საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ხელახალი კონკურსის შედეგად შერჩეული კანდიდატების დანიშვნაზე თანხმობა მიეცემა ამ მუხლითა და ამ რეგლამენტის 193-ე მუხლით დადგენილი წესით.

მუხლი 193. ამ რეგლამენტის 181-ე–192-ე მუხლებით გათვალისწინებულ თანამდებობის პირთა არჩევის, მათ დანიშვნაზე თანხმობის მიცემის პროცედურა

1. პარლამენტი ამ რეგლამენტის 181-ე–192-ე მუხლებით გათვალისწინებულ თანამდებობის პირებს ირჩევს, როგორც წესი, მისთვის შესაბამისი კანდიდატურის წარდგენიდან 2 კვირის ვადაში, თუ საქართველოს საკანონმდებლო აქტით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

2. პარლამენტის ბიურო განსაზღვრავს ამ რეგლამენტის 182-ე–192-ე მუხლებით გათვალისწინებული თანამდებობის პირების არჩევის, მათ დანიშვნაზე თანხმობის მიცემის საკითხის განმხილველ კომიტეტს/კომიტეტებს. ამ მუხლით დადგენილი წესები ვრცელდება აგრეთვე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარისა და მოსამართლის არჩევის შემთხვევაზე, თუ ამ რეგლამენტის 181-ე მუხლით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

3. პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტი ადგენს თანამდებობის პირის კანდიდატურის საქართველოს კონსტიტუციის ან/და სხვა კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობას. ამ მიზნით კანდიდატი ვალდებულია კომიტეტს სრულყოფილად მიაწოდოს საჭირო ინფორმაცია. თავის მხრივ, კომიტეტი უფლებამოსილია მოიძიოს/გადაამოწმოს აღნიშნული თანამდებობის პირის კანდიდატურის შესახებ საჭირო ინფორმაცია, მათ შორის, მისი ბიოგრაფიული ცნობები, შრომითი გამოცდილებისა და პროფესიული ცოდნის შესახებ ინფორმაცია.

4. თანამდებობის პირთა კანდიდატურების საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენის შემდეგ პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტი სხდომაზე უსმენს თითოეულ კანდიდატს.

5. პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტი სხდომაზე კანდიდატების მოსმენის შემდეგ შეიმუშავებს დასკვნას. კომიტეტის დასკვნის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება კომიტეტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით. კომიტეტის დასკვნა უნდა შეიცავდეს კომიტეტის რეკომენდაციას ამ რეგლამენტის

181-ე–192-ე მუხლებით გათვალისწინებულ თანამდებობის პირთა კანდიდატურების მიმართ. კომიტეტის დასკვნა პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად წარედგინება პარლამენტის ბიუროს და ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

6. პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტის წარდგინების საფუძველზე, პარლამენტის ბიუროს გადაწყვეტილებით პარლამენტი პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის დადგენილი წესით განიხილავს კანდიდატურებს და უსმენს ამ რეგლამენტის 183-ე–192-ე მუხლებით გათვალისწინებულ ყოველ კონკრეტულ თანამდებობაზე დასახელებულ თითოეულ კანდიდატს.

7. კენჭისყრის წინ პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარე პარლამენტს აცნობს კანდიდატთა სიას და მათ წერილობით თანხმობას.

მუხლი 194. მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის შერჩევის წესი

1. პარლამენტის ეკონომიკური პოლიტიკის კომიტეტი ქმნის ეროვნულ მარეგულირებელ ორგანოსთან არსებულ მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის შესარჩევ საკონკურსო კომისიას, რომელიც მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის არჩევის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს სრული შემადგენლობის უმრავლესობით.

2. პარლამენტის ეკონომიკური პოლიტიკის კომიტეტი მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის შესარჩევ საკონკურსო კომისიას ქმნის არანაკლებ 12 წევრის შემადგენლობით. საკონკურსო კომისიის შემადგენლობაში შედიან ფრაქციებისა და უფრაქციო პარლამენტის წევრების, სახელმწიფო სექტორის, საქართველოს სახალხო დამცველისა და შესაბამისი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოს წარმომადგენლები. საკონკურსო კომისია საკონკურსო კომისიის თავმჯდომარის არჩევის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს სრული შემადგენლობის უმრავლესობით.

3. მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის შესარჩევი საკონკურსო კომისიის დებულებასა და საკონკურსო პირობებს პარლამენტის ეკონომიკური პოლიტიკის კომიტეტის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

4. პარლამენტის ეკონომიკური პოლიტიკის კომიტეტისა და მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოებრივი დამცველის შესარჩევი საკონკურსო კომისიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების შესახებ აღნიშნული კომიტეტი აცნობებს პარლამენტის ბიუროს.

მუხლი 195. საპროკურორო საბჭოს წევრების არჩევის წესი

1. საპროკურორო საბჭოს 5 წევრი, მათ შორის, 2 წევრი პარლამენტის წევრთაგან, აირჩევა „პროკურატურის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონითა და ამ მუხლით დადგენილი წესით.

2. საპროკურორო საბჭოს 2 წევრს პარლამენტის წევრთაგან, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით ირჩევს პარლამენტი. არჩეულ საპროკურორო საბჭოს წევრთაგან ერთი უნდა იყოს საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენელი, ხოლო ერთი – საპარლამენტო ოპოზიციის წარმომადგენელი. ყოველ ფრაქციას და უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციან ჯგუფს უფლება აქვს, წარადგინოს საპროკურორო საბჭოს წევრობის თითო კანდიდატი. საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატი წარედგინება პარლამენტის ბიუროს საპროკურორო საბჭოს წევრის უფლებამოსილების ვადის ამოწურვამდე არაუგვიანეს 15 კალენდარული დღისა, ხოლო საპროკურორო საბჭოს წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში – მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის დღიდან არაუგვიანეს 15 კალენდარული დღისა. პარლამენტის ბიუროს საპროკურორო საბჭოს წევრის არჩევის საკითხი შეაქვს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. თუ ამ მუხლის მე-9 პუნქტით გათვალისწინებული კენჭისყრის ორივე ტურის გამართვის შემდეგ ისევ დარჩა შეუვსებელი ვაკანსია, არჩევის პროცედურა 1 თვის ვადაში, ამ პუნქტით დადგენილი წესით, ხელახლა გაიმართება. ასეთ შემთხვევაში პარლამენტის ბიუროს საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატები 2

კვირის ვადაში წარედგინება. საპროკურორო საბჭოს წევრის უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე საპროკურორო საბჭოს წევრად არჩეულ პარლამენტის წევრს უფლებამოსილება შეუწყდება პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შემთხვევაში.

3. პარლამენტი საპროკურორო საბჭოს 2 წევრს ირჩევს კონკურსის საფუძველზე. საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატები შეირჩევიან საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოღვაწე პროფესორებისა და მკვლევრებისგან, აგრეთვე საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის წევრებისგან, შესაბამისი ორგანიზაციის ხელმძღვანელი ორგანოს წარდგინების საფუძველზე. ზემოთ აღნიშნული თითოეული წარმდგენი სუბიექტი უფლებამოსილია პარლამენტს წარუდგინოს საპროკურორო საბჭოს წევრობის არაუმეტეს 3 კანდიდატისა. საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატად პარლამენტის წევრის, მოსამართლის, პროკურორის წარდგენა არ შეიძლება.

4. პარლამენტი საპროკურორო საბჭოს 1 წევრს ირჩევს საქართველოს იუსტიციის მინისტრის წარდგინების საფუძველზე, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით. საქართველოს იუსტიციის მინისტრი უფლებამოსილია პარლამენტს წარუდგინოს საპროკურორო საბჭოს წევრობის არაუმეტეს 3 კანდიდატისა. პარლამენტმა საპროკურორო საბჭოს წევრად შეიძლება აირჩიოს პირი, რომელსაც აქვს უმაღლესი იურიდიული განათლება მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით და იურიდიული სპეციალობით მუშაობის არანაკლებ 5 წლის გამოცდილება.

5. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პარლამენტმა საპროკურორო საბჭოს წევრად შეიძლება აირჩიოს საქართველოს მოქალაქე, რომელსაც აქვს უმაღლესი იურიდიული განათლება მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით/უმაღლესი განათლების დიპლომით, სპეციალობით მუშაობის არანაკლებ 5 წლის გამოცდილება, მაღალი რეპუტაცია და რომელიც სამართლის დარგის აღიარებული სპეციალისტია. საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატმა საბჭოს წევრად არჩევაზე წინასწარ წერილობითი თანხმობა უნდა განაცხადოს.

6. ამ მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატის წარდგინებას უნდა დაერთოს სარეკომენდაციო წერილი, კანდიდატის საქმიანი ბიოგრაფია, პირადობის მოწმობის ან პასპორტის ასლი, უმაღლესი იურიდიული განათლებისა და სპეციალობით მუშაობის არანაკლებ 5 წლის გამოცდილების დამადასტურებელი საბუთების ასლები, სამართლის საკითხებზე გამოქვეყნებული შრომების (თუ კანდიდატს აქვს ასეთი შრომები) ნუსხა და კანდიდატის წერილობითი თანხმობა.

7. ამ მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში საპროკურორო საბჭოს ახალი წევრი უნდა აირჩეს საპროკურორო საბჭოს შესაბამისი წევრის უფლებამოსილების ვადის ამოწურვამდე არაუადრეს 30 კალენდარული დღისა და ამ ვადის ამოწურვიდან არაუგვიანეს 7 კალენდარული დღისა, ხოლო საპროკურორო საბჭოს შესაბამისი წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში – მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის დღიდან არაუგვიანეს 2 თვისა. თუ პარლამენტის მიერ საპროკურორო საბჭოს ახალი წევრის არჩევისას ეს ვადები მთლიანად ან ნაწილობრივ დაემთხვა პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდს, მისი არჩევის პროცესი დაიწყება ან გაგრძელდება მორიგი სესიის დაწყებისთანავე ან მორიგი სესიის დაწყებამდე, რიგგარეშე სესიაზე.

8. ამ მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში:

ა) საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატი პარლამენტს უნდა წარედგინოს საპროკურორო საბჭოს წევრის:

ა.ა) უფლებამოსილების ვადის ამოწურვამდე არაუადრეს მე-60 და არაუგვიანეს მე-40 კალენდარული დღისა;

ა.ბ) უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში – მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის დღიდან არაუგვიანეს 10 კალენდარული დღისა;

ბ) საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატების წარდგენის ვადას პარლამენტის ვებგვერდზე აქვეყნებს პარლამენტის თავმჯდომარე;

გ) პარლამენტისთვის წარდგენილი სათანადო საბუთები დაუყოვნებლივ გადაიკიმა პარლამენტის

იურიდიულ საკითხთა კომიტეტს. კომიტეტმა აღნიშნული საბუთების განხილვა ამ მუხლით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის დასადგენად უნდა დაასრულოს საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატების წარდგენის ვადის ამოწურვიდან:

გ.ა) 10 კალენდარული დღის ვადაში – ამ პუნქტის „ა.ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში;

გ.ბ) 4 კალენდარული დღის ვადაში – ამ პუნქტის „ა.ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში;

დ) ამ პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტში აღნიშნული საბუთების განხილვის დასრულების შემდეგ პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი საპროკურორო საბჭოს წევრობის იმ კანდიდატთა სიას, რომლებიც შეესაბამებიან ამ მუხლით განსაზღვრულ მოთხოვნებს, სათანადო საბუთებთან ერთად წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის ბიურო საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატთა სიას და თანდართულ საბუთებს დაუყოვნებლივ გადასცემს ფრაქციებს;

ე) ფრაქციებს უფლება აქვთ, წარდგენილი საპროკურორო საბჭოს წევრთა კანდიდატურები განიხილონ პარლამენტის ბიუროსთვის საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატთა სიის წარდგენიდან:

ე.ა) 2 კვირის ვადაში – ამ პუნქტის „ა.ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში;

ე.ბ) 1 კვირის ვადაში – ამ პუნქტის „ა.ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში;

ვ) პარლამენტის ბიუროს საპროკურორო საბჭოს წევრის არჩევის საკითხი შეაქვს ფრაქციათა მიერ საბჭოს წევრთა კანდიდატურების განხილვის ვადის დასრულების შემდეგ პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. კენჭისყრის დაწყებამდე პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის წარმომადგენელი პარლამენტს გააცნობს წარდგენილ კანდიდატთა შესახებ მონაცემებს.

9. ამ მუხლის მე-2-მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში:

ა) პარლამენტი საპროკურორო საბჭოს წევრთა კანდიდატურების პლენარულ სხდომაზე განხილვის გარეშე მართავს კენჭისყრას საპროკურორო საბჭოს წევრების ასარჩევად. საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატებს კენჭი ცალ-ცალკე ეყრებათ. კენჭისყრის რიგითობა ანბანურად, კანდიდატთა გვარების მიხედვით განისაზღვრება;

ბ) კენჭისყრის პირველ ტურში არჩეულად ჩაითვლებიან საპროკურორო საბჭოს წევრობის ის კანდიდატები, რომლებიც პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობის ხმებს მიიღებენ. თუ ასეთ კანდიდატთა რაოდენობა ასარჩევ კანდიდატთა რაოდენობაზე მეტი აღმოჩნდა, არჩეულად ჩაითვლებიან საუკეთესო შედეგის მქონე სათანადო რაოდენობის კანდიდატები. თუ არჩეული კანდიდატი ვერ გამოვლინდა რამდენიმე კანდიდატის მიერ თანაბარი რაოდენობის ხმების მიღების გამო, ამ კანდიდატებს ხელახლა ეყრებათ კენჭი და არჩეულად ჩაითვლება უკეთესი შედეგის მქონე, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობის მიერ მხარდაჭერილი კანდიდატი;

გ) თუ კენჭისყრის პირველ ტურში ყველა ვაკანსია ვერ შეივსო, იმავე დღეს ან პარლამენტის უახლოეს პლენარულ სხდომაზე გაიმართება კენჭისყრის მეორე ტური, რომელშიც კენჭი ეყრებათ საპროკურორო საბჭოს წევრობის დარჩენილ კანდიდატთაგან პირველ ტურში საუკეთესო შედეგის მქონე კანდიდატებს. ამ კანდიდატთა რაოდენობა ვაკანტურ თანამდებობათა გაორმაგებულ რაოდენობას არ უნდა აღემატებოდეს. თუ აღნიშნულ კანდიდატთა რაოდენობა ამ რიცხვზე მეტი აღმოჩნდა მათ მიერ თანაბარი რაოდენობის ხმების მიღების გამო, კენჭი ეყრება ყველა ასეთ კანდიდატს. კენჭისყრის მეორე ტურში არჩეული კანდიდატი გამოვლინდება ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით დადგენილი წესით;

დ) თუ კენჭისყრის პირველ ტურში საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატთა რაოდენობა ვაკანტურ თანამდებობათა რაოდენობას არ აღემატება და ყველა ვაკანსია ვერ შეივსო, კენჭისყრის მეორე ტური არ გაიმართება.

10. თუ ამ მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ამავე მუხლის მე-9 პუნქტით დადგენილი წესით ყველა ვაკანსია ვერ შეივსო, საპროკურორო საბჭოს წევრთა არჩევის

პროცედურა 70 კალენდარული დღის ვადაში, ამ მუხლით დადგენილი წესით, ხელახლა გაიმართება. ასეთ შემთხვევაში საპროკურორო საბჭოს წევრობის კანდიდატების წარდგენის ვადას იმ პირობების დაცვით, რომ ეს ვადა 14 კალენდარულ დღეზე ნაკლები არ იყოს და პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტმა და ფრაქციებმა საბჭოს წევრთა კანდიდატურები ამ მუხლის მე-8 პუნქტის „გ.ა“ და „ე.ა“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრულ ვადებში განიხილონ, ადგენს და პარლამენტის ვებგვერდზე აქვეყნებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

მუხლი 196. საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრების არჩევის წესი

1. პარლამენტი კონკურსის საფუძველზე ირჩევს საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის 2 წევრს. პარლამენტმა საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის ახალი წევრი უნდა აირჩიოს მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის შესაბამისი წევრის უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე არაუადრეს 30 კალენდარული დღისა და ამ ვადის გასვლიდან არაუგვიანეს 7 კალენდარული დღისა, ხოლო მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის შესაბამისი წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში – მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის დღიდან არაუგვიანეს 1 თვისა. თუ ეს ვადები მთლიანად ან ნაწილობრივ დაემთხვა პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდს, ამ პუნქტით საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრის არჩევისთვის განსაზღვრული ვადა შესაბამისი დროით გაგრძელდება.

2. საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრობის კანდიდატები შეირჩევიან საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოღვაწე პროფესორებისა და მკვლევრებისგან, აგრეთვე საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის წევრებისგან, შესაბამისი ორგანიზაციის ხელმძღვანელი ორგანოს წარდგინების საფუძველზე. ზემოთ აღნიშნული თითოეული წარმდგენი სუბიექტი უფლებამოსილია პარლამენტს წარუდგინოს საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრობის თითო კანდიდატი. საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრობის კანდიდატად პარლამენტის წევრის, მოსამართლის, პროკურორის წარდგენა არ შეიძლება.

3. პარლამენტმა საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრად შეიძლება აირჩიოს საქართველოს მოქალაქე, რომელსაც აქვს უმაღლესი იურიდიული განათლება, სპეციალობით მუშაობის არანაკლებ 5 წლის გამოცდილება, მაღალი რეპუტაცია და რომელიც სამართლის დარგის აღიარებული სპეციალისტია.

4. საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრობის კანდიდატის წარდგინებას უნდა დაერთოს სარეკომენდაციო წერილი, კანდიდატის საქმიანი ბიოგრაფია, პირადობის მოწმობის ან პასპორტის ასლი, უმაღლესი იურიდიული განათლებისა და სპეციალობით მუშაობის არანაკლებ 5 წლის გამოცდილების დამადასტურებელი საბუთების ასლები, სამართლის საკითხებზე გამოქვეყნებული შრომების ნუსხა (თუ კანდიდატს აქვს ასეთი შრომები) და კანდიდატის წერილობითი თანხმობა.

5. საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრობის კანდიდატები პარლამენტს უნდა წარედგინოს საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრის:

ა) უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე არაუადრეს მე-60 და არაუგვიანეს მე-40 კალენდარული დღისა;

ბ) უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში – მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის დღიდან არაუგვიანეს 10 კალენდარული დღისა.

6. საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრობის კანდიდატების წარდგენის ვადას პარლამენტის ვებგვერდზე აქვეყნებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

7. პარლამენტისთვის წარდგენილი საბუთები დაუყოვნებლივ გადაეცემა პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტს. კომიტეტმა აღნიშნული საბუთების განხილვა ამ მუხლის მე-2-მე-4 პუნქტებით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის დასადგენად უნდა დაასრულოს საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრობის კანდიდატების წარდგენის ვადის გასვლიდან:

ა) 10 კალენდარული დღის ვადაში – ამ მუხლის მე-5 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში;

ბ) 4 კალენდარული დღის ვადაში – ამ მუხლის მე-5 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში.

8. ამ მუხლის მე-7 პუნქტში აღნიშნული განხილვის დასრულების შემდეგ პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი იმ კანდიდატთა სიას, რომლებიც წარდგენილი არიან ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული პირების მიერ და შეესაბამებიან ამ მუხლით განსაზღვრულ მოთხოვნებს, სათანადო საბუთებთან ერთად წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. კომიტეტის დასკვნაში მითითებული უნდა იყოს ამ პუნქტში აღნიშნულ კანდიდატთაგან იმ კანდიდატების შესახებ, რომლებსაც კომიტეტი უწევს რეკომენდაციას საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრის თანამდებობაზე განსაწესებლად. პარლამენტის ბიურო კანდიდატთა სიას და თანდართულ საბუთებს დაუყოვნებლივ გადასცემს ფრაქციებს.

9. ფრაქციებს უფლება აქვთ, წარდგენილი კანდიდატურები განიხილონ პარლამენტის ბიუროსთვის კანდიდატთა სიის წარდგენიდან:

ა) 2 კვირის ვადაში – ამ მუხლის მე-5 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში;

ბ) 1 კვირის ვადაში – ამ მუხლის მე-5 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში.

10. პარლამენტი ფრაქციათა მიერ კანდიდატების განხილვის ვადის დასრულების შემდეგ, უახლოეს პლენარულ სხდომაზე განხილვის გარეშე მართავს კენჭისყრას საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრების ასარჩევად. კანდიდატებს კენჭი ცალ-ცალკე ეყრებათ. კენჭისყრის რიგითობა ანბანურად, კანდიდატთა გვარების მიხედვით განისაზღვრება. კენჭისყრის დაწყებამდე პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის წარმომადგენელი პარლამენტს გააცნობს წარდგენილ კანდიდატთა შესახებ მონაცემებს.

11. პარლამენტის მიერ საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრების არჩევის პროცედურა საჭიროების შემთხვევაში 2 ტურად იმართება. არჩეული კანდიდატები გამოვლინდებიან პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, ამ პუნქტითა და ამ მუხლის მე-12 და მე-13 პუნქტებით დადგენილი წესით.

12. თუ კენჭისყრის პირველ ტურში საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრობის იმ კანდიდატთა რაოდენობა, რომლებმაც პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობის ხმები მიიღეს, არსებულ ვაკანტურ თანამდებობათა რაოდენობაზე მეტი აღმოჩნდა, არჩეულად ჩაითვლებიან საუკეთესო შედეგის მქონე სათანადო რაოდენობის კანდიდატები. თუ არჩეული კანდიდატი ვერ გამოვლინდა რამდენიმე კანდიდატის მიერ თანაბარი რაოდენობის ხმების მიღების გამო, ამ კანდიდატებს ხელახლა ეყრებათ კენჭი. არჩეულად ჩაითვლება საუკეთესო შედეგის მქონე კანდიდატი.

13. თუ კენჭისყრის პირველ ტურში ყველა ვაკანსია ვერ შეივსო, იმავე დღეს ან პარლამენტის უახლოეს პლენარულ სხდომაზე გაიმართება კენჭისყრის მეორე ტური, რომელშიც კენჭი ეყრებათ საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრობის დარჩენილ კანდიდატთაგან პირველ ტურში საუკეთესო შედეგის მქონე კანდიდატებს. მათი რაოდენობა არსებულ ვაკანტურ თანამდებობათა რაოდენობაზე ორჯერ მეტი არ უნდა იყოს. თუ აღნიშნულ კანდიდატთა რაოდენობა ამ რიცხვზე მეტი აღმოჩნდა მათ მიერ თანაბარი რაოდენობის ხმების მიღების გამო, კენჭი ეყრება ყველა ასეთ კანდიდატს. არჩეული კანდიდატები გამოვლინდებიან ამ მუხლის მე-11 და მე-12 პუნქტებით დადგენილი წესით.

14. თუ კენჭისყრის ორივე ტურის გამართვის შემდეგ ისევ დარჩა შეუვსებელი ვაკანსია, საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრთა არჩევის პროცედურა 70 კალენდარული დღის ვადაში, ამ მუხლით დადგენილი წესით, ხელახლა გაიმართება. ასეთ შემთხვევაში კანდიდატების წარდგენის ვადას იმ პირობების დაცვით, რომ ეს ვადა 14 კალენდარულ დღეზე ნაკლები არ იყოს და პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტმა და ფრაქციებმა კანდიდატურები ამ მუხლის მე-7 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტითა და მე-9 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ ვადებში განიხილონ, ადგენს და პარლამენტის ვებგვერდზე აქვეყნებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

საქართველოს პარლამენტის 2025 წლის 26 ივნისის რეგლამენტი №831 – ვებგვერდი, 27.06.2025წ.

მუხლი 197. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრების არჩევის წესი

1. პარლამენტი ფრაქციის ან უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციანი ჯგუფის წარდგინებით ირჩევს საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 2 წევრს. პარლამენტმა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრი უნდა აირჩიოს თანამდებობაზე მყოფი საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს შესაბამისი წევრის უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე არაუადრეს 30 კალენდარული დღისა, ხოლო საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს შესაბამისი წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში – მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის დღიდან არაუადრეს 10 კალენდარული დღისა. ფრაქცია ან უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციანი ჯგუფი უფლებამოსილია პარლამენტს თითოეულ ვაკანტურ თანამდებობაზე ასარჩევად საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრობის მხოლოდ 1 კანდიდატი წარუდგინოს.

2. პარლამენტმა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრად შეიძლება აირჩიოს საქართველოს მოქალაქე, რომელსაც აქვს უმაღლესი იურიდიული განათლება მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხით/უმაღლესი განათლების დიპლომით, სპეციალობით მუშაობის არანაკლებ 5 წლის გამოცდილება, მაღალი რეპუტაცია და რომელიც სამართლის დარგის აღიარებული სპეციალისტია. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრობის კანდიდატად პარლამენტის წევრის, მოსამართლის, პროკურორის წარდგენა არ შეიძლება.

3. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრობის კანდიდატის წარდგინებას უნდა დაერთოს კანდიდატის საქმიანი ბიოგრაფია, პირადობის მოწმობის ან პასპორტის ასლი, უმაღლესი იურიდიული განათლებისა და სპეციალობით მუშაობის არანაკლებ 5 წლის გამოცდილების დამადასტურებელი საბუთების ასლები, სამართლის საკითხებზე გამოქვეყნებული შრომების (თუ კანდიდატს აქვს ასეთი შრომები) ნუსხა და კანდიდატის წერილობითი თანხმობა.

4. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრობის კანდიდატები პარლამენტს უნდა წარედგინოს საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრის:

ა) უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე არაუადრეს მე-60 და არაუგვიანეს მე-40 კალენდარული დღისა;

ბ) უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში – მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის დღიდან არაუგვიანეს 10 კალენდარული დღისა.

5. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრობის კანდიდატების წარდგენის ვადას პარლამენტის ვებგვერდზე აქვეყნებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

6. პარლამენტისთვის წარდგენილი საბუთები დაუყოვნებლივ გადაეცემა პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტს. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრობის კანდიდატების საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დასადგენად პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი საჯარო სხდომაზე უსმენს თითოეულ კანდიდატს. კომიტეტმა პარლამენტისთვის წარდგენილი საბუთების განხილვა ამ მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტებით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის დასადგენად და კანდიდატების კომიტეტის საჯარო სხდომაზე მოსმენა უნდა

დაასრულოს კანდიდატების წარდგენის ვადის გასვლიდან:

ა) 10 კალენდარული დღის ვადაში – ამ მუხლის მე-4 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში;

ბ) 4 კალენდარული დღის ვადაში – ამ მუხლის მე-4 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში.

7. ამ მუხლის მე-6 პუნქტში აღნიშნული განხილვის/მოსმენის დასრულების შემდეგ პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი შეიმუშავებს დასკვნას. კომიტეტის დასკვნაში მითითებული უნდა იყოს იმ კანდიდატების შესახებ, რომლებსაც კომიტეტი უწევს რეკომენდაციას საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრის თანამდებობაზე განსაწესებლად. იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი დასკვნას და იმ კანდიდატთა სიას, რომლებიც წარდგენილი არიან ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული სუბიექტების მიერ და შეესაბამებიან ამ მუხლით განსაზღვრულ მოთხოვნებს, სათანადო საბუთებთან ერთად წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს.

8. ამ მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებული დასკვნის წარდგენის შემდეგ პარლამენტი პლენარულ სხდომაზე განხილვის გარეშე მართავს კენჭისყრას საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრების ასარჩევად. კანდიდატებს კენჭი ცალ-ცალკე ეყრებათ. კენჭისყრის რიგითობა ანბანურად, კანდიდატთა გვარების მიხედვით განისაზღვრება. კენჭისყრის დაწყებამდე პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის წარმომადგენელი პარლამენტს გააცნობს წარდგენილ კანდიდატთა შესახებ მონაცემებს.

9. პარლამენტის მიერ საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრების არჩევის პროცედურა საჭიროების შემთხვევაში 3 ტურად იმართება. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრებად არჩეული კანდიდატები გამოვლინდებიან პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეხუთედის უმრავლესობით, ამ პუნქტითა და ამ მუხლის მე-10–მე-12 პუნქტებით დადგენილი წესით.

10. კენჭისყრის პირველ ტურში არჩეულად ჩაითვლებიან საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრობის ის კანდიდატები, რომლებიც პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეხუთედის უმრავლესობის ხმებს მიიღებენ. თუ ასეთ კანდიდატთა რაოდენობა არსებულ ვაკანტურ თანამდებობათა რაოდენობაზე მეტი აღმოჩნდა, არჩეულად ჩაითვლებიან საუკეთესო შედეგის მქონე სათანადო რაოდენობის კანდიდატები. თუ არჩეული კანდიდატი ვერ გამოვლინდა რამდენიმე კანდიდატის მიერ თანაბარი რაოდენობის ხმების მიღების გამო, ამ კანდიდატებს ხელახლა ეყრებათ კენჭი. არჩეულად ჩაითვლება საუკეთესო შედეგის მქონე ის კანდიდატი, რომელმაც პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეხუთედის უმრავლესობის ხმები მიიღო.

11. თუ კენჭისყრის პირველ ტურში ყველა ვაკანსია ვერ შეივსო, გაიმართება კენჭისყრის მეორე ტური, რომელშიც კენჭი ეყრებათ საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრობის დარჩენილ კანდიდატთაგან პირველ ტურში საუკეთესო შედეგის მქონე კანდიდატებს. მათი რაოდენობა არსებულ ვაკანტურ თანამდებობათა რაოდენობაზე ორჯერ მეტი არ უნდა იყოს. თუ აღნიშნულ კანდიდატთა რაოდენობა ამ რიცხვზე მეტი აღმოჩნდა მათ მიერ თანაბარი რაოდენობის ხმების მიღების გამო, კენჭი ეყრება ყველა ასეთ კანდიდატს. არჩეულად ჩაითვლება ის კანდიდატი, რომელმაც ამ მუხლის მე-10 პუნქტით დადგენილი წესით საჭირო რაოდენობის ხმები მიიღო.

12. თუ კენჭისყრის მეორე ტურში კვლავ ვერ შეივსო ყველა ვაკანსია, გაიმართება კენჭისყრის მესამე ტური, რომელშიც კენჭი ეყრებათ საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრობის დარჩენილ კანდიდატთაგან მეორე ტურში საუკეთესო შედეგის მქონე კანდიდატებს. არჩეული კანდიდატები გამოვლინდებიან ამ მუხლის მე-11 პუნქტით დადგენილი წესით.

13. თუ კენჭისყრის სამივე ტურის გამართვის შემდეგ ისევ დარჩა შეუვსებელი ვაკანსია, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრთა არჩევის პროცედურა 70 კალენდარული დღის ვადაში, ამ მუხლით დადგენილი წესით, ხელახლა გაიმართება. ასეთ შემთხვევაში კანდიდატების წარდგენის ვადას იმ პირობების დაცვით, რომ ეს ვადა 14 კალენდარულ დღეზე ნაკლები არ იყოს და პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტმა კანდიდატურები ამ მუხლის მე-6 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ ვადაში განიხილოს, ადგენს და პარლამენტის ვებგვერდზე აქვეყნებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

მუხლი 198. სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მოსამართლედ ასარჩევად კანდიდატის წარდგენის თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება

1. პარლამენტი სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს რომის წესდების (შემდგომ – რომის წესდება) შესაბამისად, ამ მუხლით დადგენილი წესით იღებს გადაწყვეტილებას სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მოსამართლედ ასარჩევად 1 კანდიდატის წარდგენის თაობაზე. ამ მიზნით საქართველოს მთავრობა პარლამენტს წარუდგენს საქართველოს მთავრობის მიერ შერჩეულ ერთ ან ერთზე მეტ კანდიდატს (შემდგომ – მთავრობის მიერ შერჩეული მოსამართლეობის კანდიდატი).

2. მთავრობის მიერ შერჩეული მოსამართლეობის კანდიდატის წარდგინება თანდართულ მასალებთან ერთად გადაეცემა პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე.

3. პარლამენტის ბიურო განსაზღვრავს მთავრობის მიერ შერჩეული მოსამართლეობის კანდიდატის სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მოსამართლედ ასარჩევად კანდიდატად წარდგენის საკითხის განმხილველ კომიტეტს/კომიტეტებს.

4. ამ მუხლით დადგენილი წესით განსაზღვრული კომიტეტი კომიტეტის საჯარო სხდომაზე უსმენს მთავრობის მიერ შერჩეულ მოსამართლეობის კანდიდატს და ადგენს ამ კანდიდატის რომის წესდების მოთხოვნებთან შესაბამისობას. მთავრობის მიერ შერჩეული მოსამართლეობის კანდიდატი ვალდებულია კომიტეტს სრულყოფილად მიაწოდოს მისი რომის წესდების მოთხოვნებთან შესაბამისობის დასადასტურებელი საჭირო ინფორმაცია. კომიტეტი უფლებამოსილია გადაამოწმოს მის ხელთ არსებული ინფორმაცია ან/და მოიძიოს სხვა საჭირო ინფორმაცია.

5. კომიტეტი მთავრობის მიერ შერჩეული მოსამართლეობის კანდიდატის კომიტეტის სხდომაზე მოსმენის შემდეგ შეიმუშავებს დასკვნას. კომიტეტის დასკვნა მიიღება კომიტეტის სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით. კომიტეტის დასკვნა უნდა შეიცავდეს კომიტეტის რეკომენდაციას მთავრობის მიერ შერჩეული მოსამართლეობის კანდიდატის მიმართ. კომიტეტის დასკვნა პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად წარედგინება პარლამენტის ბიუროს და ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

6. პარლამენტი მთავრობის მიერ შერჩეულ მოსამართლეობის კანდიდატს კენჭს უყრის პლენარულ სხდომაზე განხილვის გარეშე. კენჭისყრის წინ პლენარული სხდომის თავმჯდომარე პარლამენტს აცნობს მთავრობის მიერ შერჩეული მოსამართლეობის კანდიდატის ვინაობას და მის წერილობით თანხმობას. მთავრობის მიერ შერჩეული მოსამართლეობის კანდიდატი სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მოსამართლედ ასარჩევად კანდიდატად წარდგენილი იქნება, თუ კენჭისყრისას მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა. თუ პარლამენტისთვის წარდგენილია მთავრობის მიერ შერჩეული მოსამართლეობის ერთზე მეტი კანდიდატი, მათ ცალ-ცალკე ეყრებათ კენჭი. სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მოსამართლედ ასარჩევად კანდიდატად წარდგენილი იქნება მთავრობის მიერ შერჩეული მოსამართლეობის ის კანდიდატი, რომელიც კენჭისყრისას მიიღებს პარლამენტის წევრთა მეტ ხმას, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობის ხმებისა. თუ კენჭისყრისას ხმების საუკეთესო რაოდენობა მთავრობის მიერ შერჩეულმა მოსამართლეობის ერთზე მეტმა კანდიდატმა თანაბრად მიიღო, ამასთანავე, ეს რაოდენობა პარლამენტის სრული შემადგენლობის ნახევარზე მეტია, მათ ხელახლა ეყრებათ კენჭი. სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მოსამართლედ ასარჩევად კანდიდატად წარდგენილი იქნება მთავრობის მიერ შერჩეული მოსამართლეობის ის კანდიდატი, რომელიც კენჭისყრისას მიიღებს პარლამენტის წევრთა მეტ ხმას, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობის ხმებისა.

7. თუ ამ მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული კენჭისყრის შედეგად მთავრობის მიერ შერჩეულმა მოსამართლეობის ვერცერთმა კანდიდატმა ვერ მიიღო სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მოსამართლედ ასარჩევად კანდიდატად წარდგენისთვის საჭირო

რაოდენობის პარლამენტის წევრთა ხმები, საქართველოს მთავრობის შესაბამისი წარდგინების საფუძველზე ამ მუხლით განსაზღვრული პროცედურა ხელახლა იწყება.

8. მთავრობის მიერ შერჩეულ მოსამართლეობის კანდიდატს უფლება აქვს, ამ მუხლით გათვალისწინებული პროცედურის მიმდინარეობისას ნებისმიერ დროს წერილობით თქვას უარი სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მოსამართლედ ასარჩევად კანდიდატად წარდგენაზე. ასეთ შემთხვევაში ამ მუხლით განსაზღვრული პროცედურა აღნიშნული კანდიდატის მიმართ წყდება, ხოლო თუ იგი ერთადერთი კანდიდატი იყო, საქართველოს მთავრობის შესაბამისი წარდგინების საფუძველზე ეს პროცედურა ხელახლა იწყება.

9. სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მოსამართლედ ასარჩევად კანდიდატის წარდგენის თაობაზე გადაწყვეტილების მისაღებად ერთი და იმავე კანდიდატურის ერთი და იმავე მოწვევის პარლამენტისთვის წარდგენა შეიძლება მხოლოდ ორჯერ.

მუხლი 199. საქართველოს კვოტით ევროპის საბჭოს წამებისა და არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან დასჯის აღკვეთის ევროპული კომიტეტის წევრობის კანდიდატთა წარდგენა

1. ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეაში საქართველოს მუდმივმოქმედი საპარლამენტო დელეგაცია ევროპის საბჭოს წარუდგენს საქართველოს კვოტით „წამებისა და არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან დასჯის აღკვეთის ევროპული კონვენციით“ დაარსებული ევროპის საბჭოს წამებისა და არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან დასჯის აღკვეთის ევროპული კომიტეტის წევრობის 3 კანდიდატს შემდგომი განხილვისა და შერჩევისთვის.

2. ევროპის საბჭოს წამებისა და არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან დასჯის აღკვეთის ევროპული კომიტეტის წევრობის კანდიდატად შეიძლება მიღებულ იქნეს საქართველოს ქმედუნარიანი მოქალაქე, რომელიც აკმაყოფილებს შემდეგ მოთხოვნებს:

ა) აქვს უმაღლესი განათლება;

ბ) აქვს ადამიანის უფლებათა დაცვის ან ადამიანის უფლებათა შესახებ განათლების სფეროში მუშაობის არანაკლებ 3 წლის გამოცდილება;

გ) იცის ინგლისური ან ფრანგული ენა;

დ) არ არის ნასამართლევ.

3. საქართველოს კვოტით ევროპის საბჭოს წამებისა და არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან დასჯის აღკვეთის ევროპული კომიტეტის წევრობის კანდიდატთა შესარჩევად კონკურსის ჩატარების წესს, საკონკურსო კომისიისა და საპრეტენზიო კომისიის შემადგენლობებს ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

4. საკონკურსო კომისია შედგება 7 წევრისგან. საკონკურსო კომისიის შემადგენლობაში თანამდებობრივად შედიან ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეაში საქართველოს მუდმივმოქმედი საპარლამენტო დელეგაციის ხელმძღვანელი და პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარე, ხოლო კომისიის დანარჩენ წევრებს (3 წევრს – საპარლამენტო უმრავლესობის წევრთაგან, 2 წევრს – საპარლამენტო ოპოზიციის წევრთაგან) შესაბამის სუბიექტებთან წინასწარი კონსულტაციის საფუძველზე ნიშნავს პარლამენტის თავმჯდომარე. საკონკურსო კომისიის თავმჯდომარეს კომისიის წევრთაგან ნიშნავს პარლამენტის თავმჯდომარე.

მუხლი 200. საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრის – მეურვის არჩევის წესი

1. საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრის – მეურვის კანდიდატურა შეირჩევა ღია კონკურსით.

2. მეურვის უფლებამოსილების ვადის ამოწურვამდე 30 კალენდარული დღით ადრე ან მისი უფლებამოსილების შეწყვეტიდან 10 კალენდარული დღის განმავლობაში პარლამენტის თავმჯდომარე გამოსცემს კონკურსის გამოცხადების შესახებ ბრძანებას, რომლითაც განსაზღვრავს მეურვეობის კანდიდატთა მიერ განაცხადების წარდგენის ვადას – არაუმეტეს 15 კალენდარული დღისა.
3. კონკურსის გამოცხადებიდან არაუგვიანეს 10 დღისა პარლამენტის დადგენილებით იქმნება 9 წევრისგან შემდგარი საკონკურსო კომისია. პარლამენტის თავმჯდომარე ფრაქციებთან, უფრაქციო პარლამენტის წევრებთან, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოსა და საქართველოს სახალხო დამცველთან კონსულტაციების შედეგად პარლამენტს დასამტკიცებლად წარუდგენს საკონკურსო კომისიის წევრთა კანდიდატურებს. საკონკურსო კომისიის შემადგენლობაში უნდა შედიოდნენ სამოქალაქო საზოგადოების (აკადემიური წრეების) წარმომადგენლები. საკონკურსო კომისიას ხელმძღვანელობს მის მიერ არჩეული თავმჯდომარე. საკონკურსო კომისია შეიმუშავებს დებულებას, რომელსაც ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო და რომლითაც განისაზღვრება მეურვეობის კანდიდატთა და მათ მიერ წარმოდგენილი საზოგადოებრივი მაუწყებლის განვითარების კონცეფციების შეფასების კრიტერიუმები.
4. პარლამენტი სრული შემადგენლობის უმრავლესობით ამტკიცებს საკონკურსო კომისიის შემადგენლობას.
5. ყველას აქვს უფლება, წარადგინოს მეურვის კანდიდატურა. მეურვეობის კანდიდატთა მიერ განაცხადების წარდგენის ვადის ამოწურვიდან მეორე დღეს კანდიდატთა სია ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე.
6. საკონკურსო კომისია მეურვეობის კანდიდატებს შეარჩევს კანდიდატურების წარდგენის ვადის ამოწურვიდან 10 კალენდარული დღის ვადაში, ორ ეტაპად. პირველ ეტაპზე კანდიდატები შეირჩევიან „მაუწყებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი საკვალიფიკაციო მოთხოვნების შესაბამისად. კანდიდატთა შეფასების დამატებითი კრიტერიუმები განისაზღვრება საკონკურსო კომისიის დებულებით. მეორე ეტაპზე კანდიდატები შეირჩევიან მათ მიერ წარმოდგენილი საზოგადოებრივი მაუწყებლის განვითარების კონცეფციების განხილვის და მათთან გასაუბრების შედეგად. კანდიდატთა შერჩევის შემდეგ საკონკურსო კომისია ფრაქციებს, საქართველოს სახალხო დამცველსა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს წარუდგენს ასარჩევზე სულ ცოტა სამჯერ მეტ კანდიდატურას.
7. საკონკურსო კომისია ვალდებულია უზრუნველყოს შერჩეულ მეურვეობის კანდიდატთა მიერ წარმოდგენილი საზოგადოებრივი მაუწყებლის განვითარების კონცეფციების საჯარო განხილვა. კანდიდატი ვალდებულია საკონკურსო კომისიას წარუდგინოს საზოგადოებრივი მაუწყებლის განვითარების კონცეფცია, რომელიც საჯაროდ უნდა გამოქვეყნდეს, აგრეთვე მონაწილეობა მიიღოს საჯარო დებატებში, რომლებიც გაიმართება პარლამენტის მიერ მეურვეთა არჩევამდე და გადაიცემა საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერში.
8. საკონკურსო კომისიის მიერ შერჩეულ მეურვეობის კანდიდატთაგან ორს საქართველოს სახალხო დამცველი, სამს საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქცია/ფრაქციები, სამს საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი ის ფრაქციები, რომლებშიც ყველაზე მეტი პარლამენტის წევრია გაერთიანებული, და სამს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო ასარჩევად წარუდგენს/წარუდგენენ პარლამენტს. აღნიშნული სუბიექტები მეურვეობის კანდიდატებს შეარჩევენ და მეურვეთა კანდიდატურებს წარადგენენ შემდეგი რიგითობით: თავდაპირველად – საქართველოს სახალხო დამცველი, შემდეგ – აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო, შემდეგ – საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი ფრაქციები და ბოლოს – საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქცია/ფრაქციები. საქართველოს სახალხო დამცველის მიერ შერჩეული მეურვეთა კანდიდატურების წარდგენის შესახებ გადაწყვეტილებებს ხელს აწერს საქართველოს სახალხო დამცველი. ფრაქციების მიერ შერჩეული მეურვეთა კანდიდატურების წარდგენის შესახებ გადაწყვეტილებებს ხელს აწერენ შესაბამისი ფრაქციების თავმჯდომარეები. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს მიერ შერჩეული მეურვეთა კანდიდატურების წარდგენის შესახებ გადაწყვეტილებას ხელს აწერს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე.
9. საკონკურსო კომისიის მიერ მეურვეობის კანდიდატთა შერჩევიდან არაუგვიანეს 3 კალენდარული

დღისა ამ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული სუბიექტები კანდიდატურებს წარუდგენენ პარლამენტს.

10. საკონკურსო კომისიის მიერ მეურვეობის კანდიდატთა შერჩევიდან არაუგვიანეს 10 დღისა პარლამენტი სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, ცალ-ცალკე ირჩევს საქართველოს სახალხო დამცველის, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს, საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქციის/ფრაქციების და საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი ფრაქციების მიერ წარდგენილ კანდიდატებს. თუ ვაკანსია ერთზე მეტია და ისინი უნდა შეივსოს საქართველოს სახალხო დამცველის, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს, საპარლამენტო უმრავლესობისა და საპარლამენტო ოპოზიციის კვოტებით, ჯერ აირჩევა კანდიდატი საქართველოს სახალხო დამცველის კვოტით, შემდეგ – კანდიდატი აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს კვოტით, შემდეგ – კანდიდატი საპარლამენტო ოპოზიციის კვოტით და ბოლოს – კანდიდატი საპარლამენტო უმრავლესობის კვოტით.

11. თუ მეურვეობის კანდიდატმა ვერ მიიღო არჩევისთვის საკმარისი ხმები, საქართველოს სახალხო დამცველი, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო, საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ფრაქცია/ფრაქციები და საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი ფრაქციები 10 კალენდარული დღის ვადაში წარუდგენენ პარლამენტს ახალ კანდიდატურებს.

12. მეურვის კანდიდატურის წარდგენის უფლების მქონე სუბიექტებს შეუძლიათ პარლამენტს წარუდგინონ 3 კანდიდატურა საკონკურსო კომისიის მიერ შერჩეულ კანდიდატთაგან. ერთი და იმავე კანდიდატურის წარდგენა მხოლოდ ორჯერ შეიძლება.

13. თუ მეურვეობის ვერცერთმა კანდიდატმა ვერ მიიღო არჩევისთვის საკმარისი ხმები, არჩეულად ითვლება ის კანდიდატი, რომელმაც დააგროვა ყველაზე მეტი ხმა, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედის ხმებისა. ყველაზე მეტი ხმის მიმღები კანდიდატი აირჩევა საქართველოს სახალხო დამცველის, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს, საპარლამენტო უმრავლესობისა და საპარლამენტო ოპოზიციის კვოტებით.

14. თუ მეურვეობის ვერცერთმა კანდიდატმა ვერ მიიღო პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთი მესამედის ხმები და საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭო 11 წევრით – მეურვით ვერ დაკომპლექტდა, დარჩენილი ვაკანტური ადგილებისთვის ხელახალი კონკურსი იმართება.

მუხლი 201. საპენსიო ფონდის მმართველობითი საბჭოს პროფესიონალი წევრობის კანდიდატების შესარჩევი კომისიის წევრების დანიშვნის წესი

1. „დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საპენსიო ფონდის მმართველობითი საბჭოს პროფესიონალი წევრობის კანდიდატების შესარჩევი კომისიის 3 წევრი ინიშნება პარლამენტის წევრთაგან, ამ მუხლით დადგენილი წესით.

2. საპენსიო ფონდის მმართველობითი საბჭოს პროფესიონალი წევრობის კანდიდატების შესარჩევი კომისიის 2 წევრს თავის წევრთაგან, თავის მიერვე დადგენილი წესით ნიშნავს საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალი ის ფრაქცია, რომელშიც ყველაზე მეტი პარლამენტის წევრია გაერთიანებული, ხოლო 1 წევრს თავის წევრთაგან, თავის მიერვე დადგენილი წესით – საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი ის ფრაქცია, რომელშიც ყველაზე მეტი პარლამენტის წევრია გაერთიანებული. თუ საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალი შესაბამისი ფრაქცია საპენსიო ფონდის მმართველობითი საბჭოს პროფესიონალი წევრობის კანდიდატების შესარჩევი კომისიის წევრს ვერ დანიშნავს, შესარჩევი კომისიის წევრის დანიშვნის უფლება თანამიმდევრობით მიენიჭებათ საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალ იმ ფრაქციებს, რომლებშიც სხვა ფრაქციებზე მეტი პარლამენტის წევრია გაერთიანებული. ფრაქციების წევრთა თანაბარი რაოდენობის შემთხვევაში უპირატესობა მიენიჭება იმ ფრაქციას, რომლის პარტიამაც პარლამენტის არჩევნებში მეტი ხმა მიიღო.

3. საპენსიო ფონდის მმართველობითი საბჭოს პროფესიონალი წევრობის კანდიდატების შესარჩევი კომისიის ახალი წევრი უნდა დაინიშნოს ახალი მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობიდან

არაუგვიანეს 30 კალენდარული დღისა, ხოლო შესაბამისი პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში – მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის დღიდან არაუგვიანეს 30 კალენდარული დღისა. თუ შესარჩევი კომისიის ახალი წევრის დანიშვნისას ამ მუხლით განსაზღვრული ვადები მთლიანად ან ნაწილობრივ დაემთხვა პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდს, ვადები შესაბამისი დროით გაგრძელდება.

მუხლი 202. ცესკოს წევრებისა და თავმჯდომარის არჩევის წესი

1. პარლამენტი საქართველოს ორგანული კანონით „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ და ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით, 5 წლის ვადით ირჩევს ცესკოს 7 წევრსა და თავმჯდომარეს. თუ პარლამენტმა ცესკოს წევრი/ცესკოს თავმჯდომარე ვერ აირჩია, ცესკოს წევრს/ცესკოს თავმჯდომარეს საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ შესაბამისად, 5 წლის ვადით ნიშნავს საქართველოს პრეზიდენტი.

2. ცესკოს წევრის უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე არაუგვიანეს 30 დღისა, ხოლო ცესკოს წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შემთხვევაში – მისი უფლებამოსილების შეწყვეტის დღიდან არაუგვიანეს 15 დღისა პარლამენტის თავმჯდომარე გამოსცემს ბრძანებას ცესკოს წევრობის კანდიდატის/კანდიდატების შესარჩევი ღია კონკურსის ჩატარებისა და ცესკოს წევრობის კანდიდატის/კანდიდატების შესარჩევი საკონკურსო კომისიის შექმნის შესახებ. საკონკურსო კომისია შედგება არანაკლებ 7 და არაუმეტეს 9 წევრისგან, რომელთა შორის შეიძლება იყვნენ აკადემიური წრეების წარმომადგენლები. საქართველოს პრეზიდენტს უფლება აქვს, საკონკურსო კომისიაში ჰყავდეს 1 წარმომადგენელი, რომელიც შეიძლება იმავდროულად არ იყოს სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენელი. კონკურსში მონაწილეობის შესახებ განაცხადისა და სხვა შესაბამისი საკონკურსო დოკუმენტების წარდგენის ვადაა კონკურსის გამოცხადებიდან არაუგვიანეს 2 კვირისა. თუ აღნიშნული ვადები არჩევნების ჩატარების პერიოდს დაემთხვა, პარლამენტის თავმჯდომარე კონკურსს აცხადებს არჩევნების საბოლოო შედეგების გამოცხადებიდან არაუგვიანეს 1 კვირისა. საკონკურსო კომისიას ხელმძღვანელობს მის მიერ არჩეული თავმჯდომარე. საკონკურსო კომისია გადაწყვეტილებას იღებს კომისიის წევრთა ხმების უმრავლესობით.

3. კონკურსში მონაწილეობის შესახებ განაცხადისა და სხვა შესაბამისი საკონკურსო დოკუმენტების წარდგენის ვადის გასვლიდან არაუგვიანეს 2 დღისა პარლამენტის ვებგვერდზე ქვეყნდება კონკურსში მონაწილე პირთა სია მათ ბიოგრაფიებთან ერთად. საკონკურსო კომისია უფლებამოსილია გაესაუბროს კონკურსში მონაწილე პირებს.

4. კონკურსში მონაწილეობის შესახებ განაცხადისა და სხვა შესაბამისი საკონკურსო დოკუმენტების წარდგენის ვადის გასვლიდან არაუგვიანეს 1 კვირისა საკონკურსო კომისია შეარჩევს და პარლამენტისთვის ასარჩევად წარდგენის მიზნით პარლამენტის თავმჯდომარეს წარუდგენს ცესკოს წევრობის იმდენ კანდიდატს, ცესკოს რამდენი წევრიც არის ასარჩევი. კონკურსში მონაწილე თითოეულ პირთან დაკავშირებით საკონკურსო კომისიის მიერ ჩატარებული კენჭისყრის შედეგები და საკონკურსო კომისიის წევრთა მიერ ამ პირის მხარდაჭერის ან მის მხარდაჭერაზე უარის თქმის მოტივაცია აისახება საკონკურსო კომისიის სხდომის ოქმში. ეს ოქმი საჯაროა.

5. პარლამენტის თავმჯდომარე მისთვის ცესკოს წევრობის კანდიდატის წარდგენიდან არაუგვიანეს 1 კვირისა იღებს გადაწყვეტილებას ამ კანდიდატის პარლამენტისთვის ასარჩევად წარდგენის შესახებ ან მის პარლამენტისთვის ასარჩევად წარდგენაზე უარის თქმის თაობაზე. თუ პარლამენტის თავმჯდომარემ მიიღო გადაწყვეტილება ცესკოს წევრობის კანდიდატის პარლამენტისთვის ასარჩევად წარდგენის შესახებ, მან შესაბამის წარდგინებაში უნდა მიუთითოს, აღნიშნულ კანდიდატს ცესკოს რომელი ასარჩევი წევრის თანამდებობაზე წარადგენს. თუ პარლამენტის თავმჯდომარემ მიიღო გადაწყვეტილება ცესკოს წევრობის კანდიდატის პარლამენტისთვის ასარჩევად წარდგენაზე უარის თქმის თაობაზე, იგი ცესკოს შესაბამისი ასარჩევი წევრის თანამდებობაზე ამ მუხლით დადგენილი წესით ხელახალ კონკურსს აცხადებს, რის შემდეგაც სათანადო პროცედურები ხელახლა ტარდება.

6. პარლამენტის თავმჯდომარის მიერ ცესკოს წევრობის კანდიდატის პარლამენტისთვის ასარჩევად წარდგენიდან, როგორც წესი, 2 კვირის ვადაში პარლამენტი ირჩევს ცესკოს წევრს. ცესკოს წევრობის კანდიდატის საკითხს იხილავს პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი.

7. პარლამენტის მიერ ცესკოს წევრის/წევრების არჩევისას ცესკოს წევრობის კანდიდატს (თითოეულ კანდიდატს) ცალკე ეყრება კენჭი. არჩეულად ჩაითვლება ის კანდიდატი, რომელსაც კენჭისყრისას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა. თუ კენჭისყრის შედეგად ცესკოს წევრი (რომელიმე წევრი) არ აირჩა, ცესკოს წევრობის კანდიდატს (თითოეულ დარჩენილ კანდიდატს) ხელახლა ეყრება კენჭი. ხელახალი კენჭისყრისას არჩეულად ჩაითვლება ის კანდიდატი, რომელსაც კენჭისყრისას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა. თუ ხელახალი კენჭისყრის შედეგად ცესკოს წევრი (რომელიმე წევრი) ისევ არ აირჩა, კენჭისყრიდან არაუგვიანეს 1 კვირისა პარლამენტის თავმჯდომარე ცესკოს წევრის/წევრების დანიშვნის მიზნით საქართველოს პრეზიდენტს უგზავნის ცესკოს წევრობის კანდიდატის/კანდიდატების შესარჩევ ღია კონკურსში მონაწილე პირთა სიას (ცესკოს წევრად ახალარჩეული პირი ამ სიაში არ შეიყვანება) და შესაბამის საკონკურსო დოკუმენტაციას. თუ საქართველოს პრეზიდენტმა საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ თანახმად არ დანიშნა ცესკოს წევრი/წევრები, არაუგვიანეს 1 კვირისა ცესკოს შესაბამისი საარჩევნო წევრის/წევრების თანამდებობაზე/თანამდებობებზე ამ მუხლით დადგენილი წესით ხელახალი კონკურსი ცხადდება, რის შემდეგაც სათანადო პროცედურები ხელახლა ტარდება.

8. ცესკოს თავმჯდომარეს პარლამენტი ირჩევს/საქართველოს პრეზიდენტი ნიშნავს ცესკოს წევრის პარლამენტის მიერ არჩევისთვის/საქართველოს პრეზიდენტის მიერ დანიშვნისთვის საქართველოს ორგანული კანონით „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ და ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით.

მუხლი 203. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის – „საქპატენტის“ მიერ შექმნილი ქონებრივი უფლებების კოლექტიურ საფუძველზე მმართველი ორგანიზაციის აკრედიტაციის კომისიის წევრების წარდგენის წესი

1. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის – „საქპატენტის“ მიერ შექმნილი ქონებრივი უფლებების კოლექტიურ საფუძველზე მმართველი ორგანიზაციის აკრედიტაციის კომისიის (შემდგომ – კომისია) 2 წევრს წინასწარი კონსულტაციის საფუძველზე პარლამენტის წევრთაგან წარადგენს პარლამენტის თავმჯდომარე.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი წესით კომისიის 2 წევრის წარდგენა ხდება ქონებრივი უფლებების კოლექტიურ საფუძველზე მმართველი ორგანიზაციის აკრედიტაციის კონკურსის გამოცხადებიდან არაუგვიანეს მე-14 კალენდარული დღისა. ამ კონკურსის გამოცხადების შესახებ დაუყოვნებლივ ეცნობება პარლამენტის თავმჯდომარეს.

3. თუ ამ მუხლის შესაბამისად წარდგენილ კომისიის წევრს შეუწყდა პარლამენტის წევრის უფლებამოსილება, პარლამენტის თავმჯდომარე სათანადო ფაქტის დადგომიდან არაუგვიანეს მე-14 დღისა ამავე მუხლით დადგენილი წესით წარადგენს მის ადგილმონაცვლეს.

თავი XXIV. იმპიჩმენტის წესით თანამდებობის პირის თანამდებობიდან გადაყენება

მუხლი 204. იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხის აღძვრა

1. საქართველოს პრეზიდენტის, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლის, საქართველოს მთავრობის წევრის, საქართველოს გენერალური პროკურორის, გენერალური აუდიტორის, საქართველოს ეროვნული ბანკის საბჭოს წევრის იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხის აღძვრის უფლება აქვს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ მესამედს.

2. იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხის აღძვრის წერილობით მოთხოვნაში ჩამოყალიბებული უნდა იყოს:

ა) იმ ქმედების აღწერა, რომელიც, საკითხის აღძვრის ინიციატორთა აზრით, იმპიჩმენტის საფუძველია;

ბ) საქართველოს კონსტიტუციის დებულებანი, რომლებსაც, საკითხის აღძვრის ინიციატორთა აზრით, არღვევს თანამდებობის პირი, ან/და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მუხლი/მუხლები, რომლით/რომლებით გათვალისწინებული დანაშაულიც, საკითხის აღძვრის ინიციატორთა აზრით, ჩაიდინა თანამდებობის პირმა;

გ) მტკიცებულებანი, რომლებიც, საკითხის აღძვრის ინიციატორთა აზრით, ადასტურებს კონსტიტუციური წარდგინების საფუძვლიანობას.

3. თანამდებობის პირის იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხის აღძვრისთვის კონსტიტუციური წარდგინების შედგენის შემდეგ, პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტისთვის შესაბამისი წარდგინების გადაცემიდან 3 დღის ვადაში აღნიშნული კომიტეტი ამოწმებს ხელმოწერების ნამდვილობას და ადგენს სათანადო დასკვნას.

4. თანამდებობის პირის იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხის აღძვრის ინიციატორებმა საკითხის აღძვრიდან 7 დღის ვადაში დასკვნისთვის კონსტიტუციური წარდგინებით უნდა მიმართონ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს.

5. დაუშვებელია პარლამენტის მიერ საქართველოს პრეზიდენტისთვის წარდგენილი ბრალდების განხილვა ან გადაწყვეტილების მიღება საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის დროს. ასეთ შემთხვევაში პარლამენტი საქართველოს პრეზიდენტისთვის წარდგენილი ბრალდების განხილვას იწყებს/აგრძელებს საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის გაუქმების შემდეგ უახლოესი (მორიგი ან რიგგარეშე) სესიის პირველსავე სხდომაზე.

6. თუ თანამდებობის პირი, რომლის იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხიც აღიძრა, გადადგა ან გაათავისუფლეს თანამდებობიდან, მის მიმართ იმპიჩმენტის პროცედურა წყდება.

მუხლი 205. იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხის განხილვა

1. პარლამენტის მიერ ამ რეგლამენტის 204-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული თანამდებობის პირის ქმედებაზე საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს დასკვნის მიღების შემდეგ, დაუყოვნებლივ, მაგრამ არაუგვიანეს 3 საათისა, აღნიშნული ფაქტი ეცნობება პარლამენტის თავმჯდომარეს, ამ თანამდებობის პირის იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხის აღძვრის ინიციატორებს, ფრაქციებსა და უფრაქციო პარლამენტის წევრებს.

2. თუ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ თავისი დასკვნით დაადასტურა ამ რეგლამენტის 204-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული თანამდებობის პირის მიერ საქართველოს კონსტიტუციის დარღვევა ან მის ქმედებაში დანაშაულის ნიშნების არსებობა და პარლამენტის მიერ აღნიშნული სასამართლოს დასკვნის მიღების დროს მიმდინარეობს პარლამენტის მორიგი ან რიგგარეშე სესია, დასკვნის მიღებიდან არაუგვიანეს მე-5 კალენდარული დღისა პარლამენტის ბიურო იღებს გადაწყვეტილებას საკითხის განსახილველად მისი პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შეტანის თაობაზე.

3. თუ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ თავისი დასკვნით დაადასტურა თანამდებობის პირის მიერ საქართველოს კონსტიტუციის დარღვევა ან მის ქმედებაში დანაშაულის ნიშნების არსებობა და პარლამენტის მიერ აღნიშნული სასამართლოს დასკვნის მიღების დროს არ მიმდინარეობს პარლამენტის მორიგი ან რიგგარეშე სესია, დასკვნის მიღებიდან არაუგვიანეს 24 საათისა პარლამენტის თავმჯდომარე საქართველოს პრეზიდენტს წარუდგენს რიგგარეშე სესიის მოწვევის თაობაზე წერილობით მოთხოვნას.

4. თუ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ თავისი დასკვნით დაადასტურა ამ რეგლამენტის 204-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული თანამდებობის პირის მიერ საქართველოს კონსტიტუციის დარღვევა ან მის ქმედებაში დანაშაულის ნიშნების არსებობა, პარლამენტი აღნიშნული

სასამართლოს დასკვნის მიღებიდან 2 კვირის ვადაში, საკომიტეტო განხილვის გარეშე, პლენარულ სხდომაზე განიხილავს და კენჭს უყრის თანამდებობის პირის იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხს. პარლამენტის გადაწყვეტილებით, ეს პლენარული სხდომა შეიძლება დახურულად გამოცხადდეს.

5. პარლამენტში ამ რეგლამენტის 204-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული თანამდებობის პირისთვის წარდგენილი ბრალდების განხილვაში პარლამენტის ბიუროს მოწვევით შეიძლება მონაწილეობდეს თავად ეს თანამდებობის პირი, ხოლო განხილვაში ამ თანამდებობის პირის მონაწილეობის შეუძლებლობის შემთხვევაში – პარლამენტის ბიუროს თანხმობით – მისი წარმომადგენელი.

6. თუ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ თავისი დასკვნით არ დაადასტურა არც ამ რეგლამენტის 204-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული თანამდებობის პირის მიერ საქართველოს კონსტიტუციის დარღვევა და არც მის ქმედებაში დანაშაულის ნიშნების არსებობა, ამ თანამდებობის პირის მიმართ იმპიჩმენტის პროცედურა წყდება.

მუხლი 206. იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება

1. საქართველოს პრეზიდენტი იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენებულად ჩაითვლება, თუ ამ გადაწყვეტილებას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ორი მესამედი.

2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლე, საქართველოს მთავრობის წევრი, საქართველოს გენერალური პროკურორი, გენერალური აუდიტორი, საქართველოს ეროვნული ბანკის საბჭოს წევრი იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენებულად ჩაითვლება, თუ ამ გადაწყვეტილებას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა.

3. პარლამენტის გადაწყვეტილების შესახებ დაუყოვნებლივ ეცნობება იმ თანამდებობის პირს, რომლის იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხიც განიხილებოდა.

4. თუ პარლამენტმა ამ რეგლამენტის 205-ე მუხლის მე-4 პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში კენჭი არ უყარა თანამდებობის პირის იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენების საკითხს ან ამ გადაწყვეტილებას მხარი არ დაუჭირა პარლამენტის წევრთა საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებულმა რაოდენობამ, საკითხი მოხსნილად ჩაითვლება და აღნიშნული თანამდებობის პირისთვის იმავე ბრალდების წარდგენა დაუშვებელია.

თავი XXV. თანამდებობის პირის გადადგომის ან მისი უფლებამოსილების სხვაგვარად შეწყვეტის წესი, თანამდებობის პირის თანამდებობიდან გათავისუფლება

მუხლი 207. თანამდებობის პირების გადადგომის ან მათი უფლებამოსილების სხვაგვარად შეწყვეტის წესი

1. გენერალური აუდიტორის გადადგომის შემთხვევაში პარლამენტი მის გადადგომას ცნობად იღებს, რაც ფორმდება პარლამენტის პლენარული სხდომის საოქმო ჩანაწერით. გენერალური აუდიტორი გადამდგარად ითვლება შესაბამისი განცხადების პარლამენტისთვის წარდგენის დღიდან.

2. „საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-10 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში საქართველოს სახალხო დამცველს უფლებამოსილება შეუწყდება პარლამენტის გადაწყვეტილებით, რომელიც მიიღება პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეხუთედით.

3. საქართველოს ეროვნული ბანკის საბჭოს წევრი შეიძლება გადადგეს თანამდებობიდან, თუ იგი ამის შესახებ წერილობითი განცხადებით მიმართავს პარლამენტის თავმჯდომარეს თანამდებობიდან გადადგომამდე არაუგვიანეს 2 თვისა. საქართველოს ეროვნული ბანკის საბჭოს წევრი თანამდებობიდან გადამდგარად ითვლება ამ განცხადებაში მითითებული თარიღიდან.

4. პარლამენტის მიერ არჩეულ საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრს თანამდებობიდან ათავისუფლებს პარლამენტი „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად. „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 48-ე მუხლის პირველი პუნქტის „თ“-„ლ“ ქვეპუნქტებში მითითებული რომელიმე გარემოების არსებობისას პარლამენტი კენჭს უყრის გადაწყვეტილებას საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ. აღნიშნული გადაწყვეტილება მიიღება პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობით.

5. პარლამენტის მიერ არჩეული საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს პარლამენტი სრული შემადგენლობის უმრავლესობით.

6. პარლამენტის ბიუროს მიერ განსაზღვრული შესაბამისი კომიტეტი ამოწმებს საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის საფუძველს. იგი უფლებამოსილია სხდომაზე მოიწვიოს საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის შესაბამისი წევრი და მოისმინოს მისი მოსაზრება. შესაბამისი კომიტეტის დასკვნა წარედგინება პარლამენტის ბიუროს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად. „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹⁹ მუხლის მე-6 პუნქტის „ზ“-„კ“ ქვეპუნქტებში მითითებული რომელიმე გარემოების არსებობისას პარლამენტი კენჭს უყრის გადაწყვეტილებას საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ.

საქართველოს პარლამენტის 2025 წლის 26 ივნისის რეგლამენტი №831 – ვებგვერდი, 27.06.2025წ.

მუხლი 208. (ამოღებულია)

საქართველოს პარლამენტის 2025 წლის 24 ივნისის რეგლამენტი №712 – ვებგვერდი, 25.06.2025წ.

მუხლი 209. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსის თანამდებობიდან გათავისუფლება

1. „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსის უფლებამოსილება ვადამდე შეწყვეტილად ჩაითვლება შესაბამისი გარემოების დადგომის მომენტიდან, რის შესახებაც პარლამენტის თავმჯდომარე დაუყოვნებლივ აცნობებს პარლამენტს. პარლამენტი პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსს უფლებამოსილებას უწყვეტს პარლამენტის თავმჯდომარის ინფორმაციის ცნობად მიღების საფუძველზე.

2. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსი ხელშეუხებელია. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემა, დაკავება ან დაპატიმრება, მისი საცხოვრებელი ან სამუშაო ადგილის, მანქანის ან პირადი გაჩხრეკა შეიძლება მხოლოდ პარლამენტის თანხმობით. გამონაკლისია დანაშაულზე წასწრების შემთხვევა, რაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს პარლამენტს. თუ პარლამენტი 48 საათის განმავლობაში არ მისცემს თანხმობას, დაკავებული ან დაპატიმრებული პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსი დაუყოვნებლივ უნდა გათავისუფლდეს. საგამოძიებო მოქმედებათა ჩატარების შესახებ წინადადება პარლამენტში შეაქვს საქართველოს გენერალურ პროკურორს. ამ წინადადების საფუძველიანობას 5 დღის ვადაში შეისწავლის და განიხილავს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი, რომელიც წერილობით დასკვნას წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის ბიურო საკითხს

განსახილველად სვამს პარლამენტის უახლოეს პლენარულ სხდომაზე. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საკითხის განხილვის შემდეგ გადაწყვეტილება მიიღება დადგენილებით. პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდში პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსის დანაშაულზე წასწრების შემთხვევაში საკითხი განიხილება საქართველოს კონსტიტუციის 44-ე მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი წესით.

3. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსის დაკავებაზე ან დაპატიმრებაზე პარლამენტის მიერ თანხმობის მიცემის შემთხვევაში მას პარლამენტის დადგენილებით შეუჩერდება უფლებამოსილება სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტის შესახებ დადგენილების/განჩინების გამოტანამდე ან სასამართლოს განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლამდე.

4. პარლამენტი ამ მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტებით გათვალისწინებულ საკითხებზე დადგენილებას იღებს სრული შემადგენლობის უმრავლესობით.

მუხლი 210. ანტიკორუფციული ბიუროს უფროსის მიმართ სისხლის სამართლის საქმის წარმოების პრინციპები

1. ანტიკორუფციული ბიუროს უფროსი ხელშეუხებელია. ანტიკორუფციული ბიუროს უფროსის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემა, დაკავება ან დაპატიმრება, მისი საცხოვრებელი ან სამუშაო ადგილის, მანქანის ან პირადი გაჩხრეკა შეიძლება მხოლოდ პარლამენტის თანხმობით. გამონაკლისია დანაშაულზე წასწრების შემთხვევა, რაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს პარლამენტს. თუ პარლამენტი 48 საათის განმავლობაში არ მისცემს თანხმობას, დაკავებული ან დაპატიმრებული ანტიკორუფციული ბიუროს უფროსი დაუყოვნებლივ უნდა გათავისუფლდეს. საგამომიებო მოქმედებათა ჩატარების შესახებ წინადადება პარლამენტში შეაქვს საქართველოს გენერალურ პროკურორს. ამ წინადადების საფუძვლიანობას 5 დღის ვადაში შეისწავლის და განიხილავს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი, რომელიც წერილობით დასკვნას წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის ბიურო საკითხს განსახილველად სვამს პარლამენტის უახლოეს პლენარულ სხდომაზე. პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საკითხის განხილვის შემდეგ გადაწყვეტილება მიიღება დადგენილებით. ეს დადგენილება მიიღება პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობით. პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდში ანტიკორუფციული ბიუროს უფროსის დანაშაულზე წასწრების შემთხვევაში საკითხი განიხილება საქართველოს კონსტიტუციის 44-ე მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი წესით.

2. ანტიკორუფციული ბიუროს უფროსის დაკავებაზე ან დაპატიმრებაზე პარლამენტის მიერ თანხმობის მიცემის შემთხვევაში მას პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობით მიღებული დადგენილებით შეუჩერდება უფლებამოსილება სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტის შესახებ დადგენილების/განჩინების გამოტანამდე ან სასამართლოს განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლამდე.

მუხლი 211. იურიდიული დახმარების სამსახურის დირექტორის თანამდებობიდან გათავისუფლება

1. პარლამენტი უფლებამოსილია მიიღოს იურიდიული დახმარების სამსახურის დირექტორის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ დადგენილება იურიდიული დახმარების სამსახურის საქმიანობის შესახებ ანგარიშის მოსმენის შემდეგ, აგრეთვე იურიდიული დახმარების საბჭოს წევრთა არანაკლებ ერთი მესამედის წარდგინების ან სხვა წყაროდან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე, თუ იგი დაასკვნის, რომ არსებობს იურიდიული დახმარების სამსახურის დირექტორის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის „იურიდიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის მე-7 პუნქტის „დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული საფუძვლები.

2. თუ იურიდიული დახმარების სამსახურის საქმიანობის შესახებ ანგარიშის მოსმენისას გამოიკვეთა იურიდიული დახმარების სამსახურის დირექტორის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის „იურიდიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის მე-7 პუნქტის „დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული საფუძვლები, პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ მეხუთედს უფლება აქვს, ანგარიშის მოსმენის დასრულებიდან 3 დღის ვადაში დასვას იურიდიული დახმარების სამსახურის დირექტორის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის საკითხი.

იურიდიული დახმარების სამსახურის დირექტორის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის საკითხს პარლამენტი უახლოეს პლენარულ სხდომაზე განიხილავს.

3. იურიდიული დახმარების სამსახურის დირექტორის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ იურიდიული დახმარების საბჭოს წევრთა არანაკლებ ერთი მესამედის წარდგინება ან ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული სხვა წყაროდან მიღებული ინფორმაცია წერილობით წარედგინება პარლამენტის თავმჯდომარეს, რომელიც მას წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე. პარლამენტის ბიურო განსაზღვრავს იურიდიული დახმარების სამსახურის დირექტორის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის საკითხის განხილველ კომიტეტსა და განხილვის ვადას. შესაბამისი კომიტეტი განიხილავს აღნიშნულ საკითხს და მოტივირებულ დასკვნას წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის ბიუროს ეს საკითხი შეაქვს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში. თუ პლენარულ სხდომაზე საკითხის განხილვისას პარლამენტი მიიჩნევს, რომ არსებობს იურიდიული დახმარების სამსახურის დირექტორის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის „იურიდიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის მე-7 პუნქტის „დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული საფუძვლები, იგი მიიღებს დადგენილებას იურიდიული დახმარების სამსახურის დირექტორის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ.

მუხლი 212. საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის თანამდებობიდან გათავისუფლება

1. საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიშის მოსმენის შემდეგ პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ მესამედს უფლება აქვს, დასვას საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის თანამდებობიდან გადაყენების საკითხი, თუ ანგარიშის მოსმენისას გამოიკვეთა ასეთი გადაწყვეტილების მიღების აუცილებლობა. ასეთ შემთხვევაში ინიციატორებმა უნდა მიუთითონ ზემოაღნიშნული საკითხის დასმის მიზეზები/საფუძვლები. პარლამენტი საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის თანამდებობიდან გადაყენების საკითხს განიხილავს და კენჭს უყრის უახლოეს პლენარულ სხდომაზე, მისი დასმიდან არაუადრეს 2 დღისა. შესაბამისი გადაწყვეტილება მიიღება პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობით.

2. საქართველოს მთავრობის მიერ საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის უფლებამოსილების შეჩერებისა და პარლამენტისთვის მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის მოთხოვნის წარდგენის შესახებ საქართველოს მთავრობის განკარგულების მიღებიდან 2 კვირის ვადაში პარლამენტი პარლამენტის თავდაცვისა და უსაფრთხოების კომიტეტის დასკვნის საფუძველზე, ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით განიხილავს საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის საკითხს და სრული შემადგენლობის უმრავლესობით იღებს გადაწყვეტილებას საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ. თუ აღნიშნულ ვადაში კენჭისყრა არ ჩატარდა და ამ ვადის ბოლო დღე დაემთხვა იმ დღეს, როდესაც პარლამენტის მორიგი პლენარული სხდომა არ იმართება, კენჭისყრა უახლოეს პლენარულ სხდომაზე ჩატარდება. თუ პარლამენტმა ზემოაღნიშნული პროცედურით განსაზღვრულ ვადაში არ მიიღო საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილება, საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის უფლებამოსილების შეჩერების შესახებ საქართველოს მთავრობის განკარგულება ძალადაკარგულად ითვლება.

3. „საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ან „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული საფუძვლის არსებობისას პარლამენტი უფლებამოსილია პარლამენტის თავდაცვისა და უსაფრთხოების კომიტეტის დასკვნის საფუძველზე, ამ დასკვნის მისთვის წარდგენიდან 2 კვირის ვადაში, ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით განიხილოს საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის საკითხი და სრული შემადგენლობის უმრავლესობით მიიღოს გადაწყვეტილება საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ. თუ აღნიშნულ ვადაში კენჭისყრა არ ჩატარდა და ამ ვადის ბოლო დღე დაემთხვა იმ დღეს, როდესაც პარლამენტის მორიგი პლენარული სხდომა არ

იმართება, კენჭისყრა უახლოეს პლენარულ სხდომაზე ჩატარდება. თუ კენჭისყრა კვლავ არ ჩატარდა, ზემოაღნიშნული საკითხი დღის წესრიგიდან მოხსნილად ითვლება.

4. „საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“, „გ“, „დ“, „ვ“ ან „თ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული საფუძვლის არსებობისას პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი შესაბამისი ფაქტის გამოვლენიდან ან მის შესახებ ინფორმაციის მიღებიდან 1 კვირის ვადაში, ამ რეგლამენტის მე-9 მუხლის მე-3 და მე-9–მე-11 პუნქტებით დადგენილი წესით შეისწავლის მისი ნამდვილობის საკითხს და შესაბამის დასკვნას წარუდგენს პარლამენტს უახლოეს პლენარულ სხდომაზე. ამ დასკვნაში აღნიშნულ ინფორმაციას პარლამენტი ცნობად იღებს, რაც ფორმდება პლენარული სხდომის საოქმო ჩანაწერით. ზემოაღნიშნული ინფორმაციის ცნობად მიღების მომენტიდან საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსს ვადამდე უწყდება უფლებამოსილება.

5. თუ პარლამენტმა ამ მუხლის პირველი–მე-3 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში არ მიიღო გადაწყვეტილება საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ, მომდევნო 6 თვის განმავლობაში იმავე მიზეზით/საფუძვლით მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის საკითხის განმეორებით დასმა არ შეიძლება.

მუხლი 213. საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოსთვის უნდობლობის გამოცხადება და საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტა

1. პარლამენტი უფლებამოსილია უნდობლობა გამოუცხადოს საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს, თუ:

ა) არ შესრულდა სამეურვეო საბჭოს მიერ „მაუწყებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე და მის მოთხოვნათა გათვალისწინებით განსაზღვრული პროგრამული პრიორიტეტები და საბჭომ არ განახორციელა ქმედითი ღონისძიებები მათ შესასრულებლად;

ბ) არ შესრულდა „მაუწყებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე მიღებული ბიუჯეტი და საბჭომ არ განახორციელა ქმედითი ღონისძიებები მის შესასრულებლად.

2. საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს უნდობლობის საკითხის დასმის უფლება აქვს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ მესამედს. საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოსთვის უნდობლობის გამოცხადების შესახებ გადაწყვეტილება მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეხუთედი. პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეხუთედის მხარდაჭერის არარსებობის შემთხვევაში უნდობლობის საკითხის მომდევნო 1 წლის განმავლობაში დასმა დაუშვებელია.

3. საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის საკითხის დასმის უფლება აქვს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ მეხუთედს იმ შემთხვევაში, თუ სამეურვეო საბჭოს წევრი დაარღვევს „მაუწყებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილ ინტერესთა კონფლიქტის ნორმებს, ზედიზედ 2 თვის განმავლობაში არასაპატიო მიზეზით არ განახორციელებს სამეურვეო საბჭოს წევრის უფლებამოსილებას ან 1 კალენდარული წლის განმავლობაში 3 თვეზე მეტი ხნით არ ან ვერ განახორციელებს სამეურვეო საბჭოს წევრის უფლებამოსილებას.

4. პარლამენტის დადგენილებით, რომელიც მიიღება პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედისა, საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრს უფლებამოსილება ვადამდე შეუწყდება ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში. პარლამენტის დადგენილებით საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრს უფლებამოსილება ვადამდე შეუწყდება აგრეთვე „მაუწყებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 27-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში.

5. საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ მოთხოვნის წარდგენიდან 30 კალენდარული დღის ვადაში, ხოლო თუ ეს ვადა დაემთხვა პარლამენტის სესიებს შორის პერიოდს – მომდევნო სესიის დაწყებიდან 10 კალენდარული დღის ვადაში, პარლამენტი პლენარულ სხდომაზე განიხილავს და კენჭს უყრის საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის საკითხს.

6. ერთი და იმავე ფაქტის საფუძველზე საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის საკითხის განმეორებით დასმა დაუშვებელია.

7. „მაუწყებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 27-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ და „ვ“ ქვეპუნქტების საფუძველზე საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ ინფორმაციას პარლამენტი ცნობად იღებს.

მუხლი 214. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლება

1. თუ საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრის მიმართ კანონიერ ძალაში შევა სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი, რომელიც სასჯელის სახით ითვალისწინებს თავისუფლების შეზღუდვას, ვადიან თავისუფლების აღკვეთას ან უვადო თავისუფლების აღკვეთას, ან თუ სასამართლო მას უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარებს ან მხარდაჭერის მიმღებად ცნობს და სასამართლოს გადაწყვეტილებით სხვა რამ არ არის განსაზღვრული, ან თუ აღნიშნული კომისიის წევრი გადადგება თანამდებობიდან ან გარდაიცვლება, პარლამენტი მითითებული გარემოების დადგომიდან 1 თვის ვადაში იღებს გადაწყვეტილებას მისი თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოების დადგომისას მოქმედებს ამ რეგლამენტის მე-9 მუხლით პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტისთვის დადგენილი პროცედურები. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრი თანამდებობიდან გათავისუფლებულად ჩაითვლება, თუ ამ გადაწყვეტილებას მხარს დაუჭერს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე დამსწრეთა უმრავლესობა.

3. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლების პროცედურის აღძვრის უფლება აქვს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ მესამედს:

ა) „მაუწყებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი ინტერესთა კონფლიქტის ნორმების დარღვევის შემთხვევაში;

ბ) კომისიის წევრის მიერ ზედიზედ 3 თვეზე მეტი ხნით ან წლის განმავლობაში 4 თვეზე მეტი ხნით არასაპატიო მიზეზით კომისიის წევრის უფლებამოსილების განუხორციელებლობის შემთხვევაში.

4. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლების პროცედურის აღძვრის ინიციატორმა პარლამენტის წევრებმა დოკუმენტური მტკიცებულებებით უნდა დაასაბუთონ კომისიის წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლების კონკრეტული საფუძველი.

5. პარლამენტის წევრთა ხელმოწერების შეგროვებიდან 30 დღის ვადაში პარლამენტს სრული შემადგენლობის უმრავლესობით პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შეაქვს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლების საკითხი.

6. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლების საკითხს პარლამენტი კენჭს უყრის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შეტანიდან 30 დღის ვადაში. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას, იმ კომისიის წევრს, რომლის თანამდებობიდან გათავისუფლების საკითხიც იხილება, უფლება აქვს, წერილობით ან/და ზეპირად – პლენარულ სხდომაზე წარუდგინოს პარლამენტს საკუთარი პოზიცია. საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლებლად საჭიროა პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამ მეხუთედზე მეტის თანხმობა.

7. თუ ხმების რაოდენობა საკმარისზე ნაკლებია, ან თუ პარლამენტი ამ მუხლის მე-6 პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში კენჭისყრას არ ჩაატარებს, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლების პროცედურა წყდება.

8. ერთი და იმავე ფაქტის საფუძველზე საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლების საკითხის ორჯერ დასმა დაუშვებელია.

მუხლი 215. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის წევრის თანამდებობიდან გადაყენება

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის წევრის მიერ „კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების დარღვევის ან/და ზედიზედ 4 თვის განმავლობაში სამსახურებრივი მოვალეობის შეუსრულებლობის შემთხვევაში პარლამენტი სრული შემადგენლობის უმრავლესობით იღებს გადაწყვეტილებას კომისიის წევრის თანამდებობიდან გადაყენების თაობაზე.

კარი VII. პარლამენტის საერთაშორისო ურთიერთობები

თავი XXVI. ერთჯერადი საპარლამენტო დელეგაციები, მუდმივმოქმედი საპარლამენტო დელეგაციები, მეგობრობის ჯგუფები, სხვა სახელმწიფოთა დელეგაციები

მუხლი 216. ერთჯერადი საპარლამენტო დელეგაციები

1. საგარეო ურთიერთობებში პარლამენტის უმაღლესი წარმომადგენელია პარლამენტის თავმჯდომარე. მხოლოდ ის არის უფლებამოსილი, სხვა სახელმწიფოთა პარლამენტებთან, საერთაშორისო საპარლამენტო საშორისო და სხვა ორგანიზაციებთან დადოს თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმებები.

2. ერთჯერად საპარლამენტო დელეგაციას, როგორც წესი, ხელმძღვანელობს პარლამენტის თავმჯდომარე ან მისი დავალებით – მისი ერთ-ერთი მოადგილე ან პარლამენტის წევრი.

3. პარლამენტის წევრი სხვა სახელმწიფოში სამსახურებრივი ვიზიტის შესახებ ანგარიშს, ხოლო ერთჯერადი საპარლამენტო დელეგაციის ხელმძღვანელი – საპარლამენტო დელეგაციის სხვა სახელმწიფოში ვიზიტისა და ამ სახელმწიფოში გაწეული მუშაობის შედეგების შესახებ ანგარიშს ვიზიტის დამთავრებიდან არაუგვიანეს 14 დღისა წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. პარლამენტის კომიტეტის, ფრაქციის, უფრაქციო პარლამენტის წევრთა არანაკლებ შვიდკაციანი ჯგუფის მოთხოვნით, ეს ანგარიში შეიძლება პარლამენტმა პლენარულ სხდომაზე განიხილოს.

4. პარლამენტი დადგენილებით იღებს გადაწყვეტილებას საერთაშორისო საპარლამენტო ასამბლეაში გაწევრების ან ახალი ასამბლეის შექმნაში მონაწილეობის თაობაზე.

მუხლი 217. მუდმივმოქმედი საპარლამენტო დელეგაციები

1. საერთაშორისო საპარლამენტო საშორისო ორგანიზაციებთან რეგულარული ურთიერთობისთვის პარლამენტის უფლებამოსილების ვადით, დადგენილებით იქმნება მუდმივმოქმედი საპარლამენტო დელეგაციები.

2. მუდმივმოქმედი საპარლამენტო დელეგაციების შემადგენლობა განისაზღვრება პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტების გათვალისწინებით, ამ რეგლამენტის 32-ე მუხლის პირველი და მე-7 პუნქტებით დადგენილი წესით. ამ კვოტებს განსაზღვრავს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი. მუდმივმოქმედი საპარლამენტო დელეგაციების ხელმძღვანელებსა და შემადგენლობას პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო.

3. მუდმივმოქმედი საპარლამენტო დელეგაცია უფლებამოსილია მისი კომპეტენციისთვის მიკუთვნებულ საკითხზე პარლამენტის სახელით მიიღოს გადაწყვეტილება.

4. მუდმივმოქმედი საპარლამენტო დელეგაციის საქმიანობას წარმართავს დელეგაციის ხელმძღვანელი, რომელიც ყოველი წლის საგაზაფხულო სესიის დაწყებიდან არაუგვიანეს 14 დღისა პარლამენტის ბიუროს და საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტს წარუდგენს გაწეული საქმიანობის ანგარიშს. ანგარიშის შესახებ მოხსენებას პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის სხდომაზე წარადგენს დელეგაციის ხელმძღვანელი. ანგარიშის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მოსმენის შემთხვევაში მომხსენებელია დელეგაციის ხელმძღვანელი, ხოლო თანამომხსენებელი – პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტი. ანგარიშის პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მოსმენისა და პარლამენტის დადგენილების მიღების შემთხვევაში ამ დადგენილებით შეიძლება დელეგაციის შემადგენლობაში ცვლილება იქნეს შეტანილი.

მუხლი 218. მეგობრობის ჯგუფები

1. სხვა სახელმწიფოთა პარლამენტებთან რეგულარული ურთიერთობისთვის პარლამენტში პარლამენტის უფლებამოსილების ვადით, დადგენილებით იქმნება მეგობრობის ჯგუფები.

2. მეგობრობის ჯგუფების ხელმძღვანელებსა და შემადგენლობას პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო.

3. მეგობრობის ჯგუფების საქმიანობას კოორდინაციას უწევს პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტი, რომელიც ყოველწლიურად პარლამენტის ბიუროს წარუდგენს გაწეული საქმიანობის ანგარიშს.

4. მეგობრობის ჯგუფის ხელმძღვანელი მეგობრობის ჯგუფის სხვა სახელმწიფოში ვიზიტისა და ამ სახელმწიფოში გაწეული მუშაობის შედეგების შესახებ ინფორმაციასა და ანგარიშს, აგრეთვე ვიზიტის თაობაზე მოსაზრებებს ვიზიტის დამთავრებიდან არაუგვიანეს 10 დღისა წარუდგენს პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტს.

მუხლი 219. სხვა სახელმწიფოთა დელეგაციები

პარლამენტის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით შეიძლება პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე სიტყვით გამოვიდნენ სხვა სახელმწიფოთა პარლამენტების ხელმძღვანელები, სახელმწიფოთა და მთავრობათა მეთაურები, დელეგაციათა ხელმძღვანელები და სხვა პირები.

კარი VIII. განსაკუთრებული პროცედურები, ამომრჩევლებთან ურთიერთობა, პასუხისმგებლობა ამ რეგლამენტის დარღვევისთვის და საპარლამენტო ეთიკა

თავი XXVII. განსაკუთრებული პროცედურები

მუხლი 220. საქართველოს პრეზიდენტის ყოველწლიური მოხსენება

1. პარლამენტი საგაზაფხულო სესიის პირველი პლენარული სხდომის დღეს, საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად ისმენს საქართველოს პრეზიდენტის ყოველწლიურ მოხსენებას ქვეყნის მდგომარეობის უმნიშვნელოვანეს საკითხებზე. აღნიშნული თარიღის შეცვლა შესაძლებელია პარლამენტის თავმჯდომარესთან შეთანხმებით. ამ დღეს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე სხვა საკითხების განხილვა დაუშვებელია.
2. საქართველოს პრეზიდენტის გამოსვლის დასრულების შემდეგ სიტყვით გამოდიან ფრაქციათა თავმჯდომარეები და საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერი. თავდაპირველად გამოდიან ყველაზე მცირერიცხოვანი ფრაქციების თავმჯდომარეები, შემდეგ – ყველაზე მრავალრიცხოვანი ფრაქციების თავმჯდომარეები, ხოლო ბოლოს გამოდის საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერი. თითოეული გამოსვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წუთს. გამოსვლების დასრულების შემდეგ საქართველოს პრეზიდენტი უფლებამოსილია გამოვიდეს დასკვნითი სიტყვით.
3. ამ მუხლით გათვალისწინებული პროცედურის დასრულების შემდეგ პარლამენტის პლენარული სხდომა იხურება.

მუხლი 221. რეფერენდუმის დანიშვნის მოთხოვნის საკითხის დასმა

1. პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთი მეხუთედი უფლებამოსილია სათანადო დასაბუთების საფუძველზე, ამ რეგლამენტის 204-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად ხელმოწერებით დადასტურებული წერილობითი ფორმით პარლამენტში დასვას საქართველოს კონსტიტუციითა და ორგანული კანონით განსაზღვრულ საკითხზე რეფერენდუმის დანიშვნის მოთხოვნის საკითხი.
2. რეფერენდუმის დანიშვნის მოთხოვნის საკითხი პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განიხილება მისი დასმიდან არაუგვიანეს 20 დღისა. პარლამენტი სრული შემადგენლობის უმრავლესობით იღებს რეფერენდუმის დანიშვნის მოთხოვნის შესახებ მიმართვას, რომელიც წარედგინება საქართველოს პრეზიდენტს.
3. თუ პარლამენტმა ვერ გადაწყვიტა რეფერენდუმის დანიშვნის მოთხოვნის საკითხი, იგი მოხსნილად ითვლება და მომდევნო 6 თვის განმავლობაში ამ საკითხზე კენჭისყრა აღარ ტარდება.
4. პარლამენტი უფლებამოსილია სრული შემადგენლობის უმრავლესობით გამოითხოვოს რეფერენდუმის დანიშვნის თაობაზე თავისი მოთხოვნა საქართველოს პრეზიდენტის მიერ რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებამდე.
5. თუ საქართველოს პრეზიდენტი საქართველოს მთავრობის ან 200 000 ამომრჩევლის მოთხოვნით რეფერენდუმზე დასვამს იმავე საკითხს, რომელიც წარედგენილია პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განსახილველად, იგი სხდომის დღის წესრიგიდან მოიხსნება.

მუხლი 222. კონსტიტუციური სარჩელი და კონსტიტუციური წარდგინება

1. პარლამენტის წევრთა არანაკლებ ერთი მეხუთედი უფლებამოსილია საქართველოს კონსტიტუციითა და „საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი წესით მიმართოს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს კონსტიტუციური სარჩელით ან კონსტიტუციური წარდგინებით.
2. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოში პარლამენტის წევრთა კონსტიტუციურ სარჩელზე ან კონსტიტუციურ წარდგინებაზე პარლამენტის წევრთა ხელმოწერების ნამდვილობა მოწმდება ამ რეგლამენტის 204-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად.

მუხლი 223. ტერიტორიული ერთეულის წარმომადგენლობითი ორგანოს საქმიანობის შეჩერებაზე ან დათხოვნაზე თანხმობის მიცემა

1. საქართველოს პრეზიდენტი საქართველოს მთავრობის წარდგინების საფუძველზე პარლამენტს მიმართავს ტერიტორიული ერთეულის წარმომადგენლობითი ორგანოს საქმიანობის შეჩერებაზე ან დათხოვნაზე თანხმობის მისაღებად.
2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ მიმართვას პარლამენტის ბიურო გადასცემს წამყვან კომიტეტს, სხვა კომიტეტებსა და ფრაქციებს, რომლებიც მას განიხილავენ არაუგვიანეს 10 დღისა და დასკვნას წარუდგენენ პარლამენტის ბიუროს პარლამენტის უახლოესი პლენარული სხდომის დღის წესრიგში შესატანად.
3. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ საკითხს პარლამენტი პლენარულ სხდომაზე განიხილავს კანონპროექტის პირველი მოსმენით განხილვისთვის დადგენილი წესით და სრული შემადგენლობის უმრავლესობით იღებს დადგენილებას.

მუხლი 224. ადგილობრივი თვითმმართველობის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ორგანიზების საკითხებზე გადაწყვეტილებების მიღება

საქართველოს კონსტიტუციისა და ორგანული კანონის შესაბამისად, მუნიციპალიტეტის შექმნის, გაუქმების ან მისი საზღვრების შეცვლის თაობაზე, აგრეთვე მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ცენტრის დადგენისა და შეცვლის შესახებ გადაწყვეტილებებს საქართველოს მთავრობის წარდგინებით იღებს პარლამენტი დადგენილებით.

თავი XXVIII. ამომრჩევლებთან ურთიერთობა, ოლქის დელეგატის ბიურო, პეტიცია

მუხლი 225. ამომრჩევლებთან ურთიერთობა

პარლამენტის წევრები, კომიტეტები, პარლამენტის სხვა სუბიექტები ვალდებული არიან განიხილონ დაინტერესებულ პირთა წერილები და განცხადებები და პასუხები თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში აცნობონ მათ ავტორებს 1 თვის ვადაში, თუ საქართველოს კანონმდებლობით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

მუხლი 226. ოლქის დელეგატის ბიურო

1. პარლამენტის წევრის მოქალაქეებთან მუშაობის ორგანიზების, შესაბამის საჯარო დაწესებულებებთან კომუნიკაციისა და ადგილობრივი საკითხების გადაწყვეტაში მონაწილეობის მიზნით ადგილზე იქმნება საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ 115-ე მუხლის 6¹ პუნქტით განსაზღვრული ოლქის დელეგატის ბიურო.
2. ოლქის დელეგატის ბიუროს ფუნქციები, ორგანიზებისა და საქმიანობის წესი, აგრეთვე დაფინანსების წესი და ოდენობა განისაზღვრება დებულებით, რომელსაც პარლამენტის თავმჯდომარის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო.
3. ოლქის დელეგატის ბიუროს საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები ანაზღაურდება პარლამენტის ბიუჯეტიდან. ოლქის დელეგატი ვალდებულია პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს

წელიწადში ერთხელ, 15 დეკემბრიდან 15 იანვრამდე პერიოდში, მიაწოდოს ინფორმაცია ოლქის დელეგატის ბიუროს მიერ გაწეული ხარჯების შესახებ.

4. თუ ოლქის დელეგატს ვადამდე შეუწყდება პარლამენტის წევრის უფლებამოსილება, ოლქის დელეგატის უფლებამონაცვლე პარლამენტის წევრს თავის წევრთაგან ასახელებს შესაბამისი ოლქის დელეგატის წარმდგენი პოლიტიკური პარტიის მიერ შექმნილი ფრაქცია.

მუხლი 227. პეტიცია

1. პეტიცია არის არანაკლებ 300 პირის მიმართვა, რომელიც ეხება სახელმწიფოებრივი ან/და საზოგადოებრივი პრობლემიდან გამომდინარე საკითხს.

2. პეტიციის განაცხადი წერილობით ან/და ელექტრონულად წარედგინება პარლამენტის თავმჯდომარეს და აღირიცხება შესაბამის რეესტრში. პეტიციის ელექტრონულად წარსადგენად პირი ავსებს და კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერით ადასტურებს პარლამენტის ვებგვერდზე განთავსებულ, პარლამენტის თავმჯდომარის ბრძანებით განსაზღვრულ ელექტრონული პეტიციის ფორმას.

3. პეტიციის განაცხადი პარლამენტის თავმჯდომარისთვის წარდგენიდან 3 დღის ვადაში ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი:

ა) შეიცავს მოწოდებას საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების დამხობისკენ ან ძალადობით შეცვლისკენ, ქვეყნის დამოუკიდებლობის ხელყოფისკენ, ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევისკენ, ომისკენ, სიძულვილისკენ ან დისკრიმინაციისკენ, ან აღვივებს ეროვნულ, კუთხურ, რელიგიურ ან სოციალურ შუღლს, ანდა ქმნის ამ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ქმედების აშკარა საფრთხეს;

ბ) არ ეხება სახელმწიფოებრივი ან/და საზოგადოებრივი პრობლემიდან გამომდინარე საკითხს;

გ) შეურაცხყოფელი ან უხამსი შინაარსისაა.

4. პეტიციის განაცხადის პარლამენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნებიდან 1 თვის ვადაში უნდა შეგროვდეს არანაკლებ 300 მხარდამჭერი. პეტიციის განაცხადზე პირის მხარდაჭერა ფიქსირდება მხოლოდ ერთხელ, კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის შესრულებით. კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის შესრულებამდე პირი პარლამენტის ვებგვერდის შესაბამის ველში ელექტრონულად უთითებს ტელეფონის ნომერს. თუ პეტიციის განაცხადი პარლამენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნებიდან 1 თვის ვადაში ვერ მიიღებს პეტიციის წარდგენისთვის საჭირო, ამ პუნქტით გათვალისწინებული რაოდენობის პირის მხარდაჭერას, იგი არ განიხილება, რის შესახებაც ეცნობება პეტიციის განაცხადის წარმდგენ პირს, ხოლო რამდენიმე წარმდგენი პირის არსებობის შემთხვევაში – იმ პირს, რომელიც პეტიციის განაცხადის ავტორად არის მითითებული. პარლამენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნებიდან 1 თვის ვადაში ან აღნიშნული ვადის გასვლამდე არანაკლებ 300 მხარდამჭერის შეგროვების შემთხვევაში, პეტიციის განაცხადის ავტორის მიმართვის საფუძველზე პეტიციას პარლამენტის თავმჯდომარე წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე.

5. წერილობით წარდგენილ პეტიციის განაცხადზე/პეტიციაზე პირის მხარდაჭერა ფიქსირდება მხოლოდ ერთხელ, ხელმოწერით, მისი სახელის, გვარის, პირადი ნომრისა და ტელეფონის ნომრის მითითებით.

6. წერილობით წარდგენილი პეტიცია, რომელიც წარდგენისას მხარდაჭერილია არანაკლებ 300 პირის მიერ, მხარდამჭერთა შეგროვების მიზნით პარლამენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნების გარეშე აღირიცხება შესაბამის რეესტრში. აღნიშნულ პეტიციას პარლამენტის თავმჯდომარე გადასცემს პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე.

7. პარლამენტის ბიურო პეტიციას გადასცემს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს ხელმოწერების ნამდვილობის შესამოწმებლად. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი პეტიციის მისთვის გადაცემიდან 1 კვირის ვადაში ამოწმებს ხელმოწერების ნამდვილობას და შედეგებს

წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს უახლოეს სხდომაზე. ხელმოწერა ბათილად მიიჩნევა, თუ იგი ამ მუხლის მოთხოვნათა დარღვევით არის შესრულებული. თუ დადგინდა, რომ ნამდვილ ხელმოწერათა რაოდენობა 300-ზე ნაკლებია, პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის უარყოფითი დასკვნის საფუძველზე პარლამენტის ბიურო პეტიციის ავტორს პეტიციის განხილვაზე უარს ეუბნება.

8. პარლამენტის ბიურო პეტიციას შესასწავლად და განსახილველად გადასცემს შესაბამის კომიტეტს.

9. შესაბამისი კომიტეტი იღებს ერთ-ერთ შემდეგ გადაწყვეტილებას:

ა) მიზანშეწონილად მიიჩნევს პეტიციის უშუალოდ შესწავლასა და განხილვას;

ბ) პეტიციას შესაბამის სამინისტროს, სხვა უწყებას უგზავნის;

გ) მიზანშეუწონლად მიიჩნევს პეტიციის შესწავლასა და განხილვას.

10. ამ მუხლის მე-9 პუნქტით გათვალისწინებული გადაწყვეტილება 2 კვირის ვადაში ეცნობება პეტიციის ავტორს და ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე.

11. ამ მუხლის მე-9 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში შესაბამისი კომიტეტი პეტიციას მისთვის გადაცემიდან 1 თვის ვადაში განიხილავს და დასკვნას, რომელსაც თან ერთვის პეტიციის სრული ტექსტი, წარუდგენს პარლამენტის ბიუროს. აღნიშნული ვადა შეიძლება კომიტეტის წერილობითი მიმართვის საფუძველზე გააგრძელოს პარლამენტის ბიურომ არაუმეტეს 2 თვით. საჭიროების შემთხვევაში, კომიტეტის დასკვნის საფუძველზე პარლამენტის ბიუროს შესაბამისი საკითხი განსახილველად შეაქვს პარლამენტის პლენარული სხდომის დღის წესრიგში.

12. სამინისტრო, სხვა უწყება 1 თვის ვადაში აცნობებს პასუხს პეტიციის ავტორსა და შესაბამის კომიტეტს. შესაბამისი კომიტეტის თანხმობით ეს ვადა შეიძლება გაგრძელდეს არაუმეტეს 1 თვით. თუ სამინისტრო, სხვა უწყება დადგენილ ვადაში არ აცნობებს პასუხს პეტიციის ავტორს, პარლამენტი იღებს სათანადო გადაწყვეტილებას.

13. პეტიციის პლენარულ სხდომაზე განხილვის შემდეგ პარლამენტი იღებს დადგენილებას.

14. პეტიციის შესახებ გადაწყვეტილება ქვეყნდება პარლამენტის ვებგვერდზე და ეცნობება პეტიციის ავტორს.

თავი XXIX. პასუხისმგებლობა ამ რეგლამენტის დარღვევისთვის და საპარლამენტო ეთიკა

მუხლი 228. სანქციები ამ რეგლამენტის დარღვევისთვის

ამ რეგლამენტის დარღვევისთვის პარლამენტის წევრის მიმართ დაწესებულია შემდეგი ზემოქმედების ფორმები:

ა) სხდომაზე სიტყვის ჩამორთმევა;

ბ) გაფრთხილება;

გ) შესაბამის დღეს პარლამენტის ბიუროს სხდომის/კომიტეტის სხდომის/პარლამენტის პლენარული სხდომის/ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული კომისიის სხდომის მიმდინარეობის პერიოდით პარლამენტის ბიუროს სხდომის დარბაზის/კომიტეტის სხდომის დარბაზის/სხდომათა დარბაზის/შესაბამისი კომისიის სხდომის დარბაზის დატოვებინება;

დ) ხელფასის დაკავება.

მუხლი 229. პარლამენტის წევრისა და პარლამენტის თანამდებობის პირისთვის სანქციების შეფარდება

1. პარლამენტის ბიუროს, კომიტეტის, პარლამენტის პლენარულ ან ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული კომისიის სხდომაზე სხდომის თავმჯდომარე სიტყვას ჩამოართმევს პარლამენტის წევრს, თუ:

- ა) იგი სიტყვით სხდომის თავმჯდომარის ნებართვის გარეშე გამოდის;
- ბ) იგი სიტყვით გამოსვლისას განსახილველ საკითხზე არ მსჯელობს;
- გ) მას სიტყვა პროცედურულ საკითხზე მიეცა და თავის გამოსვლაში სხვა საკითხებს შეეხო;
- დ) იგი აჭარბებს ამ რეგლამენტით დადგენილ დროს ან იმ დროს, რომელიც მას გაუგრძელდა.

2. გაფრთხილება გამოიყენება იმ პარლამენტის წევრის მიმართ, რომელიც:

ა) ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“, „ბ“ ან „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში სიტყვის ჩამოართმევს შემდეგაც განაგრძობს გამოსვლას;

ბ) სიტყვით უმიკროფონოდ გამოდის;

გ) სჩადის ისეთ მოქმედებას, რომელიც იწვევს ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით წარმართული სხდომის შეფერხებას.

3. შესაბამის დღეს პარლამენტის ბიუროს სხდომის/კომიტეტის სხდომის/პარლამენტის პლენარული სხდომის/ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული კომისიის სხდომის მიმდინარეობის პერიოდით პარლამენტის ბიუროს სხდომის დარბაზის/კომიტეტის სხდომის დარბაზის/სხდომათა დარბაზის/ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული კომისიის სხდომის დარბაზის დატოვებინების მოთხოვნა გამოიყენება იმ პარლამენტის წევრის მიმართ, რომელიც:

ა) ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული გაფრთხილების შემდეგაც აგრძელებს იმავე მოქმედებას;

ბ) დარბაზში ცეცხლსასროლი ან ცივი იარაღით გამოცხადდა;

გ) სჩადის ძალადობას ან ამგვარი მოქმედებისკენ მოუწოდებს სხვა პარლამენტის წევრებს.

4. პარლამენტის წევრი, რომლის მიმართაც პარლამენტის ბიუროს სხდომის დარბაზის/კომიტეტის სხდომის დარბაზის/სხდომათა დარბაზის/ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული კომისიის სხდომის დარბაზის დატოვებინების მოთხოვნა იქნა გამოყენებული, ვალდებულია დატოვოს დარბაზი. საწინააღმდეგო შემთხვევაში სხდომის თავმჯდომარე შეაჩერებს სხდომას, რის შემდეგაც მანდატური აღასრულებს აღნიშნულ მოთხოვნას.

5. პარლამენტის წევრის მიმართ რომელიმე ზემოქმედების ფორმის გამოყენების შემთხვევაში მომდევნო გამომსვლელებს უფლება არა აქვთ, განხილვის საგნად აქციონ წესრიგის დაცვისკენ მოწოდების საკითხი.

6. იმ პარლამენტის წევრს, რომლის მიმართაც შესაბამის დღეს პარლამენტის ბიუროს სხდომის/კომიტეტის სხდომის/პარლამენტის პლენარული სხდომის/ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული კომისიის სხდომის მიმდინარეობის პერიოდით პარლამენტის ბიუროს სხდომის დარბაზის/კომიტეტის სხდომის დარბაზის/სხდომათა დარბაზის/ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული კომისიის სხდომის დარბაზის დატოვებინების მოთხოვნა იქნა გამოყენებული, დაუკავდება შესაბამისი თვის ან არაუგვიანეს მომდევნო თვის ხელფასის 5%. ეს ფაქტი ფორმდება საოქმო ჩანაწერით, რომელსაც, შესაბამისად, კომიტეტი, კომისია, პარლამენტის აპარატის იურიდიული

დეპარტამენტი უგზავნის პარლამენტის აპარატის საფინანსო უზრუნველყოფის დეპარტამენტს პარლამენტის წევრის შესაბამისი თვის ან არაუგვიანეს მომდევნო თვის ხელფასიდან აღნიშნული თანხის დასაკავებლად.

7. ამ რეგლამენტის 83-ე მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული ჩაცმულობის წესის უგულებელყოფის შემთხვევაში მანდატურს უფლება აქვს, პირი არ დაუშვას სხდომათა დარბაზში. ამის შესახებ დაუყოვნებლივ ეცნობება პარლამენტის პლენარული სხდომის თავმჯდომარეს. სხდომის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, შეცვალოს მანდატურის გადაწყვეტილება.

8. თუ 1 დღის განმავლობაში კენჭისყრისა და რეგისტრაციის შედეგების შემოწმებისას გამოვლინდა, რომ პარლამენტის წევრი არ იმყოფება სხდომათა დარბაზში და მისი სახელით მიღებულია მონაწილეობა კენჭისყრაში ან რეგისტრაციაში, მას, აგრეთვე იმ პარლამენტის წევრს, რომელმაც მის ნაცვლად მიიღო მონაწილეობა კენჭისყრაში ან რეგისტრაციაში, დაუკავდება ხელფასის 20%. იმავე სესიის განმავლობაში აღნიშნული ქმედების მეორედ და ყოველი მომდევნო ჩადენა გამოიწვევს პარლამენტის წევრის ხელფასის 25%-ის დაკავებას. ეს ფაქტი ფორმდება საოქმო ჩანაწერით, რომელიც ეგზავნება პარლამენტის აპარატის საფინანსო უზრუნველყოფის დეპარტამენტს შესაბამისი თვის ან არაუგვიანეს მომდევნო თვის ხელფასიდან თანხის დასაკავებლად.

9. თუ პარლამენტის წევრი, რომელსაც პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე კანონპროექტის წარდგენა ევალება (მომხსენებელია ან თანამომხსენებელია), კანონპროექტის წარდგენის დროს არასაპატიო მიზეზით არ იმყოფება სხდომათა დარბაზში, მას დაუკავდება შესაბამისი თვის ან არაუგვიანეს მომდევნო თვის ხელფასის 5%. პარლამენტის წევრის მიერ სხდომათა დარბაზში კანონპროექტის წარუდგენლობის ფაქტი სხდომის თავმჯდომარის განცხადების საფუძველზე ფორმდება საოქმო ჩანაწერით, რომელსაც მანდატურთუხუცესი 24 საათის განმავლობაში უგზავნის პარლამენტის აპარატის საფინანსო უზრუნველყოფის დეპარტამენტს ამ პუნქტის შესაბამისად პარლამენტის წევრის ხელფასიდან თანხის დასაკავებლად.

10. თუ პარლამენტის წევრი (გარდა ამ რეგლამენტის 32-ე მუხლის მე-9 და მე-10 პუნქტებით გათვალისწინებული თანამდებობის პირისა) არ არის არცერთი კომიტეტის შემადგენლობაში, ითვლება, რომ იგი არ ახორციელებს პარლამენტის წევრის უფლებამოსილებას, და მას არ ეძლევა კანონით განსაზღვრული ხელფასი. აღნიშნული ინფორმაცია აღირიცხება პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის მიერ და ეგზავნება პარლამენტის აპარატის საფინანსო უზრუნველყოფის დეპარტამენტს პარლამენტის წევრის შესაბამისი თვის ან არაუგვიანეს მომდევნო თვის ხელფასის დასაკავებლად.

11. თუ 2 კომიტეტში გაწევრებული პარლამენტის წევრი კალენდარული თვის განმავლობაში არასაპატიო მიზეზით ორჯერ არ დაესწრება კომიტეტის სხდომას, ხოლო 1 კომიტეტში გაწევრებული პარლამენტის წევრი კალენდარული თვის განმავლობაში არასაპატიო მიზეზით ერთხელ არ დაესწრება კომიტეტის სხდომას, მას, შესაბამისად, ყოველი მომდევნო სხდომის არასაპატიო მიზეზით გაცდენისთვის დაუკავდება ხელფასის 10%.

12. პარლამენტის წევრს პარლამენტის მორიგი სესიის განმავლობაში არასაპატიო მიზეზით გაცდენილი ორზე მეტი პლენარული სხდომიდან თითოეულის გაცდენისთვის, აგრეთვე რიგგარეშე სესიის განმავლობაში არასაპატიო მიზეზით გაცდენილი ყოველი პლენარული სხდომის გაცდენისთვის დაუკავდება ხელფასის 10%.

13. თუ პარლამენტის წევრი პლენარული სხდომის დღის განმავლობაში არ გაივლის რომელიმე რეგისტრაციას, მას თითოეულ ასეთ შემთხვევაში დაუკავდება ხელფასის 5% (მაგრამ არაუმეტეს დღის განმავლობაში ხელფასის 10%-ისა), გარდა ამ რეგლამენტის 87-ე მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა და პლენარული სხდომის გაცდენის შემთხვევისა. ამ პუნქტით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობა პარლამენტის წევრს დაეკისრება კალენდარული თვის განმავლობაში ოთხზე მეტი რეგისტრაციის გაუვლელობის შემთხვევაში.

14. თუ კომიტეტის თავმჯდომარე კალენდარული თვის განმავლობაში ზედიზედ ორჯერ არასაპატიო მიზეზით არ მოიწვევს კომიტეტის სხდომას, მას დაუკავდება ხელფასის 50%. პარლამენტის ბიურო განიხილავს კომიტეტის სხდომის მოუწვევლობის მიზეზს და იმავე სესიის განმავლობაში აღნიშნული ფაქტის განმეორების შემთხვევაში უფლებამოსილია დადგენილი წესით პარლამენტის პლენარულ

სხდომაზე დასვას კომიტეტის თავმჯდომარის გადაყენების საკითხი.

15. ამ მუხლის მე-6, მე-8 და მე-11–მე-13 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, თუ პარლამენტის წევრისთვის დასაკავებელი ხელფასის საერთო რაოდენობა აღემატება მისი ხელფასის 50%-ს, მას ერთჯერადად დაუკავდება შესაბამისი თვის ან არაუგვიანეს მომდევნო თვის ხელფასის 50%, ხოლო დანარჩენი ნაწილი დაუკავდება მომდევნო თვეში. ამასთანავე, დასაკავებელი თანხის მიმართ გამოიყენება მომდევნო თვეში ნაზარდი ჯამის პრინციპი. თუ დასაკავებელი ხელფასის სრულად დაკავებამდე პარლამენტის წევრს შეუწყდა პარლამენტის წევრის უფლებამოსილება, მის მიმართ წარმოიშობა არაუმეტეს 50%-ის მოთხოვნის უფლებამოსილება, მათ შორის, ნამუშევარი დღეების ხელფასის პროპორციულობის გათვალისწინებით.

16. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ყოველი კალენდარული თვის დასრულების შემდეგ, არაუგვიანეს მომდევნო თვის 15 რიცხვისა ადგენს იმ პარლამენტის წევრთა სიას, რომელთა მიმართაც გამოყენებული უნდა იქნეს ამ მუხლის მე-11–მე-13 პუნქტებით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის ზომა, და მას უგზავნის პარლამენტის აპარატის საფინანსო უზრუნველყოფის დეპარტამენტს შესაბამისი თვის ან არაუგვიანეს მომდევნო თვის ხელფასიდან თანხის დასაკავებლად.

17. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ყოველთვიურად ადგენს კომიტეტების სხდომების გამცდენ პარლამენტის წევრთა სიას, მასში უთითებს თითოეული მათგანის მიერ გაცდენილი სხდომების რაოდენობასა და გაცდენის თარიღებს და უზრუნველყოფს ამ სიის პარლამენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნებას.

18. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი პარლამენტის ყოველი სესიის ბოლოს ადგენს პარლამენტის პლენარული სხდომების გამცდენ პარლამენტის წევრთა სიას, მასში უთითებს თითოეული მათგანის მიერ გაცდენილი სხდომების რაოდენობასა და გაცდენის თარიღებს და უზრუნველყოფს ამ სიის პარლამენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნებას.

მუხლი 230. პროტესტი პასუხისმგებლობის ზომის გამო

პარლამენტის წევრს, რომლის მიმართაც გამოყენებულ იქნა ამ რეგლამენტის 229-ე მუხლის მე-6–მე-14 პუნქტებით გათვალისწინებული ზემოქმედების ფორმა, უფლება აქვს, წერილობით შეიტანოს დასაბუთებული პროტესტი. პროტესტის საკითხზე გადაწყვეტილებას იღებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

მუხლი 231. სხვა თანამდებობის პირის მიერ ამ რეგლამენტის დარღვევა და სანქციები

1. ამ რეგლამენტის დარღვევისთვის პასუხისმგებლობა ამავე რეგლამენტით დადგენილი წესით ეკისრება პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებულ თანამდებობის პირს, აგრეთვე სხვა თანამდებობის პირს, რომელსაც ევალება პარლამენტის საქმიანობაში მონაწილეობა.

2. თანამდებობის პირის პასუხისმგებლობის საკითხი დგება მის მიერ შემდეგი დარღვევების ჩადენისთვის:

ა) მოწვეულია პარლამენტში საკითხის განხილვაზე და არ ცხადდება;

ბ) არღვევს პარლამენტის წევრის კითხვაზე/შეკითხვაზე პასუხის გაცემისთვის დაწესებულ პროცედურას;

გ) პარლამენტს აწვდის დამახინჯებულ ან არასწორ ინფორმაციას;

დ) არ ასრულებს პარლამენტის დადგენილებებსა და რეკომენდაციებს;

ე) პარლამენტის წევრს დაბრკოლებებს უქმნის ამ რეგლამენტი და საქართველოს სხვა

საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით მინიჭებულ უფლებამოსილებათა განხორციელებაში.

3. პარლამენტის ბიუროს, კომიტეტის, პლენარულ ან ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული კომისიის სხდომაზე მოწვეული პირი ვალდებულია სხდომის მიმდინარეობის დროს წესრიგი დაიცვას. მას ეკრძალება ისეთი მოქმედება, რომელიც პარლამენტს ან პარლამენტის წევრს ხელს უშლის ფუნქციების შესრულებაში. სხდომის მიმდინარეობისას მან თავი უნდა შეიკავოს განვითარებული მოვლენებისადმი პირადი დამოკიდებულების გამოხატვისგან. წესრიგის დამრღვევ სტუმარს სხდომის თავმჯდომარემ შეიძლება დაატოვებინოს პარლამენტის ბიუროს სხდომის დარბაზი, კომიტეტის სხდომის დარბაზი, სხდომათა დარბაზი ან ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული კომისიის სხდომის დარბაზი.

4. პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი განიხილავს ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ თითოეულ შემთხვევას და საკითხს სათანადო რეაგირებისთვის გადასცემს პარლამენტის ბიუროს.

5. ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პარლამენტი თანამდებობის პირის (გარდა საქართველოს მთავრობის წევრისა) მიმართ იყენებს შემდეგ რეაგირების ფორმებს:

ა) იღებს დადგენილებას ან რეზოლუციას დარღვევის გამო კონკრეტული თანამდებობის პირის მიმართ რეაგირების ზომების მისაღებად;

ბ) სახელმწიფო უწყების ხელმძღვანელს მიმართავს რეკომენდაციით მისდამი დაქვემდებარებული თანამდებობის პირის პასუხისმგებლობის შესახებ.

მუხლი 232. ეთიკის საბჭო და პარლამენტის წევრის ეთიკის კოდექსი

1. პარლამენტის წევრის ქცევის ეთიკური სტანდარტები განისაზღვრება პარლამენტის წევრის ეთიკის კოდექსით, რომელსაც პარლამენტი ამტკიცებს დადგენილებით.

2. პარლამენტის წევრი ვალდებულია ხელი შეუწყოს საპარლამენტო ეთიკის ნორმების დაცვას.

3. პარლამენტი თავისი უფლებამოსილების ვადით, უფლებამოსილების ცნობიდან 2 თვის ვადაში დადგენილებით ქმნის ეთიკის საბჭოს. ამ დადგენილებაში მითითებული უნდა იყოს ეთიკის საბჭოს წევრთა რაოდენობა. ეთიკის საბჭოს შემადგენლობა განისაზღვრება ფრაქციათა წარმომადგენლობისა და საპარლამენტო უმრავლესობაში შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა და საპარლამენტო ოპოზიციაში შემავალ უფრაქციო პარლამენტის წევრთა რაოდენობის პროპორციულად. პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტები შეიძლება განისაზღვროს აგრეთვე ამ რეგლამენტის 32-ე მუხლის მე-7 პუნქტით დადგენილი წესით. ამასთანავე, ეთიკის საბჭოში საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენლობა არ უნდა აჭარბებდეს ეთიკის საბჭოს წევრთა რაოდენობის ნახევარს.

4. ეთიკის საბჭოში პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტებს ეთიკის საბჭოს შექმნის შესახებ დადგენილების მიღებიდან 1 კვირის ვადაში განსაზღვრავს პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი და ამტკიცებს პარლამენტის ბიურო. ფრაქციის მიერ წარდგენილი ეთიკის საბჭოს წევრი წელიწადში ერთხელ როტაციას ექვემდებარება. აღნიშნული ვადის გასვლისთანავე შესაბამისი ფრაქცია ვალდებულია ამ პუნქტით გათვალისწინებული პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტების დაცვით წარადგინოს ახალი წევრი.

5. შესაბამისი ფრაქციები პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტების შესაბამისად ეთიკის საბჭოს წევრებად დასახელებულ პირებს ამკვოტების დამტკიცებიდან 1 კვირის ვადაში წარუდგენენ პარლამენტის ბიუროს.

6. პარლამენტი ცნობად იღებს ეთიკის საბჭოს შემადგენლობას, რაც ფორმდება საოქმო ჩანაწერით.

7. ეთიკის საბჭოს საქმიანობის წესი განისაზღვრება და ორგანიზაციული საკითხები წესრიგდება პარლამენტის წევრის ეთიკის კოდექსითა და ეთიკის საბჭოს დებულებით.

8. ეთიკის საბჭოს საქმიანობის ორგანიზაციულ-ტექნიკური უზრუნველყოფის მიზნით იქმნება ეთიკის საბჭოს სამდივნო, რომლის სტრუქტურა, ფუნქციები და მუშაობის წესი განისაზღვრება ეთიკის საბჭოს დებულებით.

9. შესაბამისი მოწვევის პარლამენტის ეთიკის საბჭოში შესული საჩივრები მომდევნო მოწვევის პარლამენტის ეთიკის საბჭოს არ გადაეცემა.

კარი IX. პარლამენტის აპარატი და პარლამენტის დაცვა

თავი XXX. პარლამენტის აპარატი და პარლამენტის დაცვა

მუხლი 233. პარლამენტის აპარატის უფლებამოსილებები

1. პარლამენტის აპარატი ახორციელებს პარლამენტის საქმიანობის სამართლებრივ, ორგანიზაციულ, ანალიტიკურ, კვლევით, დოკუმენტურ, საინფორმაციო, საფინანსო და მატერიალურ-ტექნიკურ უზრუნველყოფას.
2. პარლამენტის აპარატის უფლებამოსილებებს განეკუთვნება აგრეთვე თავისი კომპეტენციის ფარგლებში პარლამენტის ბიუჯეტის მართვა და ეკონომიკურ, შრომით, სამართლებრივ და სხვა ურთიერთობებში პარლამენტის წარმომადგენლობა, მისი უფლებების განხორციელება და მოვალეობების შესრულება.
3. პარლამენტის აპარატის სტრუქტურა, უფლებამოსილებები და საქმიანობის წესი განისაზღვრება ამ რეგლამენტიდან და პარლამენტის აპარატის დებულებით.
4. პარლამენტის აპარატის დებულებას პარლამენტის აპარატის უფროსის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

მუხლი 234. პარლამენტის აპარატის ხელმძღვანელობა

1. პარლამენტის აპარატს ხელმძღვანელობს პარლამენტის აპარატის უფროსი.
2. პარლამენტის აპარატის უფროსს თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს პარლამენტის თავმჯდომარე.
3. პარლამენტის აპარატის უფროსი არ შეიძლება იყოს პარლამენტის წევრი.
4. პარლამენტის აპარატის უფროსი არის პარლამენტის თანამდებობის პირი.
5. პარლამენტის აპარატის უფროსს ჰყავს არაუმეტეს 3 მოადგილისა. პარლამენტის აპარატის უფროსის მოადგილეთა რაოდენობას პარლამენტის აპარატის უფროსის წარდგინებით წყვეტს პარლამენტის თავმჯდომარე.
6. პარლამენტის აპარატის უფროსის მოადგილეს პარლამენტის აპარატის უფროსის წარდგინებით თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

მუხლი 235. პარლამენტის აპარატის სტრუქტურა

1. პარლამენტის აპარატის შემადგენლობაში სტრუქტურული ერთეულების სახით შედიან დეპარტამენტები, მანდატურის სამსახური, პარლამენტის თავმჯდომარის კაბინეტი, პარლამენტის კომიტეტების აპარატები, ფრაქციების აპარატები, პარლამენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილისა და მოადგილეების სამდივნოები, საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერის სამდივნო, პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი, ოლქების დელეგატების ბიუროები.
2. პარლამენტის კომიტეტის აპარატი არის კომიტეტისადმი დაქვემდებარებული პარლამენტის აპარატის მუდმივმოქმედი სტრუქტურული ერთეული, რომელიც შექმნილია კომიტეტის საქმიანობის უზრუნველსაყოფად.

მუხლი 236. დებულებები და წესები

1. პარლამენტის აპარატის, მისი დეპარტამენტების, მანდატურის სამსახურისა და პარლამენტის თავმჯდომარის კაბინეტის დებულებებს პარლამენტის აპარატის უფროსის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე.
2. პარლამენტის კომიტეტის აპარატის დებულებას პარლამენტის აპარატის უფროსის მიერ შესაბამისი კომიტეტის თავმჯდომარესთან შეთანხმების შემდეგ, პარლამენტის აპარატის უფროსის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე.
3. პარლამენტის აპარატის სტრუქტურასა და საშტატო ნუსხას პარლამენტის აპარატის უფროსის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე.
4. პარლამენტის აპარატის დეპარტამენტების უფროსებსა და მათ მოადგილეებს, მანდატურის სამსახურის ხელმძღვანელსა და პარლამენტის თავმჯდომარის კაბინეტის უფროსს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით თანამდებობებზე ნიშნავს და თანამდებობებიდან ათავისუფლებს პარლამენტის თავმჯდომარე.
5. პარლამენტის აპარატის საჯარო მოსამსახურეებს (გარდა ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული საჯარო მოსამსახურეებისა და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის უფროსისა) „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით თანამდებობებზე ნიშნავს და თანამდებობებიდან ათავისუფლებს პარლამენტის აპარატის უფროსი. პარლამენტის აპარატში დასაქმებულ სხვა პირებს საქართველოს ორგანული კანონით „საქართველოს შრომის კოდექსი“ დადგენილი წესით თანამდებობებზე ნიშნავს და თანამდებობებიდან ათავისუფლებს პარლამენტის აპარატის უფროსი.
6. პარლამენტის აპარატში დასაქმებულ პირთათვის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობითა და პარლამენტის თავმჯდომარის სამართლებრივი აქტით.
7. პარლამენტის აპარატის პროფესიულ საჯარო მოხელეთა უფლებები და მოვალეობები განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით, პარლამენტის აპარატის დებულებით, პარლამენტის აპარატის შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულის დებულებითა და სამუშაოს აღწერილობით.
8. ადმინისტრაციული ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა და შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა უფლებები და მოვალეობები განისაზღვრება შესაბამისი ხელშეკრულებებით.
9. სამუშაოთა აღწერილობებს პარლამენტის აპარატის შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულის უფროსთან შეთანხმებით, ხოლო კომიტეტების აპარატებში – შესაბამისი კომიტეტების თავმჯდომარეებთან შეთანხმებით ამტკიცებს პარლამენტის აპარატის უფროსი.
10. დასაშვებია პარლამენტის აპარატში სტაჟირების გავლა. პარლამენტის აპარატში სტაჟირების გავლის წესს პარლამენტის აპარატის უფროსის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

11. პარლამენტის აპარატის უფროსი ამტკიცებს პარლამენტის სასახლეში ექსკურსიების ჩატარების წესს.

მუხლი 237. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი

1. პარლამენტის, კომიტეტების, ფრაქციების, უფრაქციო პარლამენტის წევრებისა და პარლამენტის აპარატის საფინანსო, საბიუჯეტო და ეკონომიკური ხასიათის სხვა ანალიტიკური ინფორმაციით უზრუნველყოფის მიზნით პარლამენტის აპარატის სტრუქტურაში იქმნება პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი.

2. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის უფროსს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარის წარდგინებით, 5 წლის ვადით თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს პარლამენტის თავმჯდომარე. ერთი და იგივე პირი პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის უფროსის თანამდებობაზე შეიძლება დაინიშნოს ზედიზედ მხოლოდ ორჯერ.

3. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის თანამშრომლებს (გარდა ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული პირისა), „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, თანამდებობებზე ნიშნავს და თანამდებობებიდან ათავისუფლებს პარლამენტის აპარატის უფროსი.

4. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის სტრუქტურა და საქმიანობის წესი განისაზღვრება პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის დებულებით, რომელსაც პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის უფროსის ან/და პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის სამეთვალყურეო საბჭოს წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

5. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის საქმიანობას კოორდინაციას უწევს პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის სამეთვალყურეო საბჭო. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში თანამდებობრივად შედიან პარლამენტის თავმჯდომარე და საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარე, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭოს დანარჩენ წევრებს ფრაქციებსა და უფრაქციო პარლამენტის წევრებთან წინასწარი კონსულტაციის საფუძველზე ნიშნავს პარლამენტის თავმჯდომარე ისე, რომ სამეთვალყურეო საბჭოში იყოს წარმოდგენილი თითოეული ფრაქციის ერთი წევრი მაინც. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის სამეთვალყურეო საბჭოს ხელმძღვანელობს პარლამენტის თავმჯდომარე. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის სამეთვალყურეო საბჭოს უფლებამოსილებებსა და საქმიანობის წესს განსაზღვრავს პარლამენტის თავმჯდომარე.

6. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი ანგარიშვალდებულია პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე, რომელსაც წარუდგენს თავისი საქმიანობის წლიურ ანგარიშს, ხოლო პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტს იგი წელიწადში ორჯერ, საგაზაფხულო სესიისა და საშემოდგომო სესიის დასრულებიდან 10 დღის ვადაში, წარუდგენს წერილობით ინფორმაციას შესაბამის სასესიო პერიოდში გაწეული საქმიანობის შესახებ.

მუხლი 238. პარლამენტის აპარატის თანამშრომელთა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაზღვევა

1. პარლამენტის აპარატის თანამშრომელთა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაზღვევა სავალდებულოა.

2. პარლამენტის აპარატის თანამშრომელთა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაზღვევის საკითხებზე გადაწყვეტილებას პარლამენტის ხაზინადართა საბჭოს რეკომენდაციით იღებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

მუხლი 239. პარლამენტის დაცვა

1. პარლამენტისა და პარლამენტის წევრთა დაცვას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით უზრუნველყოფს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური.

2. პარლამენტის აპარატი პარლამენტის დაცვის სამსახურთან ერთად შეიმუშავებს პარლამენტის სასახლეში და მიმდებარე ტერიტორიაზე უსაფრთხოების დაცვის რეჟიმს, რომელსაც ამტკიცებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

3. პარლამენტის სასახლეში ყველასთვის, მათ შორის, პარლამენტის წევრისთვის, დაუშვებელია ცეცხლსასროლი იარაღისა და ცივი იარაღის ტარება. ამ წესიდან გამონაკლისი განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობითა და პარლამენტის სასახლეში და მიმდებარე ტერიტორიაზე უსაფრთხოების დაცვის რეჟიმით.

4. პარლამენტის სასახლეში და მიმდებარე ტერიტორიაზე უსაფრთხოების დაცვის რეჟიმის უზრუნველსაყოფად პარლამენტი უფლებამოსილია საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მონაცემთა ელექტრონულ ბაზაში გადაამოწმოს პირის შემდეგი პერსონალური მონაცემები: სახელი, გვარი, პირადი ნომერი, რეგისტრაციის მისამართი, მოქალაქეობა, ფოტოსურათი, საიდენტიფიკაციო დოკუმენტის მონაცემები.

კარი X. გარდამავალი და დასკვნითი დებულებები

თავი XXXI. გარდამავალი და დასკვნითი დებულებები

მუხლი 240. გარდამავალი დებულებები

ამ რეგლამენტის ამოქმედებამდე პარლამენტისთვის წარდგენილ ყველა საკანონმდებლო წინადადებაზე, რომლებიც ჯერ არ არის განხილული, ვრცელდება ამ რეგლამენტის მე-100 მუხლის მოქმედება.

მუხლი 241. 2028 წლის არჩევნებში არჩეული პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობამდე საპარლამენტო პოლიტიკური ჯგუფის შექმნა, საპარლამენტო პოლიტიკური ჯგუფის უფლებები და საქმიანობის წესი

1. 2028 წლის არჩევნებში არჩეული პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობამდე 1 პოლიტიკური პარტიის წარდგენით არჩეულ არანაკლებ 3 პარლამენტის წევრს შეუძლია ამ რეგლამენტით ფრაქციის შექმნისთვის დადგენილი მოთხოვნების (გარდა პარლამენტის წევრთა მინიმალური რაოდენობის შესახებ მოთხოვნისა) შესაბამისად შექმნას საპარლამენტო პოლიტიკური ჯგუფი (შემდგომ – პოლიტიკური ჯგუფი), თუ იგი პოლიტიკური პარტიის მიერ წარდგენილი იყო, როგორც პარლამენტის წევრობის უპარტიო კანდიდატი, ან თუ იგი დატოვებს შესაბამისი პოლიტიკური პარტიის წევრობას. სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიის მიერ წარდგენილი პარლამენტის წევრების 1 პოლიტიკურ ჯგუფში გაერთიანება დაუშვებელია.

2. პოლიტიკური ჯგუფი იქმნება ფრაქციის შექმნისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით. პოლიტიკური ჯგუფი უქმდება ფრაქციის გაუქმებისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით იმ შემთხვევაში, თუ პოლიტიკური ჯგუფის შემადგენლობაში 3-ზე ნაკლები პარლამენტის წევრი დარჩა. პარლამენტის წევრის პოლიტიკურ ჯგუფში გაერთიანება და პოლიტიკური ჯგუფის წევრის პოლიტიკური ჯგუფიდან გასვლა ან გარიცხვა ხდება, შესაბამისად, პარლამენტის წევრის ფრაქციაში გაერთიანებისა და ფრაქციის წევრის ფრაქციიდან გასვლისთვის ან გარიცხვისთვის ამ რეგლამენტით დადგენილი წესებით.

3. პოლიტიკური ჯგუფი სარგებლობს იმავე უფლებებით, რომლებიც აქვს ფრაქციას, გარდა საქართველოს კონსტიტუციით ფრაქციისთვის განსაზღვრული უფლებებისა. პოლიტიკური ჯგუფის საქმიანობაზე ვრცელდება საქართველოს კანონმდებლობის ის ნორმები, რომლებითაც წესრიგდება ფრაქციის საქმიანობასთან დაკავშირებული საკითხები (მათ შორის, ამ რეგლამენტის 55-ე მუხლი), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აღნიშნული ნორმები იმავდროულად კონსტიტუციური ნორმებია. პოლიტიკური ჯგუფის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, სათათბირო ხმის უფლებით დაესწროს პარლამენტის ბიუროს სხდომას.

4. პოლიტიკური ჯგუფის ხელმძღვანელია პოლიტიკური ჯგუფის თავმჯდომარე. პოლიტიკური ჯგუფის თავმჯდომარეს შეიძლება ჰყავდეს მოადგილე. პოლიტიკური ჯგუფის თავმჯდომარე და პოლიტიკური ჯგუფის თავმჯდომარის მოადგილე არიან პარლამენტის თანამდებობის პირები და სარგებლობენ იმავე უფლებებით, რომლებიც აქვს, შესაბამისად, ფრაქციის თავმჯდომარეს (მათ შორის, ამ რეგლამენტის მე-16 მუხლის მე-2 პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული უფლებით), გარდა საქართველოს კონსტიტუციით ფრაქციის თავმჯდომარისთვის განსაზღვრული უფლებებისა, და ფრაქციის თავმჯდომარის მოადგილეს. პოლიტიკური ჯგუფის თავმჯდომარეს, პოლიტიკური ჯგუფის თავმჯდომარის მოადგილეს უფლება არა აქვს, ეკავოს სხვა საპარლამენტო თანამდებობა. პოლიტიკური ჯგუფის თავმჯდომარეს უფლება აქვს, არ იყოს პარლამენტის კომიტეტის წევრი. თუ პოლიტიკური ჯგუფის შემადგენლობაში 6-ზე მეტი პარლამენტის წევრია, პოლიტიკური ჯგუფის თავმჯდომარეს შეიძლება ჰყავდეს 2 მოადგილე, ხოლო თუ პოლიტიკური ჯგუფის წევრთა რაოდენობა 7-ზე ნაკლებია – 1 მოადგილე.

5. 2028 წლის არჩევნებში არჩეული პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობამდე პარლამენტის წევრი შეიძლება გაერთიანდეს მხოლოდ 1 პოლიტიკურ ჯგუფში. ამასთანავე, პოლიტიკური ჯგუფის წევრი არ შეიძლება იმავდროულად იყოს ფრაქციის წევრი.

6. 2028 წლის არჩევნებში არჩეული პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობამდე, თუ პოლიტიკური ჯგუფი არ აკმაყოფილებს ამ რეგლამენტის 50-ე მუხლის მე-2 პუნქტის, 51-ე მუხლის მე-3 პუნქტისა და ამ მუხლის პირველი და მე-5 პუნქტების მოთხოვნებს, მას რეგისტრაციაზე უარი ეთქმება. პოლიტიკურ ჯგუფს, რომელსაც რეგისტრაციაზე უარი ეთქვა, უფლება აქვს, პარლამენტის ბიუროს შესაბამისი გადაწყვეტილების მართლზომიერების საკითხი დასვას პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე.

7. 2028 წლის არჩევნებში არჩეული პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობამდე პარლამენტის წევრი, რომელიც არ არის გაერთიანებული ფრაქციაში ან პოლიტიკურ ჯგუფში, იწოდება უფრაქციო პარლამენტის წევრად.

მუხლი 242. დასკვნითი დებულებები

1. ამ რეგლამენტის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად გამოცხადდეს 2018 წლის 6 დეკემბრის საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტი (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე (www.matsne.gov.ge), 14.12.2018, სარეგისტრაციო კოდი: 010190030.06.001.016054).

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე გამოცემული სამართლებრივი აქტები ინარჩუნებს იურიდიულ ძალას ამ რეგლამენტთან მათ შესაბამისობამდე.

3. ეს რეგლამენტი ამოქმედდეს 2025 წლის 1 ივლისიდან.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარე

შალვა პაპუაშვილი

თბილისი,

13 მაისი 2025 წ.

N536-IIმს-XIმპ

